

**ЖЫЛДЫҚ ЕСЕП
ГODOBOЙ ОТЧЕТ
ANNUAL REPORT**

**2
0
1
2**

**ГОДОВОЙ ОТЧЕТ
АО «КАЗТРАНСГАЗ»
ЗА 2012 ГОД**

Содержание

ОБРАЩЕНИЕ К АКЦИОНЕРАМ	5
О КОМПАНИИ.....	7
СОБЫТИЯ 2012 ГОДА.....	11
ИНФОРМАЦИЯ О СТРАТЕГИИ РАЗВИТИЯ АО «КАЗТРАНСГАЗ»	13
ФИНАНСОВЫЕ И ПРОИЗВОДСТВЕННЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ГРУППЫ КОМПАНИЙ АО «КАЗТРАНСГАЗ»	15
ОСНОВНЫЕ ПРОИЗВОДСТВЕННЫЕ И ФИНАНСОВЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ В РАЗРЕЗЕ СТРУКТУРНЫХ ПОДРАЗДЕЛЕНИЙ	17
ИНВЕСТИЦИОННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ.....	23
РЕАЛИЗУЕМЫЕ ИНВЕСТИЦИОННЫЕ ПРОЕКТЫ	27
ИННОВАЦИИ.....	34
УПРАВЛЕНИЕ РИСКАМИ.....	37
СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТА КАЧЕСТВА.....	42
ОХРАНА ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ, ПРОМЫШЛЕННАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ И ОХРАНА ТРУДА	45
СОЦИАЛЬНАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ	49
КОРПОРАТИВНОЕ УПРАВЛЕНИЕ	55
КАЗАХСТАНСКОЕ СОДЕРЖАНИЕ (КС) В ЗАКУПКАХ ГРУППЫ КОМПАНИЙ АО «КАЗТРАНСГАЗ»	61
КРЕДИТНЫЕ РЕЙТИНГИ И УПРАВЛЕНИЕ ДОЛГОВЫМ ПОРТФЕЛЕМ.....	62
ФИНАНСОВАЯ ОТЧЕТНОСТЬ.....	65

Казахские орнаменты – это древнее искусство, развивающееся в течение многих веков. В разных предметах прикладного искусства орнаменты, сохраняя свою самобытность, располагаются в определенном, только им присущем порядке. В древних образцах орнаментов явно проглядываются специфические эле-

менты: изображения птиц, цветов и животных. Согласно поверьям древних тюрков птица была символом неба, рыба – воды, дерево – земли.

В содержании древних орнаментов в полном объеме вложены традиции мастеров прикладного искусства, сохранившиеся в течение многих веков. Древние мастера, создавая свои шедевры, старались точно передать в них образы, взятые у самой природы.

На изделиях изображены части тела животных: рога, копыта, птичий клюв, лисья голова, волчье ухо, собачий хвост, а также многие виды растений. Орнаменты являются культурной летописью казахского народа, подобно устному творчеству. Мы должны быть знакомы с этим видом искусства, которое начинает забываться со временем. Оно должно занять свое достойное место в нашей жизни.

Уважаемые акционеры!

Представляем Вашему вниманию Годовой отчет Акционерного общества «КазТрансГаз» за 2012 год. АО «КазТрансГаз» входит в состав АО «Национальная компания «КазМунайГаз» и контролирует в стране основную сеть транспортных газопроводов протяженностью более 13 тыс. километров с годовой пропускной способностью до 190 млрд кубометров газа, владеет 27 компрессорными станциями, на которых установлены 302 газоперекачивающих агрегата, 3 подземными хранилищами газа. В состав АО «КазТрансГаз» входят добывающие, транспортирующие и реализующие газ и продукты его переработки, оказывающие сервисные услуги предприятия, в совокупности представляющие группу компаний.

Одним из самых значимых событий в 2012 году для нашей компании стало Постановление Правительства РК № 914 от 5 июля 2012 года, согласно которому акционерное общество «КазТрансГаз» определено национальным оператором в сфере газа и газоснабжения. Теперь перед нами стоит ответственная и амбициозная задача обеспечить внутренние потребности Казахстана в товарном газе и получить максимальные доходы от экспорта казахстанского газа и использования транзитного потенциала Казахстана.

С точки зрения прибыльности Компания завершила 2012 год с неплохими результатами, заработав для своих акционеров 28 288 млн тенге. Прошедший год оказался для компании АО «КазТрансГаз» очень результативным. Как и прежде, компания в 2012 году обеспечивала бесперебойную транспортировку газа на экспорт и внутренний рынок. Еще в начале года мы поставили перед собой достаточно серьезные цели. С удовлетворением хочу отметить, что все они были успешно выполнены. Компания в 2012 году достигла целого ряда достойных финансовых показателей, с которыми вы можете ознакомиться в Годовом отчете компании. Стабильная устойчивость финансовых результатов КазТрансГаза создает основу для увеличения его вклада в рост благосостояния страны и благополучие регионов присутствия, в которых КазТрансГаз обеспечивает занятость значительной части активного населения. Однако я не хотел бы оценивать показатели эффективности нашей работы исключительно цифрами. Все, что достигнуто сегодня и будет достигнуто в будущем – это результат труда сотрудников компании: каждого в отдельности, коллективов дочерних предприятий, филиалов. Главным фактором успеха компании являются ее люди. Я называю нас всех командой и вкладываю в это понятие видение общности целей, стремление вместе двигаться вперед, взаимную ответственность, профессиональное и личностное развитие. Я благодарю всех сотрудников компании за отличную работу и тот вклад в общий результат, который внес каждый. Сегодня мы поставили перед собой новые цели. Они еще более четко отражают стратегию компании, приоритеты и задачи бизнеса. Компания продолжает усиливать свои позиции на газовом рынке. Мы продолжаем активно двигаться вперед. Быть лидером нелегко, но мы стремимся к этой цели и верим в свои силы.

Генеральный директор
АО «КазТрансГаз»
Серік Сұлтанғали

О компании

Компания «КазТрансГаз» создана в соответствии с Постановлением Правительства Республики Казахстан № 173 от 5 февраля 2000 года. 9 июня 2004 года, в соответствии с Законом Республики Казахстан «Об акционерных обществах» от 13 мая 2003 года № 415-II, закрытое акционерное общество «КазТрансГаз» переименовано в акционерное общество «КазТрансГаз». Свидетельство о государственной перерегистрации юридического лица № 13898-1901-АО от 9 июня 2004 года выдано Департаментом юстиции г. Астаны.

«Қырықмүйіз» – сорок рогов. Этот орнамент состоит из множества узоров, соединенных сложными переплетениями роговидных элементов. В большинстве случаев он заключается в прямоугольник или круг. А порой разветвляется в стороны, подобно кроне дерева, и представляет сложнейшую композицию. Используется при украшении тускиизов, дубленок, сырмаков, кежимов, текеметов, в архитектуре и зодчестве.

Газовая отрасль Республики Казахстан обладает значительным потенциалом для дальнейшего развития, что позволит в будущем вывести Казахстан в число ведущих производителей природного газа. Акционерное общество «КазТрансГаз» является крупнейшей газоснабжающей компанией Республики Казахстан, представляющей интересы государства на газовом рынке страны и в мире. Единственным акционером является АО Национальная компания «КазМунайГаз». КазТрансГаз управляет транспортировкой природного газа по магистральным газопроводам, занимается продажей газа на внутреннем и внешнем рынках, разрабатывает, финансирует, строит и эксплуатирует трубопроводы и газохранилища.

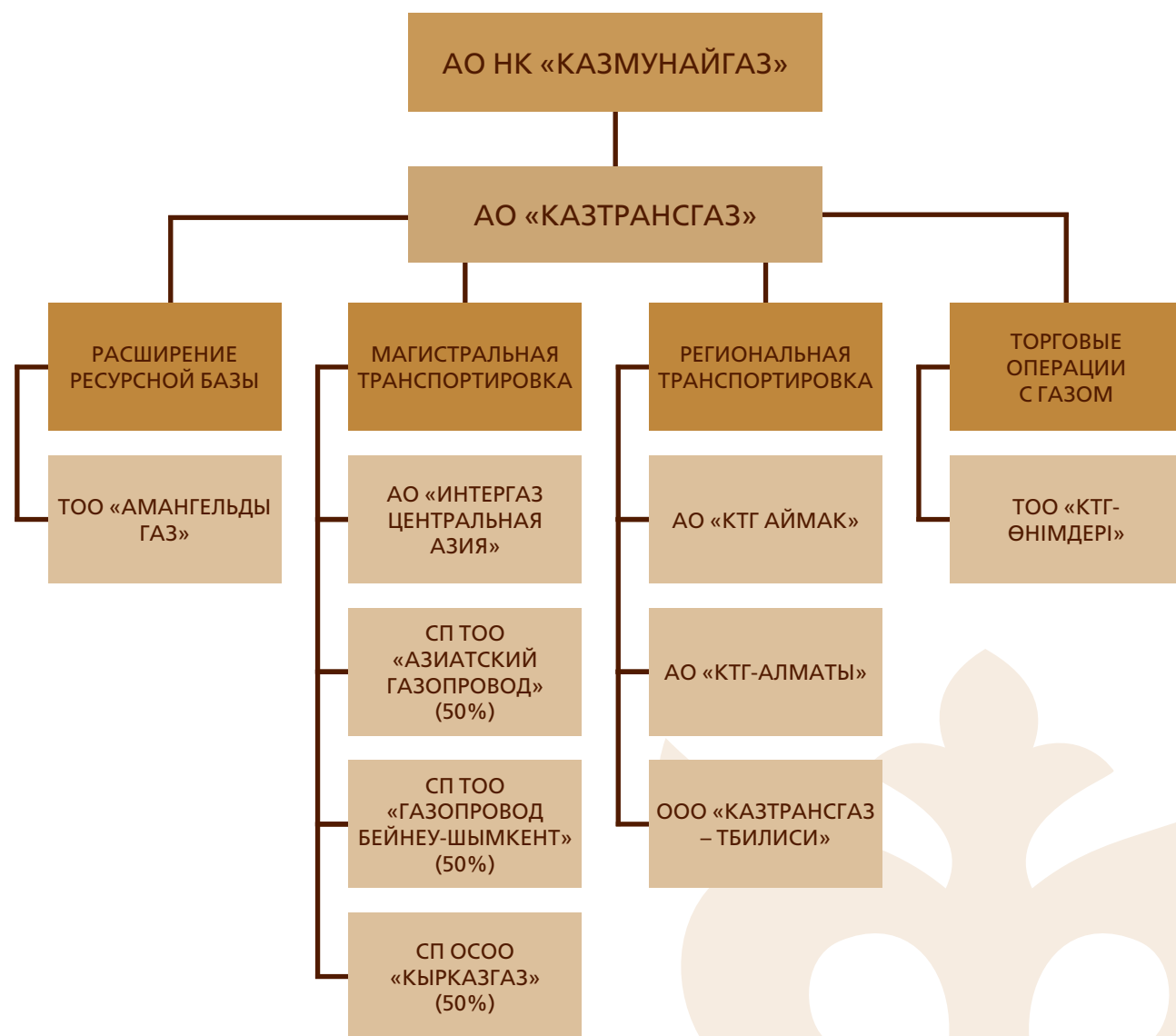
9 января 2012 года вступил в силу Закон Республики Казахстан «О газе и газоснабжении» № 532-IV (далее – Закон).

Закон направлен на урегулирование отношений в сфере газа и газоснабжения и в качестве основного принципа преследует приоритетность обеспечения внутреннего рынка товарным и сжиженным нефтяным газом, производимым на территории РК.

Закон о газе предусматривает определение национального оператора, осуществляющего деятельность в сфере газа и газоснабжения в целях обеспечения внутренних потребностей Республики Казахстан в товарном газе. В соответствии с Постановлением Правительства РК № 914 от 5 июля 2012 года акционерное общество «КазТрансГаз» определено национальным оператором в сфере газа и газоснабжения.

В отчетном периоде в группу компаний КазТрансГаз входило 9 дочерних и зависимых компаний, которые представлены в следующих бизнес-направлениях:

- расширение ресурсной базы: ТОО «Амангельды Газ»;
- магистральная транспортировка: АО «Интергаз Центральная Азия», ТОО «Азиатский Газопровод», ТОО «Газопровод Бейнеу – Шымкент», ОсОО «КырКазГаз»;
- региональная транспортировка: АО «КазТрансГаз Аймак», АО «КазТрансГаз-Алматы», ООО «КазТрансГаз-Тбилиси»;
- торговые операции с газом: ТОО «КазТрансГаз-Өнімдері».

Основываясь на принципах многовекторности поставок углеводородов на внутренне и внешние рынки, Казахстан стремится развивать все экономически выгодные маршруты по транзиту и экспортным поставкам природного газа. При этом для него остается важным ведение согласованной энергетической политики с сопредельными странами, так как транзитно-экспортные маршруты проходят по их территориям. Главным приоритетом для Республики Казахстан в газовой сфере являются дальнейшая газификация новых территорий РК и обеспечение потребностей внутреннего рынка за счет собственных ресурсов природного газа. В настоящее время в Республике Казахстан газифицированы 9 из 14 областей. В основном это – южные и западные регионы республики.

Наименование	Производство товарного газа	Поставка на внутренний рынок	Импорт	Экспорт
Республика Казахстан, млрд м ³	21,2	10,5	3,4	8,5
Доля КазТрансГаз, %	1,5	99,9	100,0	12,9

Общая система транспортировки газа включает обширную сеть магистральных газопроводов (МГ), компрессорных станций (КС), подземных хранилищ газа (ПХГ), а также распределительные газопроводы.

- МГ Оренбург–Новопсков
- МГ Бухара–Урал
- МГ «САЦ»
- МГ Казахстан–Китай
- МГ Бейнеу–Шымкент
- МГ «БГР–ТБА»
- МГ Макат–Северный Кавказ
- МГ Жанажол–Актобе
- МГ Окарем–Бейнеу
- МГ Карталы–Рудный

«Құсқанаты» – птичьи крылья. Орнамент, наподобие птичьих крыльев, следует за роговидными элементами или за орнаментом, сходным с шахматными клетками. Изображения этого орнамента на отдельных изделиях напоминают летящую птицу. В настоящее время орнамент «құсқанаты» используется вместе с другими орнаментами. Такой же орнамент присутствует на гербе Астаны.

События 2012 года

- В СООТВЕТСТВИИ С ПОСТАНОВЛЕНИЕМ ПРАВИТЕЛЬСТВА РК № 914 ОТ 5 ИЮЛЯ 2012 ГОДА АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «КАЗТРАНСГАЗ» ОПРЕДЕЛЕНО **НАЦИОНАЛЬНЫМ ОПЕРАТОРОМ В СФЕРЕ ГАЗА И ГАЗОСНАБЖЕНИЯ.**
- **ВВЕДЕНА В ЭКСПЛУАТАЦИЮ 5 КОМПРЕССОРНЫХ СТАНЦИЙ МГ «КАЗАХСТАН-КИТАЙ»,** ПРОПУСКНАЯ СПОСОБНОСТЬ ГАЗОПРОВОДА ДОСТИГЛА ПРОЕКТНОГО УРОВНЯ В 30 МЛРД М³ ГАЗА/ГОД.
- **НАЧАТО СТРОИТЕЛЬСТВО МГ «БЕЙНЕУ – БОЗОЙ – ШЫМКЕНТ»,** ВЫПОЛНЕНА УКЛАДКА ТРУБЫ В ОБЪЕМЕ 30% ОТ ПРОЕКТНОГО.
- **ПРОДОЛЖЕНЫ РАБОТЫ ПО РЕКОНСТРУКЦИИ ТУРБОКОМПРЕССОРНОГО ЦЕХА № 4 КС «МАКАТ».**
- **ПРОВЕДЕНА МОДЕРНИЗАЦИЯ ГРС 2 Г. АЛМАТЫ** ДЛЯ БЕСПЕРЕБОЙНОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ ГАЗОМ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ Г. АЛМАТЫ.

Информация о стратегии развития АО «КазТрансГаз»

АО «КазТрансГаз» и его дочерние организации, осуществляющие деятельность в газовой отрасли, образуют вертикально-интегрированную группу компаний (далее – КазТрансГаз) в составе АО «Национальная компания «КазМунайГаз».

Миссия КазТрансГаз – интеграция и развитие газовой отрасли для обеспечения надежного и безопасного газоснабжения потребителей Республики Казахстан, получение максимальных доходов от экспорта казахстанского газа и использования транзитного потенциала Казахстана, повышение доходности переработки и реализации газа на внутреннем рынке.

Видение: КазТрансГаз – высокоэффективная газоэнергетическая компания международного уровня.

Для достижения своего видения и реализации миссии КазТрансГаз будет действовать по трем стратегическим приоритетам развития:

- **Обеспечение потребностей внутреннего рынка РК;**
- **Развитие транзитного и экспортного потенциала РК;**
- **Увеличение доходов от торговых операций с газом.**

В целях реализации стратегических приоритетов КазТрансГаз сконцентрируется на интегрированном развитии следующих стратегических бизнес-направлений:

- **расширение ресурсной базы;**
- **магистральная транспортировка газа;**
- **региональная транспортировка газа;**
- **торговые операции с газом.**

Безусловным стратегическим приоритетом КазТрансГаз является повышение эффективности управления. В сервисном секторе будет реализована стратегия сокращения, предусматривающая отчуждение непрофильных и низкорентабельных активов.

Амбиция КазТрансГаз – достижение высокоэффективного осуществления функций национального оператора в сфере газа и газоснабжения Республики Казахстан.

СТРАТЕГИЧЕСКИЕ ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

КПД	2012 г. факт	2013 г.	2017 г.	2020 г.	2022 г.
Объем магистральной транспортировки газа, млрд куб. м*	106	111	116	131	129
Объем товаротранспортных работ, млрд куб. м x км*	46 892	51 437	56 207	71 358	70 177
Объем реализации газа на рынке РК, млрд куб. м	10,8	9,8	12,5	18,4	18,8
Объем добычи газа, млн куб. м	324	321	560	701	678
ROACE, %	7,3	9,7	8,7	13,4	9,5

*100% объемы ИЦА, 50% АГП, 50% ББШ

ПРИОРИТЕТНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ КТГ

МИССИЯ

Интеграция и развитие газовой отрасли для обеспечения надежного и безопасного газоснабжения потребителей Республики Казахстан, получение максимальных доходов от экспорта казахстанского газа и использования транзитного потенциала Казахстана, повышение доходности переработки и реализации газа на внутреннем рынке

ВИДЕНИЕ

Высокоэффективная газотранспортная компания международного уровня

СТРАТЕГИЧЕСКИЕ ПРИОРИТЕТЫ:

Обеспечение потребностей внутреннего рынка РК

Развитие транзитного и экспортного потенциала РК

Увеличение доходов от торговых операций с газом

БИЗНЕС-НАПРАВЛЕНИЯ:

Расширение ресурсной базы

Магистральная транспортировка

Региональная транспортировка

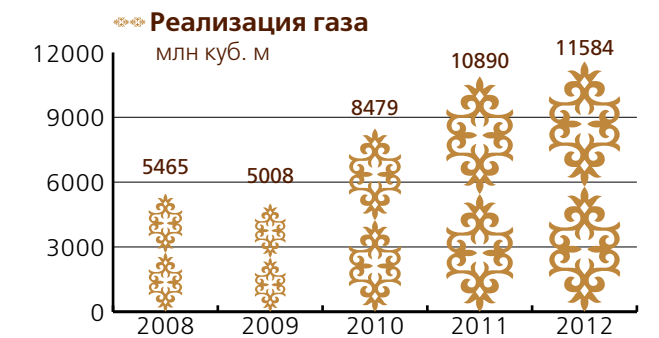
Товарные операции с газом

ЗАДАЧИ, В Т.Ч.:

- комплексное исследование имеющихся запасов свободного и попутного газа
- реализация программы доразведки и ввода в эксплуатацию новых газовых месторождений, проекта коммерциализации инертных газов
- интегрирование газотранспортной системы (МГ «ББШ»)
- внедрение системы договорных отношений и тарифной политики, обеспечивающих гарантии загрузки имеющихся и создаваемых мощностей
- увеличение мощности МГ «Казахстан – Китай»
- участие в разработке и реализации Генеральной схемы газификации РК (Закон РК «О газе и газоснабжении»)
- реализация программы модернизации и развития газораспределительных систем
- обеспечение функционирования системы коммерческого учета товарного газа
- разработка и проведение единой ценовой политики по РК с учетом влияния ЕЭП
- увеличение объемов реализации газа
- строительство АГНКС и переоборудование автотранспорта на КПГ

Финансовые и производственные показатели деятельности группы компаний АО «КазТрансГаз»

Основные производственные и финансовые показатели в разрезе структурных подразделений

Основными видами деятельности АО «КазТрансГаз» являются реализация газа на внешнем и внутреннем рынках, а также кураторство дочерних и зависимых организаций, осуществляющих деятельность по реализации газа, транспортировке и эксплуатации распределительных газопроводов.

ПРОИЗВОДСТВЕННЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ

	2010	2011	2012	В % к 2011
Добыча газа, млн м ³	344	326	189	58%
Добыча конденсата, тонн	24 145	21 941	12 424	57%
Реализация природного газа, млн куб. м	3 158	3 198	1 784	55%
Внутренний рынок	408	383	695	
Экспорт	2 751	2 845	1 089	

(с учетом внутригрупповых операций)

По Корпоративному центру АО «КазТрансГаз» в 2012 году реализация природного газа без исключения внутригрупповых операций составила 1 784 млн куб. м, в том числе на экспорт – 1 089 млн куб. м.

Поставка газа на внутренний рынок осуществляется в Алматинскую и Жамбылскую области путем реализации через АО «КазТрансГаз Аймак» и ТОО «КазТрансГаз Өнімдері» из ресурсов Амангельдинского месторождения.

Поставка газа на экспорт осуществляется за счет ресурсов отечественных недропользователей (ТОО «Тенгизшевройл», АО «СНПС Ақтобеунайгаз» и ТОО «Қазақойл Ақтобе») в адрес Компании Gazprom Schweiz AG по следующим направлениям:

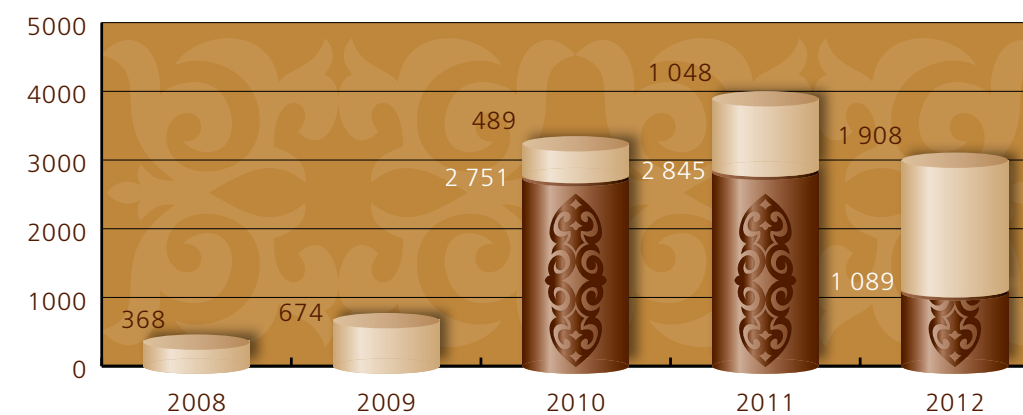
- по МГ «САЦ» с замером передаваемых объемов на ГИС «Александров Гай»;
- по МГ «Оренбург – Новопсков» с замером передаваемых объемов на ГИС «Александров Гай».

Вместе с тем, поставка на экспорт также осуществляется в адрес ОАО «Кыргызгаз» из ресурсов Амангельдинского месторождения по МГ «Бухарский газоносный район – Ташкент – Бишкек – Алматы».

ОБЪЕМЫ РЕАЛИЗАЦИИ ГАЗА

■ экспорт

■ внутренний рынок

ФИНАНСОВЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ

	2010	2011	2012	В % к 2011
Доход от реализации продукции и оказания услуг, млн тенге	69 253	75 804	54 237	72%
Валовая прибыль	41 447	34 096	23 179	67%
Чистая прибыль	38 086	43 140	16 490	38%

(с учетом внутригрупповых операций)

АО «ИНТЕРГАЗЦЕНТРАЛЬНАЯ АЗИЯ»

Основными направлениями деятельности АО «ИнтергазЦентральная Азия» (далее – АО «ИЦА») являются транспортировка природного газа по системе магистральных газопроводов, услуги по хранению газа в подземных хранилищах, эксплуатация и техническое обслуживание МГ.

Транспортировка природного газа осуществляется по территории Южно-Казахстанской, Жамбылской, Костанайской, Западно-Казахстанской, Алматинской, Мангистауской, Актюбинской и Кызылординской областей.

Международная транспортировка природного газа является основной доходной составляющей бизнеса АО «ИЦА». Заключение среднесрочного контракта на транспортировку природного газа через территорию РК с ОАО «Газпром» на 2011-2015 годы, а также наличие других долгосрочных соглашений о сотрудничестве в газотранспортной отрасли и транзите газа, инвестиции в модернизацию и проведенные мероприятия по капитальному ремонту МГТС позволили получить стабильный доход в отчетном периоде.

ПРОИЗВОДСТВЕННЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ

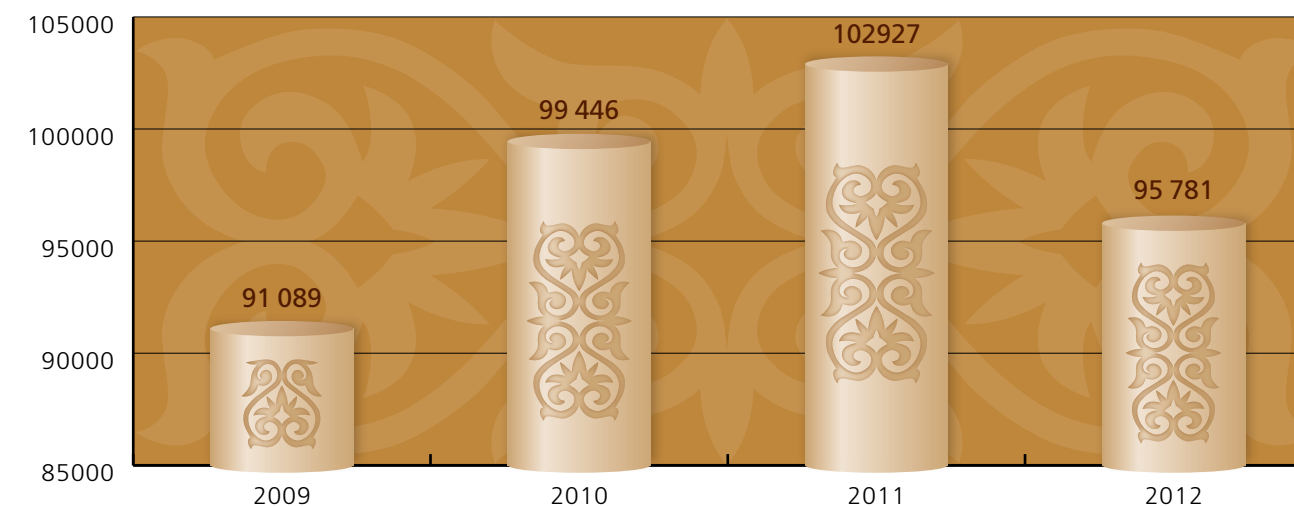
	2010	2011	2012	В % к 2011
Объемы транспортировки газа, млн куб. м	99 446	102 927	95 781	93%
Внутренний рынок	8 498	9 621	10 012	104%
Экспорт	13 497	11 892	11 912	100%
Международный транзит	77 451	81 414	73 277	90%
Транспортировка при закачке в ПХГ			580	

Выполнение плана по объемам транспортировки газа в 2012 году составило 100%. По сравнению с 2011 годом наблюдается снижение объемов транспортировки газа в связи с сокращением транзита российского газа, однако, наблюдается и перевыполнение плана по международному транзиту на 2%.

Перевыполнение плана по международному транзиту обусловлено увеличением транзита российского газа в связи с ростом его потребления на всей территории Европы из-за холодных погодных условий.

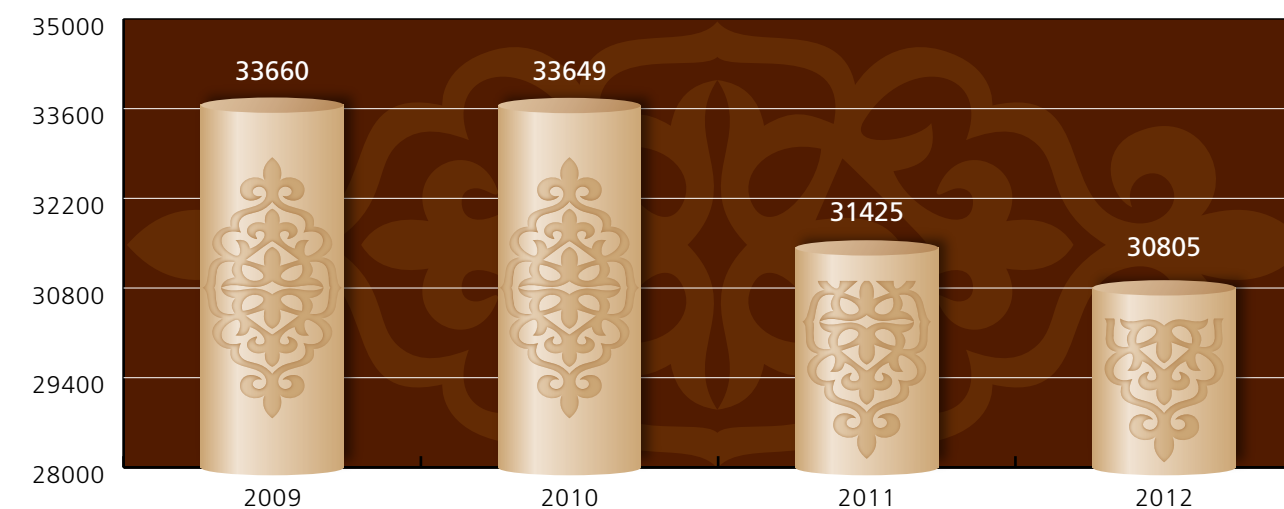
ОБЪЕМЫ ТРАНСПОРТИРОВКИ ПРИРОДНОГО ГАЗА

млн м³

ОБЪЕМЫ ТОВАРОТРАНСПОРТНЫХ РАБОТ

млрд куб. м/км

Снижение ТТР в отчетном периоде связано с сокращением объемов транспортировки транзита среднеазиатского газа в 2012 году.

ФИНАНСОВЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ

	2010	2011	2012	В % к 2011
Доход от реализации продукции и оказания услуг, млн тенге	137 400	98 501	97 817	99%
Валовая прибыль	79 664	40 284	31 958	79%
Чистая прибыль	51 664	20 564	13 298	65%

АО «КАЗТРАНСГАЗ АЙМАК»

Основной деятельностью АО «КазТрансГаз Аймак» являются оказание услуг по транспортировке газа по магистральным и распределительным газопроводам, эксплуатация газораспределительных установок и связанных с ними газораспределительных газопроводов, маркетинг, покупка, реализация газа потребителям.

Приоритетной задачей АО «КазТрансГаз Аймак» является обеспечение безаварийного, бесперебойного и безопасного газоснабжения потребителей всех категорий (население, предприятия коммунального назначения, промышленные предприятия) в регионах присутствия АО «КазТрансГаз Аймак».

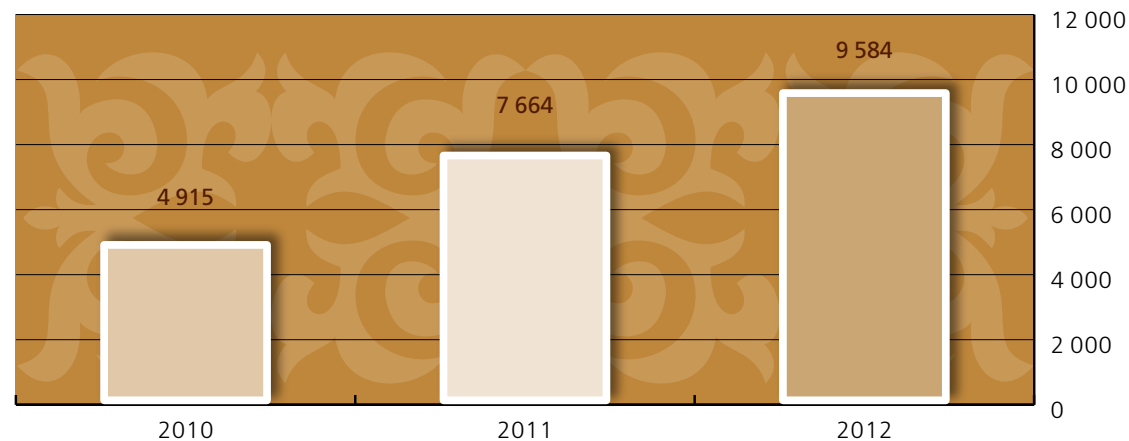
ПРОИЗВОДСТВЕННЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ

	2010	2011	2012	В % к 2011
Распределительная транспортировка газа, млн куб. м	2 742	3 203	3 628	11,7%
Магистральная транспортировка газа, млн куб. м	1 974	2 074	2 091	0,8%
Реализация природного газа, млн куб. м	4 915	7 664	9 584	20,0%

По сравнению с 2011 годом объем реализации по АО «КазТрансГаз Аймак» увеличился на 20%. Основной рост связан с развитием деятельности АО «КазТрансГаз Аймак» в Мангистауской и Атырауской областях.

ОБЪЕМЫ РЕАЛИЗАЦИИ ГАЗА

млн м³

ФИНАНСОВЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ

	2010	2011	2012	В % к 2011
Доход от реализации продукции и оказания услуг, млн тенге	51 780	83 009	114 826	138%
Валовая прибыль	4 981	6 214	8 995	145%
Чистая прибыль	2 743	2 242	4 556	203%

АО «КАЗТРАНСГАЗ-АЛМАТЫ»

АО «КазТрансГаз-Алматы» является холдинговой компанией, созданной с целью управления предприятиями холдинга и осуществления регулирования их деятельности. Учредителем «КазТрансГаз-Алматы» является АО «КазТрансГаз».

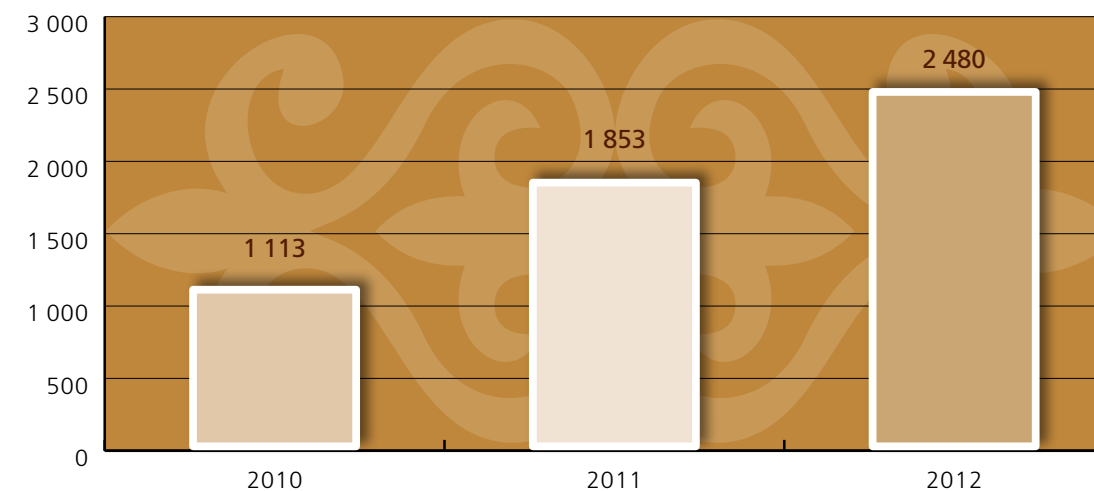
ПРОИЗВОДСТВЕННЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ

	2010	2011	2012	В % к 2011
Реализация природного газа, млн куб. м	1 113	1 853	2 480	134%
На внутренний рынок	1 113	1 853	2 480	134%
На экспорт				

По итогам деятельности АО «КазТрансГаз-Алматы» за 2012 год исполнение плана по реализации газа составило 200% или 2 480 млн. При этом по Алматинскому региону фактически реализовано 1 278 млн, что составляет 103 % от запланированного объема.

ОБЪЕМЫ РЕАЛИЗАЦИИ ГАЗА

млн м³

Сложившиеся в 2012 году по сравнению с 2011 годом убытки обусловлены реализацией туркменского газа в отопительный сезон, транспортированного по МГ Казахстан – Китай.

ФИНАНСОВЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ

	2010	2011	2012	В % к 2011
Доход от реализации продукции и оказания услуг, млн тенге	19 635	31 030	40 191	129%
Валовая прибыль	2 379	- 1 475	- 4 142	
Чистая прибыль	563	- 2 320	- 7 644	

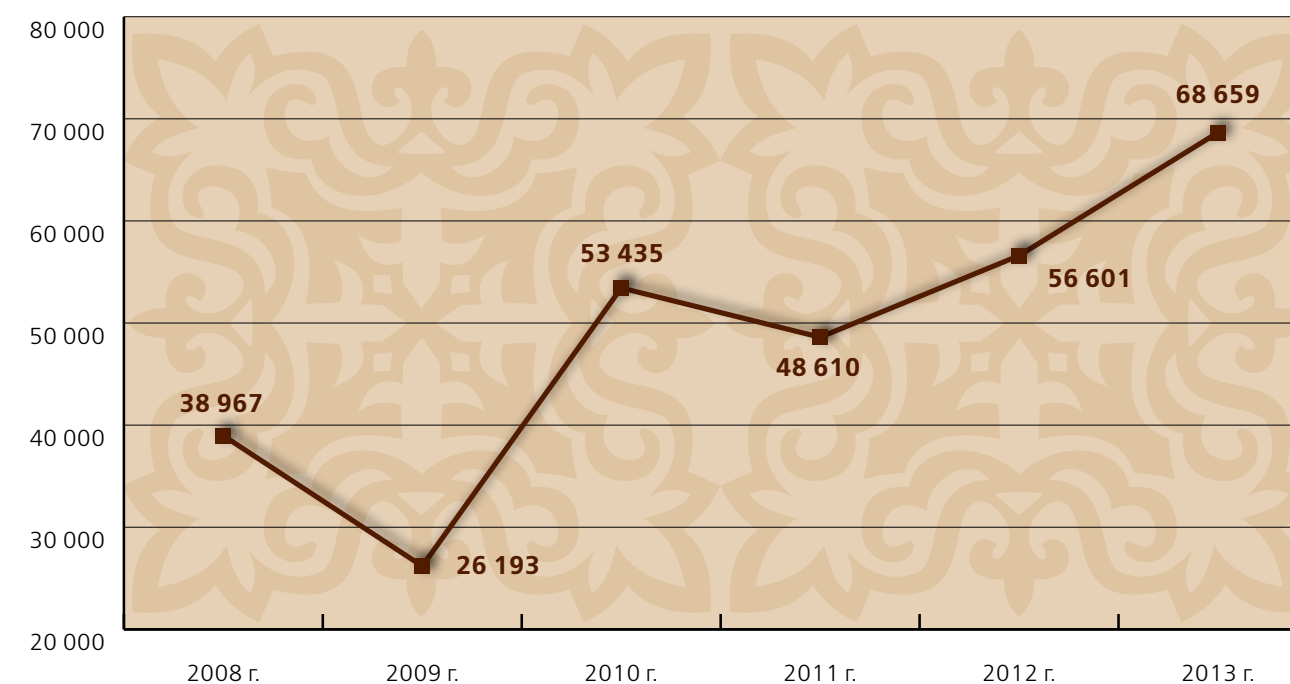
Инвестиционная деятельность

В соответствии с основными стратегическими приоритетами и бизнес-направлениями долгосрочная Инвестиционная программа АО «КазТрансГаз» сориентирована на решение следующих задач:

1. Модернизация системы магистральных газопроводов с целью повышения их надежности, безопасности и эффективной эксплуатации за счет оптимизации производственного и технологического потенциала.
2. Обеспечение сбалансированного, надежного и бесперебойного предоставления услуг по транспортировке газа конечным потребителям.
3. Расширение внутреннего рынка газоснабжения путем газификации населенных пунктов РК.
4. Развитие транзитного и экспортного потенциала РК.

ДИНАМИКА ОСВОЕНИЯ КАПИТАЛЬНЫХ ВЛОЖЕНИЙ ЗА ПЕРИОД 2008-2012 ГОДОВ И ПЛАН НА 2013 ГОД

млн тенге

В 2012 году общий объем освоенных инвестиций (без учета проектов «Строительство газопровода Казахстан – Китай (1-й участок)» и «Строительство газопровода Бейнеу – Шымкент») вырос по сравнению с 2011 годом на 16 % и составил порядка 56,6 млрд тенге, в том числе:

В РАЗВИТИЕ И ПОДДЕРЖАНИЕ ТРАДИЦИОННЫХ АКТИВОВ – 54,6 МЛРД ТЕНГЕ;

АДМИНИСТРАТИВНОГО И СОЦИАЛЬНОГО НАЗНАЧЕНИЯ – 1,98 МЛРД ТЕНГЕ.

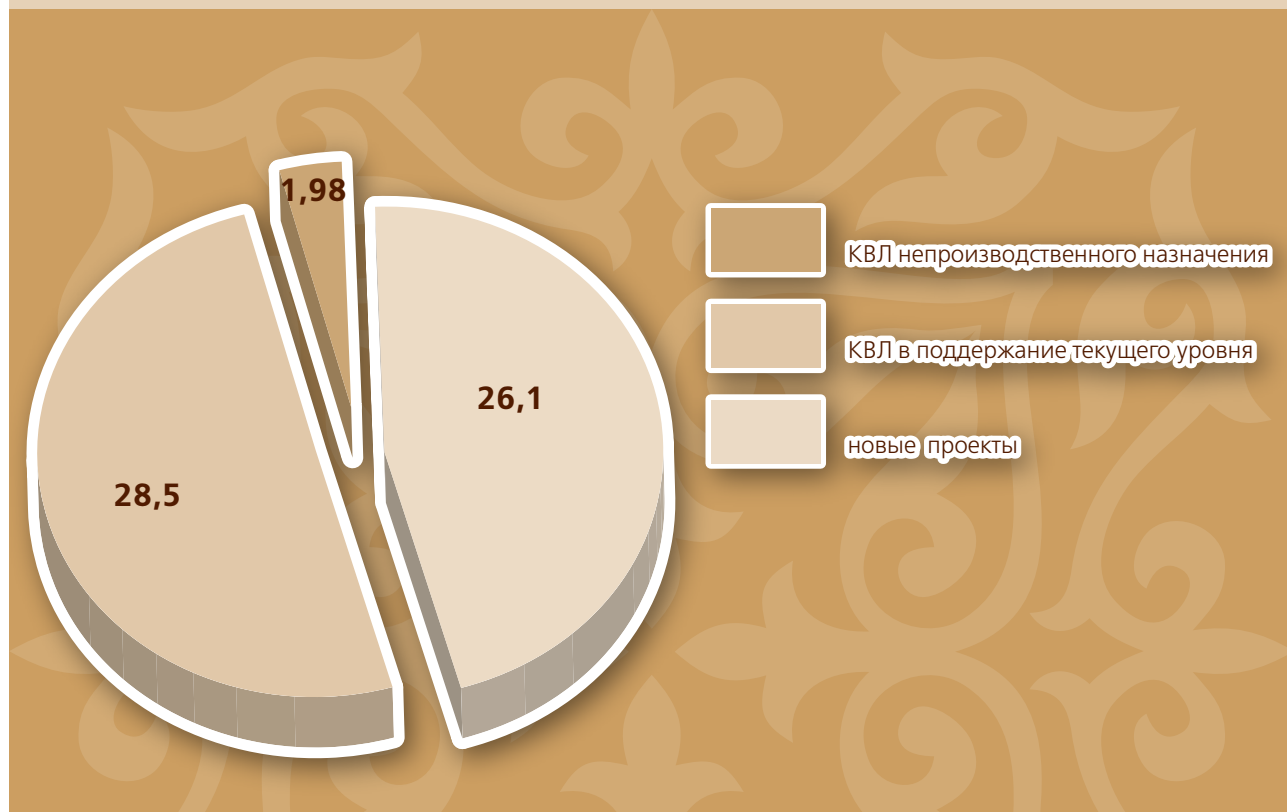

«Қошқармүйіз» – рога барана. Этот орнамент похож на бараньи рога. Человек с богатой фантазией может представить, что это стилизованное изображение головы барана с ушами, мордой и т.д. Орнамент используется при украшении текеметов, сырмаков, баскуров, алаша, ковров, кожаных изделий, а также изделий из шерсти, дерева и ювелирных украшений.

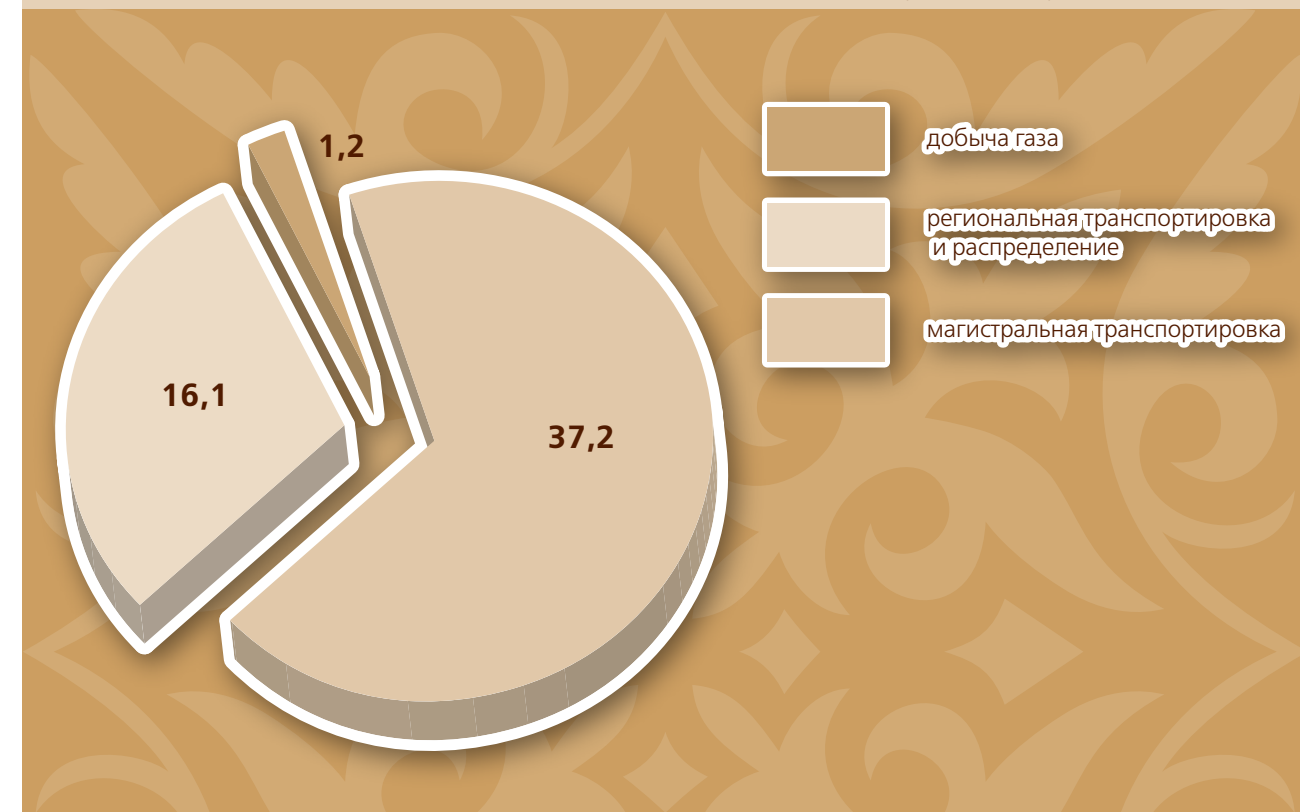

СТРУКТУРА КАПИТАЛЬНЫХ ВЛОЖЕНИЙ 2012 ГОДА (ТЫС. ТЕНГЕ):

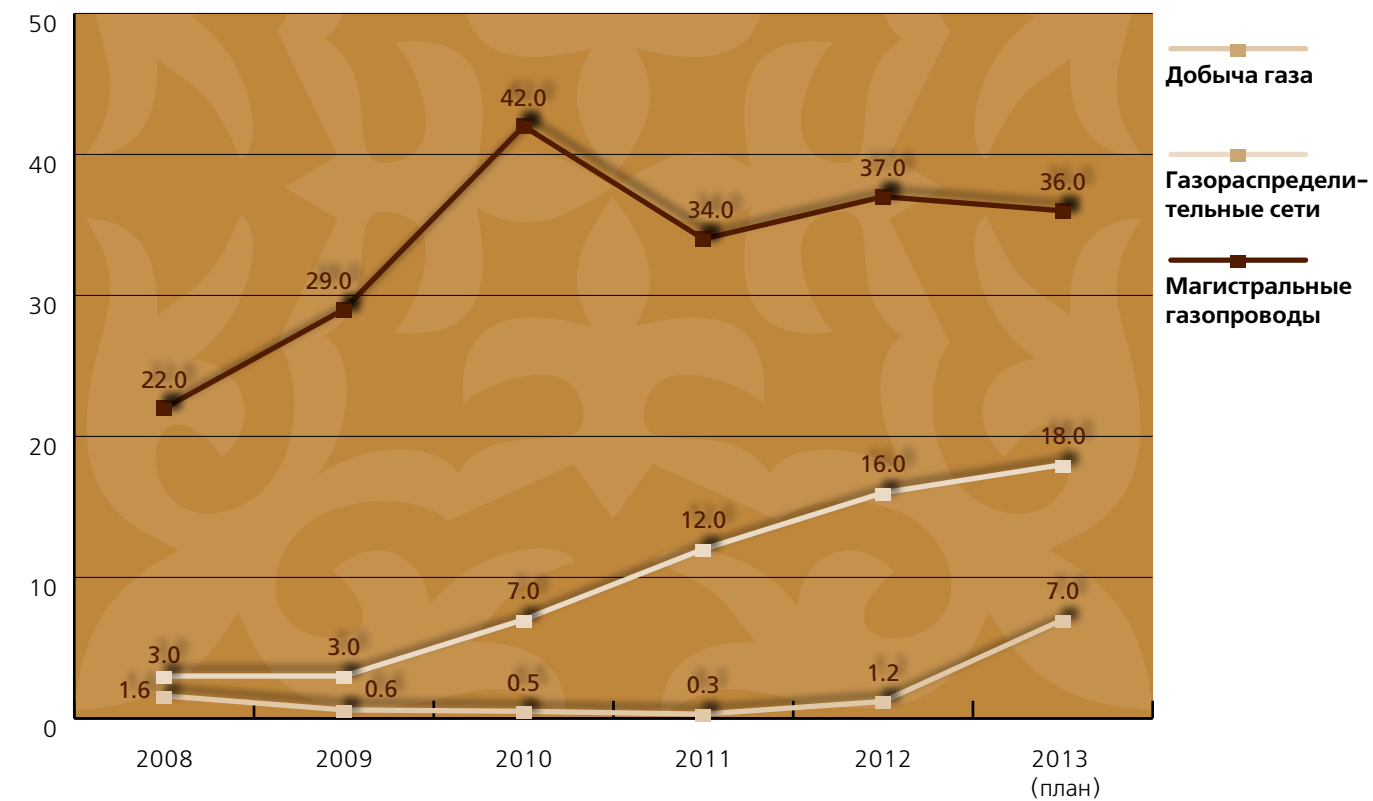
РАСПРЕДЕЛЕНИЕ КАПИТАЛЬНЫХ ВЛОЖЕНИЙ 2012 ГОДА ПО ОСНОВНЫМ НАПРАВЛЕНИЯМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ (МЛРД ТЕНГЕ):

В условиях падения объемов транспортировки газа по системе магистральных газопроводов САЦ, а также направленности на расширение внутреннего рынка потребления товарного газа капитальные вложения 2012 года распределены по основным бизнес-направлениям следующим образом:

- капитальные вложения в магистральную транспортировку газа по сравнению с 2011 годом выросли на 5,7% и составили 37,0 млрд тенге;
- в региональную транспортировку и распределение газа было направлено 16 млрд тенге, что на 30% превышает сумму, осволенную по этому направлению в 2011 году;
- капитальные вложения в добычу газа составили 1,25 млрд тенге, что в 4 раза превышает показатель 2011 года.

ДИНАМИКА РАСПРЕДЕЛЕНИЯ ИНВЕСТИЦИОННЫХ ПОТОКОВ ПО НАПРАВЛЕНИЯМ ЗА 2008-2012 ГОДЫ (МЛРД ТЕНГЕ)

Реализуемые инвестиционные проекты

«ДОБЫЧА ГАЗА» (ресурсная база)

«ОСВОЕНИЕ АМАНГЕЛЬДИНСКОЙ ГРУППЫ МЕСТОРОЖДЕНИЙ»

В соответствии с Программой развития газовой отрасли Республики Казахстан на 2004-2010 годы в целях обеспечения газом потребителей южных регионов республики и обеспечения энергетической безопасности АО «КазТрансГаз» на основании контракта на совместную разведку и добычу углеводородного сырья от 12 декабря 2000 года продолжает освоение Амангельдинской группы газовых месторождений в Жамбылской области.

В рамках реализации проекта осуществляются промышленная эксплуатация месторождения «Амангельды» и освоение других месторождений Амангельдинской группы, включающие в себя комплекс геологоразведочных и сейсмических работ, подсчет запасов, раз-

работку проектов опытно-промышленной эксплуатации, проектов строительства добывающих скважин и объектов обустройства месторождения. Извлекаемые запасы природного газа м/р Амангельды составляют 18 млн м³.

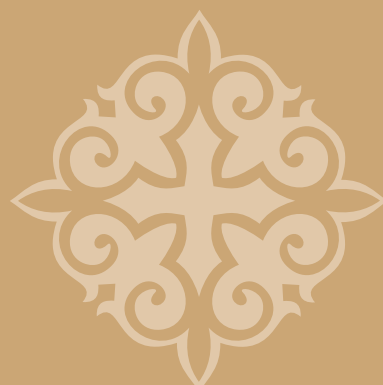
С начала 2008 года месторождение Амангельды вступило в стадию промышленной разработки. В настоящее время введены в эксплуатацию 26 скважин и готовится ввод 1 скважины, на которой завершается строительство.

С начала эксплуатации здесь добыто 2,8 млрд куб. м природного газа и 221,6 тысяч тонн газового конденсата.

В 2012 году на Амангельдинском месторождении добыто 324 млн куб. м природного газа и 21 тонна конденсата.

«Төртқұлақ» – крестовина. Четыре крестовины орнамента состоят из зооморфных, «растительных» линий, середина имеет подобие креста. Элементы орнамента могут завершаться круговыми линиями, четырехугольными элементами. Этот орнамент используется при украшении кебеже, жукаяков, аяккапов, спинной части чапанов батыров, щитов, наколенников брюк, середины додеге или его углов.

«МАГИСТРАЛЬНАЯ ТРАНСПОРТИРОВКА»

С целью увеличения транзитного потенциала Республики Казахстан и получения дополнительных доходов АО «КазТрансГаз» реализует инвестиционный проект «Строительство магистрального газопровода Казахстан – Китай (1-й участок)».

Проект реализуется на основании Соглашения о сотрудничестве в строительстве и эксплуатации газопровода «Казахстан – Китай» между правительствами Республики Казахстан и Китайской Народной Республики от 18 августа 2007 года.

В целях реализации проекта в феврале 2008 года была создана проектная компания ТОО «Азиатский Газопровод», учредителями которой на равнодолевой основе являются «КазТрансГаз» и компания TAPLine (КНР).

Маршрут газопровода протяженностью 1,3 тыс. км начинается от границы Узбекистана и Казахстана, проходит по территории трех

областей (ЮКО, Жамбылской и Алматинской) до границы с Китаем (г. Хоргос). Пропускная способность газопровода – 40 млрд куб. м в год, в том числе 30 млрд куб. м для транзита газа в КНР и 10 млрд куб. м в год для внутреннего потребления Республики Казахстан.

По состоянию на 31 декабря 2012 года по проекту были выполнены следующие основные работы:

- введены в эксплуатацию две нитки газопровода;
- пять компрессорных станций;
- продолжается строительство узла замера расхода газа, системы SCADA и телекоммуникаций, планируемых к завершению в 3-м квартале 2013 года.

С момента ввода в эксплуатацию первой нитки газопровода (конец 2009 года) было протранспортировано 42,5 млрд м³, в т. ч. в 2012 году – 22,8 млрд м³ в КНР и 0,967 млрд м³ для г. Алматы.

Проект вышел на проектную мощность в 30 млрд м³ в год.

«СТРОИТЕЛЬСТВО МГ КАЗАХСТАН – КИТАЙ (1-Й УЧАСТОК)»

27 июля 2011 г. подписан Протокол № 2 «О внесении изменений и дополнений в Соглашение между Правительством Республики Казахстан и Правительством Китайской Народной Республики о сотрудничестве в строительстве и эксплуатации газопровода Казахстан – Китай от 18 августа 2007 г.», в соответствии с которым Стороны согласились осуществить увеличение мощности первого участка МГ «Казахстан – Китай» на 25 млрд м³ в год, из которых 20 млрд м³ в год предназначаются для использования китайской стороной в целях осуществления транзита туркменского и узбекского газа в КНР, а 5 млрд м³ в год – для казахстан-

ской стороны в целях обеспечения потребностей в газе внутреннего рынка РК, а также возможного экспорта газа в КНР.

26.09.2011 г. между КМГ, КТГ и TAPLine подписано Соглашение об основных принципах организации проектирования, финансирования, строительства и эксплуатации нитки «С» первого участка газопровода Казахстан – Китай (далее – СОП) По состоянию на 31 декабря 2012 года по проекту были выполнены следующие основные работы:

- в марте 2012 г. разработано ТЭО;
- в апреле 2012 г. разработано ПСД на линейную часть;
- в декабре подписано кредитное

«УВЕЛИЧЕНИЕ МОЩНОСТИ МГ КАЗАХСТАН – КИТАЙ (1-Й УЧАСТОК)»

- Соглашение о срочном займе для финансирования Проекта;
- ведется разработка ПСД на

станционные сооружения, узла замера расхода газа, системы SCADA и телекоммуникаций.

«СТРОИТЕЛЬСТВО ГАЗОПРОВОДА БЕЙНЕУ – БОЗОЙ – ШЫМКЕНТ (2-Й УЧАСТОК)»

В целях обеспечения энергетической безопасности республики, надежного газоснабжения потребителей южных регионов Казахстана и диверсификации экспорта казахстанского газа на основании Соглашения о сотрудничестве в строительстве и эксплуатации газопровода Казахстан – Китай между Правительствами Республики Казахстан и Китайской Народной Республики от 18 августа 2007 года в 2011 году началась реализация проекта «Строительство газопровода Бейнеу – Бозой – Шымкент». В целях реализации проекта в январе 2011 года была создана проектная компания ТОО «Газопровод Бейнеу – Шымкент», учредителями которого на равнодолевой основе являются АО «КазТрансГаз» и компания TAPLine (КНР).

Проект предполагает строительство газопровода протяженностью 1 477 км с пропускной способностью 10 млрд м³ в год, с возможностью расширения до 15 млрд м³ в год.

СРОКИ РЕАЛИЗАЦИИ:

I этап (2011-2014 годы) строительства предусматривает транспортировку газа в объеме до 6 млрд м³ в год по маршруту «Бозой – Шымкент» для обеспечения газом внутренних потребителей южных регионов РК в составе:

- магистрального трубопровода на участке «Бозой – Шымкент» протяженностью 1 110 км, отвода до действующей КС «Самсоновка» («Акбулак») – 33,5 км и отвода до действующей КС «Кереит» протяженностью 22,5 км;
- компрессорной станции КС

«Бозой», ГИС Бозой, ГИС Кереит и ГИС Акбулак (для обеспечения пропускной способности до 6 млрд м³).

II этап (2014-2015 годы) строительства предусматривает транспортировку газа в объеме до 10 млрд м³ в год по маршруту «Бейнеу – Бозой – Шымкент» для обеспечения возрастающего потребления газа в южных регионах РК и возможности осуществления экспортных договорных поставок газа в КНР в составе:

- участка Бейнеу – Бозой протяженностью 311 км;
- дополнительной компрессорной станции КС «Караозек», ГИС Бейнеу (для обеспечения пропускной способности до 10 млрд м³).

В целях финансирования проекта был сформирован УК проектной компании по 500 млн долл. США казахстанским и китайским участниками, а также привлечено проектное финансирование.

17 июля 2012 года за № 75 АД-СиЖКХ РК выдано разрешение Товариществу на производство СМР по реализации проекта «Строительство газопровода «Бейнеу – Бозой – Шымкент» (1-я очередь – «Бозой – Шымкент»).

На участках строительства линейной части компаниями АО «НГСК «КСС» и ТОО «ЧППЛБ Казахстан» планомерно выполняются СМР, среди основных такие, как: подготовка и расчистка полосы линии газопровода, сварка трубных плетей, вывоз и раскладка трубы вдоль линии газопровода, неразрушающий контроль и изоляция сварных соединений, разработка траншеи, укладка труб и обратная засыпка.

В целях оптимизации работы газотранспортной системы «САЦ», снижения эксплуатационных расходов, обеспечения безопасной, эффективной и непрерывной работы МГ «САЦ» и «Макад – Северный Кавказ» ведется реализация инвестиционного проекта «Развитие турбокомпрессорного цеха № 4 КС «Макад».

В рамках реализации проекта будет построен новый компрессорный цех № 4 с установкой семи агрегатов единичной мощности 11,4 МВт на месте демонтируемого ТКЦ-5. Данный проект позволит снизить прямые эксплуатационные расходы на 25 605 млн тенге за период

реализации, а также уменьшить вредные выбросы в окружающую среду.

В 2012 году возведены все здания нового цеха (СЭБ, РЭБ, КПП, КТП АВО газа, склад масел), смонтировано основное технологическое оборудование (пылеуловители, 7 ед. ГПА в индивидуальных укрытиях, АВО газа, аварийные дизельные электростанции, резервуар для хранения воды объемом 300 м³). Выполнены монтаж технологических коммуникаций, строительство входных и выходных шлейфов. Ведутся отделочные работы в вышеперечисленных зданиях нового цеха.

«РАЗВИТИЕ ТУРБОКОМПРЕССОРНОГО ЦЕХА № 4 КС «МАКАД»

«РЕГИОНАЛЬНАЯ ТРАНСПОРТИРОВКА»

В связи с высокой степенью изношенности газовых сетей, а также развитием промышленных предприятий и ростом населения региона в 2009 году было принято решение о реализации проекта «Модернизация газораспределительной системы Южно-Казахстанской области». Реализация проекта позволит обеспечить надежное и бесперебойное снабжение природным газом г. Шымкента и Южно-Казахстанской области, а также увеличить гарантийный срок эксплуатации газопроводов и пропускную способность газовых сетей за счет оптимизации схемы газопроводов с 85 тыс. м³ в час до 258 тыс. м³ в час.

По проекту завершены разработка и утверждение ПСД первого этапа проекта. Всего с начала реализации проекта выполнены работы по замене подземного газопровода – 667 км, построены 11 ГРП с газопроводными сетями высокого, среднего и низкого давления, установлено 8 220 ШП. Всего по плану перевода ожидают 27 тыс. абонентов города Шымкента и более 60 тыс. абонентов по всей области. Таким образом, на отчетную дату выполнено 42% от общего объема работ по проекту. В 2012 году строительные-монтажные работы по проекту в рамках заключенных договоров на текущий год завершены.

«МОДЕРНИЗАЦИЯ ГАЗО- РАСПРЕДЕЛИТЕЛЬНОЙ СИСТЕМЫ ЮЖНО-КАЗАХ- СТАНСКОЙ ОБЛАСТИ»

Проект предполагает строительство газового кольца высокого давления и соединение с газопроводами среднего давления, а также реконструкцию существующих газопроводов. Реализация проекта осуществ-

лялась в рамках концепции, определенной ТЭО, по мере поступления финансовых средств от сторонних инвесторов. В целях более эффективного использования ресурсов реализацию проекта планирова-

«СТРОИТЕЛЬСТВО И РЕКОНСТРУКЦИЯ ГАЗОПРОВОДОВ Г. АЛМАТЫ И АЛМАТИНСКОЙ ОБЛАСТИ»

лось осуществлять в 2 основных этапа, состоящих из 11 подэтапов. В настоящее время реализовано по 1 этапу: осуществлено строительство 0,7 км газопровода среднего давления Д-500 мм в мкр. Алтын-Бесик, строительство 2 ГРП, соединенных с существующими газопроводами среднего давления, строительство 4,67 км газопрово-

да высокого давления ДУ-700 мм от ГРП Гульдер до Талгарского тракта, установлено 2 ГРП, реализован проект «Автоматизированная система сбора информации с узлов учета газа», установлено 2 ШГРП.

Проект приостановлен в связи с отсутствием источников финансирования.

«МОДЕРНИЗАЦИЯ ГАЗОРАСПРЕДЕЛИТЕЛЬНОЙ СЕТИ Г. ТАРАЗА»

Нынешняя система газоснабжения города Тараза характеризуется имеющейся значительной коррозией металлических труб и оборудования на них, превышением допустимых сроков эксплуатации труб, которые местами составляют более 40 лет, и всевозрастающей потребностью в денежных средствах, которых хватает только на поддержание газораспределительных сетей в рабочем состоянии и замену аварийных участков газопроводов. В целях надежного и бесперебойного снабжения природным газом г. Тараза, а также увеличения гарантийного срока эксплуатации газопроводов и пропускной способности газовых сетей с 101,5 тыс.

м³/час до 150,5 тыс. м³/час и снижения потерь в 2011 году АО «КазТрансГаз» приступило к реализации проекта «Модернизация газораспределительной сети г. Тараза».

Проект предполагает комплекс мер по модернизации и реконструкции газораспределительной системы г. Тараза.

В 2011 году было разработано ТЭО проекта, а также проведены работы по обследованию технического состояния газораспределительной сети. В 2012 году получено ПСД на 1-й и 2-й пусковые комплексы 1-й очереди проекта. Реализация проекта началась в ноябре 2012 года, проложено 6 км газопровода среднего давления.

«ГАЗИФИКАЦИЯ Г. КЫЗЫЛОРДА»

С целью расширения газификации г. Кызылорды и обеспечения природным газом промышленных и коммунально-бытовых предприятий региона, а также создания технической базы для газификации Кызылординской области начат проект, который предполагает обеспечение кольцевой системы газораспределения в городе путем строительства газопроводов высокого давления общей протяженностью 13 км, низкого давления – 207 км, с общей пропускной способностью 21 950 м³ газа в час. Также проект предполагает

установку 6 ГРП, 5 ШРП. При этом будут газифицированы население и коммунально-бытовые предприятия микрорайонов Аль-Фараби, Саяхат, Жана-Ауыл, район Бейбарыс, Рисмаш, а также район п. Титова г. Кызылорды.

В результате реализации проекта прогнозируется достижение уровня газификации г. Кызылорды с 77 до 90%;

В январе 2012 г. одобрена реализация 1-го этапа проекта. В 2012 году путем строительства газопроводов высокого (общей протяженностью 12 км) и низкого (195 км)

давления, с пропускной способностью 21 950 м³ газа в час, завершен 1-й этап проекта «Газификация новых жилых микрорайонов г. Кызылорды». На газораспреде-

лительных сетях установлены и приняты в эксплуатацию 6 ГРП и 5 ШРП, осуществляется подача газа абонентам. Объем работ по 1-му этапу завершен.

Для обеспечения природным газом негазифицированных районов республики, в частности г. Шу и 23 окрестных поселков Жамбылской области, и для создания технической базы для газификации новых районов в 2012 году реализован проект строительства подводящего газопровода, протяженностью 106 км от АГРС «Кордай» до г. Шу Жамбылской области.

В 2011 году по проекту осуществлена разработка ПСД с прохождением государственной экспертизы. В конце декабря 2012 г. газопровод «Кордай – Шу» введен в эксплуатацию.

В рамках реализации проекта выполнено новое строительство 106 км газопровода высокого давления первой категории – 1,2 МПа в подземном исполнении. Трасса газопровода пересекает шесть автомобильных дорог, четыре реки (Шу, Ргайты, Калгуты, Какпатас), восемь бетонных каналов, три ЛЭП (500, 220 кВт). Пересечения водных преград и автомобильных дорог выполнены установкой ГНБ. На существующей площадке АГРС «Кордай» построена новая блочная газораспределительная станция мощностью 80 тыс. м³/час.

«СТРОИТЕЛЬСТВО ПОДВОДЯЩЕГО ГАЗОПРОВОДА ОТ АГРС «КОРДАЙ» ДО Г. ШУ ЖАМБЫЛСКОЙ ОБЛАСТИ»

Проектом предусматривается проектирование и строительство новых уличных и квартальных газопроводов низкого и среднего давления с монтажом шкафных газорегуляторных пунктов с целью доведения уровня газификации жилого сектора г. Алматы до 100%.

В результате реализации проекта планируется ввести в эксплуатацию газопроводы среднего и низкого давления протяженно-

стью около 533 км, что создаст условия для подключения к 2020 г. порядка 21,3 тыс. потенциальных абонентов и обеспечит прогнозируемый прирост потребления по г. Алматы на 103 млн м³ природного газа или на 10%.

По состоянию на 01.01.2013 года из запланированных 533 км газопровода проложено 333 км, установлено 3 единицы электрохимической защиты трубопроводов, 72 ШГРП и 75 протекторов.

«ГАЗИФИКАЦИЯ КОНЕЧНЫХ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ ЖИЛОГО СЕКТОРА Г. АЛМАТЫ»

Проект предусматривает газификацию населенных пунктов Илийского района (с. Байсерке, с. Ынтымак, с. Жана Талап, с. Кок-Кайнар, с. Коянкус – район Тройник) и Талгарского района (ПИТ Алатау, юж-

ная часть г. Талгар) Алматинской области, т.е. проектирование и строительство новых подводящих и внутрипоселковых газопроводов высокого, низкого и среднего давления с монтажом газорегулятор-

«ГАЗИФИКАЦИЯ НАСЕЛЕННЫХ ПУНКТОВ ИЛИЙСКОГО И ТАЛГАРСКОГО РАЙОНОВ АЛМАТИНСКОЙ ОБЛАСТИ (II ОЧЕРЕДЬ)»

ных и шкафных газорегуляторных пунктов.

В результате реализации проекта планируется повышение уровня газификации Алматинской области с

6 до 8%.

По состоянию на 01.01.2013 года проложено 157 км газопроводов высокого, среднего и низкого давления, установлено 55 единиц ШГРП.

«ГАЗИФИКАЦИЯ РЕГИОНОВ РК»

В 2012 году АО «КазТрансГаз» совместно с местными исполнительными органами продолжило работу по газификации регионов республики. В 2012 году общая сумма ин-

вестиций АО «КазТрансГаз» на реализацию проектов по газификации и модернизации региональных газораспределительных сетей составила 13,960 млрд тенге (без НДС).

«ТОРГОВЫЕ ОПЕРАЦИИ»

«СТРОИТЕЛЬСТВО АГНКС»

В рамках инновационного развития, а также улучшения экологии в г. Алматы в 2010 году АО «КазТрансГаз» совместно с BG и акиматом города реализован пилотный проект перевода автотранспорта г. Алматы на компримированный природный газ. В рамках данного проекта введена в эксплуатацию автомобильная газонаполнительная компрессорная станция (АГНКС), обслуживающая 200 автобусов муниципального автопарка.

В 2011 году АО «КазТрансГаз» приступило к реализации проекта по

строительству дополнительных пяти АГНКС в г. Алматы.

В мае 2011 года ТОО «КазТрансГаз-Өнімдері» (50%) и KOLON Corporation (50%, Южная Корея) создано совместное предприятие ТОО «АвтогазАлматы», которое приступило к проектным и строительным работам. По состоянию на 31 декабря 2012 года по проекту были выполнены следующие основные работы:

- введена в эксплуатацию 1 АГНКС;
- продолжают работы по 4 АГНКС.

Инновации

В АО «КазТрансГаз» (далее – Общество) разработаны и внедрены Правила по управлению инновационной деятельностью в группе компаний Общества. Настоящие Правила регламентируют порядок и подходы к осуществлению инновационной деятельности в Обществе и его дочерних и зависимых организациях. Правила направлены на повышение эффективности и результативности инновационной деятельности Общества и его дочерних и зависимых организаций посредством комплексного и системного подхода.

Общество приняло участие в Республиканском конкурсе «Инновационный Казахстан» (далее – Конкурс), организованном АО «ФНБ «Самрук-Казына», который проходил в 2012 году. Общество заняло второе место среди всех компаний, входящих в группу компаний АО «Самрук-Казына». В рамках Конкурса поступило 27 предложений, из них 13 одобрено, в данный момент ведется работа по определению применимости и внедрению этих предложений.

С 2012 года Общество реализует 4 инновационных проекта:

МОДЕРНИЗАЦИЯ ГАЗОРАСПРЕДЕЛИТЕЛЬНОЙ СИСТЕМЫ ЮКО

1

В ЮКО существует устойчивая тенденция увеличения численности населения, количества субъектов малого бизнеса и занятого в нем населения, особенно в газифицированных районах области. Важнейшей проблемой системы газоснабжения ЮКО стало старение газопроводов, оборудования и роста технологических потерь в газораспределительной системе.

В связи с этим возникла необходимость проведения модернизации газораспределительной системы, которая включает в себя замену стальных газопроводов низкого давления на полиэтиленовые газопроводы среднего давления в малоэтажном секторе с применением двухступенчатой системы подачи газа, которая уменьшает технические потери. Установлены индивидуальные ШГРП со SMART-картой непосредственно у каждого потребителя малоэтажной застройки, улучшающие способ оплаты за поставленный газ.

Новое оборудование оснащено приборами учета, позволяет передавать информацию на центральный диспетчерский пункт (внедрение в будущем автоматизированных систем управления), имеет преимущества в монтаже. Общий объем инвестиций в данный проект составляет 26 475 млрд тг.

МОДЕРНИЗАЦИЯ ГАЗОРАСПРЕДЕЛИТЕЛЬНОЙ СИСТЕМЫ Г. ТАРАЗА

2

Проводится модернизация газораспределительной системы г. Тараза в целях повышения технической надежности и безопасности при ее эксплуатации, снижения сверхнормативных технологических потерь, восстановления проектных мощностей газопроводов, с учетом перспективы развития г. Тараза на период до 2030 года.

Проект предусматривает замену газопроводов среднего и низкого давления, на которых происходит активный коррозионный процесс металла трубы, на высококачественные полиэтиленовые трубы. Использование мембранных счетчиков со встроенными SMART-картами и термодатчиками позволяет вести более точный учет газа, использовать систему предоплаты при работе с потребителями. Переход на двухступенчатую систему газоснабжения позволит решить проблему недостаточного давления газа у потребителей, повысит пропускную способность системы, выявит и устранит незаконные врезки.

Таким образом, реализация проекта позволит снизить потери газа в сети, повысит надежность и устойчивость обеспечения населения и предприятий города газом, создаст условия для развития промышленности, малого и среднего бизнеса, будет способствовать повышению уровня и качества жизни населения. Общий объем инвестиций в данный проект составляет 18 404 млрд тг.

УСТАНОВКА ЭЖЕКТОРОВ ПРИ ОТБОРЕ ГАЗА ИЗ КУПОЛА «ЖАКСЫКОЯНКУЛАК»

3

Впервые в практике эксплуатации подземных газовых хранилищ (ПХГ) РК планируется применить энергосберегающие технологии подобного рода при отборе газа. Применение данной технологии позволяет отказаться от приобретения дорогостоящего компрессорного оборудования.

Аналогичные установки и подход для повышения эффективности работы ПХГ впервые и в единственном исполнении применен на Песчано-Уметском ПХГ ОАО «Газпром».

В настоящее время на одном из ПХГ в Германии впервые планируется применить такие же технологии. Других примеров применения подобных технологий в мире нет. Общий объем инвестиций данного проекта составляет 499,1 млн тг.

ВНЕДРЕНИЕ МОБИЛЬНЫХ КОМПРЕССОРНЫХ СТАНЦИЙ

4

Использование передвижных мобильных компрессорных станций (МКС) на базе автотранспортной техники позволит осуществить оперативную доставку компрессоров в любой участок магистрального газопровода, где планируется ремонт. МКС представляют собой автономные компактные контейнеры на базе автотранспортной техники, что придает им свойство быстрого разворачивания в любом месте и прекращается стравливание газа в атмосферу, уменьшаются потери газа, имеет экономический и экологический эффект.

Подобные установки находятся на стадии экспериментальной эксплуатации на объектах ОАО «Газпром», и имеющиеся результаты свидетельствуют о целесообразности их использования.

Общий объем инвестиций данного проекта составляет 2 046 млрд тг.

Управление рисками

Деятельность Общества, его дочерних организаций и зависимых обществ подвержена влиянию рисков. Общество осознает важность управления рисками как одного из ключевых компонентов системы корпоративного управления, направленного на своевременную идентификацию и принятие мер по снижению уровня рисков, которые могут влиять на стоимость и репутацию Группы.

Целью управления рисками Общества является обеспечение разумной уверенности в стратегической и оперативной устойчивости бизнеса.

В целях систематизации и унификации систем управления рисками и внутреннего контроля Общество разработало, актуализировало и утвердило:

1. Положение о системе внутреннего контроля АО «КазТрансГаз» (решение Совета директоров № 9 от 01.07.11 г.);
2. Политику управления рисками АО «КазТрансГаз» до 2013 года;
3. Правила идентификации и оценки рисков АО «КазТрансГаз»;
4. Положение о комитете по рискам АО «КазТрансГаз» (решение Совета директоров № 14 от 26.10.2011 г.)

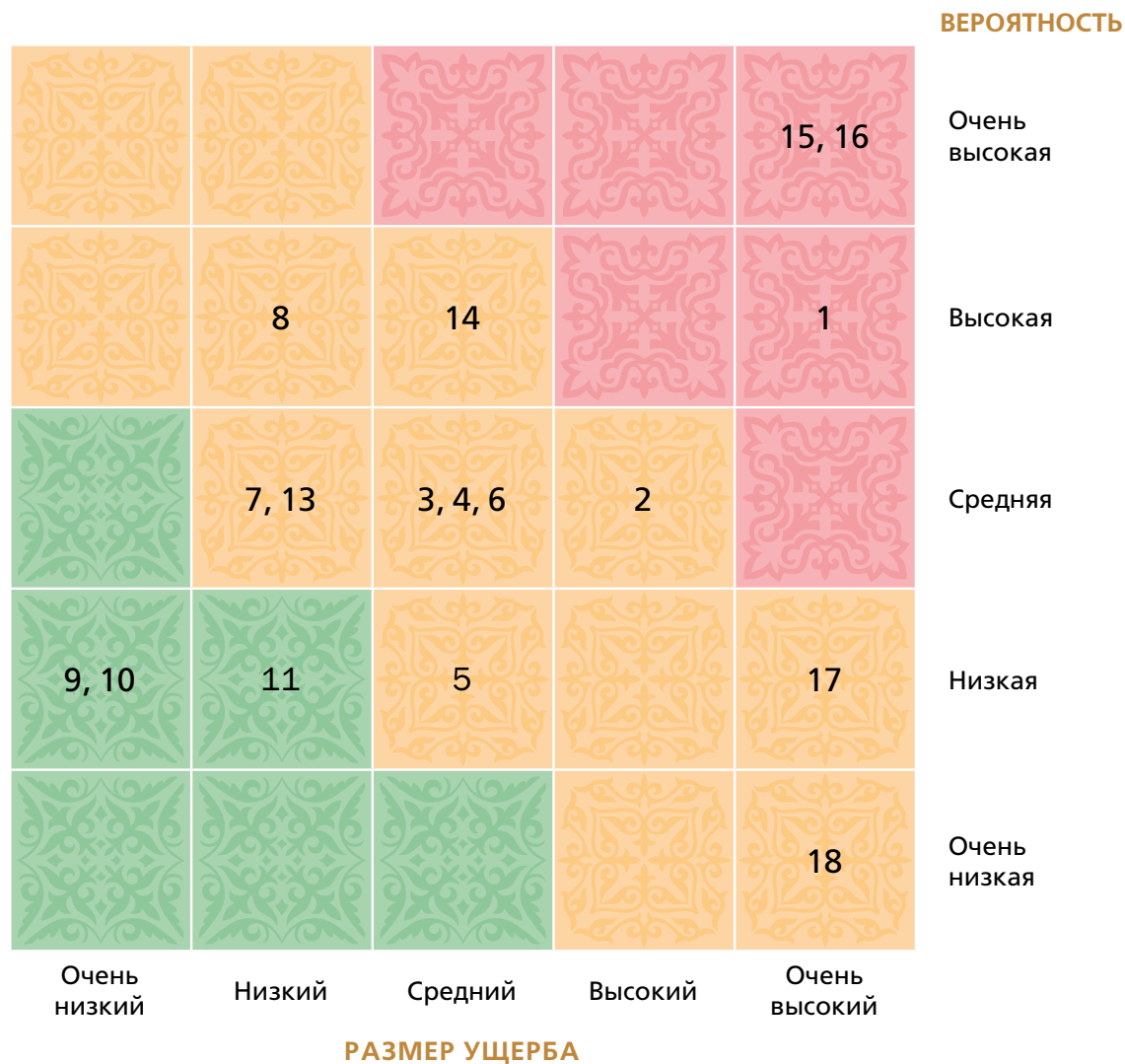
«Сынықмүйіз» – сломанный рог. Орнамент представляет собой изломанный прямоугольник, четыре раза загибающийся внутрь. Этот орнамент применяется для украшения ковров, изделий из чия, баскуров и алаша, а также различных сумок. Внешний вид орнамента напоминает сломанный рог животного.

ЭТАПЫ ПРОЦЕССА УПРАВЛЕНИЯ РИСКАМИ

КАРТА РИСКОВ АО "КАЗТРАНСГАЗ" 2012

ПЕРЕЧЕНЬ РИСКОВ

1. Недостатки управления бизнес процессами. Прерывание или снижение эффективности производства из-за реструктуризации. Чрезмерное влияние акционеров на управленческие решения компании	8. Риск неисполнения обязательств в части поставки газа в рамках договора комиссии, заключенного между АО «КТГ» и ТОО «КРГ»	13. Риск потери вложенных инвестиций (КырКазГаз)
2. Риск дефолта/кросс-дефолта по кредитным обязательствам	9. Сбой подачи стабильного конденсата с УКПГ на газоперерабатывающий завод	14. Риск невозврата финансовой помощи
3. Риск дефолта по гарантийным обязательствам КТГ	10. Выход скважины из-под контроля	15. Риск нарушения целостности газотранспортной системы
4. Риск дефицита наличности	11. Получение отрицательного результата при проведении геологоразведочных работ	16. Риск аварии или повреждения механизмов, оборудования и сооружений
5. Риск дефолта банка по депозитным вкладам	12. Техногенная или производственная авария при транспортировке газа	17. Риск сохранности активов сторонних организаций, принятых Обществом на техническое обслуживание и эксплуатацию
6. Колебание тенге по отношению к доллару США		18. Увеличение затрат на обслуживание долга вследствие увеличения плавающей ставки ЛИБОР
7. Риск несанкционированного отбора газа потребителями Кыргызской Республики		

Реестр рисков и план мероприятий по минимизации рисков на 2012 год*

№ риска	Риск или угроза для достижения поставленных задач/целей	План мероприятий по минимизации рисков		
		Мероприятия по управлению риском	Оценочная стоимость мероприятий, млн USD	Срок реализации мероприятия
1	Недостатки управления бизнес процессами. Прерывание или снижение эффективности производства из-за реструктуризации. Чрезмерное влияние акционеров на управленческие решения компании	Разработана и направлена акционеру концепция реструктуризации группы КТГ. Проведен дью-дилиденс по вопросам реструктуризации КТГ, выявлены риски по Плану мероприятий реструктуризации КТГ, одобренным Правлением АО "КМГ", предложены сценарии реструктуризации группы АО «КазТрансГаз»	0	2012 г.
2	Риск дефолта/кросс-дефолта по кредитным обязательствам	Мониторинг займов ДЗО, гарантированных КТГ, анализ и прогноз ковенанстов по ДЗО и КТГ. Анализ событий, потенциально ведущих к кросс-дефолту. Реструктуризация при необходимости во избежание дефолта и кросс-дефолта	0	2012 г.
3	Риск дефолта по гарантийным обязательствам КТГ	1. Мониторинг и актуализация финансовых показателей ДЗО во избежание нарушений ограничений по обязательствам. 2. Мониторинг займов ДЗО, анализ и прогноз ковенантов по ДЗО и КТГ	0	2012 г.
4	Риск дефицита наличности	Прогнозирование кэш-флоу, открытие и поддержание кредитных линий, использование аккредитивов, работа по оптимизации дебиторской и кредиторской задолженности	0,188	2012 г.
5	Риск дефолта банка по депозитным вкладам	Мониторинг кредитных рейтингов банков, в которых размещены депозиты	0	2012 г.
6	Колебание тенге по отношению к доллару США	Рассматриваются мероприятия по хеджированию валютных курсов	0	2012 г.
7	Риск несанкционированного отбора газа потребителями Кыргызской Республики	Проведение переговоров с китайской стороной о покупке газа, который будет проходить через переключки между МГ «Казахстан – Китай» и МГ «БГР – ТБА»	0	январь – апрель, октябрь – ноябрь
8	Риск неисполнения обязательств в части поставки газа в рамках договора комиссии, заключенного между АО «КТГ» и ТОО «КРГ»	Проведение переговоров с поставщиками в целях заключения договоров на поставку газа. Своевременное издание Постановления, устанавливающего цену	0	январь – декабрь
9	Сбой подачи стабильного конденсата с УКПГ на газоперерабатывающий завод	1. Пересмотр условий консорциального соглашения с ТОО АГПЗ. 2. Поддержание связей с местным исполнительным органом о готовности оказания помощи в случае ЧС. 3. Проработка вопроса расширения потребительской базы газоконденсата	0	2012 г.
10	Выход скважины из-под контроля	В случае привлечения подрядчика для работ по бурению необходимо отражать в договоре, что в случае аварии все расходы по ее ликвидации подрядчик берет на себя. 1. Ежедневный мониторинг состояния скважин. 2. Приобретение оборудования и приспособлений, необходимых для предупреждения аварий и ремонта скважин. 3. Страхование скважин в случае реализации риска. 4. Создание аварийного фонда для ликвидации последствий в случае реализации риска	0,29	2012 г.

№ риска	Риск или угроза для достижения поставленных задач/целей	План мероприятий по минимизации рисков		
		Мероприятия по управлению риском	Оценочная стоимость мероприятий, млн USD	Срок реализации мероприятия
11	Получение отрицательного результата при проведении геологоразведочных работ	1. Разработка проекта доразведки контрактной территории специализированной проектной организацией. 2. Систематический контроль качества проводимых геологоразведочных работ (супервайзер)	0,25	2012 г.
12	Техногенная или производственная авария при транспортировке газа	1) капитальный ремонт линейной части и оборудования КС; 2) обучение/повышение квалификации технического персонала		постоянно
13	Риск потери вложенных инвестиций	Мероприятия будут определены согласно договоренностям, достигнутым в ходе визита рабочей группы в Кыргызскую Республику	0,00	2012 г.
14	Риск невозврата финансовой помощи	мероприятия будут определены после визита делегации в Грузию	0	2012 г.
15	Риск нарушения целостности газотранспортной системы	Обеспечение надежности ГТС за счет реконструкции и технического перевооружения объектов магистральных газопроводов (МГ), компрессорных станций (КС), подземных хранилищ газа (ПХГ), объектов энергообеспечения, систем автоматического управления, контроля, защиты и регулирования оборудованием. Совершенствование модулей PS, TORO системы SAP. Организация своевременной поставки материалов на эксплуатационные нужды и ремонта. Выполнение мероприятий по обеспечению надежности объектов к эксплуатации системы в осенне-зимних условиях и подготовке к весеннему паводку. Обеспечение безопасности ГТС за счет своевременного проведения технического обслуживания, диагностики, ремонта ГТС. Поддержание оптимального режима работы ГТС.	285	2011-2012 гг.
16	Риск аварии или повреждения механизмов, оборудования и сооружений	Добровольное страхование имущества Общества. Проведение пожарно-профилактических мероприятий на объекте. Обучение персонала мерам пожарной безопасности, обязательное прохождение пожарно-технического минимума. Содержание противопожарной службы. Монтаж и поддержание в постоянной готовности автоматических систем пожаротушения и пожарной сигнализации. Обеспечение объектов первичными средствами пожаротушения. Обучение работников действиям при пожаре, умению использовать первичные средства пожаротушения. Разработка оперативных планов пожаротушения объектов и отработка действий противопожарной службы и персонала по ним. Разработка планов по ликвидации внештатных ситуаций. Проведение противопоаводковых мероприятий и т.д.	4,73	2011-2012 гг.
17	Риск сохранности активов сторонних организаций, принятых Обществом на техническое обслуживание и эксплуатацию	Организация страховой защиты. Соблюдение требований технической документации, регламентирующей техническое обслуживание и эксплуатацию ГТС. Повышение квалификации персонала. Выполнение требований ВНД, определяющих порядок приема и обслуживания сторонних активов	-	2011-2012 гг.
18	Увеличение затрат на обслуживание долга вследствие увеличения плавающей ставки ЛИБОР	Рассмотрение возможности хеджирования ставки ЛИБОР, корректировка тарифа	-	2011-2012 гг.

МЕРОПРИЯТИЯ ПО УПРАВЛЕНИЮ РИСКАМИ АО «КАЗТРАНСГАЗ»

- мониторинг займов ДЗО, гарантированных КТГ, анализ и прогноз ковенантов по ДЗО и КТГ, анализ событий, потенциально ведущих к кросс-дефолту, разработка плана по реструктуризации кредитных обязательств при необходимости во избежание дефолта и кросс-дефолта;
- регулярный мониторинг и анализ рыночных факторов, влияющих на курс;
- проведение переговоров с ТОО "КазРосГаз" и ОАО "Газпром" по обеспечению приема оговоренного объема казахстанского газа в договоре комиссии и исполнения обязательств в полной мере;
- ежедневный удаленный мониторинг состояния УКПГ и скважин, систематический контроль качества проводимых геологоразведочных работ;
- внесение заявки с разработанной методикой расчета рентабельного тарифа в АРЕМ для утверждения нового тарифа для амангельдинского газа;
- включение в бюджет Общества расходов по обесценению активов в случаях отклонения заявки АРЕМ;
- составление на ежегодной основе планов работ и проведение диагностики, капитального ремонта производственных активов в целях предупреждения аварий и инцидентов;
- разработаны планы ликвидации возможных аварий, ежегодно проводятся крупномасштабные, комплексные командно-штабные учения;
- проведено совершенствование мер по охране труда, промышленной и пожарной безопасности, ответственности персонала;
- страхование от несчастных случаев и аварий производства и строительства, а также материальных активов Общества.

Система менеджмента качества

АО «КАЗТРАНСГАЗ»

Областью применения системы менеджмента качества (СМК) АО «КазТрансГаз» является корпоративное управление активами по транспортировке и распределению газа по территории Казахстана и реализация газа на внутреннем и внешнем рынках.

Координацию деятельности в области систем менеджмента структурных подразделений АО «КазТрансГаз» и его дочерних и зависимых организаций (ДЗО) в части внедрения и улучшения систем менеджмента проводит служба по управлению интегрированной системой менеджмента.

В целях непрерывного совершенствования и развития системы управления бизнес-процессами АО «КазТрансГаз» были проведены следующие мероприятия:

- по разработке и внедрению системы управления инновационной деятельностью, в т.ч. описание и внедрение процесса «Управление инновационной деятельностью в группе компаний АО «КазТрансГаз» совместно с ДЗО. В рамках внедрения системы управления инновационной деятельностью была проведена работа по диагностике (анализу) деятельности АО «КазТрансГаз» и определены направления для ее совершенствования;
- по обучению руководства и ответственных работников структурных подразделений АО «КазТрансГаз» в рамках проекта по инновационной деятельности;
- по автоматизации процесса по проведению внутреннего аудита СМК и анализа оценки СМК со стороны руководства в виде автоматизированной Базы данных ИСМ в рамках существующего документооборота в АО «КазТрансГаз»;
- проведен внутренний аудит СМК в структурных подразделениях и у руководства АО «КазТрансГаз» с применением автоматизированной Базы данных ИСМ в модуле «Внутренний аудит СМК».

Для эффективности работ по совершенствованию и улучшению СМК в 2012 году совместно с ЧУ «Корпоративный университет «Самрук-Казына» было проведено обучение персонала на всех уровнях.

АО «ИНТЕРГАЗ ЦЕНТРАЛЬНАЯ АЗИЯ»

В АО «Интергаз Центральная Азия» действует интегрированная система менеджмента, подтвержденная на соответствие требованиям международных стандартов ISO 9001:2008, ISO 14001:2004 и OHSAS 18001:2007.

В 2012 году дочерней организацией АО «Интергаз Центральная Азия» были проведены работы по анализу энергоэффективности в филиалах, разработан перечень мероприятий для всех филиалов с целью включения в Целевой план мероприятий по энергоэффективности на 2013 – 2014 годы, по актуализации и внесению изменений во внутренние документы. Проведен анализ выполнения целей на 2012 год в области СМК, СМОС и СМОЗиОБТ.

АО «КАЗТРАНСГАЗ - АЛМАТЫ»

В дочерней организации АО «КазТрансГаз - Алматы» действует интегрированная система менеджмента (ИСМ) в соответствии с требованиями международных стандартов ISO 9001:2008, SO 14001: 2004, OHSAS 18001:2007.

В 2012 году АО «КазТрансГаз - Алматы» был пройден 1-й наблюдательный аудит ИСМ на соответствие требованиям стандартов ISO 14001:2004, OHSAS 18001:2007 и ISO 9001:2008, который проведен аудитором международного органа по сертификации TUV Thüringen.

В 2012 году АО «КазТрансГаз - Алматы» проведен дополнительный инструктаж ответственного персонала на рабочих местах по выполнению требований стандартов ISO 14001:2004, OHSAS 18001:2007 и ISO 9001:2008.

АО «КАЗТРАНСГАЗ АЙМАК»

АО «КазТрансГаз Аймак» имеет интегрированную систему менеджмента (ИСМ), сертифицированную в соответствии с требованиями международных стандартов ISO 9001:2008, ISO 14001:2004 и OHSAS 18001:2007.

В 2012 году дочерней организацией АО «КазТрансГаз Аймак» в рамках постоянного улучшения систем менеджмента разработаны и внедрены документы и процедуры, связанные со снижением экологических рисков, опасных и вредных производственных факторов, вопросами управления рисками и самооценки, модернизации средств производства, оказанием сервисных услуг.

АО «КазТрансГаз Аймак» в 2012 году провело экспертизу по методологии раздельного учета по бизнес-процессам для автоматизации системы сбалансированных показателей (ССП).

ТОО «АМАНГЕЛЬДЫ ГАЗ»

В ТОО «Амангельды газ» действует интегрированная система менеджмента, которой получены национальные сертификаты соответствия по СТ РК ИСО 9001-2009, ТС РК ИСО 14001-2006 и OHSAS 18001:2007.

В 2012 году ТОО «Амангельды газ» увеличило результативность по экологическим аспектам, рискам и сферам, связанным с качеством деятельности, эффективности в управлении деятельностью Товарищества на всех этапах.

ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ В ОБЛАСТИ ИСМ В ГРУППЕ КОМПАНИЙ АО «КАЗТРАНСГАЗ»

На сегодняшний день система управления группы компаний АО «КазТрансГаз» интегрирована в соответствии с требованиями международных и национальных стандартов, система управления стабильно и динамично развивается, деятельность осуществляется согласно установленным бизнес-процессам, которые описывают все этапы управления: планирование, исполнение, контроль, анализ в целях дальнейшего улучшения системы управления Компании в целом.

Охрана окружающей среды, промышленная безопасность и охрана труда

«Арқармүйіз» – рога архара. Элементы этого орнамента очень похожи на элементы орнамента «қошқармүйіз», но более закрученные и разветвленные. Им украшаются ковры, тускиизы, сырмаки, вышивки, одежда, мебель, предметы домашнего обихода.

КООРДИНАЦИОННАЯ РАБОТА АО «КАЗТРАНСГАЗ» В ОБЛАСТИ БЕЗОПАСНОСТИ И ОХРАНЫ ТРУДА

Работа по обеспечению промышленной, пожарной безопасности, охраны труда и окружающей среды на производственных объектах группы Компаний АО «КазТрансГаз» (далее – Общество) в 2012 году проводилась в соответствии с действующими законодательными, нормативными правовыми и нормативно-техническими актами Республики Казахстан, «Единой системой управления охраной труда» (ЕСУОТ) АО НК «КазМунайГаз», ЕСУОТ АО «Интергаз Центральная Азия», ЕСУОТ АО «КазТрансГаз – Алматы», ЕСУОТ «КазТрансГаз – Аймак».

Мероприятия, предусмотренные планом работы в области промышленной безопасности, охраны труда и экологии на 2012 год центрального аппарата АО «КазТрансГаз» выполнены в полном объеме.

В соответствии с графиком, в истекший период совместно с представителями АО НК «КазМунайГаз» проведены проверки состояния безопасности и охраны труда в центральном аппарате АО «КазТрансГаз - Аймак», ТОО «КазТрансГаз Өнімдері», УМГ «Тараз», УМГ «Атырау», УМГ «Ақтау», УМГ «Актобе», УМГ «Уральск», УМГ «Кызылорда», АО «Интергаз Центральная Азия», Южно-Казахстанского, Мангистауского, Актюбинского, Западно-Казахстанского, Кызылординского производственных филиалов АО «КазТрансГаз - Аймак», ТОО «Азиатский газопровод», ТОО «Газопровод Бейнеу – Шымкент».

По результатам проверок подготовлены рекомендации по ведению работ, направлены в дочерние и зависимые организации (далее – ДЗО) для принятия мер. Всего за 2012 год по Обществу проведено пятого и шестого уровней 28 проверок. Государственными контролирующими органами проведено 82 проверки: МЧС – 40; ГСЭН – 17; МТиСЭН – 6; органами прокуратуры – 8; МООС – 11.

В 4-м квартале 2012 года подготовлен и утвержден график проверок объектов ДЗО группы компаний Общества на 2013 год.

В целях выработки единого направления по совершенствованию системы охраны труда, промышленной, пожарной и экологической безопасности:

- В июле т. г. под председательством Заместителя Генерального директора Общества по управлению ГТС проведено организационно-методическое совещание по безопасности и охране труда. В совещании приняли участие заместители первых руководителей ДЗО по производству, руководителей структурных подразделений по безопасности и охране труда ДЗО. Рассмотрены вопросы актуализации форм отчетности корпоративной информационной системы управления документацией, разработанной АО НК «КазМунайГаз», введения единых форм отчетности и планирования по охране труда, промышленной, пожарной, экологической безопасности.
- В сентябре т. г. под представительством Генерального директора Общества проведено расширенное совещание по безопасности и охране труда с участием первых руководителей всех ДЗО Общества. Протокольным решением данного совещания определен комплекс конкретных организационных и практических мер по совершенствованию системы безопасности и охраны труда в группе компаний.
- Приказом Генерального директора Общества № 132 от 13 сентября 2012 г. ут-

верждены единые формы расшифровки бюджетных затрат, планирования, отчетности, основных показателей по охране труда, промышленной, пожарной, экологической безопасности.

- Приказом Генерального директора Общества № 184 от 24 декабря 2012 года разграничена ответственность между руководящим составом Общества за руководство работой по обеспечению безопасности группы компаний АО «КазТрансГаз».
- Приказом Генерального директора Общества № 185 от 24 декабря 2012 года создана в новом составе оперативная комиссия по чрезвычайным ситуациям, информированию об авариях и происшествиях.

Для повышения эффективности взаимодействия по безопасности и охране труда в 4-м квартале 2012 года разработано Типовое положение «Об оперативном подчинении служб безопасности и охраны труда дочерних и зависимых организаций АО «КазТрансГаз» Департаменту промышленной безопасности, охраны труда и экологии АО «КазТрансГаз».

Утвержден план работы центрального аппарата на 2013 год в области безопасности и охраны труда. ДЗО разработаны и первыми руководителями утверждены планы работ по обеспечению охраны труда персонала, промышленной, пожарной, экологической безопасности на 2013 год.

Работа по обеспечению безопасности и охраны труда на объектах группы компаний АО «КазТрансГаз» в 2012 году проводилась в соответствии с действующими законодательными, нормативно-правовыми и нормативно-техническими актами Республики Казахстан, «Единой системой управления охраной труда АО «НК «КазМунайГаз».

Разработана Комплексная программа в области безопасности и охраны труда АО «КазТрансГаз» на 2013-2017 годы, а также начаты работы по сбору необходимой информации для разработки руководящего документа «Единая система управления безопасностью и охраной труда»

для группы компаний АО «КазТрансГаз». Несчастных случаев, связанных с производством, в отчетный период не допущено.

В центральном аппарате Общества заключен и действует договор страхования ответственности работодателя за причинение вреда жизни и здоровью работников при исполнении ими служебных обязанностей.

Аналогичные договора заключены во всех ДЗО Общества.

Списочная численность по группе компаний Общества в 2012 году составила 13 351 человек. Из них во вредных и опасных условиях труда занято 6 270 человек.

ОХРАНА ТРУДА

В истекший год АО «КазТрансГаз» приняло участие в круглом столе по обсуждению вопросов квотирования выбросов парниковых газов на 2013 год, проведенном ассоциацией Казэнерджи и Казахским научно-исследовательским институтом экологии и климата.

В соответствии с требованиями Экологического кодекса РК с января 2013 года действуют ограничения деятельности предприятий без получения квот на выбросы парниковых газов. Для единого подхода к пониманию механизмов реа-

лизации Киотского протокола в ноябре 2012 года проведено корпоративное обучение по данной теме работников по охране окружающей среды группы компаний Общества.

В связи с принятием Казахстаном обязательств на второй период Киотского протокола Обществом начата подготовка выездов в зарубежные газотранспортные компании с целью обмена опытом в области разработок проектов по снижению выбросов парниковых газов и торговли квотами.

ОХРАНА ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ

Продолжена работа по ежегодной инвентаризации источников выбросов парниковых газов и представления паспортов парниковых газов в уполномоченный орган для дальнейшей регистрации в государственном кадастре.

В национальный план по распределению квот на выбросы парниковых газов из группы компаний Общества вошли

объекты АО «Интергаз Центральная Азия». Выбросы парниковых газов от объектов других компаний группы Общества составили меньше 20 000 тонн в год.

Выбросы ТОО «Азиатский газопровод», планируемые после ввода в эксплуатацию строящихся объектов, будут квотироваться из государственного резерва.

ПРОМЫШЛЕННАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ

В своей деятельности по обеспечению промышленной безопасности АО «КазТрансГаз» руководствуется Законом РК «О промышленной безопасности на опасных производственных объектах».

В целях выполнения указанного Закона Постановлением Правительства Республики Казахстан от 28 октября 2011 года № 1225 «Об утверждении Правил и сроков проведения обучения, инструктирования и проверки знаний по вопросам безопасности и охраны труда работников» приказом Генерального директора Общества № 130 от 11 сентября 2012 года установлен список работников аппарата Общества, подлежащих обучению и проверке знаний по вопросам охраны труда и промышленной безопасности. В соответствии с данным приказом, в отчетном году организованы и проведены обучение и проверка знаний работников производственного блока аппарата управления Общества.

В истекший период в Обществе начато внедрение 2-х комплектов мобильных компрессорных станций, предназначенных для утилизации природного газа, остающегося в выводимом из работы участке газопровода, что полностью исключает выбросы вредных веществ в окружающую среду.

Ведется внедрение методики приборного обнаружения утечек метана. Тепловизор FLIR GF320 способен легко обнаруживать наличие даже незначительных утечек газа, позволяет быстро обследовать большие площади и определять наличие утечек газа в режиме реального времени – исключительно безопасный метод неразрушающего контроля, обеспечивающий мониторинг объектов с

большого расстояния, в короткий промежуток времени, без остановки производства.

Внедрена система безопасной резки труб и подготовка кромок под сварку, позволяющая осуществлять резку и демонтаж катушек без использования огневых методов резки оборудования, а также производить выборку металла с целью осуществления ремонта дефектного сварного соединения без замены катушки и без изменения пространственного положения трубопровода.

Начато внедрение в производство передвижных азотных компрессорных станций, что обеспечит недопущение взрывоопасной газовой смеси при производстве работ.

Внедрено оборудование неразрушающего контроля телеуправляемого диагностического комплекса для обследования трубопроводных обвязок компрессорных станций.

Произошла одна производственная авария. На участке 401 км МГ БГР-ТБА 2-й нитки в районе пересечения двух сбросных каналов с хлопковых полей перед воздушным переходом по ходу газа 4 апреля 2012 года произошел разрыв газопровода с возгоранием и последующим горением природного газа, транспортируемого по газопроводу. Согласно договору Обязательного экологического страхования гражданско-правовой ответственности за причинение вреда окружающей среде № 084-01-12R от 20 марта 2012 года АО «Дочерняя Страховая компания Народного банка Казахстана «Халык-Казахинстрах» (далее – Страховщик) была произведена выплата на сумму 16 778 929 тенге.

Социальная ОТВЕТСТВЕННОСТЬ

КАДРОВАЯ ПОЛИТИКА

Общество, осознавая социальную ответственность бизнеса, прилагает усилия в содействии социальному прогрессу и росту благосостояния общества, стабильному развитию и благополучию населения регионов, повышению уровня благосостояния своих работников. Забота о каждом сотруднике, приоритет решения социальных вопросов – такова основа политики Общества.

В свете сегодняшних перемен существует необходимость своевременно внедрять инновации, обеспечивающие соответствие организации условиям внешней среды. При этом кадровая политика дорабатывается по мере реализации в ответ на новые требования постоянно изменяющейся внешней среды, кроме той части кадровой политики, которая затрагивает ключевые интересы работников (например, политика занятости, оплаты труда), которая должна быть предсказуемой и стабильной.

Кадровая политика призвана объединить существующие подходы, наработанные методы и инструменты кадрового менеджмента с учетом лучшего опыта в области работы с персоналом, позволив, таким образом, сформировать единый подход и выработать корпоративную систему ценностей КТГ в области управления персоналом.

В основу разрабатываемой Кадровой политики заложены следующие базовые принципы:

- **Прозрачность** – открытость на всех этапах процесса управления человеческими ресурсами;
- **Комплексность** – охват всех сфер деятельности управления персоналом;
- **Системность** – рассмотрение всех составляющих элементов политики во взаимосвязи;
- **Обоснованность** – использование современных научных разработок в области управления персоналом, которые могли бы обеспечить максимальный экономический и социальный эффект;
- **Эффективность** – затраты на мероприятия в области управления персоналом должны окупаться результатами производственной деятельности.

Группа компаний Общества уделяет большое внимание росту выплат социального характера, которые направлены на создание здорового рабочего микроклимата в коллективах, что позволяет работникам успешно выполнять свои основные функции. АО «КазТрансГаз» предлагает своим работникам пакет социальных услуг, включающий медицинское страхование, материальную помощь, в том числе на лечение и оздоровление работников во время трудового отпуска и многое другое. На основании коллективных договоров и Правил оплаты труда и оказания социальной поддержки в 2012 году работникам группы компаний Общества были выплачены следующие основные виды материальной помощи:

- материальная помощь к отпуску на оздоровление – 1 502 855 тыс. тенге;
- при рождении ребенка – 43 877 тыс. тенге;
- выплаты при награждении грамотой, медалью – 2 751 тыс. тенге;
- прочие выплаты (при вступлении в брак, при выходе на пенсию, помощь неработающим пенсионерам, на лечение и оплату операции в исключительных случаях и др.) – 162 633 тыс. тенге.

В 2012 году Обществом совместно с профсоюзом проведены мероприятия: Летние и Зимние спартакиады среди работников группы компаний Общества, детские праздничные мероприятия (организованы подарки, развлекательные мероприятия) и др.

На проведение детских мероприятий и отдых работников и их детей было выделено в 2012 году и освоено 120 054 тыс. тенге.

Общая сумма социальных выплат по группе компаний КТГ (с учетом социальных выплат работодателем) в 2012 году составила 2 215 501 тыс. тенге.

Для обеспечения качества условий труда, жизни работников и их семей в бюджетах Группы ежегодно закладываются средства на добровольное медицинское страхование, включающее большой спектр медицинских услуг в самых лучших клиниках Казахстана. При этом в программе медицинского обслуживания работника наряду с предоставлением всего спектра медицинских услуг предусмотрено обслуживание на тех же условиях и его семьи (супруг, супруга и дети). Кроме того, в кругу предоставляемых услуг страховой компанией предусмотрен патронаж физиологической беременности. Так, в 2012 году за счет средств группы компаний Общества осуществлено медицинское страхование работников на общую сумму 331 млн тенге, в том числе страхование работников АО «КазТрансГаз» 23,7 млн тенге.

Как известно, работа большинства работников газовой отрасли связана с магистральными газопроводами и характеризуется, с одной стороны, суровыми климатическими условиями (состояние питьевой воды, пыльные бури и т.д.), а с другой стороны, тем, что транзитные газопроводы проходят зачастую в экологически неблагоприятных регионах страны.

В соответствии с Законодательством РК «О социальной защите граждан, пострадавших вследствие экологического бедствия в Приаралье», жителям Приаралья к основной заработной плате начисляется экологический коэффициент в размере от 20 до 50%, а также предоставляется дополнительный отпуск в количестве от 6 до 12 дней.

Ведется работа по профилактике заболеваний у работников, а также их лечению и реабилитации в период отпусков.

Общество уделяет большое внимание росту выплат социального характера,

СОЦИАЛЬНАЯ ЗАЩИТА РАБОТНИКОВ ГРУППЫ КОМПАНИЙ

КАЧЕСТВО УСЛОВИЙ ТРУДА, ЖИЗНИ РАБОТНИКОВ И ИХ СЕМЕЙ

весомую долю которых составляют социальные выплаты и гарантии. Прежде всего, они направлены на создание здорового рабочего микроклимата в коллективах на основании социального партнерства, что позволяет работникам успешно выполнять свои основные функции.

Также в Обществе функционируют общественные объединения профессиональных союзов работников, в рамках работы с которыми заключены коллективные договоры между работниками и работодателями, которые предусматривают социальные гарантии, выплаты, компенсации и льготы работникам, значительно превышающие установленные трудовым законодательством, к примеру такие, как:

- выплаты в связи со вступлением в первый брак, рождением ребенка, на погребение в связи со смертью близких и т.д.;
- дополнительные оплачиваемые отпуска в связи с вышеуказанными случаями;
- оплата 75% и более части от стоимости санаторно-курортного лечения работников и стоимости путевок в оздоровительные детские лагеря детям работников компании;
- и многое другое.

ПОДГОТОВКА, ОБУЧЕНИЕ И ПОВЫШЕНИЕ КВАЛИФИКАЦИИ РАБОТНИКОВ ГРУППЫ КОМПАНИЙ

Будучи динамично развивающейся компанией, осваивая новые регионы, Общество соответственно наращивает общую численность работников дочерних и зависимых организаций. Принимая во внимание то, что движение персонала должно быть максимально прогнозируемым, планируемым и соответствующим общей концепции развития компании, для усиления ее кадрового потенциала необходим общий комплексный подход для всех заинтересованных сторон: студентов, представителей образовательных организаций и Общества. Поэтому с целью планомерного заполнения образующихся вакансий, а также для формирования группы молодых специалистов, обладающих способностью к оперативной управленческой деятельности, отвечающих требованиям, предъявляемым должностью того или иного направления, в ДЗО были разработаны и утверждены Правила подготовки молодых специалистов. Этот внутренний документ описывает порядок определения потребности в подготовке молодых специалистов, набора кандидатов, порядок направления на обучение в учебные заведения Республики Казахстан, ближнего и дальнего зарубежья. В настоящее время утвержден состав комиссии по развитию внешнего кадрового потенциала, ведется переписка с высшими учебными заведениями по этому вопросу. Подготовка специалистов с высшим образованием для организаций Группы компаний Общества планируется на базе лучших технических вузов.

Работники Общества принимают участие в курсах повышения квалификации, семинарах, стажировках и тренингах как на базе Частного учреждения «Корпоративный университет «Самрук-Казына» (ЧУ «ЕЦРП»), г. Астана, так и на базе других учебных центров Республики Казахстан, стран ближнего и дальнего зарубежья.

В Обществе действуют следующие программы, направленные на развитие персонала, такие, как «Подготовка и повышение квалификации», а также разработана программа «Молодой специалист».

«Подготовка и повышение квалификации» – постоянно действующая программа по развитию персонала Компании.

В Обществе действует программа по развитию персонала, направленная на подготовку и повышение квалификации. Ежегодно в бюджете Общества

предусматриваются средства на обучение и повышение квалификации персонала. В Обществе в соответствии с Правилами технической эксплуатации магистральных газопроводов ПР РК 51.3-002-2004 (п. 1.2. «Техническая подготовка персонала») технические объекты магистральных газопроводов должны эксплуатироваться специально подготовленным персоналом. Персонал, обслуживающий объекты повышенной опасности, должен проходить подготовку (переподготовку) на курсах, специально создаваемых предприятиями, по программам, согласованным с местными органами гостехнадзора.

В 2012 году группа компаний Общества обучила 2 773 работников на общую сумму 416 млн тенге, что на 12% выше в сравнении с фактическим показателем в 2011 году, основную долю которых занимают работники производственного персонала (1836 чел.), они проходят подготовку и повышают уровень своей квалификации на базе обучающих организаций и учебных центров Республики Казахстан, Российской Федерации и Украины. Профессиональное обучение и развитие рабочего персонала является одним из долгосрочных и приоритетных направлений кадровой политики Общества, т.к. профессиональный уровень рабочих кадров является важнейшим фактором повышения эффективности безопасного производства, роста производительности труда и улучшения качества работ.

Особая роль отводится качественной профессиональной подготовке молодых специалистов. В Обществе оказывается поддержка детям работников Общества для обучения в высших учебных заведениях Казахстана и России. В этих целях разработана программа «Молодой специалист». Например, в настоящее время в высших учебных заведениях за счет средств Общества обучается 114 молодых граждан нашей республики, которые после завершения обучения вернутся на работу в газотранспортную отрасль.

Группа компаний Общества на протяжении нескольких лет оказывает адресную помощь социально-уязвимым слоям населения, в т.ч. детям-сиротам, детям-инвалидам, ветеранам, инвалидам, пенсионерам, малообеспеченным гражданам Республики Казахстан, а также оказывается помощь организациям и деятелям науки, образования, здравоохранения и культуры.

В 2012 году Группой компаний Общества оказано спонсорской (благотворительной) помощи на общую сумму свыше 640 млн тенге, в том числе хотелось бы выделить:

- поддержка социально уязвимых слоев населения и общественных организаций (оказание помощи детям, сиротам, инвалидам, а также лицам нуждающимся в лечении и операциях) – 464 099 тыс. тенге;
- на социальные нужды ветеранов-нефтяников Общественному фонду «Мунайшы» – 10 млн тенге;
- на приоритетное развитие отдельных видов спорта оказана спонсорская поддержка на общую сумму 89 345 млн тенге, в том числе:
  - Для поднятия Федерацией бокса Жамбылской области качественного уровня подготовки к состязаниям республиканского и международного уровня, поддержки казахстанских боксеров и развития бокса в городе и в области – 50 млн тенге;
  - Федерации современного пятиборья Республики Казахстан для проведения ремонтных работ и приобретения спортивного инвентаря и

СПОНСОРСТВО И БЛАГОТВОРИТЕЛЬНОСТЬ

оборудования – 5 млн тенге;

- РОО «Федерация греко-римской, вольной и женской борьбы» для выполнения всех мероприятий, связанных с развитием и популяризацией борьбы, качественной и полноценной подготовки национальных сборных команд к предстоящему лицензионному Чемпионату Мира, проведения учебно-тренировочных сборов, содержания тренерского состава – 30 млн тенге.

Кроме того, в День Победы 9 мая проводится чествование ветеранов и лиц, к ним приравненных, оказывается адресная помощь участникам Великой Отечественной войны и трудового фронта. Ветеранам ВОВ, воинам-интернационалистам, участникам ликвидации аварии на Чернобыльской АЭС ко Дню Победы 9 мая выделялась материальная помощь.

Пенсионерам, бывшим работникам Общества оказывалась материальная помощь на лечение, а также выделялись льготные путевки в санатории.

Корпоративное управление

«Сыңармүйіз» – одинокий рог. Этот орнамент состоит из одной стороны орнаментов «қосмүйіз» и «қошқармүйіз». Орнамент «сыңармүйіз», расположенный мастерски, не выглядит одиночным элементом; в своей композиции он имеет внутреннее единство. Обычно орнамент «сыңармүйіз» используется в украшении предметов домашнего быта, одежды, оружия и др. Им украшают текеметы и сырмаки.

Одним из стратегических направлений деятельности АО «КазТрансГаз» (далее – Общество) является повышение эффективности корпоративного управления.

АО «КазТрансГаз» рассматривает корпоративное управление как средство повышения эффективности деятельности Общества, укрепления его репутации и снижения затрат на привлечение им капитала.

Основной целью развития корпоративного управления в Обществе является обеспечение устойчивого роста капитализации Общества и реализации интересов Единственного акционера.

КазТрансГаз, понимая важность корпоративного управления, уделяет большое внимание внедрению его принципов. В 2009 году утвержден Кодекс корпоративного управления. Кодекс корпоративного управления Общества. Он был разработан в соответствии с Кодексом корпоративного управления Единственного акционера – АО НК «КазМунайГаз».

С момента утверждения ККУ на ежегодной основе проводится диагностика корпоративного управления КТГ на соответствие уровня корпоративного управления лучшей мировой практике.

По результатам диагностики выявляются недостатки систем управления и определяются шаги по улучшению качества управления в Обществе. Также на основе результатов диагностики проводятся мероприятия по совершенствованию системы корпоративного управления для приведения ее в соответствие с лучшей международной практикой. Результаты диагностики демонстрируют положительную тенденцию развития корпоративного управления в Обществе. Высокий уровень корпоративного управления не только влияет на экономические показатели деятельности компании, повышение прозрачности, полноценность процесса принятия решений, но и положительно сказывается на восприятии компании инвесторами.

Соответствие уровня корпоративного управления требованиям лучшей практики относительно с международным стандартам составило в 2012 году 60,8% по сравнению с 60,9% в 2011 году.

Единственным акционером определена модель корпоративного управления, включающая участников: «активный» акционер, Совет директоров, Правление и централизованная служба внутреннего аудита.

ОРГАНЫ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛЕНИЯ

Органами корпоративного управления Общества являются:

1. **Единственный акционер** – высший орган;
2. **Совет директоров** – орган управления, осуществляющий общее руководство деятельностью Общества и определяющий приоритетные направления его деятельности. Совет директоров состоит из трех членов, один из которых является независимым директором.
3. **Правление** – коллегиальный исполнительный орган, осуществляющий руководство текущей деятельностью Общества в целях выполнения задач и реализации стратегии Общества.

Правление Общества состоит из восьми человек.

СТРУКТУРА СОВЕТА ДИРЕКТОРОВ

По состоянию на 31 декабря 2012 года Совет директоров состоял из пяти членов, которыми являлись:

ФИО директора	Должность в Компании
Шманов Нуртас Нурибекович	Председатель Совета директоров
Берлибаев Данияр Амирбаевич	Член Совета директоров
Сұлтанғали Серік Сұлтанғалиұлы	Член Совета директоров
Нупов Кундуз Шамахович	Независимый директор
Бердалина Жанат Колановна	Независимый директор

В связи с досрочным прекращением полномочий Совета директоров АО «КазТрансГаз», избранного решением Единственного акционера (решение Совета директоров АО НК «КазМунайГаз» от 19.08.2008 г.), 10 февраля 2011 года Единственным акционером было принято решение избрать Совет директоров АО «КазТрансГаз» в количестве 5 (пяти) человек сроком на 3 года в следующем составе:

- Сұлтанғали Серік – председатель Совета директоров – представитель Единственного акционера (КМГ);
- Берлибаев Данияр Амирбаевич – Член Совета директоров – представитель Единственного акционера (КМГ);
- Сұлтан Нурбол Сарыбайұлы – член Совета директоров – Генеральный директор АО «КазТрансГаз»;
- Нупов Кундуз Шамахович – независимый директор;
- Бердалина Жанат Колановна – независимый директор.

Состав Совета директоров в 2012 году менялся следующим образом:

В соответствии с решением Единственного акционера от 3 апреля 2012 года (протокол № 30) досрочно прекращены полномочия Председателя Совета директоров Сұлтанғали С. и избран Председателем Совета директоров Шманов Нуртас Нурибекович – Заместитель Председателя Правления по транспортной инфраструктуре АО «КазМунайГаз». 14 августа 2012 г. решением Единственного акционера (протокол № 94) досрочно прекращены полномочия члена Совета директоров Сұлтан Н.С. и избран членом Совета директоров Сұлтанғали С. – Генеральный директор АО «КазТрансГаз».

В соответствии с Кодексом корпоративного управления Компании, Совет директоров установил факт независимости директоров Нупова К.Ш. и Бердалиной Ж.К.:

- соответствуют критериям независимости, предъявляемым к ним Законодательством Республики Казахстан;
- обладают соответствующим опытом работы, знаниями, квалификацией, позитивными достижениями и безупречной репутацией в деловой среде и газовой отрасли Казахстана, необходимыми для выполнения своих обязанностей и организации эффективной работы всего Совета директоров в интересах Единственного акционера и КТГ;
- соответствуют требованиям Положения о Совете директоров АО «КазТрансГаз» не допускающим отношений или обстоятельств, которые могли бы оказать влияние на признание члена Совета директоров независимым.

ПОСЕЩАЕМОСТЬ ЧЛЕНАМИ СОВЕТА ДИРЕКТОРОВ ЗАСЕДАНИЙ СОВЕТА ДИРЕКТОРОВ

Ф.И.О.	Должность	Количество посещений	Процент посещений	Примечания
Сұлтанғали С.	Председатель/Член Совета директоров	7 из 7	100 %	Полномочия Председателя прекращены с 03.04.2012 г. Избран членом СД с 13.08.2012 г.
Шманов Н.Н.	Председатель Совета директоров	9 из 9	100 %	Избран Председателем с 03.04.2012 г.
Берлибаев Д.А.	Член Совета директоров	11 из 12	91,7 %	Избран членом СД в качестве представителя АО НК «КазМунайГаз» с 10.10.2011 г.
Сұлтан Н.С.	Член Совета директоров	5 из 8	62,5 %	Полномочия члена СД прекращены с 13.08.2012 г.
Нупов К.Ш.	Независимый директор	12 из 12	100 %	Избран независимым директором с 10.02.2011 г.
Бердалина Ж.К.	Независимый директор	11 из 12	91,7 %	Избран независимым директором с 10.02.2011 г.

За отчетный период Советом директоров КТГ было проведено 12 заседаний. (9 очных и 3 заочных). Общее количество рассмотренных вопросов составило 107. Из них рассмотрено на очных заседаниях – 91, на заочных – 16 вопросов.

ОТЧЕТ О РАБОТЕ КОМИТЕТОВ СОВЕТА ДИРЕКТОРОВ КТГ

В 2012 г. решением Совета директоров (протокол № 5 от 20.06.2012 г.) были созданы следующие Комитеты Совета директоров КТГ:

- Комитет Совета директоров АО «КазТрансГаз» по аудиту в следующем составе:
  - Бердалина Жаннат Колановна – председатель;
  - Нупов Кундуз Шамахович – член.
- Комитет Совета директоров АО «КазТрансГаз» по назначениям и вознаграждениям в следующем составе:
  - Нупов Кундуз Шамахович – председатель;
  - Шманов Нуртас Нурибекович – член;
  - Бердалина Жанат Колановна – член.
- Комитет Совета директоров АО «КазТрансГаз» по стратегии в следующем составе:
  - Шманов Нуртас Нурибекович – председатель;
  - Бердалина Жанат Колановна – член;
  - Нупов Кундуз Шамахович – член.

За отчетный период было проведено два заседания Комитета Совета директоров АО «КазТрансГаз» по назначениям и вознаграждениям.

Процесс отбора и избрание членом Совета директоров, в том числе независимых директоров, осуществляется в порядке, предусмотренном Законом Республики Казахстан «Об акционерных обществах», Уставом и Кодексом корпоративного управления Общества в соответствии с установленными внутренними процедурами на основании достаточных данных о кандидате в директора, информации о взаимоотношениях кандидата и Общества, критериев независимости, сведений о соответствующем опыте работы, знаний, квалификаций, позитивных достижений и безупречной репутации.

Кандидат в члены Совета директоров и член Совета директоров должен являться физическим лицом, иметь доверие Единственного акционера и других членом Совета директоров, иметь безупречную репутацию, профессиональные знания и квалификацию, опыт руководящей работы не менее 3 лет, предпочтительно в области, соответствующей основной деятельности Общества, позитивные достижения и безупречную репутацию в деловой и отраслевой среде.

Независимым директором Совета директоров должен быть член Совета директоров, который не является аффилированным лицом Общества и не являлся им в течение трех лет, предшествовавших его избранию в Совет директоров, не является государственным служащим и т.д.

Определение количественного состава, срока полномочий Правления, избрание его членом, досрочное прекращение их полномочий, за исключением генерального директора/председателя Правления, осуществляется по решению Совета директоров Общества в соответствии с законодательством РК и Уставом Общества. Избрание/назначение генерального директора/председателя Правления и досрочное прекращение его полномочий отнесено к исключительной компетенции Единственного акционера Общества.

Член Правления должен обладать соответствующим опытом работы, знаниями, квалификацией, деловой репутацией.

Распределение полномочий между Советом директоров, Правлением и генеральным директором Общества определяется Уставом Общества.

Совет директоров несет ответственность перед Единственным акционером за эффективное управление и надлежащий контроль над деятельностью Общества и действует в соответствии с утвержденным порядком принятия решений. Наиболее важными функциями Совета директоров являются определение приоритетных направлений деятельности Общества, принятие решения о заключении крупных сделок и другие существенные вопросы.

В свою очередь, Правление несет ответственность за разработку плана мероприятий по реализации решений Совета директоров и по текущим вопросам финансово-хозяйственной и производственной деятельности Общества. Правление отчитывается перед Советом директоров за состояние проделанной работы по достижению бизнес-плана Общества.

Таким образом, понимание всеми участниками корпоративных отношений своих полномочий, сферы ответственности, подотчетности, прав и обязанностей, четкое закрепление указанных аспектов в Уставе Общества снижает риск конфликта интересов, а следовательно, создает единое видение принципов и структуры корпоративного управления.

КРИТЕРИИ ОТБОРА ЧЛЕНОВ СОВЕТА ДИРЕКТОРОВ И ПРАВЛЕНИЯ, А ТАКЖЕ ОПРЕДЕЛЕНИЯ ИХ НЕЗАВИСИМОСТИ

ОТВЕТСТВЕННОСТЬ СОВЕТА ДИРЕКТОРОВ

ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ПРАВЛЕНИЯ

СТРУКТУРА ПРАВЛЕНИЯ

В 2012 году в состав Правления Компании входили руководители высшего звена, включая Генерального директора и его заместителей.

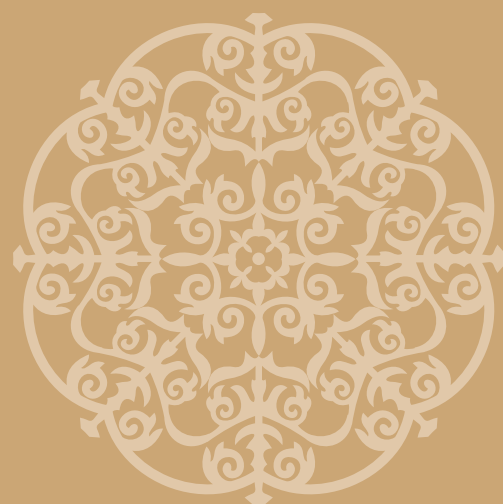
ЧЛЕНЫ ПРАВЛЕНИЯ

Ф.И.О.	Должность	Период
Сұлтан Нұрбол Сарыбайұлы	Генеральный директор (Председатель Правления)	с 10.10.2011 г. по 13.08.2012 г.
Сұлтанғали Серік	Генеральный директор (Председатель Правления)	с 13.08.2012 г.
Кушеров Даир Адильбекович	Заместитель Генерального директора по экономике и финансам	с 26.12.2008 г.
Тегисбаев Анатолы Орынғалиұлы	Заместитель Генерального директора по ресурсной базе	с 26.12.2008 г.
Касенов Арман Гинаятович	Заместитель Генерального директора по корпоративному развитию	с 26.12.2008 г.
Алтыбаева Турсунбубе Касымкановна	Главный бухгалтер	с 26.12.2008 г.
Джаманбеков Алмаз Мэлсович	Руководитель аппарата	с 10.10.2011 г. по 20.06.2012 г.
Тажибай Бакытбек	Управляющий директор по поддержке бизнеса	с 08.07.2010 г. по 20.06.2012 г.
Байзаков Айбек Сабитович	Заместитель Генерального директора по маркетингу газа	с 08.07.2010 г.
Амирханов Мурат Ануарбекович	Директор юридического департамента	с 08.07.2010 г.
Уромбаев Ауезхан Абдыкалыкович	Управляющий директор по развитию газотранспортной системы	с 10.10.2011 г. по 20.06.2012 г.
Ахметбаев Серик Саимович	Первый Заместитель Генерального директора	с 10.10.2011 г. по 20.06.2012 г.
Шанбатырова Мухатай Умбетайұлы	Заместитель Генерального директора по управлению ГТС	с 20.06.2012 г.

Казахстанское содержание (КС) в закупках группы компаний АО «КазТрансГаз»

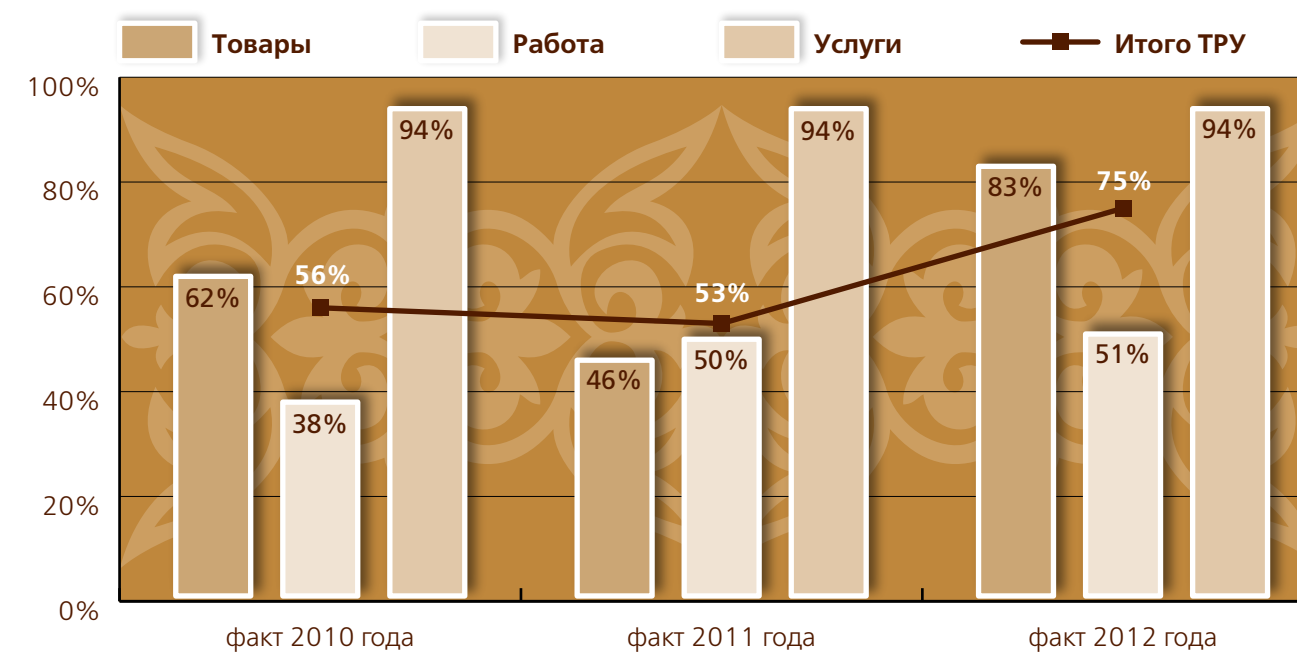
«Қосмүйіз» – двойные рога. Этот элемент является изображением рогов барана, козла, коровы. Орнаменты, которые называются «ырғақ», «ілмек», тоже относятся к «қосмүйіз». Орнамент «қосмүйіз» используется для украшения предметов домашнего обихода, мебели, оружия и т.д. В настоящее время орнаментом «қосмүйіз» украшают саукеле (головной убор невесты), а также другие элементы мужской и женской национальной одежды.

Показатель	2010 год			2011 год			2012 год		
	Всего	В т. ч. КС	Доля КС	Всего	В т. ч. КС	Доля КС	Всего	В т. ч. КС	Доля КС
Общий объем закупок, в том числе:	235,4	132,9	56%	195,9	103,6	53%	132,1	98,6	75%
Товары:	118,3	72,8	62%	131,2	60,4	46%	65,7	54,5	83%
Работы	89,9	34,4	38%	39,8	19,9	50%	42,6	21,7	51%
Услуги	27,3	25,7	94%	24,8	23,3	94%	23,8	22,4	94%

Млрд тенге

СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ ДОЛИ КС ЗА 2010-2012 ГОДЫ

Общий объем закупок по группе компаний «КТГ» за 2012 год составил 132,1 млрд тенге, в том числе закуплено товаров на сумму 65,7 млрд тенге, работ – на сумму 42,6 млрд тенге и услуг – на сумму 23,8 млрд тенге.

Доля казахстанского содержания в общем объеме закупок составила 98,6 млрд тенге, или 75%, из них по закупленным товарам – 83%, выполненным работам – 51% и оказанным услугам – 94%.

Кредитные рейтинги и управление долговым портфелем

В 2012 году международное рейтинговое агентство Standard&Poor's повысило долгосрочный рейтинг КазТрансГаз с уровня «BB/Позитивный» до «BB+/Стабильный», также FitchRatings подтвердил долгосрочный рейтинг КазТрансГаз на уровне «BB+/Стабильный». Moody's также подтвердил долгосрочный рейтинг КазТрансГаз на уровне «Baa3/Стабильный».

Рейтинговое агентство	Компания	Дата присвоения рейтинга	Рейтинг	Прогноз
Standard & Poor's	КТГ	01.06.2012	BB+	Стабильный
FitchRatings	КТГ	03.09.2012	BB+	Стабильный
Moody's	КТГ	08.08.2012	Baa3	Стабильный

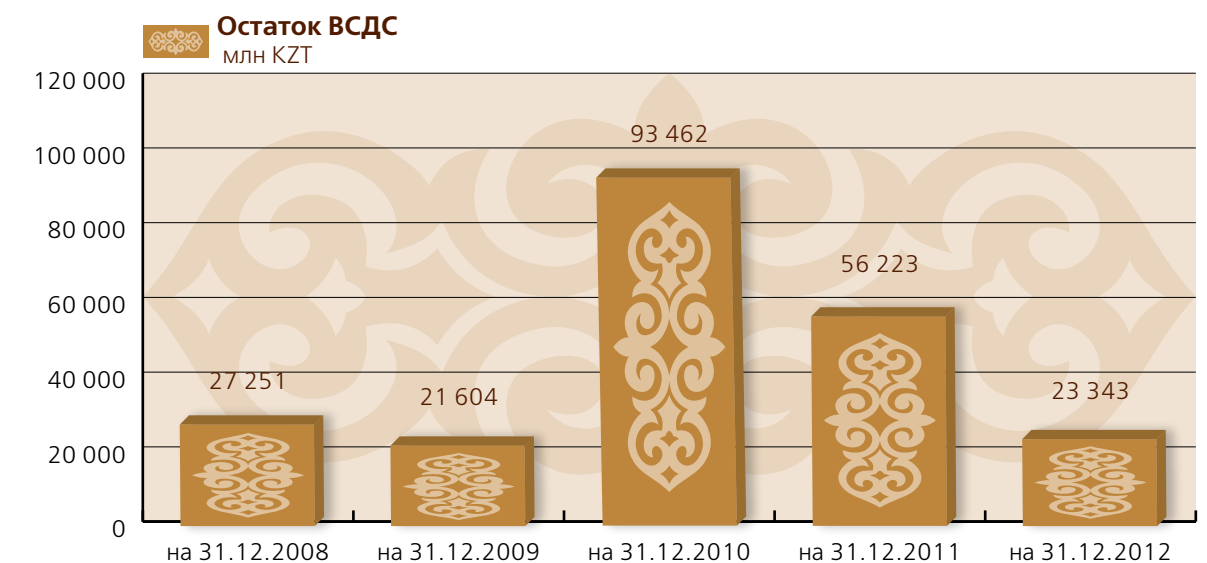
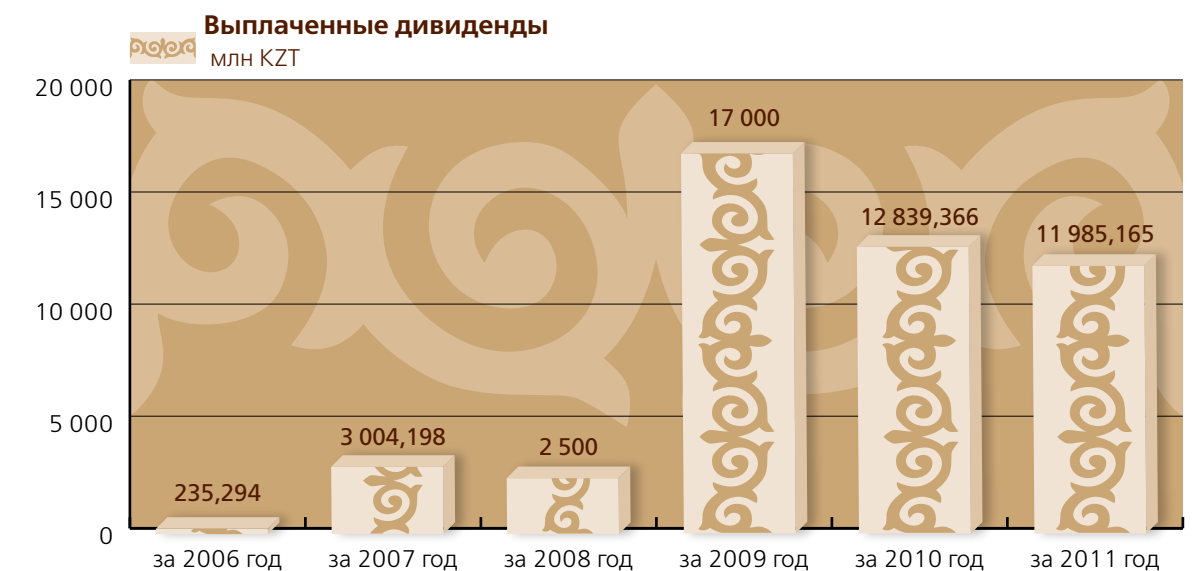
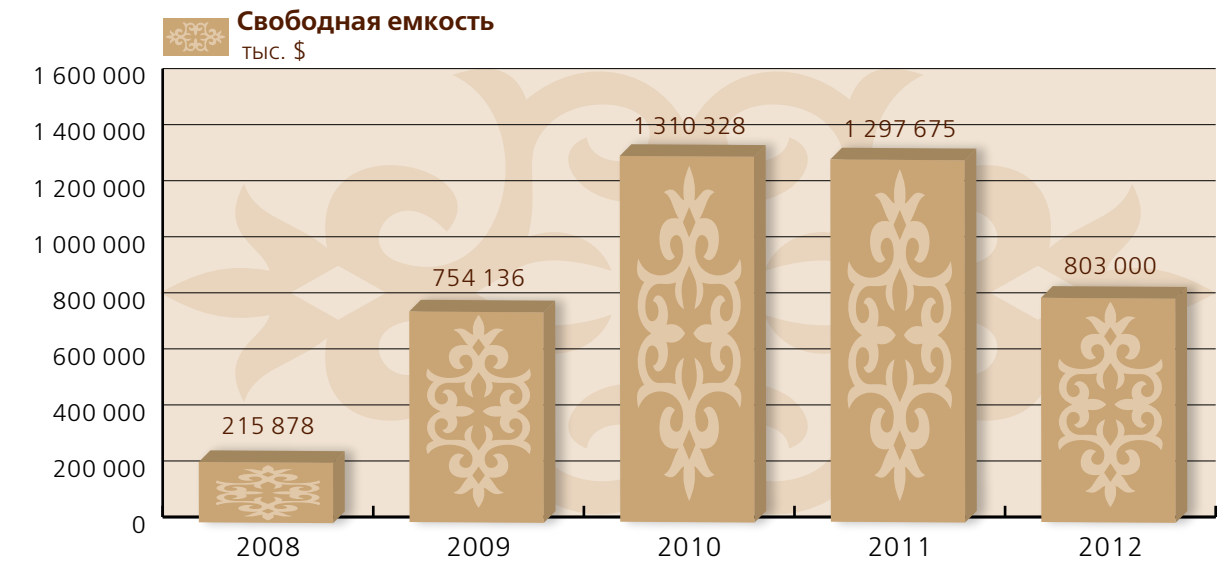
КазТрансГаз осуществляет привлечение кредитов, руководствуясь утвержденной АО «ФНБ «Самрук - Казына» среднесрочной политикой заимствования на 2011-2014 годы, в соответствии с которой определен максимально допустимый уровень долговых обязательств.

ССУДНЫЙ ПОРТФЕЛЬ ОБЩЕСТВА НА 31 ДЕКАБРЯ 2012 ГОДА:

Заемщик	Кредитор	Остаток долга	Валюта
АО «Интергаз Центральная Азия»	Intergas Finance BV	540 000 000	USD
АО «Интергаз Центральная Азия»	Ситибанк Казахстан	30 000 000	USD
АО «КазТрансГаз»	Credit Suisse	20 000 000	USD
АО «КазТрансГаз»	HSBC Банк Казахстан	5 250 000 000	KZT
АО «КазТрансГаз»	Ситибанк Казахстан	20 000 000	USD
АО «Интергаз Центральная Азия»	HSBC PLC/Citibank	25 982 461	USD
АО «КазТрансГаз Аймак»	Банк Развития Казахстана	2 267 535 193	KZT
АО «КазТрансГаз Аймак»	Ситибанк Казахстан	7 419 997 000	KZT

Общий размер ссудного портфеля КазТрансГаз по состоянию на 31 декабря 2012 года составил 110 824,04 млн тенге.

Ковенанты КМГ	2008 год	2009 год	2010 год	2011 год	2012 год
Долг/ЕБИТДА (<=3,5)	2,39	1,30	1,19	1,18	1,68
Чистый долг/Чистая капитализация (<=0,5)	0,45	0,27	0,13	0,11	0,19
Свободная емкость, тыс. \$	215 878	754 136	1 310 328	1 297 675	803 000

Финансовая отчетность

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ О ФИНАНСОВОМ ПОЛОЖЕНИИ

На 31 декабря 2012 года

В тысячах тенге	Прим.	2012	2011*
АКТИВЫ			
Долгосрочные активы			
Нематериальные активы	4	1.829.026	2.111.140
Основные средства	5	351.511.935	278.773.550
Газовые активы	6	18.324.274	17.395.105
Инвестиции в совместные предприятия	7	73.864.971	70.806.796
Авансы, выданные за долгосрочные активы	8	19.217.557	6.018.624
Беспроцентные займы связанным сторонам, за вычетом краткосрочной части	30	4.128	18.350
Вклады в банках	12	105.375	59.216
Денежные средства и их эквиваленты, ограниченные в использовании	13	160.798	131.456
НДС к возмещению		1.829.604	-
Прочие долгосрочные активы		-	167.527
		466.847.668	375.481.764
Текущие активы			
Товарно-материальные затраты	9	23.489.929	24.562.977
Торговая и прочая дебиторская задолженность	10	34.723.377	27.990.673
Авансы выданные	8	2.850.098	1.744.315
Налоги к возмещению	11	13.563.355	6.993.712
Предоплата по корпоративному подоходному налогу		5.026.667	6.639.856
Беспроцентные займы связанным сторонам, краткосрочная часть	30	19.507.000	45.000
Вклады в банках	12	15.740.204	31.432.604
Денежные средства и их эквиваленты	13	7.602.557	56.223.493
		122.503.187	155.632.630
ИТОГО АКТИВЫ		589.350.855	531.114.394
КАПИТАЛ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Капитал			
Уставный капитал	14	139.917.435	108.658.404
Дополнительный оплаченный капитал	14	6.930.797	3.279.340
Резерв на пересчет иностранных валют		5.860	5.860
Нераспределённая прибыль		233.614.527	217.311.296
		380.468.619	329.254.900
Долгосрочные обязательства			
Выпущенные долговые ценные бумаги	15	80.870.349	79.505.683
Процентные займы	16	6.223.805	8.620.705
Прочие долгосрочные обязательства	17	6.536.433	4.537.655
Резервы	18	1.039.997	1.248.987
Обязательства по отсроченному налогу на прибыль	29	19.078.324	15.756.162
		113.748.908	109.669.192
Текущие обязательства			
Выпущенные долговые ценные бумаги	15	663.068	652.774
Процентные займы	16	23.027.460	9.336.695
Резервы	18	3.077.304	2.915.101
Торговая и прочая кредиторская задолженность	19	40.187.087	29.196.298
Задолженность по займу газа	20	13.047.579	4.018.817
Обязательства по Договору	31	1.242.265	-
Налоги, помимо подоходного налога		1.510.872	2.002.162
Подоходный налог к уплате		1.057.384	19.863
Авансы полученные	21	2.643.652	38.629.902
Прочие текущие обязательства	22	8.676.657	5.418.690
		95.133.328	92.190.302
ИТОГО КАПИТАЛ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА		589.350.855	531.114.394

* Некоторые суммы, приведенные в этом столбце, не согласуются с консолидированной финансовой отчетностью за 2011 год, поскольку отражают произведенные реклассификации, подробная информация о которых приводится в Примечании 3.

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ

На 31 декабря 2012 года

В тысячах тенге	Прим.	2012	2011*
Денежные потоки от операционной деятельности			
Прибыль до налогообложения		40.427.735	50.133.004
Корректировки на:			
Износ и амортизацию	4,5,6	20.926.773	19.520.759
Финансовые затраты, нетто	28	5.165.622	5.470.860
Изменения в резерве по сомнительным долгам, авансам выданным, налогам к возмещению и устаревшим товарно-материальным запасам, нетто	25	89.592	278.722
Амортизацию доходов будущего периода	27	(203.768)	(121.191)
Доход от безвозмездно полученных активов		-	(468.831)
Долю в (доходе)/убытке совместных предприятий	7	(693.470)	522.593
Убыток от реализации основных средств и нематериальных активов, нетто	27	258.219	221.737
Обесценение основных средств и газовых активов		-	656.800
Нереализованную отрицательную курсовую разницу, нетто		1.450.685	428.692
Начисленные расходы по Договору		1.242.265	-
Доход по операциям займа газа	27	(537.074)	-
Обязательства по вознаграждениям работников		366.673	663.919
Операционный доход до изменений в оборотном капитале		68.493.252	77.307.064
Изменение в товарно-материальных запасах		(2.816.278)	5.737.103
Изменение в торговой и прочей дебиторской задолженности		(6.774.712)	1.624.690
Изменение в авансах выданных		(1.077.674)	293.307
Изменение в налогах к возмещению		(7.515.317)	(3.162.130)
Изменение в торговой и прочей кредиторской задолженности		7.495.882	923.265
Изменение в задолженности по займам газа		9.565.836	4.018.817
Изменение в налогах по уплате		(491.290)	(1.065.552)
Изменение в авансах полученных		(35.986.250)	4.498.968
Изменение в прочих текущих обязательствах		2.276.822	609.095
Изменение в прочих долгосрочных обязательствах		11.656	72.124
Поступление денежных средств от операционной деятельности		33.181.927	90.856.751
Проценты уплаченные		(6.191.340)	(8.569.331)
Уплаченный налог на прибыль		(6.163.902)	(14.827.372)
Проценты, полученные по вкладам в банках		1.230.943	3.530.892
Чистое поступление денежных средств от операционной деятельности		22.057.628	70.990.940
Денежные потоки от инвестиционной деятельности			
Банковские вклады со сроком погашения свыше трех месяцев, но менее одного года		15.542.651	26.705.363
Беспроцентные займы, предоставленные связанным сторонам	30	(19.507.000)	(59.000)
Беспроцентные займы, погашенные связанными сторонами		59.222	21.080
Приобретение основных средств и газовых активов		(44.312.499)	(40.883.805)
Приобретение нематериальных активов		(197.900)	(135.522)
Поступления от продажи нематериальных активов		9.312	12.390
Инвестиции в совместном предприятии	7	(2.364.705)	(71.329.389)
Денежные средства и их эквиваленты, ограниченные в использовании		(29.342)	(74.738)
Выбытие дочерней организацией, за минусом выбывших денежных средств		-	502.152
Прочие дивиденды полученные		231.094	-
Авансы, выданные за долгосрочные активы		(19.212.255)	(1.609.780)
Чистое расходование денежных средств в инвестиционной деятельности		(69.781.422)	(86.851.249)
Денежные потоки от финансовой деятельности			
Поступления по банковским займам		39.018.583	14.974.058
Погашение банковских займов		(27.930.561)	(17.407.514)
Погашение беспроцентных займов связанным сторонам		-	(2.000.000)
Выпуск акций	14	-	23.337.295
Погашение выпущенных долговых ценных бумаг	15	-	(26.443.146)
Распределение акционеру	14	-	(1.000.000)
Дивиденды уплаченные	14	(11.985.164)	(12.839.366)
Чистое расходование денежных средств в финансовой деятельности		(897.142)	21.378.673
Чистое изменение в денежных средствах и их эквивалентах		(48.620.936)	(37.238.982)
Денежные средства и их эквиваленты на начало года	13	56.223.493	93.462.475
Денежные средства и их эквиваленты на конец года	13	7.602.557	56.223.493

* Некоторые суммы, приведенные в этом столбце, не согласуются с консолидированной финансовой отчетностью за 2011 год, поскольку отражают произведенные реклассификации, подробная информация о которых приводится в Примечании 3.

НЕДЕНЕЖНЫЕ ОПЕРАЦИИ – ДОПОЛНИТЕЛЬНОЕ РАСКРЫТИЕ ИНФОРМАЦИИ:

Неденежные операции, включая описанные ниже, были исключены из консолидированного отчета о движениях средств:

КРЕДИТОРСКАЯ ЗАДОЛЖЕННОСТЬ ЗА ПОСТАВКУ ДОЛГОСРОЧНЫХ АКТИВОВ

В 2012 году поступление основных средств на сумму 2.953.928 тысяч тенге за вычетом НДС было профинансировано за счет увеличения кредиторской задолженности (в 2011 году: 2.985.403 тысячи тенге).

АВАНСЫ, ВЫДАВАЕМЫЕ ЗА ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ

В 2012 году поступления в основные средства в сумме 6.013.322 тысячи тенге были профинансированы посредством авансов, выданных в 2011 году (в 2011 году: 2.305.443 тысячи тенге).

ПЕРЕВОД ТОВАРНО-МАТЕРИАЛЬНЫХ ЗАПАСОВ

В 2012 году товарно-материальные запасы на сумму 3.669.705 тысяч тенге были переведены из товарно-материальных запасов в основные средства (в 2011 году: 2.579.973 тысячи тенге).

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ О СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ

На 31 декабря 2012 года

В тысячах тенге	Прим.	2012	2011
Доходы от реализации продукции и оказания услуг	23	261.219.461	250.943.876
Себестоимость от реализации продукции и оказания услуг	24	(197.230.972)	(171.337.757)
Валовая прибыль		63.988.489	79.606.119
Административные расходы	25	(20.845.939)	(20.799.342)
Расходы по реализации	26	-	(3.839.438)
Обесценение основных средств и газовых активов	5, 6	-	(656.800)
Прочие операционные доходы	27	5.037.946	4.28.908
Прочие операционные расходы	27	(2.509.922)	(1.941.674)
Операционная прибыль		45.670.574	56.497.773
Финансовый доход	28	1.517.212	4.112.936
Финансовые затраты	28	(6.682.834)	(9.583.796)
Доля в доходе/(убытке) совместных предприятий	7	693.470	(522.593)
Отрицательная курсовая разница, нетто		(770.687)	(371.316)
Прибыль до налогообложения		40.427.735	50.133.004
Расходы по налогу на прибыль	29	(12.139.340)	(10.182.453)
Прибыль за год		28.288.395	39.950.551
Прочий совокупный доход			
Пересчет иностранных валют		-	327.303
Итого совокупный доход за год, за вычетом налога на прибыль		28.288.395	40.277.854
Прибыль на акцию			
Базовая и разводненная		0,08	0,12

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИЯХ В КАПИТАЛЕ

За год, закончившийся 31 декабря 2012 года

В тысячах тенге	Уставный капитал	Дополнительный оплаченный капитал	Резерв на пересчет иностранных валют	Нераспределенная прибыль	ИТОГО
На 31 декабря 2010 года	84.794.755	2.684.333	(321.443)	191.200.111	278.357.756
Прибыль за год	–	–	–	39.950.551	39.950.551
Пересчет иностранных валют	–	–	327.303	–	327.303
Итого совокупный доход	–	–	327.303	39.950.551	40.277.854
Взнос со стороны акционера (Примечание 14)	–	1.036.645	–	–	1.036.645
Выпуск акций (Примечание 14)	23.863.649	(441.638)	–	–	23.422.011
Распределение акционеру (Примечание 14)	–	–	–	(1.000.000)	(1.000.000)
Дивиденды (Примечание 14)	–	–	–	(12.839.366)	(12.839.366)
На 31 декабря 2011 года	108.658.404	3.279.340	5.860	217.311.296	329.254.900
Прибыль за год	–	–	–	28.288.395	28.288.395
Пересчет иностранных валют	–	–	–	–	–
Итого совокупный доход	–	–	–	28.288.395	28.288.395
Взнос со стороны акционера (Примечание 14)	–	34.910.488	–	–	34.910.488
Выпуск акций (Примечание 14)	31.259.031	(31.259.031)	–	–	–
Дивиденды (Примечание 14)	–	–	–	(11.985.164)	(11.985.164)
На 31 декабря 2012 года	139.917.435	6.930.979	5.860	233.614.527	380.468.619

МНЕНИЕ

По нашему мнению, консолидированная финансовая отчетность во всех существенных аспектах достоверно отражает финансовое положение АО «КазТрансГаз» и его дочерних предприятий на 31 декабря 2012 года, а также ее финансовые результаты и движение денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с Международными стандартами финансовой отчетности.

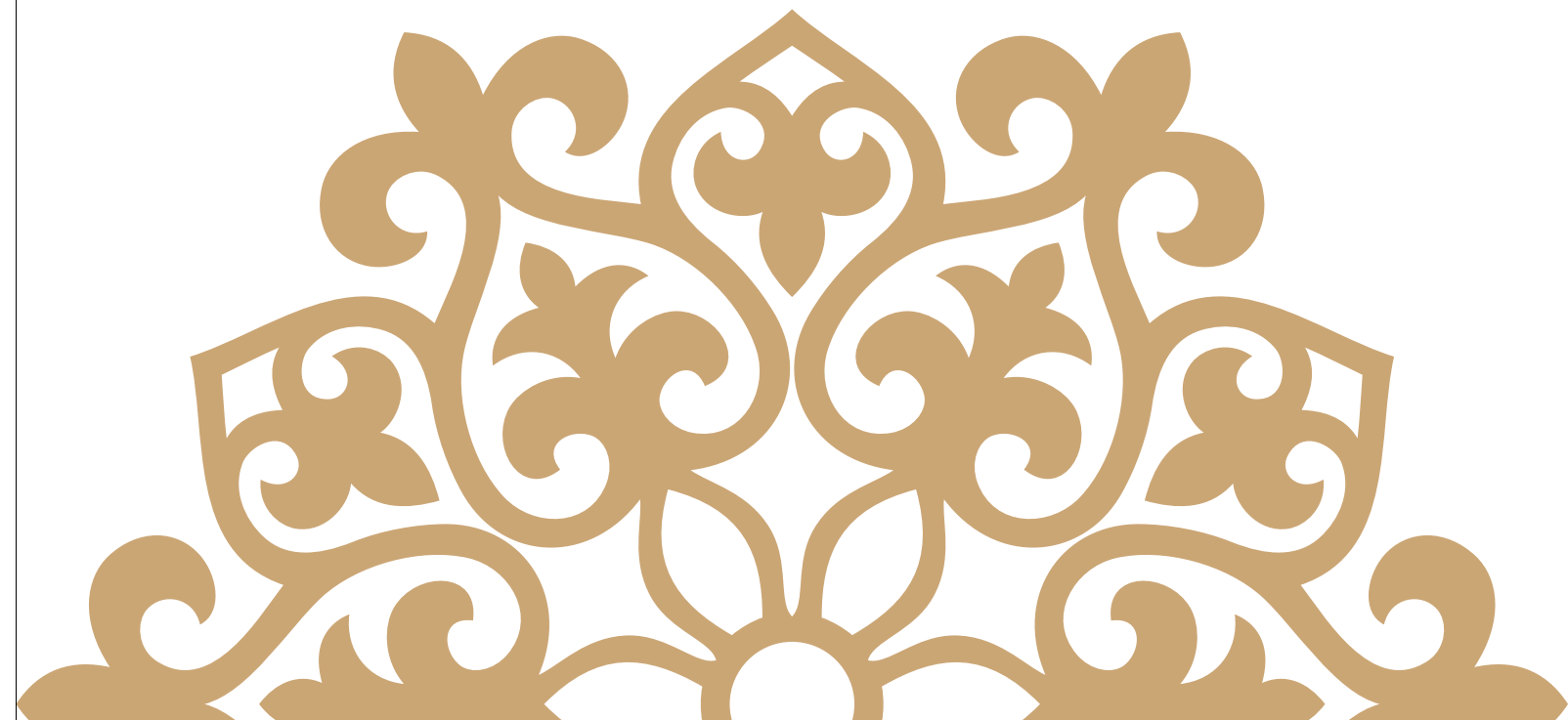

Гүлмира Турмагамбетова
Аудитор

А Квалификационное свидетельство аудитора
№ 0000374 от 21 февраля 1998 года

Евгений Жемалетдинов
Генеральный директор
ТОО «Эрнст энд Янг»

Государственная лицензия на занятие
аудиторской деятельностью на территории
Республики Казахстан: серия МФЮ - 2,
№ 000003, выданная Министерством финансов
Республики Казахстан от 15 июля 2005 года

«ҚАЗТРАНСГАЗ» АҚ-НЫҢ 2012 ЖЫЛҒЫ ЖЫЛДЫҚ ЕСЕБІ

Қазақтың ою-өрнегі – тым ерте заманнан бастап-ақ қолөнердің барлық түріне бірдей ортақ әсемдеп әшекейлеудің негізі болып келді. Ою деген сөзбен өрнек деген сөздің мағынасы бір. Бұл сөздің ұғымында бір нәрсені ойып, кесіп алып жасау немесе екі затты оя кесіп қиюластырып жасау, бір нәрсенің бетіне ойып бедер түсіру деген мағына жатады. Ал өрнек дегеніміз әр түрлі ою, бедер, бейненің, күйдіріп, жалатып, бояп, батырып, қалыптап істеген көркемдік түрлердің, әшекейлердің ортақ атауы іспеттес. Ертедегі қазақ оюларын мазмұны жағынан іріктесек, негізінен 3 түрлі ұғымды бейнелейді. Олар: біріншіден, мал өсіру мен аңшылықты, екіншіден, жер-су, көшіп-қону көріністерін, үшіншіден, күнделікті өмірде кездесетін әр түрлі заттардың сыртқы бейнесін береді. Бұл мыңдаған жылдар бойы қалыптасқан ұлттық қоңыр ою-өрнектерімізді, қазіргі жаһандық заманда аман сақтап, жастарымыздың бойына ұялата білу біздің парызымыз.

Мазмұны

АКЦИОНЕРЛЕРГЕ ҮНДЕУ	73
КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ	75
2012 ЖЫЛҒЫ ОҚИҒАЛАР	79
«ҚАЗТРАНСГАЗ» АҚ-НЫҢ ДАМУ СТРТЕГИЯСЫ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ	81
ҚАЗТРАНСГАЗ АҚ КОМПАНИЯЛАР ТОБЫ ҚЫЗМЕТІНІҢ ҚАРЖЫЛЫҚ ЖӘНЕ ӨНДІРІСТІК КӨРСЕТКІШТЕРІ	83
ҚҰРЫЛЫМДЫҚ БӨЛІМШЕЛЕР БӨЛІГІНДЕГІ НЕГІЗГІ ӨНДІРІСТІК ЖӘНЕ ҚАРЖЫЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕР	85
ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТ	91
ІСКЕ АСЫРЫЛАТЫН ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ЖОБАЛАР	95
ИННОВАЦИЯЛАР	102
ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ	105
САПА МЕНЕДЖМЕНТІ ЖҮЙЕСІ	110
ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ, ӨНЕРКӘСІПТІК ҚАУІПСІЗДІК ЖӘНЕ ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ	113
ӘЛЕУМЕТТІК ЖАУАПКЕРШІЛІК	117
КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ	123
ҚАЗТРАНСГАЗ КОМПАНИЯЛАР ТОБЫНЫҢ САТЫП АЛУЫНДАҒЫ ҚАЗАҚСТАНДЫҚ ҚАМТУ (ҚҚ)	129
НЕСИЕЛІК РЕЙТИНГТЕР ЖӘНЕ БОРЫШТЫҚ ПОРТФЕЛЬДІ БАСҚАРУ	130
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК	133

Құрметті акционерлер!

Сіздердің назарларыңызға «ҚазТрансГаз» акционерлік қоғамының 2012 жылғы Жылдық есебін ұсынамыз. «ҚазТрансГаз» АҚ «ҚазМұнайГаз» ұлттық компаниясы АҚ-ның құрамына кіреді және елдегі ұзындығы 13 мың километрден асатын жылдық газ өткізу қабілеті 190 млрд текше метрге дейінгі көлік газ құбырларының негізгі желілерін бақылайды, 27 компрессорлық станцияның иесі, онда 302 газ айдау агрегаты, 3 жер асты газ қоймасы орнатылған. «ҚазТрансГаз» АҚ құрамына газды және оны қайта өңдеу өнімдерін өндіретін, тасымалдайтын, өткізетін, сервистік қызмет көрсететін, тұтастай алғанда компаниялар тобын білдіретін кәсіпорындар кіреді.

Біздің компания үшін ҚР Үкіметінің 2012 жылғы 5 шілдедегі № 914 қаулысы 2012 жылдың маңызды оқиғаларының бірі болды, оған сәйкес «ҚазТрансГаз» АҚ газ және газбен жабдықтау саласындағы ұлттық оператор болып айқындалды. Енді біздің алдымызда жауапты әрі менмендік міндет тұр, яғни Қазақстанның тауарлық газға деген ішкі қажеттіліктерін қамтамасыз ету және қазақстандық газдың экспортынан барынша көп кіріс алу және Қазақстанның транзиттік әлеуетін пайдалану.

Табыстылық тұрғысынан Компания өзінің акционерлері үшін 28 288 млн теңгеге кіріс тауып 2012 жылды жақсы нәтижемен аяқтады. «ҚазТрансГаз» үшін өткен жыл өте нәтижелі болды. Бұрынғыдай, Компания 2012 жылы да газды экспортқа және ішкі нарыққа үздіксіз тасымалдауды қамтамасыз етті. Жылдың басында-ақ біз алдымызға айтарлықтай маңызды мақсат қойдық. Олардың барлығының ойдағыдай орындалғанын ерекше атап өткім келеді. Компания 2012 жылы бірқатар лайықты қаржылық көрсеткіштерге қол жеткізді, олармен сіздер компанияның Жылдық есебінде таныса аласыздар. ҚазТрансГаздың тұрақты, орнықты қаржылық нәтижелері еліміздің әл-ауқатының өсуіне және газға қол жетімді өңірлердің табыстылығына қосатын үлесін арттыру үшін негіз болып табылады, осы өңірлерде ҚазТрансГаз халықтың белсенді басым бөлігін жұмыспен қамтамасыз етеді. Алайда мен біздің жұмыстың тиімділігінің көрсеткіштерін цифрлармен ғана бағаламас едім. Біз бүгін қол жеткізген және әлі де қол жеткізетін табыстар – бұл компания қызметкерлері еңбегінің нәтижесі: жеке алғанда әр қызметкердің, еншілес кәсіпорындардың, филиалдардың еңбегінің нәтижесі. Компания жетістігінің басты факторы – оның адамдары. Мен бізді команда деп атаймын әрі осы ұғымды қолданамын, бұл дегеніміз – мақсатымыз бір, алға қарай бірге аяқ басып, өзара жауапкершілікті сезініп, кәсіби және жеке даму үрдісін ұстану. Мен компанияның барлық қызметкерлеріне үздік жұмыстары үшін және жалпы нәтижеге әрқайсымыздың енгізген үлесіміз үшін алғысымды білдіремін. Бүгін біз алдымызға жаңа мақсат қойдық. Олар компанияның стратегиясын, басымдығы мен бизнестегі міндеттерді аса нақты көрсетеді. Компания өз ұстанымын газ нарығында да күшейте бермек. Біз белсенді түрде алға қарай ұмтылуды жалғастырамыз. Көшбасшы болу оңай емес, бірақ біз осы мақсатқа жетуге ұмтыламыз әрі өз күшімізге сенімдіміз.

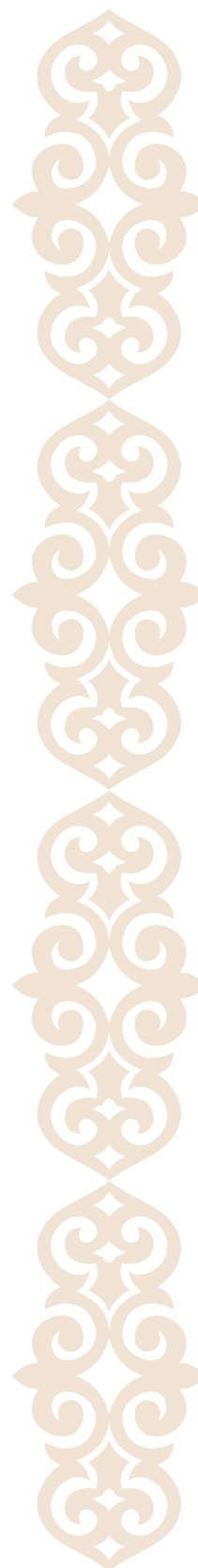
«ҚазТрансГаз» АҚ-ның
Бас директоры
Серік Сұлтанғали

Компания туралы

«ҚазТрансГаз» компаниясы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 5 ақпандағы № 173 қаулысына сәйкес құрылған. 2004 жылғы 9 маусымнан бастап «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2003 жылғы 13 мамырдағы № 415-II Заңына сәйкес «ҚазТрансГаз» жабық акционерлік қоғамы «ҚазТрансГаз» акционерлік қоғамы болып қайта аталған. 2004 жылғы 09 маусымдағы № 13898-1901-АҚ заңды тұлғаны мемлекеттік қайта тіркеу туралы куәлігін Астана қаласының Әділет департаменті берген.

«Қырықмүйіз» – ою-өрнегі біріне-бірі жалғаса, тармақтала қосылған, көп мүйізден құралған ою-өрнектің бір түрі. Ол көбінесе дөңгелек не төртбұрыш ішінде бейнеленеді, кейде бұтақтың ағашы тәрізді тармақталып, жайылып бейнеленеді. Бір-бірімен қосылған бірнеше тармақты көп мүйізді оюлардан құралады. (Түскиіз, тон, кежім, сырмақ, текемет, архитектура сәулет өнерінде молырақ кездеседі).

Қазақстан Республикасының газ саласы, одан әрі дамуы үшін айтарлықтай әлеуетке ие, ол болашақта Қазақстанды табиғи газдың жетекші өндірушілері қатарына шығаруға мүмкіндік береді. «ҚазТрансГаз» акционерлік қоғамы, еліміздің және дүниежүзінің газ нарығында мемлекеттің мүддесін білдіретін, Қазақстан Республикасының газбен жабдықтау саласындағы ірі компания болып табылады.

Оның Жалғыз акционері «ҚазМұнайГаз» Ұлттық компаниясы АҚ. ҚазТрансГаз табиғи газды магистральдық газ құбырлары бойынша тасымалдауды басқарады, ішкі және сыртқы нарыққа газ сатумен айналысады, құбыр желілері мен газ сақтау қоймаларын әзірлейді, қаржыландырады, салады және пайдаланады.

2012 жылғы 9 қаңтарда «Газ және газбен жабдықтау туралы» Қазақстан Республикасының № 532-IV Заңы (бұдан әрі – Заң) күшіне енді.

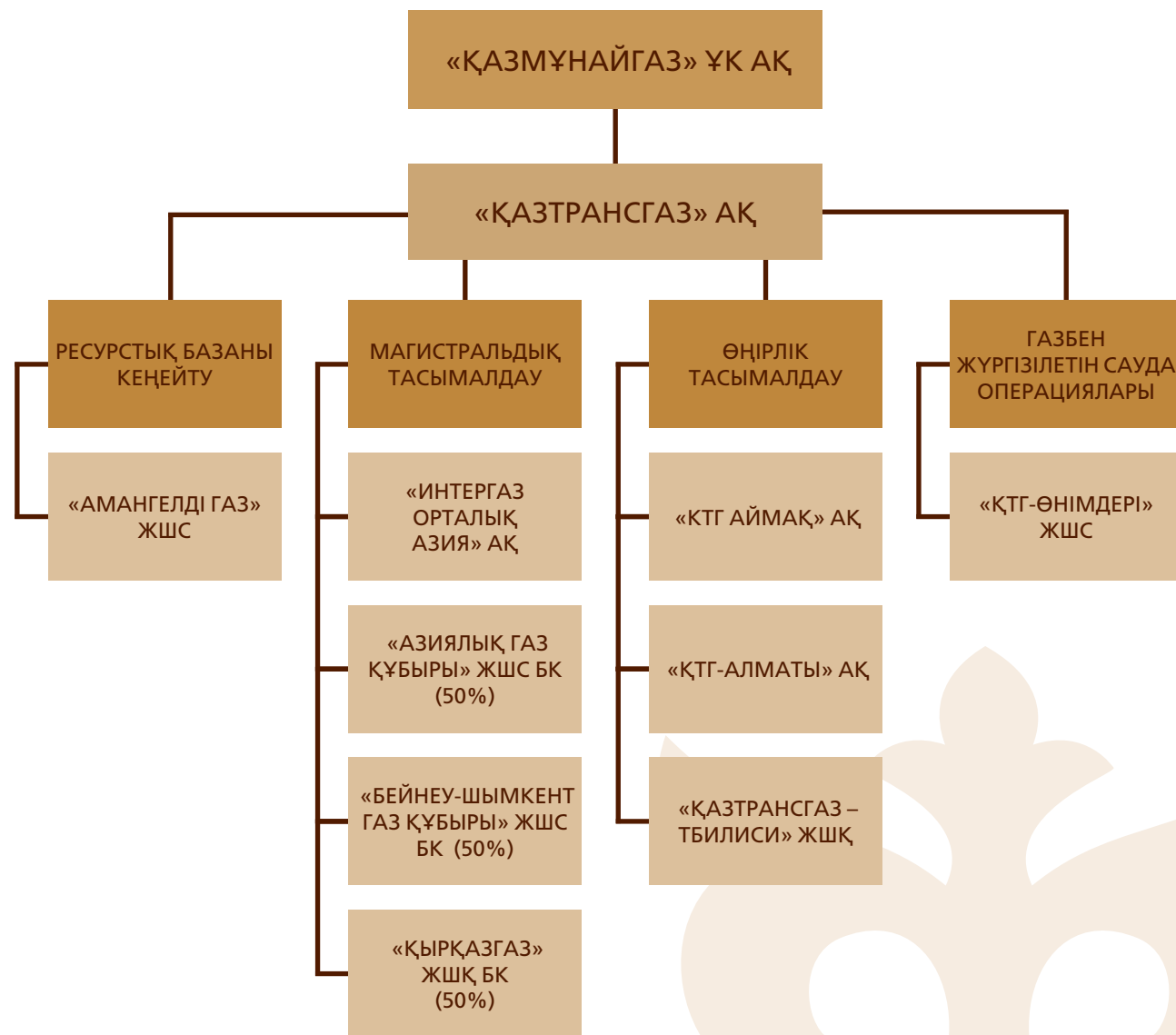
Заң газ және газбен жабдықтау саласындағы қатынастарды реттеуге бағытталған және негізгі қағидат ретінде Қазақстан Республикасының аумағында өндірілетін тауарлық және сұйытылған мұнай газымен ішкі рынокті қамтамасыз етудің басымдығын көздейді.

Газ туралы заң Қазақстан Республикасының тауарлық газға деген ішкі қажеттіліктерін қамтамасыз ету мақсатында газ және газбен жабдықтау саласындағы қызметті жүзеге асыратын ұлттық операторды айқындауды көздейді.

ҚР Үкіметінің 2013 жылғы 5 шілдедегі № 914 қаулысына сәйкес «ҚазТрансГаз» акционерлік қоғамы газ және газбен жабдықтау саласындағы ұлттық оператор болып айқындалды.

- есепті кезеңде ҚазТрансГаз компаниялар тобына 9 еншілес және тәуелді компания кіреді, олар мынадай бизнес-бағыттар бойынша берілген:
- ресурстық базаны кеңейту: «Амангелді Газ» ЖШС;
- магистральдық тасымалдау: «Интергаз Орталық Азия» АҚ, «Азиялық Газ құбыры» ЖШС, «Бейнеу – Шымкент Газ құбыры» ЖШС, «ҚырқазГаз» ЖШҚ;
- «ҚазТрансГаз Аймақ» АҚ, «ҚазТрансГаз-Алматы» АҚ, «ҚазТрансГаз-Тбилиси» ЖШҚ;
- газбен жүргізілетін сауда операциялары: «ҚазТрансГаз – Өнімдері» ЖШС.

Көмірсутекті ішкі және сыртқы нарыққа жеткізудің көпвекторлық қағидаттарына сүйене отырып, Қазақстан табиғи газды транзиттеу және экспорттық жеткізу бойынша барлық экономикалық тұрғыдан тиімді маршруттарды дамытуға ұмтылуда. Бұл ретте іргелес жатқан елдермен келісілген энергетикалық саясатты жүргізу Қазақстан үшін маңызды болып табылады, себебі транзиттік-экспорттық бағыттар олардың аумағынан өтеді.

Қазақстан Республикасы үшін газ саласындағы басты басымдық ҚР жаңа аумақтарын одан әрі газдандыру және өз меншік ресурстары есебінен табиғи газбен ішкі нарықтың қажеттілігін қамтамасыз ету болып табылады.

Қазіргі кезде Қазақстан Республикасында 14 облыстың 9-ы газдандырылған. Негізінен бұлар – республиканың оңтүстік және батыс өңірлері.

Атауы	Тауарлық газды өндіру	Ішкі нарыққа жеткізу	Импорт	Экспорт
Қазақстан Республикасы, млрд м ³	21,2	10,5	3,4	8,5
ҚазТрансГаз үлесі, %	1,5	99,9	100,0	12,9

Газ тасымалдаудың жалпы жүйесі магистральдық газ құбырларының (МГҚ), компрессорлық станциялардың (КС), газдың жер асты қоймасының (ГЖҚ), сондай-ақ тарату газ құбырларының ауқымды желісін қамтиды.

ҚАТЫСУ КАРТАСЫ

- Оренбург-Новопсков МГҚ
- Бұхара-Орал МГҚ
- «ОАО» МГҚ
- Қазақстан-Қытай МГҚ
- Бейнеу-Шымкент МГҚ
- «БГА-ТБА» МГҚ
- Мақат-Солтүстік Кавказ МГҚ
- Жаңажол-Ақтөбе МГҚ
- Окарем-Бейнеу МГҚ
- Қарталы-Рудный МГҚ

«Құсқанаты» – ою-өрнегі мүйіз оюымен не шахмат шақпақтарының ізімен бейнеленген құстың қанаты тәріздес ою-өрнек. Ал бұйымдарда көп қолданылатын бұл ою қанатын жайып, ұшып келе жатқан құсты түспалдайды. Қазіргі кезде «құсқанаты» ою-өрнегін басқа өрнектермен аралас колдана береді. Осындай ою-өрнек Астананың елтаңбасында да бар.

2012 жылғы оқиғалар

- ҚР ҮКІМЕТІНІҢ 2012 ЖЫЛҒЫ 5 ШІЛДЕДЕГІ № 914 ҚАУЛЫСЫНА СӘЙКЕС «ҚАЗТРАНСГАЗ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ ГАЗ ЖӘНЕ ГАЗБЕН ЖАБДЫҚТАУ САЛАСЫНДАҒЫ ҰЛТТЫҚ ОПЕРАТОР БОЛЫП АЙҚЫНДАЛДЫ.
- «ҚАЗАҚСТАН – ҚЫТАЙ» МГҚ-НЫҢ 5 КОМПРЕССОРЛЫҚ СТАНЦИЯСЫ ПАЙДАЛАНУҒА БЕРІЛДІ, ГАЗ ҚҰБЫРЫНЫҢ ӨТКІЗУ ҚАБИЛЕТІ ЖЫЛЫНА 30 МЛРД М³ ГАЗ ЖОБАЛЫҚ ДЕҢГЕЙІНЕ ЖЕТТІ.**
- «БЕЙНЕУ – БОЗОЙ – ШЫМКЕНТ» МГҚ САЛУ БАСТАЛДЫ, ҚҰБЫР ЖҮРГІЗУ ЖОБАНЫҢ 30% -Ы КӨЛЕМІНДЕ ОРЫНДАЛҒАН.**
- «МАҚАТ» № 4 КС ҚҰБЫР КОМПРЕССОРЛЫҚ ЦЕХЫН ҚАЙТА ҚҰРУ ЖҰМЫСТАРЫ ЖАЛҒАСТЫРЫЛУДА.**
- АЛМАТЫ ҚАЛАСЫНЫҢ ТҰРҒЫНДАРЫН ГАЗБЕН ҮЗДІКСІЗ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ ҮШІН АЛМАТЫ ҚАЛАСЫНЫҢ 2 ГТС ЖАҒҒЫРТУ ЖҮРГІЗІЛДІ.**

«ҚазТрансГаз» АҚ-ның даму стратегиясы туралы ақпарат

«ҚазТрансГаз» АҚ және газ саласындағы қызметті жүзеге асыратын оның еншілес ұйымдары «ҚазМұнайГаз» ұлттық компаниясы» АҚ құрамында тік интеграцияланған компаниялар тобын (бұдан әрі – ҚазТрансГаз) құрайды.

ҚазТрансГаз **миссиясы** – Қазақстан Республикасының тұтынушыларын сенімді әрі қауіпсіз газбен жабдықтауды қамтамасыз ету үшін газ саласын интеграциялау және дамыту, қазақстандық газды экспорттаудан барынша көп кіріс алу және Қазақстанның транзиттік әлеуетін пайдалану, газды ішкі нарықта қайта өңдеуден және іске асырудан түсетін кірісті арттыру.

Пайымдауы: ҚазТрансГаз – халықаралық деңгейдегі жоғары тиімді газэнергетикалық компания.

Өзінің пайымдауына қол жеткізу әрі миссиясын іске асыру үшін ҚазТрансГаз үш **басым стратегиялық даму** бойынша әрекет ететін болады:

- **ҚР ішкі нарығының қажеттіліктерін қамтамасыз ету;**
- **ҚР транзиттік және экспорттық әлеуетін дамыту;**
- **газбен жасалатын сауда операцияларынан түсетін кірісті арттыру.**

Стратегиялық басымдықтарын іске асыру мақсатында ҚазТрансГаз мынадай стратегиялық бизнес-бағыттарды біріктіріп дамытуға жұмылады:

- **ресурстық базаны кеңейту;**
- **магистральдық газ тасымалдау;**
- **өңірлік газ тасымалдау;**
- **газбен жасалатын сауда операциялары.**

Сөз жоқ басқару тиімділігін арттыру ҚазТрансГаз-дың стратегиялық басымдығы болып табылады. Сервистік секторда бейінді емес және төмен рентабельді активтерді оқшаулауды көздейтін қысқарту стратегиясы іске асырылатын болады.

ҚазТрансГаз амбициясы – Қазақстан Республикасын газ және газбен жабдықтау саласындағы ұлттық оператордың функцияларын неғұрлым тиімді жүзеге асыруға қол жеткізу.

СТРАТЕГИЯЛЫҚ МАҚСАТТАР МЕН МІНДЕТТЕР

КПД	2012 ж. факті	2013 ж.	2017ж.	2020 ж.	2022 ж.
Газды магистральдық тасымалдау көлемі, млрд куб. м *	106	111	116	131	129
Саудакөліктік жұмыстар көлемі, млрд куб. м x км *	46 892	51 437	56 207	71 358	70 177
ҚР рыногінде газды өткізу көлемі, млрд куб.м	10,8	9,8	12,5	18,4	18,8
Газ өндіру көлемі, млн куб.м	324	321	560	701	678
ROACE, %	7,3	9,7	8,7	13,4	9,5

*100 % ИОА көлемдері, 50% ББШ

ҚТГ ҚЫЗМЕТІНІҢ БАСЫМ БАҒЫТТАРЫ

МИССИЯСЫ

Қазақстан Республикасының тұтынушыларын сенімді әрі қауіпсіз газбен жабдықтауды қамтамасыз ету үшін газ саласын интеграциялау және дамыту, қазақстандық газды экспорттаудан барынша көп кіріс алу және Қазақстанның транзиттік әлеуетін пайдалану, газды ішкі нарықта қайта өңдеуден және іске асырудан түсетін кірісті арттыру

ПАЙЫМДАУЫ

халықаралық деңгейдегі жоғары тиімді газэнергетикалық компаниясы

СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАСЫМДЫҚТАР:

ҚР ішкі нарығының қажеттіліктерін қамтамасыз ету

ҚР транзиттік және экспорттық әлеуетін дамыту

Газбен жасалатын сауда операцияларынан түсетін кірісті арттыру

БИЗНЕС БАҒЫТТАР:

Ресурстық базаны кеңейту

Магистральдық тасымалдау

Өңірлік тасымалдау

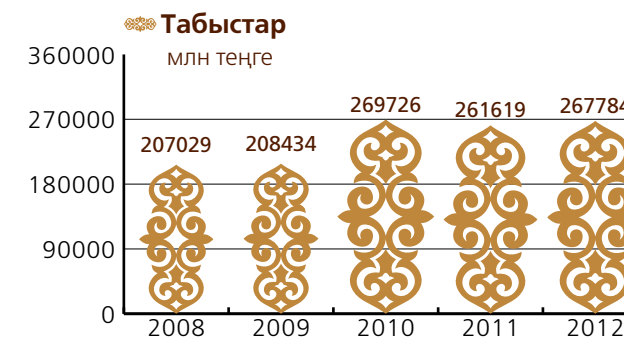
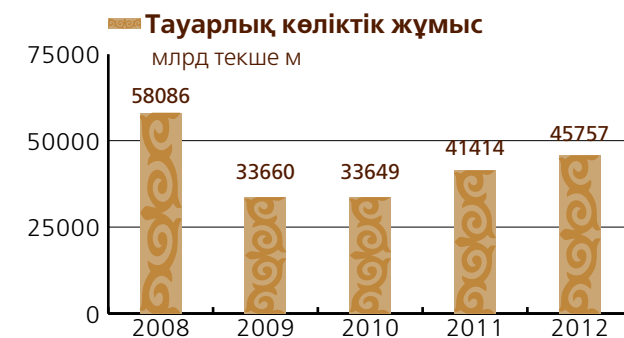
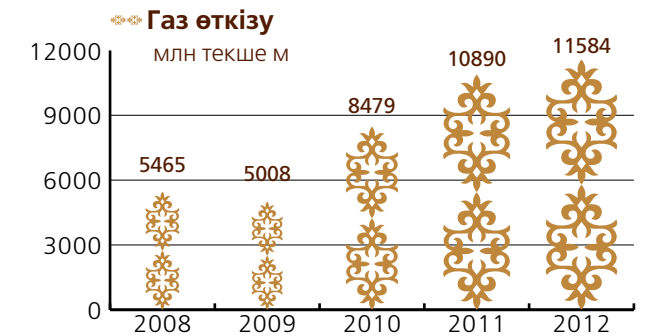
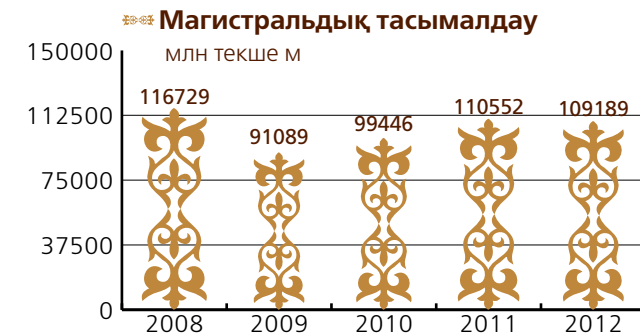
Газбен жасалатын тауарлық операциялар

МІНДЕТТЕР, ОНЫҢ ІШІНДЕ:

- Бар бос және ілеспе газ қорларын кешенді зерттеу;
- Жаңа газ кен орындарын барлау және пайдалануға енгізу, инертті газды коммерциализациялау жөніндегі бағдарламаны іске асыру;
- газ тасымалдау жүйесін интеграциялау («ББШ» МГҚ);
- бар және құрылатын қуаттылықтарды тиеуге кепілдік етуді және активтердің әділ кіріс әкелуін қамтамасыз ететін техникалық және тарифтік саясатты жетілдіру;
- «Қазақстан – Қытай» МГҚ қуатын арттыру
- ҚР Газдандырудың бас схемасын әзірлеуге және іске асыруға қатысу («Газ және газбен жабдықтау туралы» ҚР Заңы);
- Газ тарату жүйелерін жаңғырту және дамыту бағдарламасын іске асыру;
- тауарлық газды коммерциялық есепке алу жүйесінің жұмыс істеуін қамтамасыз ету;
- БЭК әсерін есепке ала отырып, ҚР бойынша бірыңғай баға саясатын әзірлеу және жүргізу;
- өткізудің көлемдерін арттыру.

ҚазТрансГаз АҚ компаниялар тобы қызметінің қаржылық және өндірістік көрсеткіштері

Құрылымдық бөлімшелер бөлігіндегі негізгі өндірістік және қаржылық көрсеткіштер

«ҚазТрансГаз» АҚ қызметінің негізгі түрлері сыртқы және ішкі нарықта газ өткізу, сондай-ақ газ өткізу, тасымалдау және пайдалану жөніндегі қызметті жүзеге асыратын еншілес және тәуелді ұйымдарға жетекшілік ету болып табылады.

ӨНДІРІСТІК КӨРСЕТКІШТЕР

	2010	2011	2012	2011- Ғы %-ға
газ өндіру, млн м ³	344	326	189	58%
конденсат өндіру, тонна	24 145	21 941	12 424	57%
табиғи газды сату, млн текшем	3 158	3 198	1 784	55%
ішкі нарық	408	383	695	
экспорт	2 751	2 845	1 089	

(топішілік операцияларды ескергенде)

«ҚазТрансГаз» АҚ-ның Корпоративтік орталығы бойынша 2012 жылы топішілік операцияларды қоспай-ақ, табиғи газды өткізу 1 784 млн текше м құрады, оның ішінде экспортқа -1 089 млн текше м.

Ішкі нарыққа газ жеткізу Амангелді кен орындары ресурстарынан «ҚазТрансГаз Аймақ» АҚ және «ҚазТрансГаз Өнімдері» ЖШС арқылы іске асыру жолымен Алматы және Жамбыл облысында жүзеге асырылады.

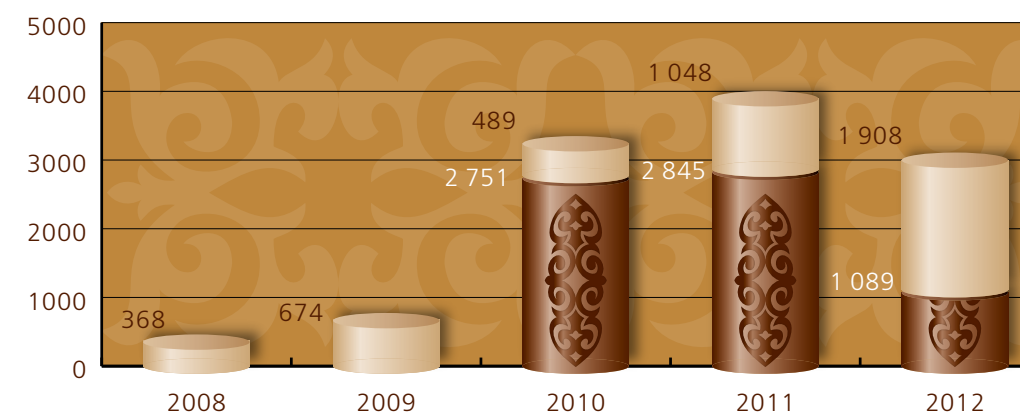
Gazhrom Schweiz AG компаниясының атына газды экспортқа өткізу отандық жер қойнауын пайдаланушылар ресурстары есебінен («Теңізшевройл» ЖШС, «СНПС Ақтөбемұнайгаз» АҚ және «ҚазақойлАқтөбе» ЖШС) мынадай бағыттар бойынша жүзеге асырылады:

- «Александров Гай» ГИС-ке берілетін көлемдерді өлшеп «ОАО» МГҚ бойынша;
- «Александров Гай» ГИС-ке берілетін көлемдерді өлшеп «Оренбург – Новопсков» МГҚ бойынша.

Сонымен қатар «Қырғызгаз» ААҚ атына экспортқа жеткізу «Бұқара газды ауданы – Ташкент-Бішкек-Алматы» МГҚ бойынша Амангелді кен орнының ресурстарынан жүзеге асырылады.

ГАЗДЫ ӨТКІЗУ КӨЛЕМДЕРІ

■ экспорт
 ■ ішкі нарық

ҚАРЖЫЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕР

	2010	2011	2012	2011-ға %
Өнімдерді сатудан және қызметтер көрсетуден түсетін кіріс, млн теңге	69 253	75 804	54 237	72%
Жалпы пайда	41 447	34 096	23 179	67%
Таза пайда	38 086	43 140	16 490	38%

(топшылдық операцияларды ескергенде)

«ИНТЕРГАЗ ОРТАЛЫҚ АЗИЯ» АҚ

«ИнтергазОрталық Азия» АҚ (бұдан әрі – «ИОА» АҚ) қызметінің негізгі бағыттары магистральдық газ құбырларының жүйесі бойынша табиғи газды тасымалдау, жер асты қоймаларында газ сақтау жөніндегі қызметтер, МГҚ пайдалану және техникалық қызметтер көрсету болып табылады.

Табиғи газды тасымалдау Оңтүстік Қазақстан, Жамбыл, Қостанай, Батыс Қазақстан, Алматы, Маңғыстау, Ақтөбе және Қызылорда облыстарының аумағында жүзеге асырылады.

Табиғи газды халықаралық тасымалдау «ИОА» АҚ бизнесінің негізгі кірісін құрастырушы болып табылады. ҚР аумағы арқылы «Газпром» ААҚ-мен 2011-2015 жылдарға табиғи газды тасымалдауға арналған орта мерзімге жасалған келісімшарттар, сондай-ақ газ тасымалдау саласында және газ транзитіндегі ынтымақтастық туралы басқа да ұзақ мерзімді келісімдер, жаңғыртуға салынған инвестициялар мен МГТЖ күрделі жөндеу жөніндегі өткізілген іс-шаралар есепті кезеңде тұрақты кіріс алуға мүмкіндік берді.

ӨНДІРІСТІК КӨРСЕТКІШТЕР

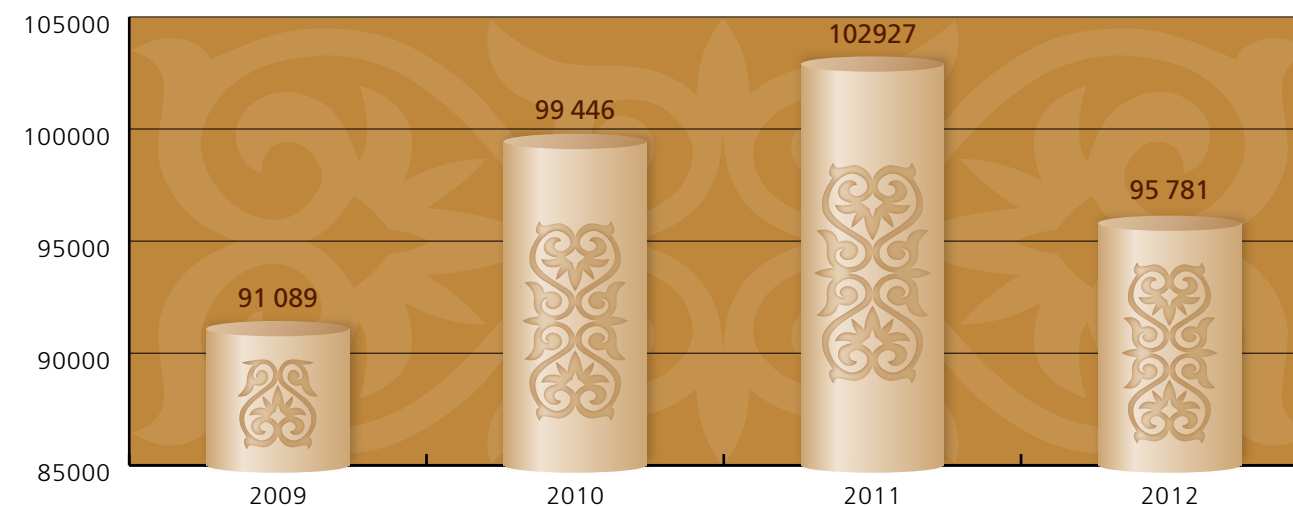
	2010	2011	2012	2011-ға %
газ тасымалдау көлемдері, млн текше м.	99 446	102 927	95 781	93%
ішкі нарық	8 498	9 621	10 012	104%
экспорт	13 497	11 892	11 912	100%
халықаралық транзит	77 451	81 414	73 277	90%
ЖГҚ-ға айдау кезіндегі тасымалдау			580	

2012 жылы газ тасымалдау көлемдері жөніндегі жоспарды орындау 100%-ды құрады. 2011 жылмен салыстырғанда, Ресей газының транзитін қысқартуға байланысты газды тасымалдау көлемінің төмендегені және халықаралық транзит бойынша 2 %-ға жоспар артық орындалғаны байқалады.

Халықаралық транзит бойынша жоспарды артық орындау ауа-райының суып кетуіне қарай Еуропаның барлық аумағында Ресей газын тұтынудың өсуіне байланысты Ресей газы транзитінің артуымен негізделіп отыр.

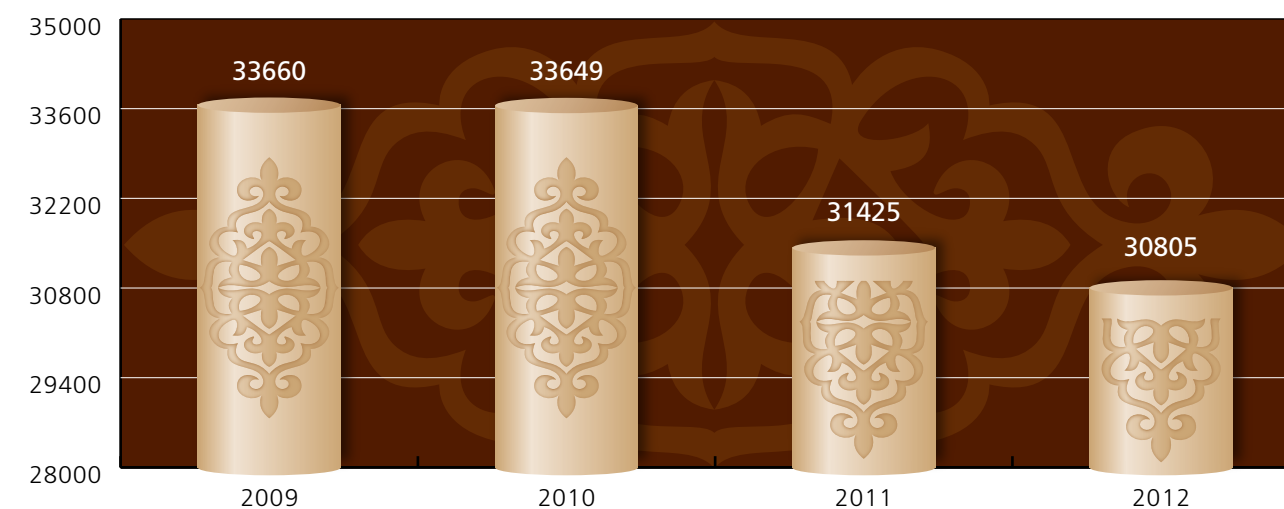
ТАБИҒИ ГАЗДЫ ТАСЫМАЛДАУ КӨЛЕМДЕРІ

млн текше м

КӨЛІКТІК ТАУАРЛАР ЖҰМЫСТАРЫНЫҢ КӨЛЕМДЕРІ

млрд текше м/км

Есепті кезеңдегі КТЖ-нің төмендеуі 2012 жылы Орта Азия газын транзит арқылы тасымалдау көлемдерінің қысқаруына байланысты болды.

ҚАРЖЫЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕР

	2010	2011	2012	2011-ға %
Өнімдерді сатудан және қызметтер көрсетуден түсетін кіріс, млн теңге	137 400	98 501	97 817	99%
Жалпы пайда	79 664	40 284	31 958	79%
Таза пайда	51 664	20 564	13 298	65%

«ҚАЗТРАНСГАЗ АЙМАҚ» АҚ

«ҚазТрансГаз Аймақ» АҚ-ның негізгі қызметі магистральдық және газ тарату құбырлары бойынша газ тасымалдау жөніндегі қызметтерді көрсету, газ тарату қондырғыларын және олармен байланысты газ тарату құбырларын пайдалану, маркетинг, сатып алу, тұтынушыларға газды сату болып табылады.

«ҚазТрансГаз Аймақ» АҚ-ның басым міндеті «ҚазТрансГаз Аймақ» АҚ қатысатын өңірлерде барлық санаттағы тұтынушыларды (тұрғындарды, коммуналдық мақсаттағы кәсіпорындарды, өнеркәсіптік кәсіпорындарды) апатсыз, үздіксіз және қауіпсіз газбен жабдықтауды қамтамасыз ету болып табылады.

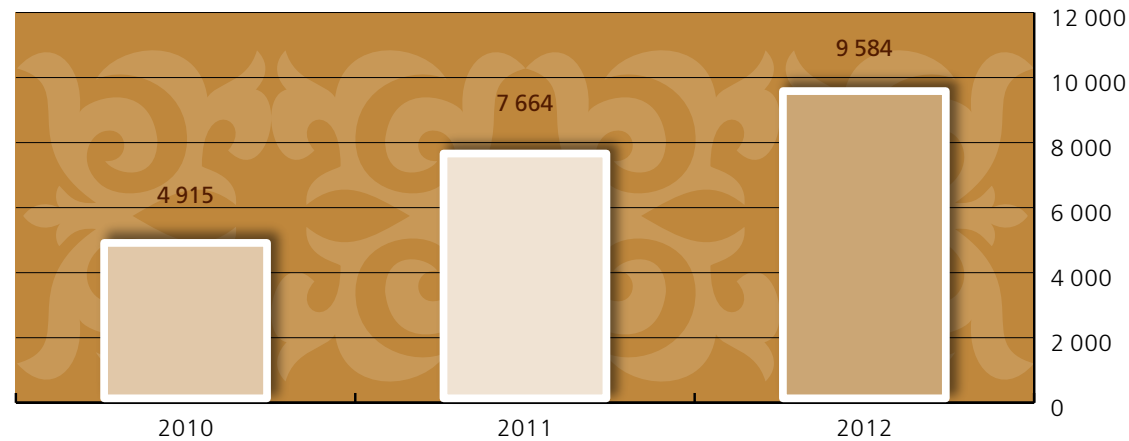
ӨНДІРІСТІК КӨРСЕТКІШТЕР

	2009	2010	2011	В % К 2010
Газды бөліп тасымалдау, млн текше м	2 742	3 203	3 628	11,7%
Газды магистральдық тасымалдау млн текше м	1 974	2 074	2 091	0,8%
Табиғи газды сату, млн текше м	4 915	7 664	9 584	20,0%

2011 жылмен салыстырғанда «ҚазТрансГаз Аймақ» АҚ бойынша сату көлемі 20 %-дан артты. Негізгі өсім «ҚазТрансГаз Аймақ» АҚ қызметінің Маңғыстау және Атырау облыстарында дамуына байланысты.

ГАЗ ӨТКІЗУ КӨЛЕМДЕРІ

млн текше м

ҚАРЖЫЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕР

	2010	2011	2012	2010-ға %
Өнімдерді сатудан және қызметтер көрсетуден түсетін кіріс, млн теңге	51 780	83 009	114 826	138%
Жалпы пайда	4 981	6 214	8 995	145%
Таза пайда	2 743	2 242	4 556	203%

«ҚАЗТРАНСГАЗ-АЛМАТЫ» АҚ

«ҚазТрансГаз-Алматы» АҚ холдингтік кәсіпорындарды басқару және олардың қызметтерін реттеуді жүзеге асыру мақсатында құрылған холдингтік компания болып табылады. «ҚазТрансГаз» АҚ «ҚазТрансГаз-Алматы» АҚ-ның құрылтайшысы болып табылады.

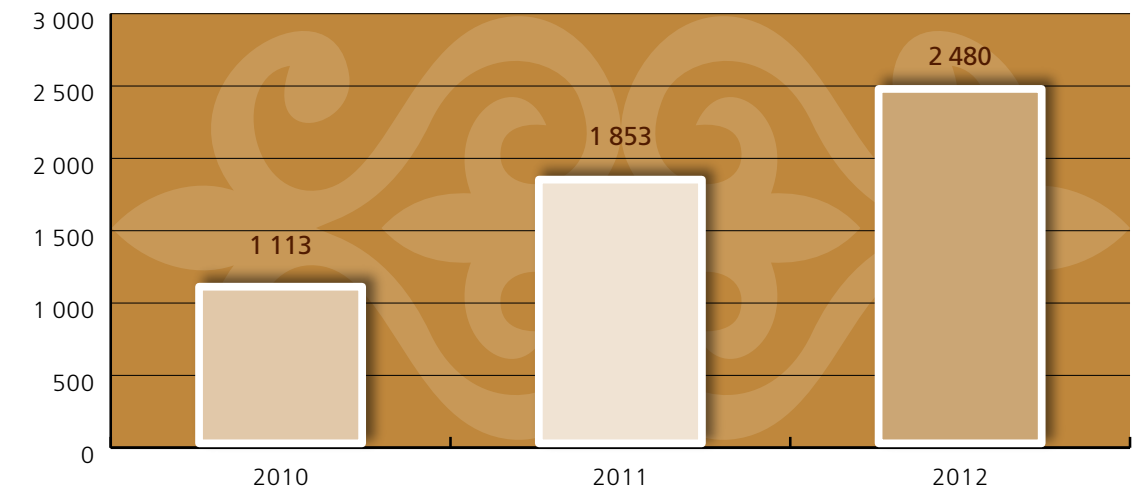
ӨНДІРІСТІК КӨРСЕТКІШТЕР

	2010	2011	2012	2011-ға %
Табиғи газды сату, млн текше м.	1 113	1 853	2 480	134%
Ішкі нарыққа	1 113	1 853	2 480	134%
экспортқа				

2012 жылғы «ҚазТрансГаз-Алматы» АҚ қызметінің қорытындылары бойынша газ сату бойынша жоспар 200 %-ға немесе 2 480 млн т орындалған, бұл ретте Алматы өңірі бойынша нақты 1 278 млн сатылған, ол жоспарланған көлемнің 103 %-ын құрайды.

ГАЗ ӨТКІЗУ КӨЛЕМІ

млн текше м

2011 жылмен салыстырғанда 2012 жылы пайда болған залалдар жылыту маусымында «Қазақстан-Қытай» МГҚ бойынша тасымалданған түркімен газын сатумен негізделеді.

ҚАРЖЫЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕР

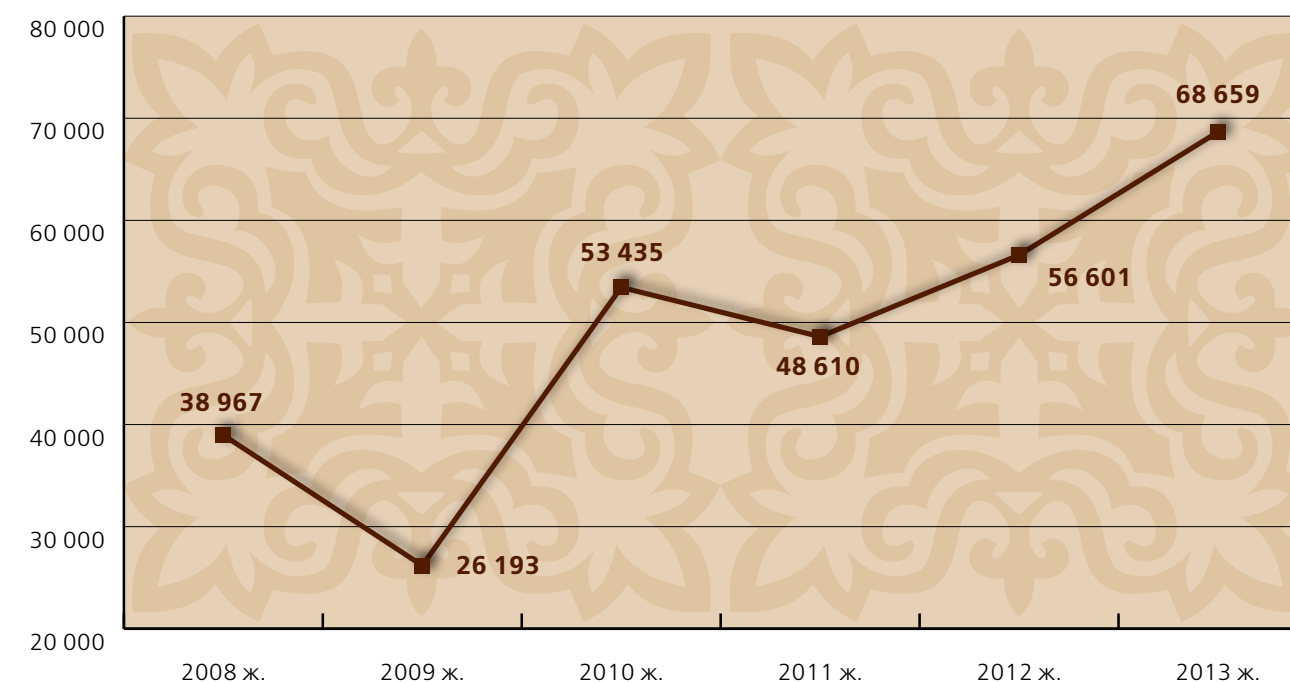
	2010	2011	2012	2011-ға %
Өнімдерді сатудан және қызметтер көрсетуден түсетін кіріс, млн теңге	19 635	31 030	40 191	129%
Жалпы пайда	2 379	- 1 475	- 4 142	
Таза пайда	563	- 2 320	- 7 644	

Инвестициялық қызмет

Негізгі стратегиялық басымдықтарға және бизнес-бағыттарға сәйкес, «ҚазТрансГаз» АҚ-ның ұзақмерзімді Инвестициялық бағдарламасы мынадай міндеттерді шешуге бағытталған:

1. Өндірістік және технологиялық әлеуетті оңтайландыру есебінен олардың сенімділігін, қауіпсіздігін және тиімді пайдаланылуын арттыру мақсатында магистральдық газ құбырларының жүйесін жаңғырту;
2. Газды соңғы тұтынушыларға тасымалдау жөніндегі қызметтерді теңдестіріп, сенімді әрі үздіксіз көрсетуді қамтамасыз ету;
3. ҚР елді мекендерін газдандыру жолымен ішкі нарықты газбен жабдықтауды кеңейту;
4. ҚР-ның транзиттік және экспорттық әлеуетін дамыту.

2008 -2012 ЖЫЛДАР КЕЗЕҢІНДЕГІ КҮРДЕЛІ САЛЫМДАРДЫ ИГЕРУ ДИНАМИКАСЫ ЖӘНЕ 2013 ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН ЖОСПАР
млн теңге

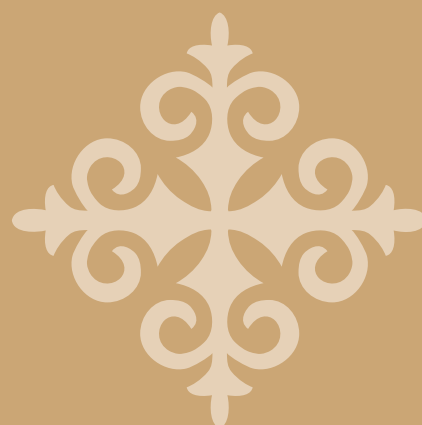
2012 жылы игерілген инвестициялардың жалпы көлемі («Қазақстан-Қытай газ құбырын салу (1 учаскесі)» және «Бейнеу-Шымкент» газ құбырын салу) жобаларын ескермегенде) 2011 жылмен салыстырғанда 16%-ға өсіп, 56,6 млрд теңгені құрады, оның ішінде:

ДӘСТҮРЛІ АКТИВТЕРДІ ДАМУҒА ЖӘНЕ ҰСТАУҒА – 54,6 МЛРД ТЕҢГЕ;

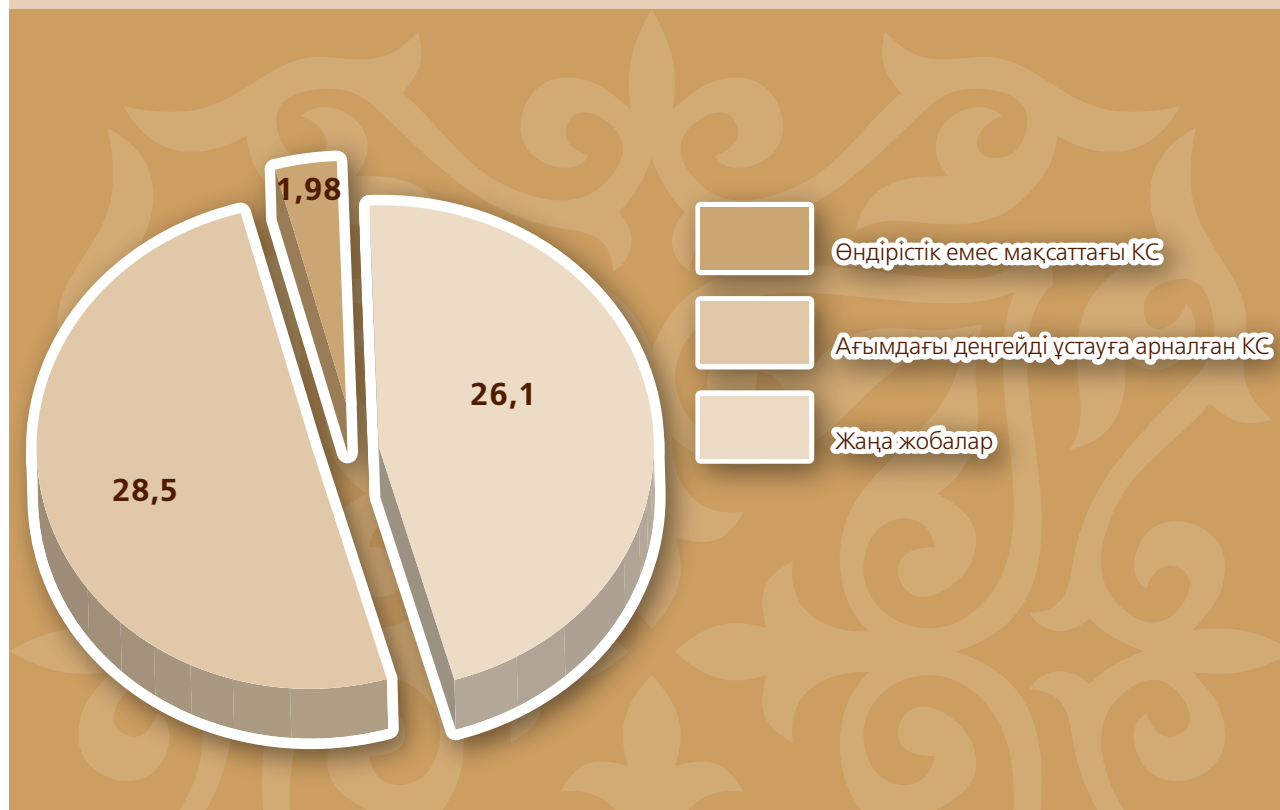
ӘКІМШІЛІК ЖӘНЕ ӘЛЕУЕТТІК МАҚСАТҚА – 1,98 МЛРД ТЕҢГЕ.

«Қошқармүйіз» – ою-өрнегі қойдың төбесі мен екі жаққа иіріле түскен мүйіз бейнесінде келіп, оның қолтық тұсынан қойдың құлағын долбарлайтын тағы бір шалақ мүйіз тәрізді екі буын шығып тұрады. Текемет, сырмақ, басқұр, алаша, кілем, былғары, сүйек, ағаш, зергерлік бұйымдардың барлық түрлерінде кездеседі.

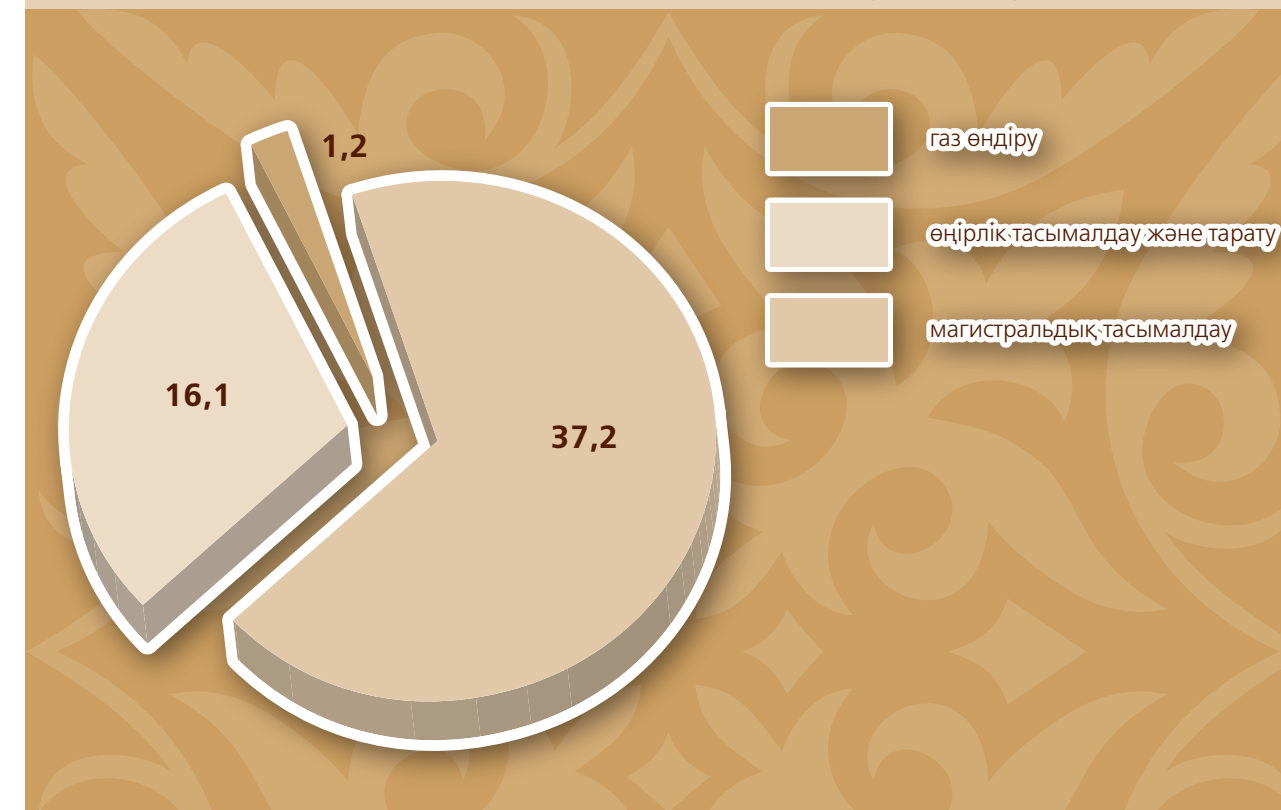
2012 ЖЫЛҒЫ КҮРДЕЛІ САЛЫМДАР ҚҰРЫЛЫМЫ (МЫҢ ТЕҢГЕ):

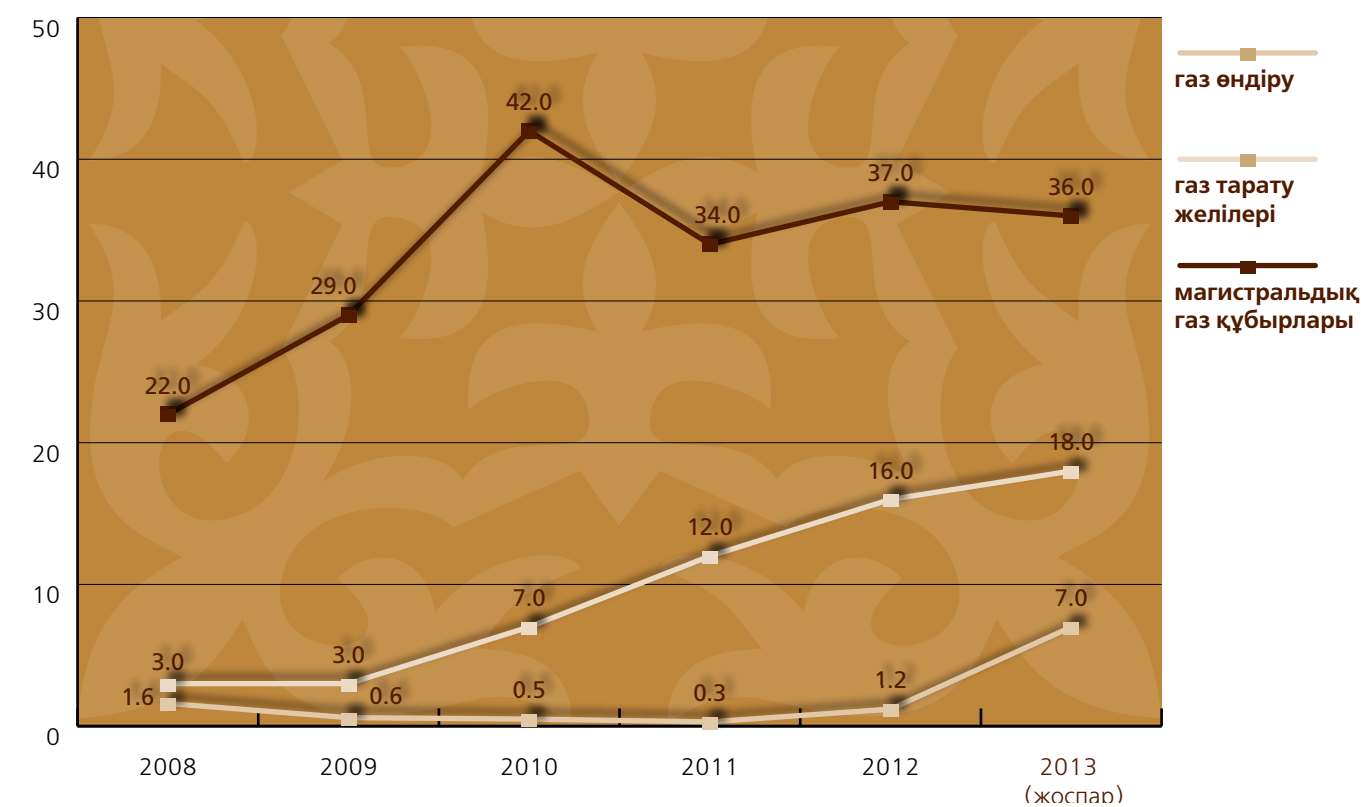
ОАО магистральдық газ құбырларының жүйесі бойынша газ тасымалдау көлемдерінің төмендеуі, сондай-ақ тауарлық газды тұтынудың ішкі нарығын кеңейтуге бағытталған жағдайларда 2012 жылдың күрделі салымдары негізгі бизнес-бағыттар бойынша былайша бөлінген:

- газды магистральдық тасымалдауға салынған күрделі салымдар 2011 жылмен салыстырғанда 5,7%-ға өскен және 37,0 млрд теңгені құрады;
- газды өңірлік тасымалдауға және оны бөлуге 16 млрд теңге жұмсалған, ол 2011 жылы осы бағыт бойынша игерілген сомдан 30%-ға артық;
- газ өндіруге салынған күрделі салымдар 1,25 млрд теңгені құрады, ол 2011 жылдың көрсеткішінен 4 есеге артық.

ҚЫЗМЕТТІҢ НЕГІЗГІ БАҒЫТТАРЫ БОЙЫНША
2012 ЖЫЛЫ КҮРДЕЛІ САЛЫМДАРДЫ БӨЛУ (МЛРД ТЕҢГЕ):

2008-2012 ЖЫЛДАРДАҒЫ БАҒЫТТАР БОЙЫНША
ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ЛЕКТЕРДІ БӨЛУ ДИНАМИКАСЫ (МЛРД ТЕҢГЕ)

Іске асырылатын инвестициялық жобалар

«ГАЗ ӨНДІРУ» (ресурстық база)

«АМАНГЕЛДІ КЕН ОРЫНДАРЫ ТОПТАРЫН ИГЕРУ»

2004-2010 жылдарға арналған Қазақстан Республикасының газ саласын дамыту бағдарламасына сәйкес, республиканың оңтүстік өңірлерінің тұтынушыларын газбен жабдықтау және энергетикалық қауіпсіздікті қамтамасыз ету мақсатында, ҚазТрансГаз көмірсутек шикізатын бірлесіп барлау және өндіруге арналған 2000 жылғы 12 желтоқсандағы келісімшарттың негізінде Жамбыл облысындағы Амангелді газ кен орындарының тобын игеруді жалғастырып жатыр. Жобаның шеңберінде «Амангелді» кен орнын өнеркәсіптік пайдалану және геологиялық барлау, сейсмикалық жұмыстар кешендерін, қорларды есептеуді, тәжірибелік-өнеркәсіптік пайда-

лану жобаларын әзірлеуді, өндіру ұңғымалары мен кен орнын жайластыру объектілерін қамтитын Амангелді тобының басқа да кен орындарын игеру жүзеге асырылуда. Амангелді к/о табиғи газдың алынатын қорлары 18 млн м³ құрайды. 2008 жылдан бастап Амангелді кен орны өнеркәсіптік әзірлеу кезеңіне шықты. Қазіргі кезде 26 ұңғыма пайдалануға берілді және құрылысы аяқталып қалған 1 ұңғыма іске қосылуға дайын. Оны пайдаланғаннан бастап осы жерде 2,8 млрд текше м табиғи газ және 221,6 мың тонна газ конденсаты алынды. 2012 жылы Амангелді кен орнынан 324,5 млн текше м табиғи газ және 21 тонна конденсат алынды.

«Төртқұлақ» – ою-өрнегінің төрт тармағы зооморфты немесе көгеніс оюларынан құралған, ортасы крест бейнесін жасайды. Төрт тармақтан дөңгелек, «төртбұрыш», «төртжапырақ» құрайтын ою-өрнектер жасалады. Бұл оюлар, кебеже, жүк-аяқ, аяққап, батырлардың шапанының жауырынына, қалқанға, шалбардың тізе тұсына, дөдегенің ортасына немесе шет бұрыштарына салынады.

«МАГИСТРАЛЬДЫҚ ТАСЫМАЛДАУ»

Қазақстан Республикасының транзиттік әлеуетін арттыру және қосымша кіріс алу мақсатында «ҚазТрансГаз» АҚ «Қазақстан-Қытай (1 учаске) магистральдық газ құбырын салу» инвестициялық жобасын іске асыруда.

Жоба Қазақстан Республикасының және Қытай Халық Республикасының Үкіметтері арасында 2007 жылғы 18 тамыздағы «Қазақстан-Қытай» газ құбырын салудағы және пайдаланудағы ынтымақтастық туралы келісімнің негізінде іске асырылады.

Жобаны іске асыру мақсатында 2008 жылғы ақпанда «Азиялық газ құбыры» ЖШС жобалық компаниясы құрылды, тең үлестік негізде КазТрансГаз және «TAPLine» (КНР) компаниясы оның құрылтайшысы болып табылады.

Ұзындығы 1,3 мың км газ құбырының маршруты Өзбекстан мен Қазақстан шекарасынан басталады, үш облыстың (ОҚО, Жамбыл және Алматы) аумағынан Қытай (Қорғас қаласы) шекара-

сына дейін өтеді. Газ құбырының өткізу қуаты жылына 40 млрд текше м., оның ішінде, 30 млрд текше м ҚХР-на жіберілетін газ транзиті үшін және жылына 10 млрд текше м. Қазақстан Республикасының ішкі тұтынуына арналған.

2011 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жобамен мынадай негізгі жұмыстар орындалды:

- газ құбырының екі желісі;
- бес компрессорлық станция пайдалануға берілді;
- 2013 жылдың 3 тоқсанында аяқталуға жоспарланған газ шығыстарын өлшеу торабын, SCADA және телекоммуникациялар жүйелерін салу жалғастырылуда.

Газ құбырының бірінші желісін пайдалануды іске қосқан сәттен бастап (2009 жылдың аяғы) 42,5 млрд м³, оның ішінде 2012 жылы 22,8 млрд м³ ҚХР-на және 0,967 млрд м³ Алматы қаласы үшін тасымалданған болатын.

Жоба жылына 30 млрд м³ жобалық қуатқа шықты.

«ҚАЗАҚСТАН-ҚЫТАЙ (1 УЧАСКЕСІ) МГҚ САЛУ»

2011 жылғы 27 шілдеде «Қазақстан-Қытай газ құбырын салудағы және пайдаланудағы ынтымақтастық туралы 2007 ж. 18 тамыздағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Қытай Халық Республикасының Үкіметі арасындағы келісімге өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» № 2 хаттамаға қол қойылды, оған сәйкес Тараптар «Қазақстан-Қытай» МГҚ бірінші учаскесінің қуатын жылына 25 млрд м³ арттыруды жүзеге асыруға келісті, олардың жылына 20 млрд м³ ҚХР-на түркімен және өзбек газын транзиттеуді жүзеге асыру мақсатында Қытай тарапының пайдалануына, ал жылына 5 млрд м³ ҚР ішкі нарығының газға деген сұранысын, сондай-ақ газды ҚХР-на мүмкін бо-

латын экспорттауды қамтамасыз ету мақсатында Қазақстан тарапына арналған.

26.09.2011ж. ҚМГ, ҚТГ және «TAPLine» арасында «Қазақстан-Қытай» газ құбырының «С» бірінші учаскесін жобалауды, қаржыландыруды, салуды және пайдалануды ұйымдастырудың негізгі қағидаттары туралы келісімге (бұдан әрі – НҚК) қол қойылды.

2012 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жобамен мынадай негізгі жұмыстар орындалды:

- 2012 ж. наурызда ТЭН әзірленді;
- 2012 ж. сәуірде желілік бөлікке арналған ЖСҚ әзірленді;
- желтоқсан айында Жобаны қаржыландыруға арналған шұғыл қарыз туралы несиелік

«ҚАЗАҚСТАН-ҚЫТАЙ МГҚ ҚУАТЫН АРТТЫРУ (1-ШІ УЧАСКЕ)»

- келісімге қол қойылды;
- станциялық ғимараттарға, газ шығыстарын өлшеу тора-

бына, SCADA жүйесіне және телекоммуникацияларға ЖСҚ әзірлеу жұмыстары жүріп жатыр.

«БЕЙНЕУ-БОЗОЙ-ШЫМКЕНТ ГАЗ ҚҰБЫРЫН САЛУ (2-ШІ КЕЗЕҢІ)»

Республиканың энергетикалық қауіпсіздігін қамтамасыз ету, Қазақстанның оңтүстік өңіріндегі тұтынушыларды сенімді газбен жабдықтау және Қазақстан газының экспортын әртараптандыру мақсатында, 2007 жылғы 18 тамыздағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Қытай Халық Республикасы арасындағы «Қазақстан – Қытай» газ құбырын салудағы және пайдаланудағы ынтымақтастық туралы келісімнің негізінде 2011 жылы «Бейнеу – Бозой – Шымкент газ құбырын салу» жобасын іске асыру басталды.

Жобаны іске асыру мақсатында 2011 жылы қаңтарда «Бейнеу – Шымкент Газ құбыры» ЖШС жобалық компаниясы құрылды, оның құрылтайшысы тең үлестік негізде КазТрансГаз және «TAPLine» (ҚХР) компаниясы болып табылады. Жобаның ұзындығы 1477 км, жылына 10 млрд м³ өткізу қабілеті бар, кеңею мүмкіндігімен қоса жылына 15 млрд м³ дейін болатын газ құбырын салуды көздейді.

ІСКЕ АСЫРЫЛУ МЕРЗІМДЕРІ:

I кезең (2011-2014 жылдар) құрылысы ҚР оңтүстік өңірлерінің ішкі тұтынушыларын қамтамасыз ету үшін «Бозой-Шымкент» бағыты бойынша жылына 6 млрд м³ дейінгі көлемде газ тасымалдауды мына құрамда көздейді:

- «Бозой – Шымкент» учаскесіндегі ұзындығы 1 110 км магистральдық газ құбыры, жұмыс істеп тұрған «Самсоновка» («Ақбұлақ») КС-ке дейін – 33,5 км бұруды және ұзындығы 22,5 км жұмыс істеп тұрған «Керейт» КС-іне дейін бұруды;
- «Бозой» КС компрессорлық станциясын, Бозой ГӨС-ін, Ке-

реит ГӨС мен Ақбұлақ ГӨС-ін (6 млрд м³ дейінгі өткізу қабілетін қамтамасыз ету үшін) салуды көздейді.

II кезең (2014-2015 жылдар)

құрылысы ҚР оңтүстік өңірлеріндегі жыл сайын өсіп отырған газ тұтынуды қамтамасыз ету және ҚХР-на экспорттық шарттық жеткізулерді жүзеге асыру үшін «Бейнеу – Бозой – Шымкент» бағыты бойынша жылына 10 млрд м³ дейінгі көлемде газ тасымалдауды мына құрамда көздейді:

- ұзындығы 311 км Бейнеу – Бозой учаскесі;
- «Қараөзек» КС қосымша компрессорлық станциясы, Бейнеу ГӨС-і (10 млрд м³ дейінгі өткізу қабілетін қамтамасыз ету үшін).

Жобаны қаржыландыру мақсатында жобалық компанияның ЖК-на қазақстандық және қытайлық қатысушылармен әрқайсысы 500 млн АҚШ долларында үлес қосу көзделген, сондай-ақ жобалық қаржыландыру тартылған.

Серіктестікке «Бейнеу – Бозой – Шымкент» газ құбырын салу» («Бозой – Шымкент» – 1-ші кезек) жобасын іске асыру жөніндегі ҚМЖ-ды жүргізуге ҚР ҰҚ және ТКҚА-ның 2012 жылғы 17 шілдедегі № 75 рұқсаты берілді.

Желілік бөлігінің учаскелерінде «КСС» НГСК АҚ және «ЧППЛБ Қазақстан» ЖШС компанияларымен ҚМЖ жоспарлы түрде орындалуда, негізгілері мыналар: газ құбыры желісінің жолақтарын дайындау және тазарту, құбыр тарамдарын дәнекерлеу, газ құбырының желісі бойындағы құбырларды шығару және салу, бұзылыссыз бақылау жасау және дәнекерленген қосылғыштарды оқшаулау, траншеялар жасау, құбыр салу және оларды топырақпен жабу.

«ОАО» газ тасымалдау жүйесінің жұмысын оңтайландыру, пайдалану шығындарын төмендету, «ОАО» және «Мақат – Солтүстік Кавказ» МГҚ-нің қауіпсіз, тиімді және үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету мақсатында «Мақат» КС № 4 құбыр компрессорлық цехын дамыту инвестициялық жобасын іске асыру жүргізіліп жатыр. Жобаны іске асыру мақсатында ТКЦ-5-т3 бөлшектеу жерінде жеке қуаты 11,4 МВт болатын жеті агрегат орнатып, жаңа № 4 компрессорлық цех салынатын болады. Аталған жобаны іске асыру кезеңінде тікелей пайдалану шығыстарын 25 605 млн теңгеге

төмендетуге мүмкіндік береді, сондай-ақ қоршаған ортаға зиянды заттарды шығаруды азайтады. 2012 жылы жаңа цехтың (СЭБ, РЭБ КПП, АВО газ КТП, май қоймасы) барлық ғимараттары тұрғызылды, негізгі технологиялық жабдық жөнделді (шаң жинағыш, жеке жабындардағы ГАА 7 бірлігі, АВО газы, авариялық дизель электро-станциялары, 300 м³ көлемінде су сақтайтын резервуарлар). Технологиялық коммуникацияларды монтаждау жұмыстары, кіріс және шығыс шлейфтерін салу орындалды. Жаңа цехтың жоғарыда аталған ғимараттарында әрлеу жұмыстары жүргізілуде.

«МАҚАТ» КС № 4 ҚҰБЫР КОМПРЕССОРЛЫҚ ЦЕХЫН ДАМУЫ»

«ӨҢІРЛІК ТАСЫМАЛДАУ»

Газ желілерінің тозғандығына, сондай-ақ өнеркәсіптік кәсіпорындардың дамуына және өңірдегі тұрғындардың өсуіне байланысты, 2009 жылы «Оңтүстік Қазақстан облысының газ тарату жүйесін жаңғырту» жобасын іске асыру туралы шешім қабылданған болатын. Жобаны іске асыру Шымкент қаласы мен Оңтүстік Қазақстан облысын табиғи газбен сенімді және үздіксіз қамтамасыз етуге, сондай-ақ сағатына 85 мың м³-тен сағатына 258 мың м³-ке дейін газ құбырлары схемасының есебінен газ құбырларын пайдаланудың кепілді мерзімін және газ желілерінің өткізу қуаттылығын арттыруға мүмкіндік береді. Жоба бойынша жобаның бірінші

кезеңінің ЖСҚ-сын әзірлеу және бекіту аяқталды. Жобаны іске асыру басталғаннан бері барлығы жер асты газ құбырын ауыстыру жөніндегі жұмыстар 667 км орындалды, жоғары, орташа және төменгі қысымды газ құбырлары желілерімен 11 ГТП салынды, 8 220 ШП орнатылды. Барлығы жер асты газ құбырларын ауыстыру жоспары бойынша Шымкент қ. 27 мың абонент және облыс бойынша 60 мыңнан астам абонент күтуде. Осылайша, есепті күнге жоба бойынша жұмыстардың жалпы көлемінің 42 %-ы орындалды. 2012 ж. жоба бойынша құрылыс-монтаждау жұмыстары жасалған шарттар шеңберінде ағымдағы жылы аяқталған.

«ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ ГАЗ ТАРАТУ ЖҮЙЕСІН ЖАҢҒЫРТУ»

Жоба жоғары қысымды газ шеңберін салуды және орташа қысымды газ құбырларымен қосуды, сондай-ақ бар газ құбырларын қайта құруды көздейді. Жобаны іске асы-

ру басқа инвесторлардан қаржы қаражаттарының түсуіне қарай ТЭН айқындаған тұжырымның шеңберінде жүзеге асырылды. Ресурстарды неғұрлым тиімді пайдала-

«АЛМАТЫ ҚАЛАСЫ МЕН АЛМАТЫ ОБЛЫСЫНЫҢ ГАЗ ҚҰБЫРЛАРЫН ҚАЙТА ҚҰРУ»

ну мақсатында жобаны іске асыру 11 кіші кезеңнен тұратын 2 негізгі кезеңде жүзеге асыру жоспарланып отыр. Қазіргі уақытта 1-кезең бойынша мыналар іске асырылған: Алтын-Бесік шағын ауд. Д-500 мм орташа қысымды газ құбырын 0,7 км салу, бар орташа қысымды газ құбырымен қосылатын 2 ГТП салу,

Гүлдер ГТП-ден Талғар трактісіне дейін ДУ-700 мм жоғары қысымды 4,67 км газ құбырын салу жүзеге асырылды, 2 ГТП орнатылды, сондай-ақ «Газды есепке алу тораптарынан ақпарат жинаудың автоматтандырылған жүйесі» жобасы іске асырылды. Жоба қаржыландыру көзінің жоқтығынан тоқтап тұр.

«ТАРАЗ ҚАЛАСЫНДАҒЫ ГАЗ ТАРАТУ ЖЕЛІСІН ЖАҢҒЫРТУ»

Тараз қаласының қазіргі газбен жабдықтау жүйесі металдан жасалған құбырлармен және ондағы жабдықтар айтарлықтай таттанған және олар құбырларды пайдалану мерзімінен асып кетумен сипатталады, олардың кейбірі 40 жылдан астам уақыт бойы пайдаланылғандар және барлығы ақша қаражатын талап етеді, бөлінетін қаражат газ тарату желілерін жұмыс жағдайында ұстап тұруға және газ құбырларының авариялық учаскелерін ауыстыруға ғана жетеді. Тараз қаласын табиғи газбен сенімді және үздіксіз жабдықтау, сондай-ақ газ құбырын пайдалану кепілді мерзімін және газ желілерінің өткізу қуатын сағатына

101,5 мың м³-тан сағатына 150,5 мың м³ дейін арттыру және 2011 жылы шығындарды азайту мақсатында, ҚазТрансГаз «Тараз қаласының газ тарату желісін жаңғырту» жобасын іске асыруға кірісті. Жоба Тараз қ. газ тарату жүйесін жаңғырту және қайта құру жөніндегі кешенді шараларды болжайды. 2011 жылы жобаның ТЭН-і әзірленді, сондай-ақ газ тарату желісінің техникалық жай-күйін тексеру жөніндегі жұмыстар жүргізілді. 2012 жылы жобаның 1-ші кезегінің 1-ші және 2-ші қосу комплектісіне ЖСҚ алынды. Жобаны іске асыру 2012 жылғы қарашада басталды, орташа қысымды газ құбыры 6 км салынды.

«ҚЫЗЫЛОРДА ҚАЛАСЫН ГАЗДАНДЫРУ»

Қызылорда қаласын газдандыруды кеңейту және өңірдің өнеркәсіптік және коммуналдық-тұрмыстық кәсіпорындарын табиғи газбен қамтамасыз ету, сондай-ақ Қызылорда облысын газдандыру үшін техникалық база құру мақсатында жоба басталды, ол жалпы ұзындығы – 13 км жоғары қысымды, төмен қысымды – 207 км, сағатына 21 950 м³ жалпы газ жіберу қуаттылығымен, газ құбырларын салу жолымен қалада газ таратудың айналма жүйесін қамтамасыз етуді көздейді. Сонымен қатар жоба 6 ГТП, 5 ШТП орна-

туды көздейді. Бұл ретте Қызылорда қ. Әл-Фараби, Саяхат, Жана-Ауыл шағын аудандарының, Бейбарыс, Рисмаш аудандарының, сондай-ақ Титов кенті ауданының тұрғындары мен коммуналдық-тұрмыстық кәсіпорындары газдандырылатын болады. Жобаны іске асыру нәтижесінде Қызылорда қ. 77 %-дан 90 %-ға дейін газдандыру деңгейіне қол жеткізу болжанып отыр. 2012 ж. қаңтарда жобаның 1-ші кезеңін іске асыру мақұлданды. 2012 жылы жоғары (жалпы ұзындығы 12 км) және төменгі

(195 км) қысымды, газды сағ. 21 950 м3 өткізу қабілетімен қоса газ құбырларын салу жолымен жобаның «Қызылорда қ. жаңа тұрғын шағын аудандарын газдандыру» 1-ші кезеңі аяқталды. Газ

тарату желілерінде 6 ГТП және 5 ШТП орнатылып, пайдалануға қабылданды. Абоненттерге газ беру жүзеге асырылуда. 1-ші кезең бойынша жұмыс көлемі аяқталды.

Республиканың газ жүргізілмеген аудандарын, атап айтқанда Жамбыл облысының Шу қаласы мен 23 шеткері жатқан ауыл-дарын табиғи газбен қамтамасыз ету үшін, жаңа аудандарды газдандыру үшін және техникалық база құру үшін 2012 жылы Жамбыл облысының АГРС-Қордайдан Шу қаласына дейін түйісетін, ұзындығы 106 км газ құбырын салу жобасы іске асты. 2011 жылы мемлекеттік сараптама өтіп, жоба бойынша ЖСҚ әзірлеу жүзеге асырылды. 2012 ж. желтоқсанның аяғында «Қордай – Шу» газ құбыры пайдалануға

берілді. Жобаны іске асыру шеңберінде жер асты орындауында бірінші санаттағы – 1,2 МПа жоғары қысымды 106 км газ құбырын салу орындалды. Газ құбырының трассасы алты автомобиль жолдарын, төрт өзенді (Шу, Рғайты, Қалғұты, Қақпатаc), сегіз бетон каналын, үш ЖЭБ-ті (500, 220 кВт) кесіп өтеді. Су тосқауылдарынан және автомобиль жолдарынан өту ГНБ-мен орындалған. «Қордай» АГТП аумағында қуаты сағ. 80 мың м3 жаңа блоктік газ тарату станциясы салынды.

«ЖАМБЫЛ ОБЛЫСЫНЫҢ АГРС-ҚОРДАЙДАН ШУ ҚАЛАСЫНА ДЕЙІН ТҮЙІСЕТІН ГАЗ ҚҰБЫРЫН САЛУ»

Жобамен Алматы қ. тұрғын үй секторын газдандыру деңгейін 100%-ға дейін жеткізу мақсатында шкафтi газ реттеуiш пункттерiн монтаждаумен қоса төменгi және орташа қысымды жаңа көшелiк және кварталдық газ құбырларын жобалау және салу көзделiп отыр. Жобаны iске асыру нәтижесiнде ұзындығы 533 км жуық орташа және төменгi қысымды газ құбырларын пайдалануға беру жоспарлануда, ол 2020 жылға

шамамен 21,3 мың әлеуеттi абоненттердi қосу үшiн жағдай жасалады және Алматы қ. бойынша болжамды тұтынуды 103 млн м³ табиғи газына немесе 10%-ға өсiрудi қамтамасыз етедi. 01.01.2013 жылдағы жағдай бойынша жоспарланған 533 км газ құбырынан 333 км салынды, құбыр жолдарын электрохимиялық қорғаудың 3 бiрлiгi, 72 ШГТП және 75 протектор орнатылды.

«АЛМАТЫ Қ. ТҰРҒЫН ҮЙ СЕКТОРЫНЫҢ СОҒҒЫ ТҰТЫНУШЫЛАРЫН ГАЗДАНДЫРУ»

Жоба iле ауданының (Байсерке а., Ынтымақ а., Жаңа талап а., Көк-Қайнар а., Тройник ауданының Қоянқұс а.) және Алматы облысының Талғар ауданының (Алатау ПИТ, Талғар қаласының

оңтүстiк ауданы) елдi мекендерiн газдандыруды, атап айтқанда газ реттеуiш және шкафтық газ реттеуiш пункттерiн монтаждаумен қоса жоғары, төменгi және орташа қысымды жаңа түйiсетiн және

«АЛМАТЫ ОБЛЫСЫНЫҢ ІЛЕ ЖӘНЕ ТАЛҒАР АУДАНАРЫНЫҢ ЕЛДІ МЕКЕНДЕРІН ГАЗДАНДЫРУ»

поселкешілік газ құбырларын жобалау және салуды көздейді. Жобаны іске асыру нәтижесінде Алматы облысын газдандыру деңгейін 6%-дан 8%-ға дейін жеткізу жос-

парланып отыр. 01.01.2013 жылдағы жағдай бойынша жоғары, орташа және төменгі қысымды 157 км газ құбыры жүргізілді, 55 ШГТП орнатылды.

ҚР Өңірлерін Газдандыру Жобалары

2012 жылы КазТрансГаз жергілікті атқарушы органдармен бірлесіп республиканың өңірлерін газдандыру жөніндегі жұмысты жалғастырды. 2012 жылы өңірлік газ тара-

ту желілерін газдандыру және жаңғырту жөніндегі жобаларды іске асыруға «ҚазТрансГаз» АҚ-ның инвестицияларының жалпы сомасы 13,960 млрд теңгені құрады (ҚҚС-сіз).

«САУДА ОПЕРАЦИЯЛАРЫ»

АГТКС САЛУ

Инновациялық даму, сондай-ақ Алматы қаласының экологиясын жақсарту шеңберінде 2010 жылы ҚазТрансГаз ВГ-мен және қала Әкімдігімен бірлесіп Алматы қаласының автокөліктерін компримирленген табиғи газға көшіру пилоттық жобасын іске асырды. Аталған жоба шеңберінде муниципалдық автопарктің 200 автобусына қызмет көрсететін автомобиль газ толтыру компрессорлық станциясы (АГТКС) пайдалануға берілген. 2011 жылы КазТрансГаз Алматы қаласында қосымша 5 АГТКС са-

лу жөніндегі жобаны іске асыруға кірісті. 2011 жылғы мамырда «ҚазТрансГаз-Өнімдері» ЖШС-мен (50%) және KOLON Corporation-мен (50%, Оң.Корея) «АвтогазАлматы» ЖШС бірлескен кәсіпорны құрылды, ол жобалық және құрылыс-монтаждық жұмыстарына кірісіп те кетті. 2012 жылдың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша жобамен мынадай негізгі жұмыстар орындалды: – 1 АГТКС пайдалануға берілді; – 4 АГТКС бойынша жұмыс жалғасуда.

Инновациялар

«Қ»

азТрансГаз» АҚ-нда (бұдан әрі – Қоғам) Қоғамның компаниялар тобында инновациялық қызметті басқару жөнінде Қағидалар әзірленіп, енгізілді. Осы Қағидалар Қоғамда, оның еншілес және тәуелді ұйымдарында инновациялық қызметті жүзеге асырудың тәртібін регламенттейді. Қағидалар Қоғамның, оның еншілес және тәуелді ұйымдарының инновациялық қызметін кешенді және жүйелі тұрғыдан келу арқылы тиімділігін әрі нәтижелілігін арттыруға бағытталған.

Қоғам 2012 жылы өткен «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ ұйымдастырған «Инновациялық Қазақстан» Республикалық конкурсына (бұдан әрі – Конкурс) қатысты. Қоғам «Самұрық-Қазына» АҚ компаниялар тобына кіретін барлық компаниялар арасында екінші орын алды. Конкурстың шеңберінде 27 ұсыныс түсті, олардың 13-і мақұлданды және осы кезде аталған ұсыныстардың қолданысы мен енгізілуіне байланысты жұмыстар жүргізілуде.

2012 жылдан бастап Қоғам 4 инновациялық жобаны іске асыруда:

ОҚО ГАЗ ТАРАТУ ЖҮЙЕСІН ЖАҢҒЫРТУ

1

ОҚО-да, әсіресе, облыстың газдандырылған аудандарында халықтың санының, шағын бизнес субъектілерінің, ондағы тұрғындардың жұмыспен қамтылуы тұрақты түрде арту үстінде. Газ құбырларының, жабдықтардың ескіруі және газ тарату жүйесінде технологиялық шығындардың өсуі ОҚО-дағы газбен жабдықтау жүйесінің маңызды проблемасы болып отыр.

Осыған байланысты, газ тарату жүйесін жаңғырту қажеттілігі пайда болды, ол өзіне төменгі қысымды болаттан жасалған газ құбырларын техникалық шығындарды азайтатын газ берудің екі сатылы жүйесін қолдана отырып, аз қабатты секторда орташа қысымды полиэтиленді газ құбырларына ауыстыруды қамтиды. Жеткізілген газ үшін ақы төлеу тәсілін жақсартатын аз қабатты үйлердегі әрбір тұтынушыда тікелей SMART-картамен жеке ШГРП орнатылған.

Жаңа жабдық есепке алу аспабымен жарақталған, орталық диспетчерлік пунктке ақпарат беруге (болашақта басқарудың автоматты жүйесін енгізу) мүмкіндік жасайды, монтаждауда басымдыққа ие. Аталған жобаға салынған инвестициялардың жалпы көлемі 26 475 млрд тг. құрады.

ТАРАЗ ҚАЛАСЫНДАҒЫ ГАЗ ТАРАТУ ЖҮЙЕСІН ЖАҢҒЫРТУ

2

2030 жылға дейінгі кезеңде Тараз қ. болашақ дамуын ескеріп, оларды пайдалану кезінде техникалық сенімділікті және қауіпсіздікті арттыру, жоғары нормативтік технологиялық шығынды азайту және газ құбырларының жобалық қуаттылығын қалпына келтіру мақсатында Тараз қ. газ тарату жүйесін жаңғырту жүргізіледі.

Жоба оларда металдан жасалған құбырлардың белсенді таттану үдерісі жүретін орташа және жоғары қысымды газ құбырларын жоғары сапалы полиэтиленді құбырларға ауыстыруды көздейді. Құрылған SMART-картамен және термодетекторлармен қоса мембраналық есептеуіштерді пайдалану газдың есебін неғұрлым нақты жүргізуге, тұтынушылармен жұмыс кезінде алдын ала төлем жүйесін пайдалануға мүмкіндік береді. Газбен жабдықтаудың екісатылы жүйесіне ауысу тұтынушыларға берілетін газ қысымының жеткіліксіз болу проблемасын шешуге, жүйенің өткізу қабілетін арттыруға, заңсыз кесуді анықтап, жоюға мүмкіндік береді.

Осылайша, жобаны іске асыру желіде газ жоғалтуды азайтуға, тұрғындарды және қала кәсіпорындарын газбен сенімді әрі тұрақты қамтамасыз етуді арттыруға мүмкіндік береді, өнеркәсіптің, шағын және орташа бизнестің дамуына жағдай жасайды, халықтың өмір сүру деңгейі мен сапасын арттыруға ықпал етеді. Осы жобаға салынған инвестициялардың жалпы көлемі 18 404 млрд теңгені құрайды.

«ЖАҚСЫҚОЯНҚҰЛАҚ» КҮМБЕЗІНЕН ГАЗ ІРІКТЕУ КЕЗІНДЕ ЭЖЕКТОРЛАР ОРНАТУ

3

Алғаш рет ҚР жер асты газ қоймаларын пайдалануда газ іріктеу кезінде осындай энергия үнемдейтін технологияны қолдану жоспарланып отыр. Аталған технологияны қолдану қымбат тұратын компрессорлық жабдықты сатып алудан бас тартуға мүмкіндік береді.

Ұқсас қондырғылар мен ЖГҚ жұмысының тиімділігін арттыру тәсілі алғаш рет және дара орындалуда «Газпром» ЖАҚ-ның Песчано-Умет ЖГҚ-да қолданылған.

Қазіргі кезде Германияның ЖГҚ бірінде алғаш рет осындай технологияны қолдану жоспарланған. Осындай технологияны қолданудың басқа әдісі дүниежүзінде жоқ. Аталған жобаның инвестициясының жалпы көлемі 499,1 млн тг. құрайды.

ҰТҚЫР КОМПРЕССОРЛЫҚ СТАНЦИЯЛАРДЫ ЕНГІЗУ

4

Автокөлік техникасының базасында қозғалмалы ұтқыр компрессорлық станцияларды (ҰҚС) пайдалану жөндеу жұмыстары жоспарланған магистральдық газ құбырының кез келген учаскесінде компрессорлардың жедел жеткізілімін жүзеге асыруға мүмкіндік береді. ҰҚС автокөлік техникасының базасында автономды шағын контейнерлерді білдіреді. Ол оларға кез келген жерде тез жиналу әдісін береді, экономикалық және экологиялық эффекті бар.

Осындай қондырғылар «Газпром» ЖАҚ-ның объектілерінде экспериментті пайдалану кезеңінде және бар нәтижелер оларды пайдаланудың тиімділігі туралы куәлік етеді.

Аталған жобаның инвестициясының жалпы көлемі 2 046 млрд тг. құрайды.

Тәуекелдерді басқару

Қоғамның және оның еншілес ұйымдары мен тәуелді қоғамдарының қызметі тәуекелдердің ықпалына ұшырағыш. Қоғам Топтың құны мен беделіне әсер етуі мүмкін тәуекелдерді уақтылы сәйкестендіруге және олардың деңгейін төмендету жөнінде шаралар қабылдауға бағытталған корпоративтік басқару жүйесінің негізгі құрауыштарының бірі ретінде тәуекелдерді басқару маңыздылығын мойындайды.

Қоғамның тәуекелдерін басқару мақсаты бизнестің стратегиялық және жедел орнықтылығында ақылға қонымды сенімділікті қамтамасыз ету болып табылады. Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйелерін жүйелендіру және біріздендіру мақсатында Қоғам мыналарды әзірледі, өзекті етті және бекітті:

1. «ҚазТрансГаз» АҚ-ның ішкі бақылау жүйесі туралы ереже (Директорлар кеңесінің 01.07.11 ж. № 9 шешімі);
2. «ҚазТрансГаз» АҚ тәуекелдерін басқарудың 2013 жылға дейінгі саясаты;
3. «ҚазТрансГаз» АҚ тәуекелдерін сәйкестендіру және бағалау қағидалары;
4. «ҚазТрансГаз» АҚ-ның тәуекелдер жөніндегі комитеті туралы ереже (Директорлар кеңесінің 26.10.2011 ж. № 14 шешімі)

ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ ПРОЦЕСІНІҢ КЕЗЕҢДЕРІ

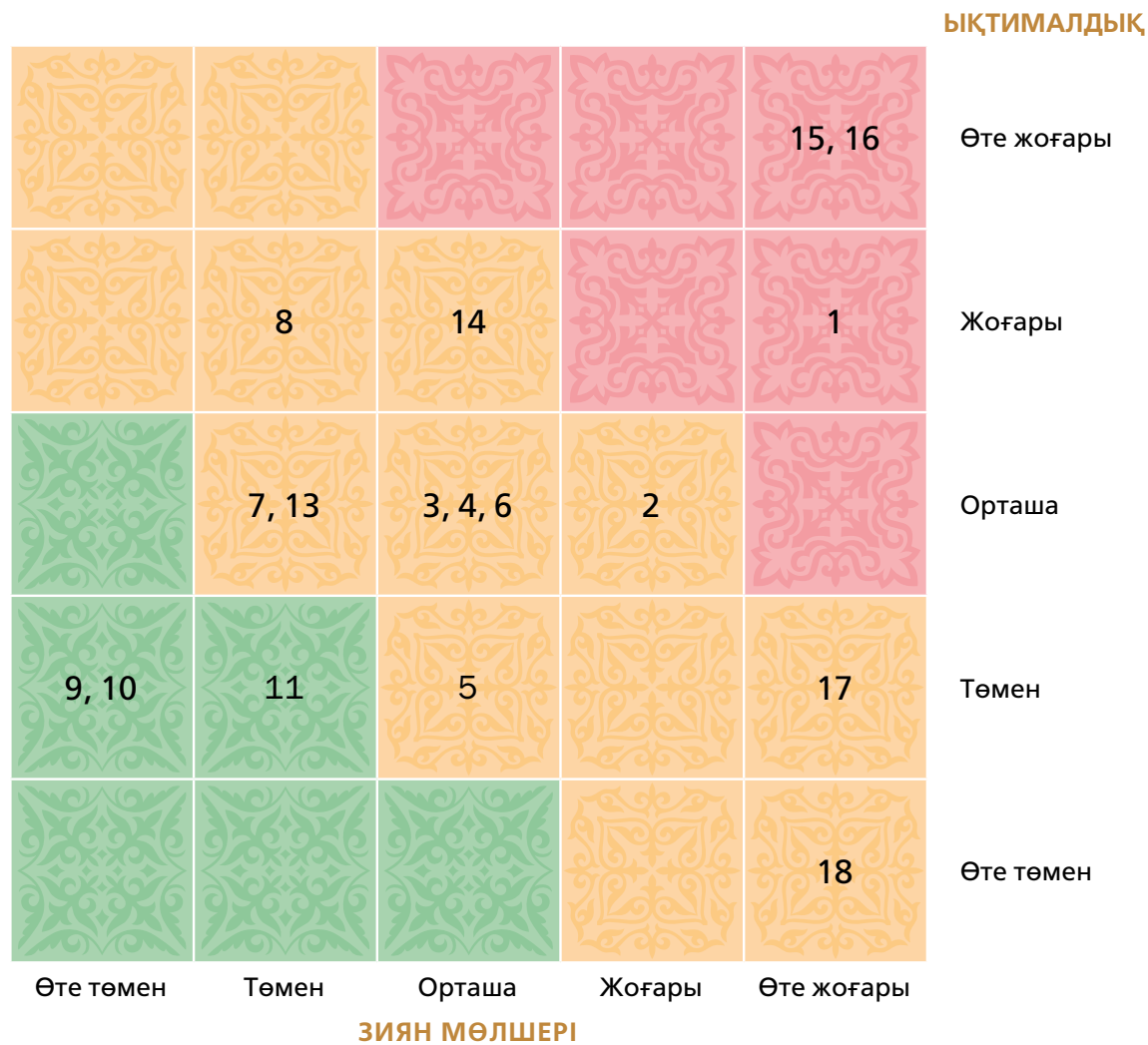

«Сынықмүйіз» – морт сынған тік төртбұрыш жасап, төрт рет ішке қарай иіледі. Бұл ою-өрнек кілемдерді, шилерді, басқұр мен алашаларды, сондай-ақ әр түрлі қалталарды безендіру үшін пайдаланылады, ал сырт көрінісі малдың сынған мүйізіне ұқсайды.

«ҚАЗТРАНСГАЗ» АҚ-НЫҢ ТӘУЕКЕЛДЕР КАРТАСЫ, 2012

ТӘУЕКЕЛДЕР ТІЗБЕСІ

1. Бизнес-процестерді басқару кемшіліктері. Қайта құрылымдауға байланысты өндірістің тиімділігін бұзу немесе азайту. Компанияның басқарушылық шешіміне акционерлердің шектен тыс әсері 2. Кредиттік міндеттемелер бойынша дефолт/кросс-дефолт тәуекелі 3. ҚТГ-ның кепілді міндеттемелері бойынша дефолт тәуекелі 4. Қолма-қол ақша тапшылығы тәуекелі 5. Депозиттік салымдар бойынша банк дефолтының тәуекелі 6. Теңгенің АҚШ долларына қатысты ауытқуы	7. Қырғыз Республикасы тұтынушыларының газды рұқсатсыз іріктеп алу тәуекелі 8. «ҚТГ» АҚ мен «ҚРГ» ЖШС арасында жасалған комиссия шартының шеңберінде газ жеткізу бөлігінде міндеттемелердің орындалмау тәуекелі 9. ГҚДҚ-дан газ өңдейтін зауытқа тұрақты конденсат берудің бұзылып тұруы 10. Ұңғыманың бақылаудан шығуы 11. Геологиялық-барлау жұмыстарын жүргізу кезінде келеңсіз нәтиже алу 12. Газ тасымалдау кезіндегі техногендік немесе өндірістік авария	13. Салынған инвестицияларды жоғалту тәуекелі (ҚырқазГаз) 14. Қаржылық көмектің қайтарылмау тәуекелі 15. Газ тасымалдау жүйесі тұтастығының бұзылу тәуекелі 16. Авария немесе механизмдердің, жабдықтар мен құрылыстардың зақымдану тәуекелі 17. Қоғам техникалық қызмет көрсетуге және пайдалануға қабылдаған басқа ұйымдар активтерінің сақталу тәуекелі 18. ЛИБОР құбылмалы ставкасының ұлғаюы салдарынан борышты өтеу шығындарының ұлғаюы

Тәуекелдер тізілімі және тәуекелдерді барынша азайту жөніндегі 2012 жылға арналған іс-шаралар жоспары*

тәуекел №	Қойылған міндеттерге/мақсаттарға жету үшін тәуекел немесе қауіп	Тәуекелдерді барынша азайту жөніндегі іс-шаралар жоспары		
		Тәуекелді басқару жөніндегі іс-шаралар	Іс-шаралардың бағалау құны, млн USD	Іс-шараны іске асыру мерзімі
1	Бизнес-процестерді басқару кемшіліктері. Қайта құрылымдауға байланысты өндірістің тиімділігін бұзу немесе азайту. Компанияның басқарушылық шешіміне акционерлердің шектен тыс әсері	ҚТГ тобын қайта құрылымдау тұжырымдамасы әзірленіп, акционерге жіберілді. ҚТГ-ны қайта құрылымдау мәселелері жөніндегі дью-дилідженс өткізілді, «ҚМГ» АҚ Басқармасы мақұлдаған ҚТГ-ны қайта құрылымдаудың іс-шаралар жоспары бойынша тәуекелдер анықталды, «ҚазТрансГаз» АҚ тобын қайта құрылымдау сценарийі ұсынылды	0	2012 ж.
2	Несиелік міндеттемелер бойынша дефолт/кросс-дефолт тәуекелі	ҚТГ кепілдік берген ЕТҰ қарыздарының мониторингі, ЕТҰ және ҚТГ бойынша ковенанттарды талдау және болжау. Кросс-дефолтқа әкелуі ықтимал оқиғаларды талдау. Дефолт пен кросс-дефолтты болдырмау үшін қажет болған кезде қайта құрылымдау	0	2012 ж.
3	ҚТГ-ның кепілді міндеттемелері бойынша дефолт тәуекелі	1. Міндеттемелер бойынша шектеулердің бұзылуын болдырмау үшін ЕТҰ-ның қаржылық көрсеткіштерін мониторингілеу және өзекті ету 2. ЕТҰ қарыздарының мониторингі, ЕТҰ және ҚТГ бойынша ковенанттарды талдау және болжау	0	2012 ж.
4	Қолма-қол ақша тапшылығы тәуекелі	Кэш-флоуды болжамдау, кредиттік желілер ашу және қолдау, аккредитивтерді пайдалану, дебиторлық және кредиторлық берешекті оңтайландыру жөніндегі жұмыс	0,188	2012 ж.
5	Депозиттік салымдар бойынша банк дефолтының тәуекелі	Депозиттер орналастырылған банктердің кредиттік рейтингтерінің мониторингі	0	2012 ж.
6	Теңгенің АҚШ долларына қатысты ауытқуы	Валюта бағамдарын хеджирлеу жөніндегі іс-шаралар қаралады	0	2012 ж.
7	Қырғыз Республикасы тұтынушыларының газды рұқсатсыз іріктеп алу тәуекелі	«Қазақстан-Қытай» МГҚ мен «БГА-ТБА» МГҚ арасындағы түйіспе арқылы өтетін газды сатып алу туралы Қытай тарабымен келіссөздер жүргізу	0	қаңтар, сәуір, қазан – қараша
8	«ҚТГ» АҚ мен «ҚРГ» ЖШС арасында жасалған комиссия шартының шеңберінде газ жеткізу бөлігінде міндеттемелердің орындалмау тәуекелі	Газ беруге арналған шарттар жасасу мақсатында өнім берушілермен келіссөздер жүргізу. Баға белгілейтін Қаулыны уақтылы шығару.	0	қаңтар – желтоқсан
9	ГҚДҚ-дан газ өңдейтін зауытқа тұрақты конденсат берудің бұзылып тұруы	1. АГӨЗ ЖШС-мен консорциялық келісімнің шарттарын қайта қарау. 2. Жергілікті атқарушы органмен ТЖ кезінде көмек көрсетуге дайындық туралы байланыс ұстап тұру. 3. Газ конденсатының тұтынушылық базасын кеңейту мәселесін пысықтау	0	2012 ж.
10	Ұңғыманың бақылаудан шығуы	Бұрғылау жөніндегі жұмыстар үшін мердігерді тартқан жағдайда шартта авария жағдайында оны жою жөніндегі барлық шығыстарды мердігер өзіне алатынын көрсету қажет. 1. Ұңғымалардың жай-күйіне күн сайынғы мониторинг жасау. 2. Авариялардың алдын алу және ұңғымаларды жөндеу үшін қажетті жабдықтар мен керек-жарақтар сатып алу. 3. Тәуекел іске асқан жағдайда ұңғымаларды сақтандыру. 4. Тәуекел іске асқан жағдайда салдарын жою үшін авариялық қор құру	0,29	2012 ж.

тәуекел №	Қойылған міндеттерге/мақсаттарға жету үшін тәуекел немесе қауіп	Тәуекелдерді барынша азайту жөніндегі іс-шаралар жоспары		
		Тәуекелді басқару жөніндегі іс-шаралар	Іс-шаралардың бағалау құны, млн USD	Іс-шараны іске асыру мерзімі
11	Геологиялық-барлау жұмыстарын жүргізу кезінде келеңсіз нәтиже алу	1.Мамандандырылған жобалау ұйымының келісімшарт аумағын алдын ала барлау жобасын әзірлеу. 2.Жүргізілетін геологиялық-барлау жұмыстарының (супервайзер) сапасын жүйелі түрде бақылап отыру	0,25	2012 ж.
12	Газ тасымалдау кезіндегі техногендік немесе өндірістік апат	1) КС желілік бөлігі мен жабдықтарын күрделі жөндеу; 2) техникалық персоналды оқыту/біліктілігін арттыру		тұрақты
13	Салынған инвестицияларды жоғалту тәуекелі	Іс-шаралар жұмыс тобының Қырғыз Республикасына сапары барысында қол жеткен уағдаластықтарға сәйкес анықталатын болады	0,00	2012 ж.
14	Қаржылық көмектің қайтарылмау тәуекелі	Іс-шаралар делегацияның Грузияға сапарынан кейін анықталатын болады	0	2012 ж.
15	Газ тасымалдау жүйесі тұтастығының бұзылу тәуекелі	Магистральдық газ құбырлары (МГҚ), компрессорлық станциялар (КС), жерасты газ сақтау қоймалары (ЖГҚ) объектілерін, энергиямен қамтамасыз ету объектілерін, автоматты басқару, жабдықтарды бақылау, қорғау және реттеу жүйелерін қайта құрылымдау және техникалық қайта жарақтандыру есебінен ГТЖ сенімділігін қамтамасыз ету. SAP жүйесінің PS, TORO модульдерін жетілдіру. Пайдалану мұқтаждары мен жөндеуге арналған материалдарды уақтылы жеткізуді ұйымдастыру. Объектілердің күзгі-қысқы жағдайда жүйені пайдалануға және көктемгі су тасқынына сенімділігін қамтамасыз ету жөніндегі іс-шараларды орындау. ГТЖ-ға техникалық қызмет көрсетуді, диагностиканы, жөндеуді уақтылы жүргізу есебінен ГТЖ қауіпсіздігін қамтамасыз ету. ГТЖ жұмысының оңтайлы режимін ұстап тұру.	285	2011-2012 жж.
16	Авария немесе механизмдердің, жабдықтар мен құрылыстардың зақымдану тәуекелі	Қоғамның мүлкін ерікті сақтандыру. Объектіде өрт-алдын алу іс-шараларын жүргізу. Персоналды өрт қауіпсіздігі шараларына оқыту, өрт-техникалық минимумнан міндетті түрде өткізу. Өртке қарсы қызметті күтіп-ұстау. Өрт сөндіру және өрт дабылы автоматты жүйелерін монтаждау және оларды үнемі дайындықта ұстап тұру. Объектілерді бастапқы өрт сөндіру құралдарымен қамтамасыз ету. Қызметкерлерді өрт кезінде әрекет етуге, бастапқы өрт сөндіру құралдарын пайдалана білуге үйрету. Объектілерде өрт сөндірудің жедел жоспарларын әзірлеу және олар бойынша өртке қарсы қызмет пен персоналдың іс-қимылын пысықтау. Штаттан тыс жағдайларды жою жөніндегі жоспарларды әзірлеу. Су тасқынына қарсы іс-шаралар өткізу және т.б.	4,73	2011-2012 жж.
17	Қоғам техникалық қызмет көрсетуге және пайдалануға қабылдаған басқа ұйымдар активтерінің сақталу тәуекелі	Сақтандыру қорғанысын ұйымдастыру. ГТЖ-ға техникалық қызмет көрсету мен оны пайдалануды реттейтін техникалық құжаттаманың талаптарын сақтау. Персоналдың біліктілігін арттыру. Басқа активтерді қабылдау және қызмет көрсету тәртібін айқындайтын ІНҚ талаптарын орындау	-	2011-2012 жж.
18	ЛИБОР құбылмалы ставкасының ұлғаюы салдарынан борышты өтеу шығындарының ұлғаюы	Либор ставкасын хеджирлеу мүмкіндігін қарастыру, тарифті түзету	-	2011-2012 жж.

«ҚАЗТРАНСГАЗ» АҚ-НЫҢ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУ ЖӨНІНДЕГІ ІС-ШАРАЛАР

- ҚТГ кепілдік берген ЕТҰ қарыздарының мониторингі, ЕТҰ және ҚТГ бойынша ко-венанттарды талдау және болжау, кросс-дефолтқа әкелуі ықтимал оқиғаларды талдау, дефолт пен кросс-дефолтты болдырмау үшін қажет болған кезде қайта құрылымдау;
- Бағамға әсер ететін нарықтық факторларды үнемі мониторингілеу және талдау;
- «ҚазРосГаз» ЖШС-мен және «Газпром» ААҚ-мен қазақстандық газдың комиссия шартында айтылған көлемін қабылдауды қамтамасыз ету және міндеттемелерді толық көлемде орындау жөнінде келіссөздер жүргізу;
- ГҚДҚ мен ұңғымалардың жай-күйіне күн сайын қашықтықтан мониторинг жүргізу, жүргізілетін геологиялық-барлау жұмыстарының сапасын жүйелі түрде бақылап отыру;
- Амангелді газы үшін жаңа тарифті бекіту үшін ТМРА-ға әзірленген рентабельді тарифті есептеу әдісімен өтінім енгізу;
- ТМРА өтінімді қабылдамаған жағдайда активтердің құнсыздануы жөніндегі шығыстарды Қоғамның бюджетіне қосу;
- Жыл сайынғы негізде жұмыс жоспарларын жасау және апаттар мен оқыс оқиғаларды болдырмау мақсатында өндірістік активтерге диагностика, күрделі жөндеу жүргізу;
- Ықтимал апаттарды жою жоспарлары әзірленді, жыл сайын ірі ауқымды, кешенді командалық-штабтық оқу-жаттығулар өткізіліп тұрады;
- Еңбекті, өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігін қорғау жөніндегі шараларды, персоналдың жауапкершілігін жетілдіру жүргізілді;
- Өндіріс пен құрылыс, сондай-ақ Қоғамның материалдық активтері жазатайым оқиғалардан және апаттардан сақтандырылды.

Сапа менеджменті жүйесі

«ҚАЗТРАНСГАЗ» АҚ

«ҚазТрансГаз» АҚ-ның сапа менеджменті жүйесін (СМЖ) қолдану саласы Қазақстанның аумағында газ тасымалдау және бөлу жөніндегі корпоративтік активтерді басқару және газды ішкі және сыртқы нарықта өткізу болып табылады.

«ҚазТрансГаз» АҚ және оның ЕТҰ бөлімшелерінің қызметін үйлестіруді менеджмент жүйесін енгізу және жақсарту бөлігінде, интеграцияланған менеджмент жүйесін басқару жөніндегі қызмет жүргізеді.

«ҚазТрансГаз» АҚ-ның бизнес-процестерін басқару жүйесін үздіксіз жетілдіру және дамыту мақсатында мынадай іс-шаралар жүргізілді:

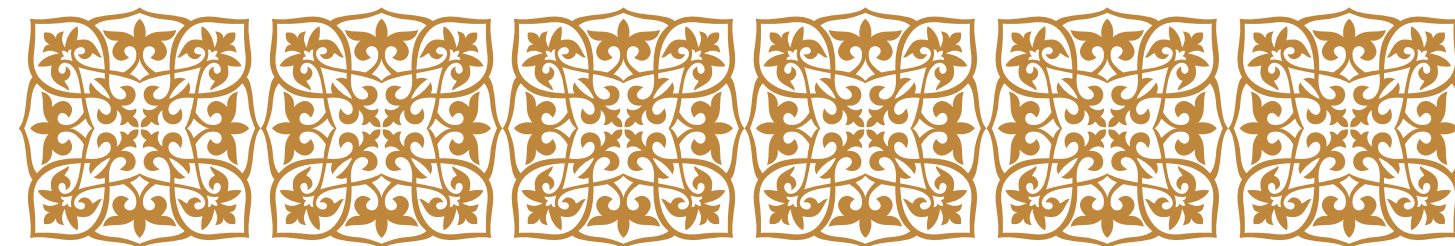
- инновациялық қызметті басқару жүйесін әзірлеу және енгізу бойынша, оның ішінде «ҚазТрансГаз» АҚ компаниялар тобында ЕТҰ-мен бірлесіп инновациялық қызметті басқару» үдерісін сипаттау және енгізу. Инновациялық қызметті басқару жүйесін енгізу шеңберінде «ҚазТрансГаз» АҚ қызметін диагностикалау (талдау) жұмыстары жүргізілді және оны жетілдіру үшін бағыттары айқындалды.
- инновациялық қызмет жөніндегі жобаның шеңберінде «ҚазТрансГаз» АҚ-ның құрылымдық бөлімшелерінің басшыларын және жауапты қызметкерлерін оқыту бойынша;
- СМЖ ішкі аудитін өткізу және «ҚазТрансГаз» АҚ-ның бар құжат айналымының шеңберінде ИМЖ автоматтандырылған деректер базасы түрінде басшылық тарапынан СМЖ бағалауды талдау жөніндегі үдерісті автоматтандыру бойынша;
- «СМЖ ішкі аудиті» модулінде ИМЖ автоматтандырылған деректер базасын қолданып, «ҚазТрансГаз» АҚ-ның құрылымдық бөлімшелерінде және басшылығында СМЖ ішкі аудиті жүргізілді.

СМЖ-ны жетілдіру және жақсарту жұмыстарының тиімділігі үшін 2012 жылы «Самұрық-Қазына» Корпоративтік университеті» ЖМ-мен бірлесіп барлық деңгейдегі персоналды оқыту жүргізілді.

«ИНТЕРГАЗ ОРТАЛЫҚ АЗИЯ» АҚ

«Интергаз Орталық Азия» АҚ-нда ISO 9001:2008., ISO 14001:2004 и OHSAS 18001:2007 халықаралық стандарттарының талаптарына сәйкестігін растайтын интеграцияланған менеджмент жүйесі жұмыс істейді.

2011 жылы «Интергаз Орталық Азия» АҚ-ның еншілес ұйымымен филиалдардағы энергия үнемділігіне талдау жұмысы жүргізілді, 2013-2014 жылдарға арналған энергия үнемділігі жөніндегі Нысаналы іс-шаралар жоспарына енгізу, ішкі құжаттарды өзекті ету және оларға өзгерістер енгізу мақсатында барлық филиалдар үшін іс-шаралар тізбесі әзірленді. СМЖ, СМОС және СМОЗЖОБТ саласында 2012 жылға арналған Мақсаттардың орындалуына талдау жүргізілді.

«ҚАЗТРАНСГАЗ – АЛМАТЫ» АҚ

«ҚазТрансГаз Алматы» АҚ еншілес ұйымында ISO 9001:2008, SO 14001:2004, OHSAS 18001:2007 халықаралық стандарттарының талаптарына сәйкес интеграцияланған менеджмент жүйесі (ИМЖ) әрекет етеді.

2012 жылы «ҚазТрансГаз – Алматы» АҚ TUV Thüringen сертификаттау жөніндегі халықаралық органы жүргізген ISO 14001:2004, OHSAS 18001:2007 және ISO 9001:2008 стандарттарының талаптарына сәйкестігіне 1-ші қадағалау аудитін өткізді.

2012 жылы «ҚазТрансГаз - Алматы» АҚ ISO 14001:2004, OHSAS 18001:2007 және ISO 9001:2008 стандарттарының талаптарын орындау жөніндегі жұмыс орындарында жауапты персоналға қосымша нұсқау беру жүргізілді.

«ҚАЗТРАНСГАЗ АЙМАҚ»

«ҚазТрансГаз Аймақ» АҚ-ның ISO 9001:2008, ISO 14001:2004 және OHSAS 18001:2007 халықаралық стандарттарының талаптарына сәйкес сертификатталған интеграцияланған менеджмент жүйесі (ИМЖ) бар.

2012 жылы «ҚазТрансГаз Аймақ» АҚ-ның еншілес ұйымы менеджмент жүйелерін үнемі жақсарту шеңберінде экологиялық тәуекелдерді, қауіпті және зиянды өндірістік факторларды азайтуға, тәуекелдерді басқару және өзін-өзі бағалау, өндіріс құралдарын жаңғырту мәселелеріне, сервистік қызметтер көрсетуге байланысты құжаттар мен рәсімдер әзірленіп, енгізілді.

«ҚазТрансГаз Аймақ» АҚ 2012 жылғы теңдестірілген көрсеткіштер жүйесін (ТКЖ) автоматтандыруға арналған бизнес-процестер жөніндегі бөлектеп есепке алу әдіснамасы бойынша сараптама жүргізді.

«АМАНГЕЛДІ ГАЗ» ЖШС

«Амангелді газ» ЖШС-де интеграцияланған менеджмент жүйесі әрекет етеді, онымен СТ ҚР ИСО 9001-2009, ТС ҚР ИСО 14001-2006 және OHSAS 18001:2007 бойынша ұлттық сәйкестік сертификаттары алынды.

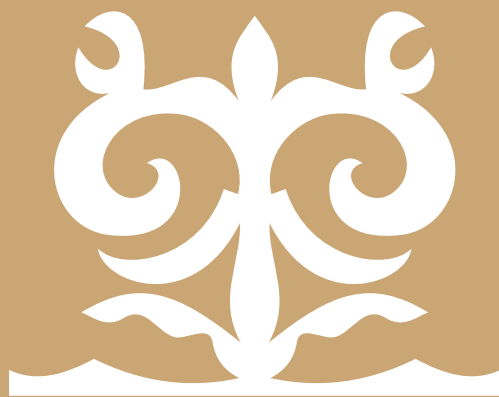
2012 жылы «Амангелді газ» ЖШС қызмет сапасына, Серіктестіктің қызметін барлық кезеңде басқарудағы тиімділікке байланысты экологиялық аспектілер, тәуекелдер мен салалар бойынша нәтижелілікті арттырды.

«ҚАЗТРАНСГАЗ» АҚ КОМПАНИЯЛАР ТОБЫ БОЙЫНША ИМЖ САЛАСЫНДАҒЫ ҚЫЗМЕТ

Бүгінгі таңда «ҚазТрансГаз» АҚ компаниялар тобының басқару жүйесі халықаралық және ұлттық стандарттардың талаптарына сәйкес интеграцияланған, басқару жүйесі тұрақты және серпінді дамып келеді, ондағы қызмет басқарудың барлық кезеңдерін: тұтастай алғанда Компанияның басқару жүйесін одан әрі жақсарту мақсатында жоспарлады, орындауды, бақылауды, талдауды сипаттайтын белгіленген бизнес-процестерге сәйкес жүзеге асырылады.

Қоршаған ортаны қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбекті қорғау

«Арқармүйіз» – деп аталатын ою-өрнек қойдың мүйізін бейнелейтін оюдың түрі. Бұл элемент «қошқармүйізге» өте ұқсас, бірақ, оған қарағанда шиыршықтанып, тармағы одан көбірек болып келеді. Олар кілем, тұскиіз, сырмақ, кесте, киім-кешек пен үй жиһаздарында кездеседі.

«ҚАЗТРАНСГАЗ» АҚ-НЫҢ ЕҢБЕК ҚАУІПСІЗДІГІ МЕН ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ САЛАСЫНДАҒЫ ҮЙЛЕСТІРУ ЖҰМЫСЫ

«ҚазТрансГаз» АҚ (бұдан әрі – Қоғам) компаниялар тобының өндірістік объектілерінде өнеркәсіптік қауіпсіздікті, өрт қауіпсіздігін, еңбекті және қоршаған ортаны қорғауды қамтамасыз ету жөніндегі жұмыс 2012 жылы Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына, нормативтік құқықтық және нормативтік-техникалық актілеріне, «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ-ның «Еңбекті қорғауды басқарудың бірыңғай жүйесіне» (ЕҚББЖ), «Интергаз Орталық Азия» АҚ-ның ЕҚББЖ, «ҚазТрансГаз – Алматы» АҚ-ның ЕҚББЖ, «ҚазТрансГаз – Аймақ» АҚ-ның ЕҚББЖ сәйкес жүргізілді.

«ҚазТрансГаз» АҚ орталық аппаратының өнеркәсіптік қауіпсіздік, еңбекті және экологияны қорғау саласындағы 2012 жылға арналған жұмыс жоспарында көзделген іс-шаралары толық көлемде орындалды.

Кестеге сәйкес өткен кезеңде «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ-ның өкілдерімен бірлесіп, «ҚазТрансГаз – Аймақ» АҚ-ның, «ҚазТрансГаз Өнімдері» ЖШС-нің орталық аппаратында, «Интергаз Орталық Азия» АҚ-ның, «ҚазТрансГаз – Аймақ» АҚ-ның Оңтүстік Қазақстан, Маңғыстау, Ақтөбе, Батыс Қазақстан, Қызылорда өндірістік филиалдарының «Тараз» МГҚБ, «Атырау» МГҚБ, «Ақтау» МГҚБ, «Ақтөбе» МГҚБ, «Орал» МГҚБ, «Қызылорда» МГҚБ, Азиялық газ құбыры» ЖШС, «Бейнеу-Шымкент газ құбыры» ЖШС еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғау жай-күйіне тексерулер жүргізілді. Тексерулердің нәтижелері бойынша жұмыстарды жүргізу жөніндегі ұсыныстар дайындалып, шаралар қабылдау үшін еншілес және тәуелді ұйымдарға (бұдан әрі – ЕТҰ) жіберілді.

2012 жылы Қоғам бойынша барлығы бесінші және алтыншы деңгейдегі 28 тексеру жүргізілді. Мемлекеттік бақылаушы органдар 82 тексеру жүргізді: ТЖМ – 40; ГСЭН – 17; ЕХӘҚМ – 6; прокуратура органдары – 8; Қоршағанортәміні – 11.

2012 жылдың 4-тоқсанында Қоғамның компаниялар тобы ЕТҰ-ның объектілерін тексерудің 2013 жылға арналған кестесі дайындалып, бекітілді.

Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік, өрт және экологиялық қауіпсіздік жүйесін жетілдіру жөніндегі бірыңғай бағытты әзірлеу мақсатында:

- а. ж. шілдеде Қоғамның Бас директорының ГТЖ басқару жөніндегі орынбасарының төрағалық етуімен еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғау жөніндегі ұйымдастыру-әдістемелік кеңес өтті. Кеңеске ЕТҰ бірінші басшыларының өндіріс жөніндегі, ЕТҰ құрылымдық бөлімшелерінің еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғау жөніндегі басшыларының орынбасарлары қатысты. «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ әзірлеген құжаттаманы басқарудың корпоративтік ақпараттық жүйесі есептілігінің нысандарын өзекті ету, еңбекті қорғау, өнеркәсіптік, өрт, экологиялық қауіпсіздік бойынша есеп беру және жоспарлаудың бірыңғай нысандарын енгізу мәселелері қаралды;
- а. ж. қыркүйекте Қоғамның Бас директорының төрағалық етуімен Қоғамның барлық ЕТҰ бірінші басшыларының қатысуымен еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғау жөніндегі кеңейтілген кеңес өткізілді. Осы кеңестің хаттамалық шешімімен компаниялар тобында еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғау жүйесін жетілдіру жөнінде нақты ұйымдастыру және практикалық шаралар кешені айқындалды;
- Қоғамның Бас директорының 2012 жылғы 13 қыркүйектегі № 132 бұйрығымен

- бюджеттік шығындарды ашып жазудың, жоспарлаудың, есеп берудің, еңбекті қорғау, өнеркәсіптік, өрт, экологиялық қауіпсіздік жөніндегі негізгі көрсеткіштердің бірыңғай нысандары бекітілді;
- Қоғамның Бас директорының 2012 жылғы 24 желтоқсандағы № 184 бұйрығымен «ҚазТрансГаз» АҚ компаниялар тобының қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі жұмысына басшылық ету үшін Қоғамның басшы құрамы арасындағы жауапкершіліктің аражігі ажыратылды;
  - Қоғамның Бас директорының 2012 жылғы 24 желтоқсандағы № 185 бұйрығымен төтенше жағдайлар, авариялар мен оқиғалар туралы хабардар ету жөніндегі жедел комиссия жаңа

құрамда құрылды. Еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғау жөніндегі өзара іс-қимылдың тиімділігін арттыру үшін 2012 жылдың 4-тоқсанында «ҚазТрансГаз» АҚ-ның еншілес және тәуелді ұйымдары еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғау қызметтерінің «ҚазТрансГаз» АҚ-ның өнеркәсіптік қауіпсіздік, еңбекті және экологияны қорғау департаментіне жедел бағынуы туралы» үлгі ереже әзірленді. Орталық аппараттың еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғау саласындағы 2013 жылға арналған жұмыс жоспары бекітілді. ЕТҰ персоналдың еңбегін қорғауды, өнеркәсіптік, өрт, экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету жөніндегі 2013 жылға арналған жұмыс жоспарын әзірлеп, бірінші басшылар оны бекітті.

«ҚазТрансГаз» АҚ компаниялар тобының объектілерінде еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғауды қамтамасыз ету жөніндегі жұмыс 2012 жылы Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына, нормативтік-құқықтық және нормативтік-техникалық актілеріне, «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ-ның Еңбекті қорғауды басқарудың бірыңғай жүйесіне сәйкес жүргізілді. «ҚазТрансГаз» АҚ-ның еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғау саласындағы 2013-2017 жылдарға арналған кешенді бағдарламасы әзірленді, сондай-ақ «ҚазТрансГаз» АҚ компаниялар тобы үшін «Еңбекті қорғауды басқарудың бірыңғай жүйесі» деген басшы құжатты

әзірлеу үшін қажетті ақпарат жинау жөніндегі жұмыс басталды. Есепті кезеңде өндіріске байланысты жазатайым оқиғаларға жол берілген жоқ. Қоғамның орталық аппаратында қызметкерлердің қызметтік міндеттерін орындауы кезінде олардың өмірі мен денсаулығына зиян келтірілгені үшін жұмыс берушінің жауапкершілігі туралы сақ-тандыру шарты жасалып, әрекет етеді. Осындай шарттар Қоғамның барлық ЕТҰ-да жасалды. Қоғамның компаниялар тобы бойынша тізімдік саны 2012 жылы 13 351 адамды құрады. Оның ішінде 6 270 адам зиян және қауіпті еңбек жағдайында жұмыс істейді.

ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ

«ҚазТрансГаз» АҚ өткен жылы Казэнерджи қауымдастығы және Қазақ экология және климат ғылыми-зерттеу институты өткізген парник газдарының шығарындыларын 2013 жылға квоталау мәселелерін талқылау жөніндегі дөңгелек үстелге қатысты. ҚР Экологиялық кодексінің талаптарына сәйкес 2013 жылғы қаңтардан бастап парник газдарының шығарындыларына квоталар алмай-ақ кәсіпорындардың қызметін шектеу әрекет етеді. Киото хаттамасын іске асыру тетіктерін түсінуге де-

ген бірыңғай тәсіл үшін 2012 жылдың қарашасында осы тақырыпта Қоғамның компаниялар тобының қоршаған ортаны қорғау жөніндегі қызметкерлерін корпоративтік оқыту жүргізілді. Қазақстанның Киото хаттамасының екінші кезеңіне міндеттемелер алуына байланысты Қоғам парник газдарының шығарындыларын азайту және квоталарды саудалау жөніндегі жобаларды әзірлеу саласында тәжірибе алмасу мақсатында шетелдік газ тасымалдау компаниялары-

ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ

на баруға дайындықты бастады. Парник газдары шығарындыларының көздерін жыл сайынғы түгендеу және парник газдарының паспорттарын мемлекеттік кадастрда одан әрі тіркеу үшін уәкілетті органға тапсыру жөніндегі жұмыс жалғастырылды. Парник газдарының шығарындыларына квоталарды бөлу жөніндегі ұлттық жоспарға Қоғамның компаниялар то-

бынан «Интергаз Орталық Азия» АҚ-ның объектілері кірді. Қоғамның басқа компаниялар тобының объектілерінен парник газдарының шығарындылары жылына 20 000 тоннадан азды құрады. «Азиялық газ құбыры» ЖШС-нің салынып жатқан объектілерді пайдалануға енгізгеннен кейін жоспараланып отырған шығарындылары мемлекеттік резервтен квоталанатын болады.

ӨНЕРКӘСІПТІК ҚАУІПСІЗДІК

Өнеркәсіптік қауіпсіздікті қамтамасыз ету жөніндегі өз қызметінде «ҚазТрансГаз» АҚ «Қауіпті өндірістік объектілердегі өнеркәсіптік қауіпсіздік туралы» ҚР Заңын басшылыққа алады. Көрсетілген Заңды орындау мақсатында «Қызметкерлерді еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау мәселелері бойынша оқыту, нұсқама беру және олардың білімдерін тексеру қағидалары мен мерзімін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 28 қазандағы № 1225 қаулысымен Қоғамның Бас директорының 2012 жылғы 11 қыркүйектегі № 130 бұйрығымен Қоғамның орталық аппаратының еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік мәселелері бойынша оқытуға және білімдерін тексеруге жататын қызметкерлерінің тізімі белгіленді. Осы бұйрыққа сәйкес есепті жылы Қоғамның басқару аппараты өндірістік блогының қызметкерлерін оқыту және білімдерін тексеру ұйымдастырылды және жүргізілді. Өткен кезеңде Қоғамда газ құбырының жұмыстан алынатын учаскесінде қалатын табиғи газды кәдеге жаратуға арналған ұтқыр компрессорлық станциялардың 2 жиынтығын енгізу басталды, бұл қоршаған ортаға зиянды заттар шығарындыларын толығымен болдырмайды. Метанның жылыстауын аспаптық табу әдістемесін енгізу басталды. Тепловизор FLIR GF320 газдың тіпті елеусіз жылыстауының бар екенін табуға қабілетті, үлкен алаңдарды жылдам тексеруге және газдың жылыстауы бар жоғын қысқа уақыт аралығында, өндірісті тоқтатпастан, үлкен ара-қашықтықтан объектілердің мониторингін қамтамасыз

ететін, бұзбайтын бақылаудың айрықша қауіпсіз әдісі – нақты уақыт режимінде айқындауға мүмкіндік береді. Құбырларды қауіпсіз кесу жүйесі және жабдықтарды отпен кесу әдістерін пайдаланбай, шарғыларды кесу мен монтаждауды жүзеге асыруға, сондай-ақ шарғыны ауыстырмай-ақ және құбыржолдың кеңістіктегі жағдайын өзгертпей-ақ ақаулы дәнекерлеу қосылысын жөндеуді жүзеге асыру мақсатында металды таңдауды жүргізуге мүмкіндік беретін ернеулерді дәнекерлеуге дайындау енгізілген. Жылжымалы азотты компрессорлық станцияларды өндіріске енгізу басталды, бұл жұмыс жүргізу кезінде жарылыс қаупі бар газ-ауа қоспасына жол бермеуді қамтамасыз етеді. Компрессорлық станциялардың құбыржол бекіткіштерін тексеру үшін телебасқарылатын диагностикалық кешенді бұзбайтын бақылау жабдығы енгізілді. Бір өндірістік апат болды. БГА-ТБА МГҚ 2-ші желісінің 401 км учаскесінде газ жүретін әуе өтпесі алдында мақта егілген жерлерден екі ығыстырма арнаны аудартатын маңда 2012 жылғы 4 сәуірде газ құбыры арқылы тасымалданатын табиғи газдың тұтануымен және кейіннен жануымен газ құбыры ажырап кетті. 2012 жылғы 20 наурыздағы № 084-01-12R Қоршаған ортаға зиян келтіргені үшін азаматтық-құқықтық жауапкершілікті міндетті экологиялық сақтандыру шартына сәйкес «Халық-Казяхинстрах» Қазақстан Халық банкінің еншілес сақтандыру компаниясы» АҚ (бұдан әрі – Сақтандырушы) 16 778 929 теңге сомасына төлем жүргізді.

Әлеуметтік жауапкершілік

КАДРЛЫҚ САЯСАТ

Қоғам бизнестің әлеуметтік жауапкершілігін сезіне отырып, әлеуметтік прогреске жәрдемдесуге, өңірлер халқының тұрақты дамуына және салауаттылығына, өз қызметкерлерінің әл-ауқат деңгейін арттыруға күш-жігер салады. Қоғам саясатының негізі – әрбір қызметкердің қамы, әлеуметтік мәселелерді шешу басымдығы.

Бүгінгі өзгерістер тұрғысынан ұйымның сыртқы орта жағдайларына сәйкестігін қамтамасыз ететін инновацияларды уақтылы енгізу қажеттілігі бар. Бұл ретте кадрлық саясаттың қызметкерлердің негізгі мүдделерін қозғайтын (мысалы, жұмыспен қамту, еңбекақы төлеу саясаты), алдын ала біліп отыруға және тұрақты болуға тиіс бөлігінен басқа, кадрлық саясат үнемі өзгеріп отыратын сыртқы ортаның жаңа талаптарына жауап ретінде іске асырылуына қарай пысықталып отырады.

Кадрлық саясат персоналмен жұмыс саласындағы үздік тәжірибені ескере отырып, осылайша, бірыңғай тәсілді қалыптастыруға және ҚТГ-ның персоналды басқару саласындағы құндылықтарының корпоративтік жүйесін өзірлеуге мүмкіндік жасаумен кадрлық менеджменттің бар тәсілдерін, жолға қойылған әдістері мен құралдарын біріктіруге шақырады.

Өзірленетін Кадрлық саясаттың негізіне мынадай базалық қағидаттар алынған:

- **Ашықтық** – адам ресурстарын басқару процесінің барлық кезеңіндегі ашықтық;
- **Кешенділік** – персоналды басқару қызметінің барлық салаларын қамту;
- **Жүйелілік** – саясаттың өзара байланыстағы барлық құраушы элементтерін қарау;
- **Негізділік** – персоналды басқару саласында ең жоғары экономикалық және әлеуметтік нәтижені қамтамасыз ете алатын қазіргі заманғы ғылыми өзірлемелерді пайдалану;
- **Тиімділік** – персоналды басқару саласындағы іс-шаралар шығындары өндірістік қызмет нәтижелерімен өтелуі тиіс.

Қоғамның компаниялар тобы ұжымдарда дұрыс жұмыс микроауа-лын жасауға бағытталған әлеуметтік сипаттағы төлемдерді өсіруге көп көңіл бөледі, бұл қызметкерлердің өздерінің негізгі қызметтерін табысты орындауға мүмкіндік береді. «ҚазТрансГаз» АҚ өзінің қызметкерлеріне медициналық сақтандыруды, материалдық көмекті, оның ішінде еңбек демалысы кезінде қызметкерлерді емдеуге және сауықтыруға арналған көмекті қамтитын әлеуметтік қызметтер пакетін және т.б. ұсынады. Ұжымдық шарттар және Еңбекақы төлеу және әлеуметтік қолдау көрсету қағидаларының негізінде 2012 жылы Қоғамның компаниялар тобы қызметкерлеріне материалдық көмектің мынадай негізгі түрлері төленді:

- демалыста сауықтыруға арналған материалдық көмек - 1 502 855 мың теңге;
- бала туылған кезде – 43 877 мың теңге;
- грамотамен, медальмен марапаттау кезіндегі төлемдер – 2 751 мың теңге;
- өзге төлемдер (некеге тұрған кезде, зейнеткерлікке шыққан кезде, жұмыс істемейтін зейнеткерлерге көмек, ерекше жағдайларда емдеуге және операцияларға ақы төлеуге және т.б.) – 162 633 мың теңге.

2012 жылы Қоғам Кәсіподақпен бірлесіп, мынадай іс-шаралар өткізді: Қоғамның компаниялар тобы қызметкерлерінің арасында Жазғы және Қысқы спартакиадалар, балаларға арналған іс-шаралар (сыйлықтар, ойын-сауық іс-шаралары ұйымдастырылды) және т.б.

Балаларға арналған іс-шараларды өткізуге және қызметкерлер мен қызметкерлер балаларының демалысына 2012 жылы 120 054 мың теңге бөлініп, игерілді.

ҚТГ компаниялар тобы бойынша әлеуметтік төлемдердің жалпы сомасы (жұмыс берушілердің әлеуметтік төлемдерін ескере отырып) 2012 жылы 2 215 501 мың теңгені құрады.

Қызметкерлер мен олардың отбасы мүшелерінің еңбек жағдайлары, өмір сүру сапасын қамтамасыз ету үшін Топтың бюджеттерінде жыл сайын Қазақстанның ең үздік клиникаларындағы медициналық қызметтердің кең спектрін қамтитын ерікті медициналық сақтандыруға қаражат көзделеді. Бұл ретте қызметкерге медициналық қызмет көрсету бағдарламасына медициналық қызметтердің бүкіл спектрін ұсынумен қатар дәл сол шарттарда оның отбасына (ері, зайыбы және балалары) қызмет көрсету көзделген. Бұдан басқа, сақтандыру компаниясы ұсынатын қызметтердің аясында физиологиялық жүктілік патронажы көзделген.

Мәселен, егер 2012 жылы Қоғамның компаниялар тобының қаражаты есебінен жалпы сомасы 331 млн теңгеге қызметкерлерді медициналық сақтандыру, оның ішінде 23,7 млн теңгеге «ҚазТрансГаз» АҚ-ның қызметкерлерін сақтандыру жүзеге асырылды.

Газ саласы қызметкерлерінің көпшілігінің жұмысы магистральдық газ құбырына байланысты және бір жағынан, қатаң климаттық жағдайлармен (ауыз судың жай-күйі, шаңды дауыл және т.б.), ал екінші жағынан, транзиттік газ құбырлары көбінесе елдің экологиялық жағынан қолайсыз өңірлері арқылы өтетіндігімен сипатталатыны белгілі.

«Арал өңіріндегі экологиялық қасірет салдарынан зардап шеккен азаматтарды әлеуметтік қорғау туралы» ҚР заңнамасына сәйкес Арал өңіріндегі тұрғындарға негізгі жалақыларына 20 %-дан 50 %-ға дейінгі мөлшерде

КОМПАНИЯЛАР ТОБЫНЫҢ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІН ӘЛЕУМЕТТІК ҚОРҒАУ

ҚЫЗМЕТКЕРЛЕР МЕН ОЛАРДЫҢ ОТБАСЫ МҮШЕЛЕРІНІҢ ЕҢБЕК ЖАҒДАЙЛАРЫ, ӨМІР СҮРУ САПАСЫ

КОМПАНИЯЛАР ТОБЫНЫҢ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІН ДАЯРЛАУ, ОҚЫТУ ЖӘНЕ БІЛІКТІЛІГІН АРТТЫРУ

экологиялық коэффициент есептеледі, сондай-ақ саны 6-дан 12 күнге дейін қосымша демалыс беріледі.

Қызметкерлердің ауруларының алдын алу, сондай-ақ демалыс кезеңінде оларды емдеу мен оңалту жөнінде жұмыс жүргізіледі.

Қоғам әлеуметтік сипаттағы төлемдерді өсіруге көп көңіл бөледі, олардың қомақты үлесін әлеуметтік төлемдер мен кепілдіктер құрайды. Ең алдымен олар әлеуметтік әріптестік негізінде ұжымдардағы дұрыс жұмыс микроауа-лын құруға бағытталған, бұл өздерінің негізгі қызметтерін табысты орындауына мүмкіндік береді.

Сондай-ақ, Қоғамда қызметкерлердің кәсіптік одақтарының қоғамдық бірлестіктері жұмыс істейді, жұмыс шеңберінде олармен қызметкерлер мен жұмыс берушілер арасында ұжымдық шарттар жасалған, олар қызметкерлерге еңбек заңнамасында белгіленгеннен едәуір асып түсетін әлеуметтік кепілдіктерді, төлемдерді және өтемақылар мен жеңілдіктерді көздейді, мысалы:

- алғашқы некеге тұруға, бала туылуына байланысты, жақындарының қайтыс болуына байланысты жерлеуге және т.б. арналған төлемдер;
- жоғарыда көрсетілген жағдайларға байланысты қосымша ақы төленетін демалыстар;
- қызметкерлердің санаторлық-курорттық емдеу құнының және компания қызметкерлерінің балаларына балаларға арналған сауықтыру лагерлеріне жолдамалар құнының 75 %-ына және одан астам бөлігіне ақы төлеу;
- және т.б. сияқты.

Серпінді дамып келе жатқан компания бола отырып, жаңа өңірлерді игерумен Қоғам тиісінше еншілес және тәуелді ұйымдар қызметкерлерінің жалпы санын өсіруде. Персоналдың қозғалысы барынша болжанатын, жоспарланатын және компанияны дамытудың жалпы тұжырымдамасына сәйкес келетін болуға тиіс екенін назарға ала отырып, оның кадрлық әлеуетін күшейту үшін барлық мүдделі тараптар: студенттер, білім беретін ұйымдардың өкілдері және Қоғам үшін жалпы кешенді тәсіл қажет. Сондықтан пайда болатын бос орындарды жоспарлы түрде толтыру мақсатында, сондай-ақ қандай да бір бағыттағы лауазыммен қойылатын талаптарға жауап беретін жас мамандар тобын қалыптастыру үшін ЕТҰ-да Жас мамандарды даярлау қағидалары әзірленіп, бекітілді. Бұл ішкі құжат жас мамандарды даярлауға қажеттілікті айқындау, кандидаттарды жинау тәртібін, Қазақстан Республикасының, таяу және алыс шетелдің оқу орындарына оқуға жіберу тәртібін сипаттайды. Қазіргі уақытта штаттан тыс кадр әлеуетін дамыту жөніндегі комиссияның құрамы бекітілді, осы мәселе бойынша жоғары оқу орындарымен хат алысу жүргізілуде. Үздік техникалық жоғары оқу орындары базасында Қоғамның компаниялар тобы ұйымы үшін жоғары білімі бар мамандарды даярлау жоспарланып отыр.

Қоғамның қызметкерлері Астана қ. «Самұрық-Қазына» корпоративтік университеті) жеке мекемесі («ЕЦРП» ЖМ) базасында да, Қазақстан Республикасының, таяу және алыс шетелдің басқа да оқу орталықтарының базасында да біліктілікті арттыру курстарына, семинарларға, тағылымдамадан өтуге және тренингтерге қатысады.

Қоғамда персоналды дамытуға бағытталған «Даярлау және біліктілікті арттыру» сияқты бағдарламалар әрекет етеді, сондай-ақ «Жас маман» бағдарламасы әзірленген.

«Даярлау және біліктілікті арттыру» - Компанияның персоналын дамыту жөніндегі тұрақты әрекет ететін бағдарлама.

Қоғамда даярлау мен біліктілікті арттыруға бағытталған персоналды дамыту жөніндегі бағдарлама әрекет етеді. Жыл сайын Қоғамның бюджетінде персоналды оқытуға және біліктілігін арттыруға қаражат көзделеді. Қоғамда ПР ҚР 51.3-002-2004 Магистральдық газ құбырларын техникалық пайдалану қағидаларына («Персоналды техникалық даярлау» деген 1.2-т.) сәйкес магистральдық газ құбырларының техникалық объектілерін әлеуметтік жағынан даярланған персонал пайдалануға тиіс. Қауіптілігі жоғары объектілерге қызмет көрсететін персонал мемлекеттік техникалық қадағалау жергілікті органдарымен келісілген бағдарламалар бойынша кәсіпорындар арнайы құратын курстарда даярлаудан (қайта даярлаудан) өтуге тиіс.

2012 жылы Қоғамның компаниялар тобы 2 773 қызметкерді жалпы сомасы 416 млн теңгеге оқытты, бұл 2011 жылдың нақты көрсеткішімен салыстырғанда 12%-ға жоғары, олардың негізгі үлесін өндірістік персоналдың қызметкерлері алады (1836 адам), олар Қазақстан Республикасының, Ресей Федерациясы мен Украинаның оқытушы ұйымдар мен оқу орталықтарының базасында даярлықтан өтеді және өздерінің біліктілік деңгейін арттырады. Жұмыс персоналын кәсіптік оқыту және дамыту Қоғамның кадрлық саясатының ұзақ мерзімді және басым бағыттарының бірі болып табылады, өйткені жұмысшы кадрлардың кәсіптік деңгейі қауіпсіз өндірістің тиімділігін арттырудың, еңбек өнімділігін өсіру мен жұмыстың сапасын жақсартудың маңызды факторы болып табылады. Жас мамандарды сапалы кәсіптік даярлауға ерекше көңіл бөлінеді. Қоғамда Қоғам қызметкерлері балаларының Қазақстан мен Ресейдің жоғары оқу орындарында білім алуы үшін қолдау көрсетіледі. Осы мақсатта «Жас маман» бағдарламасы әзірленген. Мысалы, қазіргі уақытта жоғары оқу орындарында Қоғамның қаражаты есебінен республикамыздың 114 жас азаматы білім алуда, олар оқуды бітіргеннен кейін газ саласына жұмысқа келеді.

Қоғамның компаниялар тобы бірнеше жылдар бойы халықтың әлеуметтік осал топтарына, оның ішінде жетім балаларға, мүгедек балаларға, ардагерлерге, мүгедектерге, зейнеткерлерге, Қазақстан Республикасының табысы аз азаматтарына атаулы көмек көрсетіп келеді, сондай-ақ ғылым, білім, денсаулық сақтау және мәдениет ұйымдары мен қайраткерлеріне көмек көрсетілуде.

2012 жылы Қоғамның компаниялар тобы жалпы сомасы 640 млн теңгеден астам демеушілік (қайырымдылық) көмек көрсетті, мыналарды атап өткен жөн:

- халықтың әлеуметтік осал топтарын және қоғамдық ұйымдарды қолдау (балаларға, жетімдерге, мүгедектерге, сондай-ақ емдеу мен операцияларға мұқтаж адамдарға көмек көрсету) – 464 099 мың теңге;
- мұнайшы ардагерлердің әлеуметтік мұқтаждары үшін «Мұнайшы» қоғамдық қорына – 10 млн теңге.
- Спорттың жекелеген түрлерін басым дамытуға жалпы сомасы 89 345 млн теңгеге демеушілік көмек көрсетілді, оның ішінде:
  - Жамбыл облысы Бокс федерациясының республикалық, халықаралық деңгейдегі жарыстарға даярлықтың сапалы деңгейін көтеру, қазақстандық боксшыларды қолдау және қала мен облыста

ДЕМЕУШІЛІК ЖӘНЕ ҚАЙЫРЫМДЫЛЫҚ

боксты дамыту үшін – 50 млн теңге;

- жөндеу жұмыстарын жүргізу және спорттық жарақтар мен жабдықтар сатып алу үшін Қазақстан Республикасының заманауи бессайыс федерациясына – 5 млн теңге;
- күресті дамытуға және баршаға танымал етуге байланысты барлық іс-шараларды орындау, ұлттық құрама командаларды алдағы лицензиялық Әлем Чемпионатына сапалы және толыққанды даярлау, оқу-жаттығу жиындарын өткізу, жаттықтырушылар құрамын күтіп-ұстау үшін «Грек-рим, еркін және әйелдер күресі федерациясы» РОО - 30 млн теңге.

Бұдан басқа, 9 Мамыр ҰОС-ғы Жеңіс күні құрметіне ардагерлер мен оларға теңестірілген адамдарды құрмет тұту жүргізіледі, Ұлы Отан соғысына және еңбек тылына қатысушыларға атаулы көмек көрсетіледі. ҰОС ардагерлеріне, интернационалист жауынгерлерге, Чернобыль АЭС-індегі аварияны жоюға қатысушыларға 9 Мамыр Жеңіс күніне материалдық көмек бөлінді.

Зейнеткерлерге, Қоғамның бұрынғы қызметкерлеріне емделуге материалдық көмек көрсетілді, сондай-ақ санаторийге жеңілдікті жолдамалар бөлінді.

Корпоративтік басқару

«Сыңармүйіз» – «қосмүйіз», «қошқармүйіз» деп аталатын оюдың тек бір жақ сыңарын ғана бейнелейтін өрнек түрі. Шебер орналастырылған «сыңармүйіз» өрнек композициясында дараланып тұрмай, жымдасып келеді, үй-жиһаздары мен тұрмыстық заттарға, сондай-ақ киім-кешек, қару-жарақ т.б. бетіне салынатын ою-өрнектің бәрінде кездеседі және текемет, сырмақты әшекейлейтін, жиегіне жүргізілетін өрнектің бір түрі.

«ҚазТрансГаз» АҚ (бұдан әрі – Қоғам) қызметі стратегиялық бағыттарының бірі корпоративтік басқарудың тиімділігін арттыру болып табылады.

«ҚазТрансГаз» АҚ корпоративтік басқаруды Қоғам қызметінің тиімділігін арттыру, оның беделін нығайту және оларға капитал тартуға арналған шығындарды азайту құралы ретінде қарайды.

Қоғамдағы корпоративтік басқаруды дамытудың негізгі мақсаты Қоғамды капиталдандырудың орнықты өсуін және Жалғыз акционердің мүдделерін іске асыруды қамтамасыз ету болып табылады.

ҚазТрансГаз корпоративтік басқарудың маңыздылығын түсіне отырып, корпоративтік басқару қағидаттарын енгізуге зор көңіл бөледі. 2009 жылы Корпоративтік басқару кодексі бекітілді. Қоғамның Корпоративтік басқару кодексі Жалғыз акционер – «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ-ның корпоративтік басқару кодексіне сәйкес әзірленген.

КБК бекітілген сәттен бастап жыл сайынғы негізде корпоративтік басқару деңгейінің үздік әлемдік іс-тәжірибеге сәйкестігіне ҚТГ корпоративтік басқаруына диагностика жүргізіледі.

Диагностика нәтижелері бойынша басқару жүйелерінің кемшіліктері анықталады және Қоғамда басқару сапасын жақсарту жөніндегі қадамдар айқындалады. Сондай-ақ, диагностиканың нәтижелері негізінде корпоративтік басқару жүйесін үздік халықаралық іс-тәжірибеге сәйкес келтіру үшін оны жетілдіру жөніндегі іс-шаралар жүргізіледі.

Диагностика нәтижелері Қоғамда корпоративтік басқаруды дамытудың оң үрдісін көрсетеді. Корпоративтік басқарудың жоғары деңгейі компания қызметінің экономикалық көрсеткіштеріне, айқындылықты арттыруға, шешімдер қабылдау процесінің толыққандылығына әсер етіп қана қоймай, компанияны инвесторлардың қабылдауына да оңынан ықпал етеді.

Халықаралық стандарттарға сәйкес корпоративтік басқару деңгейінің үздік іс-тәжірибе талаптарына сәйкестігі 2011 жылғы 60,9%-бен салыстырғанда 2012 жылы да 60,8%-ды құрады.

Жалғыз акционер мынадай қатысушыларды: «белсенді» акционерді, Директорлар кеңесін, Басқарманы және ішкі аудиттің орталықтандырылған қызметін қамтитын корпоративтік басқару моделін айқындады.

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ОРГАНДАРЫ

Қоғамның корпоративтік басқару органдары мыналар болып табылады:

- 1. Жалғыз акционер** – жоғарғы орган;
- 2. Директорлар кеңесі** – Қоғамның қызметіне жалпы басшылықты жүзеге асыратын және оның қызметінің басым бағыттарын айқындайтын басқару органы. Директорлар кеңесі үш мүшеден тұрады, оның біреуі тәуелсіз директор болып табылады;
- 3. Басқарма** – Қоғамның міндеттерін орындау және стратегиясын іске асыру мақсатында Қоғамның ағымдағы қызметіне басшылықты жүзеге асыратын алқалы атқарушы орган.

Қоғамның Басқармасы сегіз адамнан тұрады.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ ҚҰРЫЛЫМЫ

2012 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Директорлар кеңесі бес мүшеден тұрды, олар:

Директордың аты-жөні	Компаниядағы лауазымы
Шманов Нұртас Нұрыбекұлы	Директорлар кеңесінің төрағасы
Берлібаев Данияр Әмірбайұлы	Директорлар кеңесінің мүшесі
Сұлтанғали Серік Сұлтанғалиұлы	Директорлар кеңесінің мүшесі
Нупов Құндыз Шамахұлы	Тәуелсіз директор
Бердалина Жанат Қоланқызы	Тәуелсіз директор

Жалғыз акционердің шешімімен тағайындалған («ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ Директорлар кеңесінің 19.08.2008 ж. шешімі) «ҚазТрансГаз» АҚ Директорлар кеңесінің өкілеттіктері мерзімінен бұрын тоқтатылуына байланысты 2001 жылғы 11 ақпанда Жалғыз акционер мынадай құрамда 3 жыл мерзімге саны 5 (бес) адам «ҚазТрансГаз» АҚ Директорлар кеңесін тағайындауға шешім қабылдады:

- Сұлтанғали Серік – Директорлар кеңесінің төрағасы – Жалғыз акционердің (ҚМГ) өкілі;
- Берлібаев Данияр Әмірбайұлы – Директорлар кеңесінің мүшесі – Жалғыз акционердің (ҚМГ) өкілі;
- Сұлтан Нұрбол Сарыбайұлы – Директорлар кеңесінің мүшесі – «ҚазТрансГаз» АҚ-ның Бас директоры;
- Нупов Құндыз Шамахұлы – тәуелсіз директор;
- Бердалина Жанат Қоланқызы – тәуелсіз директор.

Директорлар кеңесінің құрамы 2012 жылы былайша өзгерді:

Жалғыз акционердің 2012 жылғы 3 сәуірдегі шешіміне сәйкес (№ 30 хаттама) Директорлар кеңесінің төрағасы С.Сұлтанғалидің өкілеттіктері мерзімінен бұрын тоқтатылып, «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ Басқарма төрағасының көлік инфрақұрылымы жөніндегі орынбасары Шманов Нұртас Нұрыбекұлы Директорлар кеңесінің төрағасы болып тағайындалды. 2012 жылғы 14 тамызда Жалғыз акционердің шешімімен (№ 94 хаттама) Директорлар кеңесінің мүшесі Н.С. Сұлтанның өкілеттіктері мерзімінен бұрын тоқтатылып, «ҚазТрансГаз» АҚ-ның Бас директоры С. Сұлтанғали Директорлар кеңесінің мүшесі болып тағайындалды.

Компанияны корпоративтік басқару кодексіне сәйкес Директорлар кеңесі директорлар Қ.Ш. Нупов пен Ж.Қ. Бердалинаның:

- Қазақстан Республикасының заңнамасында оларға қойылатын тәуелсіздік өлшемдеріне сәйкес келеді;
- тиісті жұмыс тәжірибесі, білімдері, біліктілігі, оң жетістіктері және өзінің міндеттерін орындау және Жалғыз акционер мен ҚТГ-ның мүддесі үшін бүкіл Директорлар кеңесінің тиімді жұмысын ұйымдастыру үшін іскерлік ортада және Қазақстанның газ саласында мінсіз беделі бар;
- «ҚазТрансГаз» АҚ Директорлар кеңесі туралы ереженің талаптарына сәйкес келеді, Директорлар кеңесінің мүшесін тәуелсіз деп тануға әсер етуі мүмкін қарым-қатынастарға немесе жағдайларға жол бермейді деген тәуелсіздік фактісін белгіледі.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ МҮШЕЛЕРІНІҢ ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ ОТЫРЫСТАРЫНА КЕЛУІ

Аты-жөні	Лауазымы	Келу саны	Келу пайызы	Ескертпелер
Сұлтанғали С.	Директорлар кеңесінің мүшесі/ төрағасы	7-ден 7	100 %	13.04.2012 ж. бастап төрағаның өкілеттіктері тоқтатылды, 13.08.2012 ж. бастап ДК мүшесі болып тағайындалды
Шманов Н.Н.	Директорлар кеңесінің төрағасы	9-дан 9	100 %	03.04.2012 ж. бастап төраға болып тағайындалды
Берлібаев Д.Ә.	Директорлар кеңесінің мүшесі	12-ден 11	91,7 %	10.10.2011 ж. бастап «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ өкілі ретінде ДК мүшесі болып тағайындалды
Сұлтан Н.С.	Директорлар кеңесінің мүшесі	8-ден 5	62,5 %	13.08.2012 ж. бастап ДК мүшесі өкілеттіктері тоқтатылды
Нупов Қ.Ш.	Тәуелсіз директор	12-ден 12	100 %	10.02.2011 ж. бастап тәуелсіз директор болып тағайындалды
Бердалина Ж.Қ.	Тәуелсіз директор	12-ден 11	91,7 %	10.02.2011 ж. бастап тәуелсіз директор болып тағайындалды

Есепті кезеңде ҚТГ Директорлар кеңесі 12 (9 бетпе-бет, 3 сырттай) отырыс өткізді. Қаралған мәселелердің жалпы саны 107-ні құрады, оның ішінде бетпе-бет отырыста қаралғаны – 91, сырттай отырыста – 16 мәселе.

ҚТГ ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ КОМИТЕТТЕРІНІҢ ЖҰМЫСЫ ТУРАЛЫ ЕСЕП

2012 жылы Директорлар кеңесінің шешімімен (20.06.2012 ж. № 5 хаттама) ҚТГ Директорлар кеңесінің мынадай Комитеттері құрылды:

- «ҚазТрансГаз» АҚ Директорлар кеңесінің Аудит жөніндегі комитеті мынадай құрамда:
  - Бердалина Жаннат Қоланқызы – төрайым;
  - Нупов Құндыз Шамахұлы – мүше.
- «ҚазТрансГаз» АҚ Директорлар кеңесінің Тағайындаулар мен сыйақылар жөніндегі комитеті мынадай құрамда:
  - Нупов Құндыз Шамахұлы – төраға;
  - Шманов Нұртас Нұрыбекұлы – мүше;
  - Бердалина Жаннат Қоланқызы – мүше.
- «ҚазТрансГаз» АҚ Директорлар кеңесінің Стратегия жөніндегі комитеті мынадай құрамда:
  - Шманов Нұртас Нұрыбекұлы – төраға;
  - Бердалина Жаннат Қоланқызы – мүше;
  - Нупов Құндыз Шамахұлы – мүше.

Есепті кезеңде «ҚазТрансГаз» АҚ Директорлар кеңесінің Тағайындаулар мен сыйақылар жөніндегі комитетінің екі отырысы өтті.

Директорлар кеңесінің мүшелерін, оның ішінде тәуелсіз директорларды іріктеу және тағайындау процесі «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасының Заңында, Жарғыда және Қоғамның Корпоративтік басқару кодексінде көзделген тәртіппен директорлыққа кандидат туралы жеткілікті деректердің, кандидат пен Қоғамның өзара қатынастары туралы ақпараттың, тәуелсіздік өлшемдерінің, тиісті жұмыс тәжірибесі, білімі, біліктілігі туралы мәліметтердің негізінде белгіленген ішкі рәсімдерге, оң жетістіктерге және мінсіз беделге сәйкес жүзеге асырылады.

Директорлар кеңесінің мүшелігіне кандидат және Директорлар кеңесінің мүшесі жеке тұлға болуға, Жалғыз акционердің және Директорлар кеңесінің басқа мүшелерінің сеніміне ие болуға, мінсіз беделі, кәсіптік білімі мен біліктілігі, «ҚазТрансГаз» АҚ-ның тиісті негізгі қызметі саласында кемінде 3 жыл басшылық жұмыс тәжірибесі болуға тиіс, іскери және салалық ортада оң жетістіктері және мінсіз беделі болуға тиіс.

Директорлар кеңесінің мүшесі Директорлар кеңесінің тәуелсіз директоры Қоғамның аффилиирленген тұлғасы емес және Директорлар кеңесіне оны тағайындау алдындағы үш жыл ішінде ондай болмаған, мемлекеттік қызметші емес және т.б. болуға тиіс.

Басқарманың сандық құрамын, өкілеттіктер мерзімін айқындау, Бас директоры/Басқарма төрағасын қоспағанда, оның мүшелерін сайлау, олардың өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату ҚР заңнамасына және «Қоғамның Жарғысына сәйкес Қоғамның Директорлар кеңесінің шешімі бойынша жүзеге асырылады. Бас директоры/Басқарма төрағасын сайлау/тағайындау және оның өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату Қоғамның Жалғыз акционерінің ерекше құзыретіне жатқызылған.

Басқарма мүшесінің тиісті жұмыс тәжірибесі, білімі, біліктілігі, іскерлік беделі болуға тиіс.

Директорлар кеңесінің, Басқарманың және Қоғамның Бас директорының арасында өкілеттіктерді бөлу Қоғамның Жарғысымен айқындалады.

Директорлар кеңесі «Қоғамның қызметін тиімді басқару және тиісінше бақылау үшін Жалғыз акционердің алдында жауапты болады және шешімдер қабылдаудың бекітілген тәртібіне сәйкес әрекет етеді. Директорлар кеңесінің неғұрлым маңызды функциялары Қоғам қызметінің басым бағыттарын айқындау, ірі мәмілелерді жасасу туралы шешім қабылдау және басқа да елеулі мәселелер болып табылады.

Өз кезегінде, Басқарма Директорлар кеңесінің шешімдерін іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу үшін, Қоғамның қаржы-шаруашылық және өндірістік қызметінің ағымдағы мәселелері бойынша жауапты болады. Басқарма Қоғамның бизнес-жоспарына қол жеткізу бойынша істелген жұмыстың жай-күйі үшін Директорлар кеңесінің алдында есеп береді.

Осылайша, барлық қатысушылардың өз өкілеттіктерінің корпоративтік қатынастарын, жауаптылық аясын, есептілігін, құқықтары мен міндеттерін түсінуі, көрсетілген аспектілерді Қоғамның Жарғысында нақты бекіту мүдделер жанжалы тәуекелін азайтады, демек, корпоративтік дамуы қағидаттары мен құрылымының бірыңғай пайымдауын құрады.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ ЖӘНЕ БАСҚАРМАНЫҢ МҮШЕЛЕРІН ІРІКТЕУ, СОНДАЙ-АҚ ОЛАРДЫҢ ТӘУЕЛСІЗДІГІН АЙҚЫНДАУ ӨЛШЕМДЕРІ

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ ЖАУАПКЕРШІЛІГІ

БАСҚАРМАНЫҢ ЖАУАПКЕРШІЛІГІ

БАСҚАРМАНЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ

БАСҚАРМАНЫҢ МҮШЕЛЕРІ

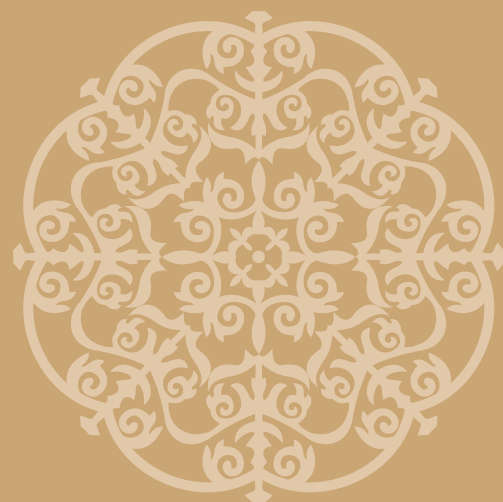
2012 жылы Компания Басқармасының құрамына Бас директоры және оның орынбасарларын қоса алғанда, жоғарғы буын басшылары кірді.

Аты-жөні	Лауазымы	Кезеңі
Сұлтан Нұрбол Сарыбайұлы	Бас директор (Басқарма төрағасы)	10.10.2011 ж. бастап 13.08.2012 ж. дейін
Сұлтанғали Серік	Бас директор (Басқарма төрағасы)	13.08.2012 ж. бастап
Көшеров Даир Әділбекұлы	Бас директорының экономика және қаржы жөніндегі орынбасары	26.12.2008 ж. бастап
Тегісбаев Анатоли Орынғалиұлы	Бас директорының ресурстық база жөніндегі орынбасары	26.12.2008 ж. бастап
Қасенов Арман Ғинаятұлы	Бас директорының корпоративтік дамуы жөніндегі орынбасары	26.12.2008 ж. бастап
Алтыбаева Тұрсынбибі Қасымқанқызы	Бас бухгалтер	26.12.2008 ж. бастап
Жаманбеков Алмаз Мәлсұлы	Аппарат басшысы	10.10.2011 ж. бастап 20.06.2012 ж. дейін
Тәжібай Бақытбек	Бизнесі дамуы жөніндегі басқарушы директор	08.07.2010 ж. бастап 20.06.2012 ж. дейін
Байзақов Айбек Сәбитұлы	Бас директорының газ маркетингі жөніндегі орынбасары	08.07.2010 ж. бастап
Әмірханов Мұрат Әнуарбекұлы	Заң департаментінің директоры	08.07.2010ж.
Уромбаев Әуезхан Әбдіқалықұлы	Газ тасымалдау жүйесін дамуы жөніндегі басқарушы директор	10.10.2011 ж. бастап 20.06.2012 ж. дейін
Ахметбаев Серік Сайымұлы	Бас директорының бірінші орынбасары	10.10.2011 ж. бастап 20.06.2012 ж. дейін
Шаңбатыров Мұхатай Үмбетайұлы	Бас директорының ГТЖ басқару жөніндегі орынбасары	20.06.2012 ж. бастап

«ҚазТрансГаз» АҚ компаниялар тобының сатып алуындағы қазақстандық қамту (ҚҚ)

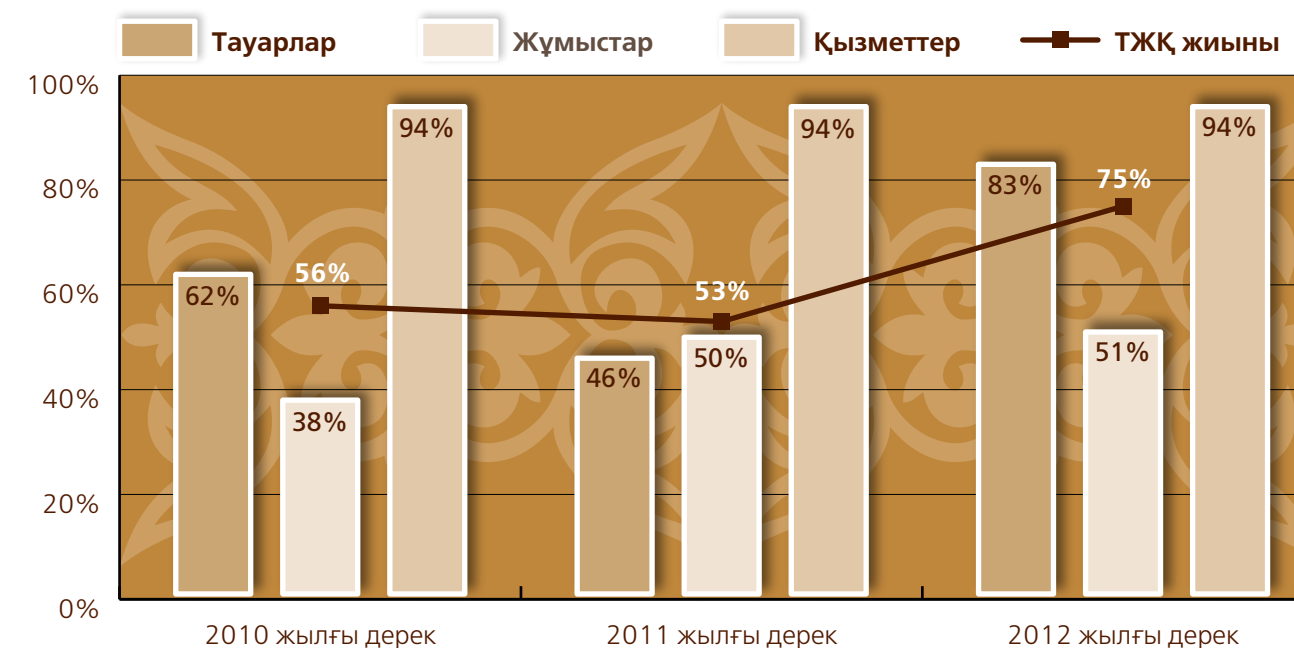
«Қосмүйіз» – ою-өрнегі қойдың, ешкінің, сиырдың екі мүйізін ғана бейнелейді және кейде «ырғақ», кейде «ілмек» деп аталатын оюларды «қосмүйіз» дейді. Үй жиһаздары мен тұрмыстық заттарды, киім-кешек, қару-жарақтарды безендіру үшін пайдаланатын қой, ешкі, сиыр, бұғы, марал сияқты жануарлардың қос мүйізін бейнелейтін ою-өрнек. Қазіргі кезде «қосмүйіз» ою-өрнегін сәукелеге, айыр қалпақтың төбесіне, шетіне, қамзолдың алдыңғы жағына, етіктің қонышына салады.

Көрсеткіш	2010 жыл			2011 жыл			2012 жыл		
	Барлығы	О.і. ҚҚ	ҚҚ үлесі	Барлығы	В т. ч. КС	ҚҚ үлесі	Барлығы	О.і. ҚҚ	ҚҚ үлесі
Сатып алудың жалпы көлемі, оның ішінде:	235,4	132,9	56%	195,9	103,6	53%	132,1	98,6	75%
Тауарлар	118,3	72,8	62%	131,2	60,4	46%	65,7	54,5	83%
Жұмыстар	89,9	34,4	38%	39,8	19,9	50%	42,6	21,7	51%
Қызметтер	27,3	25,7	94%	24,8	23,3	94%	23,8	22,4	94%

Млрд теңге

2010-2012 ЖЫЛДАРДАҒЫ ҚҚ ҮЛЕСІН САЛЫСТЫРМАЛЫ ТАЛДАУ

«ҚТГ» компаниялар тобы бойынша 2012 жылғы сатып алудың жалпы көлемі 132,1 млрд теңгені құрады, оның ішінде тауарлар – 65,7 млрд теңге сомасына, жұмыстар – 42,6 млрд теңге сомасына және қызметтер – 23,8 млрд теңге сомасына сатып алынды.

Сатып алудың жалпы көлеміндегі қазақстандық қамту үлесі 98,6 млрд теңгені немесе 75%-ды құрады, оның ішінде сатып алынған тауарлар бойынша – 83%, орындалған жұмыстар – 51% және көрсетілген қызметтер – 94%.

Несиелік рейтингілер және борыштық портфельді басқару

2012 жылы Standard&Poor's халықаралық рейтингтік агенттігі ҚазТрансГаз-дың ұзақ мерзімді рейтингін «BB/Оң» деңгейінен «BB/Тұрақты» деңгейіне дейін көтерді, сондай-ақ FitchRatings ҚазТрансГаз ұзақ мерзімді рейтингін «BB/Тұрақты» деңгейінде растады. Moody's сондай-ақ ҚазТрансГаз-дың ұзақ мерзімді рейтингін «Ваа3/Тұрақты» деңгейінде растады.

Рейтингтік агенттік	Компания	Рейтинг берілген күн	Рейтинг	Болжам
Standard & Poor's	ҚТГ	01.06.2012	BB+	Тұрақты
FitchRatings	ҚТГ	03.09.2012	BB+	Тұрақты
Moody's	ҚТГ	08.08.2012	Ваа3	Тұрақты

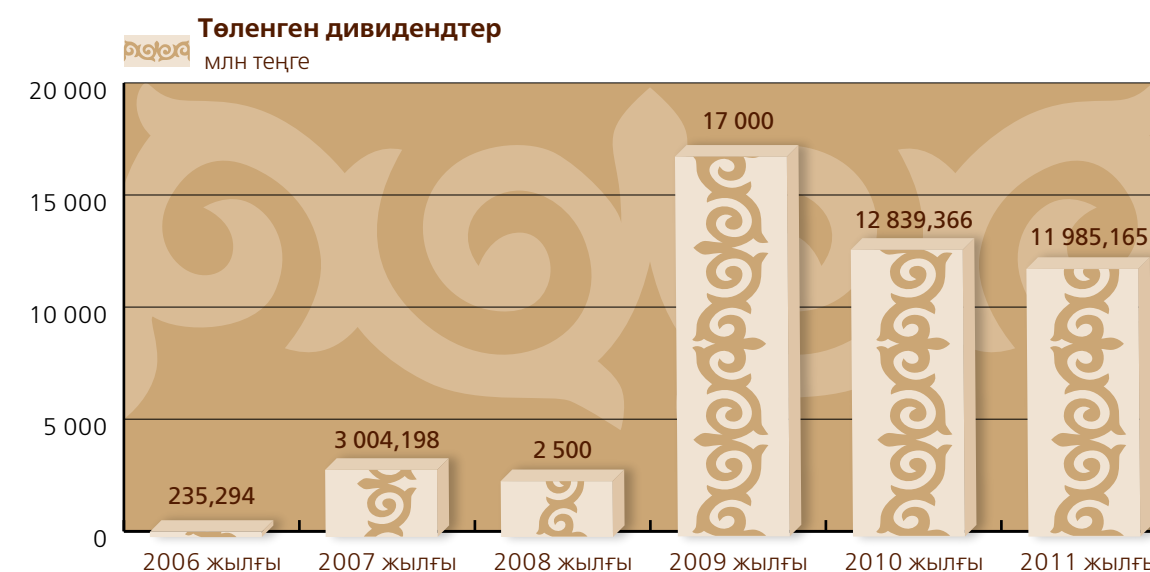
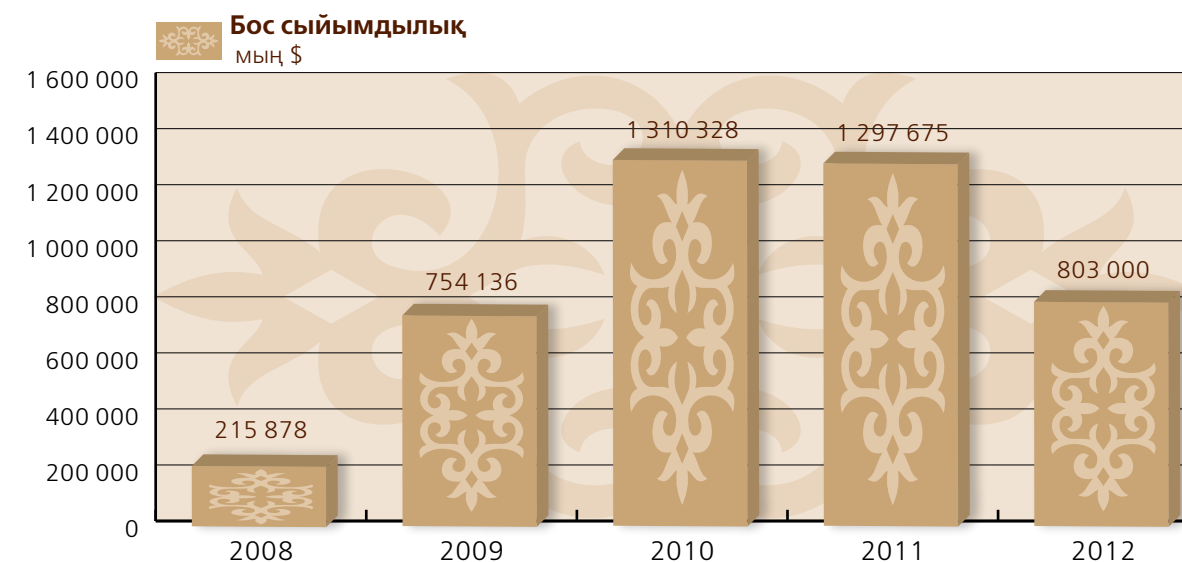
ҚазТрансГаз «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ бекіткен 2011-2014 жылдарға арналған қарыз алудың орта мерзімді саясатын басшылыққа ала отырып, несие тартуды жүзеге асырады, оған сәйкес борыштық міндеттемелердің барынша рұқсат етілетін деңгейі айқындалған.

ҚОҒАМНЫҢ 2012 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ ҚАРЫЗ ПОРТФЕЛІ:

Қарыз алушы	Кредитор	Борыш қалдығы	Валюта
«Интергаз Орталық Азия» АҚ	Intergas Finance BV	540 000 000	USD
«Интергаз Орталық Азия» АҚ	Ситибанк Қазақстан	30 000 000	USD
«ҚазТрансГаз» АҚ	Credit Suisse	20 000 000	USD
«ҚазТрансГаз» АҚ	HSBC Банк Қазақстан	5 250 000 000	KZT
«ҚазТрансГаз» АҚ	Ситибанк Қазақстан	20 000 000	USD
«Интергаз Орталық Азия» АҚ	HSBC PLC/Citibank	25 982 461	USD
«ҚазТрансГаз Аймақ» АҚ	Қазақстанның Даму Банкі	2 267 535 193	KZT
«ҚазТрансГаз Аймақ» АҚ	Ситибанк Қазақстан	7 419 997 000	KZT

ҚазТрансГаз қарыз портфелінің жалпы мөлшері 2012 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 110 824.04 млн теңгені құрады.

ҚМГ ковенанттары	2008 жыл	2009 жыл	2010 жыл	2011 жыл	2012 жыл
Борыш/ЕБИТДА (<=3,5)	2,39	1,30	1,19	1,18	1,68
Таза борыш/Таза капиталдандыру (<=0,5)	0,45	0,27	0,13	0,11	0,19
Бос сыйымдылық, мың \$	215 878	754 136	1 310 328	1 297 675	803 000

Қаржылық есептілік

ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

2012 жылғы 31 желтоқсанда

Мың теңгемен	Ескертпе	2012	2011*
АКТИВТЕР			
Ұзақ мерзімді активтер			
Материалдық емес активтер	4	1.829.026	2.111.140
Негізгі құралдар	5	351.511.935	278.773.550
Газ активтері	6	18.324.274	17.395.105
Бірлескен кәсіпорындарға тартылатын инвестициялар	7	73.864.971	70.806.796
Ұзақ мерзімді активтер үшін берілген аванстар	8	19.217.557	6.018.624
Қысқа мерзімді бөлігін шегере отырып, байланысты тараптарға берілетін пайызсыз қарыздар	30	4.128	18.350
Банктердегі салымдар	12	105.375	59.216
Пайдаланылуы шектеулі ақша қаражаты және оның баламалары	13	160.798	131.456
Өтеуге жататын ҚҚС		1.829.604	-
Өзге де ұзақ мерзімді активтер		-	167.527
		466.847.668	375.481.764
Ағымдағы активтер			
Тауарлық-материалдық шығындар	9	23.489.929	24.562.977
Сауда және өзге дебиторлық берешек	10	34.723.377	27.990.673
Берілген аванстар	8	2.850.098	1.744.315
Өтеуге берілетін салықтар	11	13.563.355	6.993.712
Корпоративтік табыс салығы бойынша алдын ала төлем		5.026.667	6.639.856
Байланысты тараптарға берілетін пайызсыз қарыздар, қысқа мерзімді бөлік	30	19.507.000	45.000
Банктердегі салымдар	12	15.740.204	31.432.604
Ақша қаражаты және оның баламалары	13	7.602.557	56.223.493
		122.503.187	155.632.630
АКТИВТЕР ЖИЫНЫ		589.350.855	531.114.394
КАПИТАЛ ЖӘНЕ МІНДЕТТЕМЕЛЕР			
Капитал			
Жарғылық капитал	14	139.917.435	108.658.404
Қосымша ақы төленген капитал	14	6.930.797	3.279.340
Шетел валютасын қайта есептеуге арналған резерв		5.860	5.860
Бөлінбеген пайда		233.614.527	217.311.296
		380.468.619	329.254.900
Ұзақ мерзімді міндеттемелер			
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	15	80.870.349	79.505.683
Пайыздық қарыздар	16	6.223.805	8.620.705
Өзге де ұзақ мерзімді активтер	17	6.536.433	4.537.655
Резервтер	18	1.039.997	1.248.987
Кейінге қалдырылған корпоративтік табыс салығы бойынша міндеттемелер	29	19.078.324	15.756.162
		113.748.908	109.669.192
Ағымдағы міндеттемелер			
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	15	663.068	652.774
Пайыздық қарыздар	16	23.027.460	9.336.695
Резервтер	18	3.077.304	2.915.101
Сауда және өзге кредиторлық берешек	19	40.187.087	29.196.298
Газды қарызға алу бойынша берешек	20	13.047.579	4.018.817
Шарт бойынша міндеттемелер	31	1.242.265	-
Табыс салығынан басқа салықтар		1.510.872	2.002.162
Төленетін табыс салығы		1.057.384	19.863
Алынған аванстар	21	2.643.652	38.629.902
Өзге ағымдағы міндеттемелер	22	8.676.657	5.418.690
		95.133.328	92.190.302
КАПИТАЛ МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖИЫНЫ		589.350.855	531.114.394

*Осы бағанда келтірілген кейбір сома 2011 жылғы шоғырландырылған қаржылық есетілікке сәйкес емес, өйткені жүргізілген кері жіктемені көрсетеді, олар туралы толық ақпарат 3-ескертуде келтіріледі.

АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

2012 жылғы 31 желтоқсанда

Мың теңгемен	Еск.	2012	2011*
Операциялық қызметтен алынған ақша ағыны			
Салық салуға дейінгі пайда		40.427.735	50.133.004
Мыналарға түзету:			
Тозу мен амортизацияға	4,5,6	20.926.773	19.520.759
Қаржылық шығындарға, нетто	28	5.165.622	5.470.860
Күмәнді борыштар, берілген аванстар, өтелетін салықтар және ескірген тауарлық-материалдық запастар бойынша резервтегі өзгерістерге, нетто	25	89.592	278.722
Болашақ кезеңнің кірістерін амортизациялауға	27	(203.768)	(121.191)
Өтеусіз алынған активтерден түскен кіріске		-	(468.831)
Бірлескен кәсіпорындардың шығындарындағы үлеске	7	(693.470)	522.593
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің шығып қалуынан болатын залалға	27	258.219	221.737
Негізгі құралдар газ активтерінің құнсыздануына		-	656.800
Іске асырылмаған теріс / (оң) бағамдық айырмаға, нетто		1.450.685	428.692
Шарт бойынша есептелген шығыстарға		1.242.265	-
Газды қарызға алу операциялары бойынша кіріске	27	(537.074)	-
Қызметкерлердің сыйақылары бойынша міндеттемелерге		366.673	663.919
Айналым капиталындағы өзгерістерге дейінгі операциялық кіріс		68.493.252	77.307.064
Тауарлық-материалдық запастардағы өзгеріс		(2.816.278)	5.737.103
Сауда және өзге дебиторлық берешектегі өзгеріс		(6.774.712)	1.624.690
Берілген аванстардағы өзгеріс		(1.077.674)	293.307
Өтелетін салықтардағы өзгеріс		(7.515.317)	(3.162.130)
Сауда және өзге кредиторлық берешектегі өзгеріс		7.495.882	923.265
Газды қарызға алу жөніндегі берешектегі өзгеріс		9.565.836	4.018.817
Төленетін салықтардағы өзгеріс		(491.290)	(1.065.552)
Алынған аванстардағы өзгеріс		(35.986.250)	4.498.968
Өзге ағымдағы міндеттемелердегі өзгеріс		2.276.822	609.095
Өзге ұзақ мерзімді міндеттемелердегі өзгеріс		11.656	72.124
Операциялық қызметтен алынған ақша қаражатының түсуі		33.181.927	90.856.751
Төленген пайыздар		(6.191.340)	(8.569.331)
Пайдаға төленген салық		(6.163.902)	(14.827.372)
Банктердегі салымдар бойынша алынған пайыздар		1.230.943	3.530.892
Операциялық қызметтен ақша қаражатының таза түсімі		22.057.628	70.990.940
Инвестициялық қызметтен түскен ақша ағыны			
Өтеу мерзімі үш айдан астам, бірақ 1 жылдан аз банктік салымдар		15.542.651	26.705.363
Байланысты тараптарға берілген пайызсыз қарыздар	30	(19.507.000)	(59.000)
Байланысты тараптар өтеген пайызсыз қарыздар		59.222	21.080
Негізгі құралдар мен газ активтерін сатып алу		(44.312.499)	(40.883.805)
Материалдық емес активтерді сатып алу		(197.900)	(135.522)
Материалдық емес активтерді сатудан түскен түсімдер		9.312	12.390
Бірлескен кәсіпорындарға берілген инвестициялар	7	(2.364.705)	(71.329.389)
Пайдаланылуы шектеулі ақша қаражаты және оның баламалары		(29.342)	(74.738)
Еншілес ұйыммен бірге шығып қалған ақша қаражаты		-	502.152
Алынған өзге дивидендтер		231.094	-
Ұзақ мерзімді активтер үшін берілген аванстар		(19.212.255)	(1.609.780)
Инвестициялық қызметтегі ақша қаражатының таза жұмсалыуы		(69.781.422)	(86.851.249)
Қаржылық қызметтен түскен ақша ағыны			
Банктік қарыз бойынша түсімдер		39.018.583	14.974.058
Банктік қарыздарды өтеу		(27.930.561)	(17.407.514)
Байланысты тараптардан алынған пайызсыз қарыздарды өтеу		-	(2.000.000)
Акцияларды шығару	14	-	23.337.295
Шығарылған борыштық бағалы қағаздарды өтеу	15	-	(26.443.146)
Акционерге бөлу	14	-	(1.000.000)
Төленген дивидендтер	14	(11.985.164)	(12.839.366)
Қаржылық қызметтегі ақша қаражатының таза жұмсалыуы		(897.142)	21.378.673
Ақшалай қаражат пен оның баламасындағы таза өзгеріс		(48.620.936)	(37.238.982)
Жыл басындағы ақшалай қаражат және оның баламасы	13	56.223.493	93.462.475
Жыл аяғындағы ақшалай қаражат және оның баламасы	13	7.602.557	56.223.493

* Осы бағанда келтірілген кейбір сома 2011 жылғы шоғырландырылған қаржылық есетілікке сәйкес емес, өйткені жүргізілген кері жіктемені көрсетеді, олар туралы толық ақпарат 3-ескертуде келтіріледі.

АҚШАЛАЙ ЕМЕС ОПЕРАЦИЯЛАР – АҚПАРАТТЫ ҚОСЫМША АШЫП КӨРСЕТУ:

Төменде сипатталғандарды қоса алғанда, ақшалай емес операциялар ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есептен алып тасталды:

ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ АКТИВТЕРДІ БЕРУ ЖӨНІНДЕГІ КРЕДИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК

2012 жылы 2.953.928 мың теңге сомасына негізгі құралдардың түсуі кредиторлық берешекті ұлғайту есебінен қаржыландырылды (2011 жылы: 2.985.403 мың теңге).

ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ АКТИВТЕР ҮШІН БЕРІЛГЕН АВАНСТАР

2012 жылы 6.013.322 мың теңге сомасындағы негізгі құралдарға түсімдер 2011 жылы берілген аванстар арқылы қаржыландырылды (2011 жылы: 2.305.443 мың теңге).

ТАУАРЛЫҚ-МАТЕРИАЛДЫҚ ЗАПАСТАРДЫ КӨШІРУ

2012 жылы 3.669.705 мың теңге сомасындағы тауарлық-материалдық запастар негізгі құралдарға көшірілді (2011 жылы: 2.579.973 мың теңге).

ЖИЫНТЫҚ ТАБЫС ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

2012 жылғы 31 желтоқсанда

Мың теңгемен	Ескертпе	2012	2011
Өнімдерді өткізуден және қызметтерді көрсетуден алынған кірістер	23	261.219.461	250.943.876
Өткізілген өнімнің (жұмыстардың, қызметтердің) өзіндік құны	24	(197.230.972)	(171.337.757)
Жалпы пайда		63.988.489	79.606.119
Өкімшілік шығыстар	25	(20.845.939)	(20.799.342)
Өткізу жөніндегі шығыстар	26	-	(3.839.438)
Негізгі құралдар мен газ активтерінің құнсыздануы	5, 6	-	(656.800)
Өзге де операциялық кірістер	27	5.037.946	4.28.908
Өзге де операциялық шығыстар	27	(2.509.922)	(1.941.674)
Операциялық қызметтен алынатын кіріс		45.670.574	56.497.773
Қаржылық кірістер	28	1.517.212	4.112.936
Қаржылық шығындар	28	(6.682.834)	(9.583.796)
Бірлескен кәсіпорындардың шығынындағы үлес	7	693.470	(522.593)
(Теріс) / оң бағамдық айырма, нетто		(770.687)	(371.316)
Салық салуға дейінгі пайда		40.427.735	50.133.004
Корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар	29	(12.139.340)	(10.182.453)
Бір жылғы пайда		28.288.395	39.950.551
Өзге жиынтық табыс			
Шетел валюталарын қайта есептеу		-	327.303
Табыс салығын шегере отырып, бір жылғы жиынтық табыстың жиыны		28.288.395	40.277.854
Акцияға табыс			
Базалық және көбейтілген		0,08	0,12

КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

2012 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылы

Мың теңгемен	Жарғылық капитал	Қосымша ақы төленген капитал	Шетел валюталарын қайта есептеуге резерв	Бөлінбеген пайда	ЖИЫНЫ
2010 жылғы 31 желтоқсанда	84.794.755	2.684.333	(321.443)	191.200.111	278.357.756
Бір жылғы пайда	–	–	–	39.950.551	39.950.551
Шетел валюталарын қайта есептеу	–	–	327.303	–	327.303
Бір жылғы жиынтық табыстың жиыны	–	–	327.303	39.950.551	40.277.854
Акционердің тарапынан жарна (14-ескертпе)	–	1.036.645	–	–	1.036.645
Акцияларды шығару (14-ескертпе)	23.863.649	(441.638)	–	–	23.422.011
Акционерге бөлу (14-ескертпе)	–	–	–	(1.000.000)	(1.000.000)
Дивидендтер (14-ескертпе)	–	–	–	(12.839.366)	(12.839.366)
2010 жылғы 31 желтоқсанда	108.658.404	3.279.340	5.860	217.311.296	329.254.900
Бір жылғы пайда	–	–	–	28.288.395	28.288.395
Шетел валюталарын қайта есептеу	–	–	–	–	–
Бір жылғы жиынтық табыстың жиыны	–	–	–	28.288.395	28.288.395
Акционердің тарапынан жарна (14-ескертпе)	–	34.910.488	–	–	34.910.488
Акцияларды шығару (14-ескертпе)	31.259.031	(31.259.031)	–	–	–
Акционерге бөлу (14-ескертпе)	–	–	–	(11.985.164)	(11.985.164)
2010 жылғы 31 желтоқсанда	139.917.435	6.930.979	5.860	233.614.527	380.468.619

ПІКІР

Біздің ойымызша, шоғырландырылған қаржылық есептілік «ҚазТрансГаз» АҚ-ның 2012 жылғы 31 желтоқсандағы қаржылық жағдайын, сондай-ақ Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес оның қаржылық нәтижелерін және көрсетілген күні аяқталған жылғы ақша қаражатының қозғалысын барлық елеулі аспектілерде шынайы көрсетеді.

Гүлмира Тұрмағамбетова
Аудитор

Аудитордың 1998 жылғы 21 ақпандағы
№ 0000374 біліктілік куәлігі

Евгений Жемалетдинов
«Эрнст энд Янг» ЖШС
Бас директоры

Қазақстан Республикасының аумағында
аудиторлық қызметпен айналысуға арналған
мемлекеттік лицензия: Қазақстан Республикасы
Қаржы министрлігі берген 2005 жылғы
15 шілдедегі № 000003, сериясы МФЮ-2

ANNUAL REPORT OF “KAZTRANS GAS” JSC FOR 2012

Table of Contents

Kazakh ornaments are an antique art developed during many centuries. Ornaments in different objects of applied art are arranged in a certain, unique only for them order, keeping its singularity. In the ancient patterns of ornaments one can clearly see specific elements: images of birds, flowers and animals. According to the legends of

ancient Turks, a bird was a symbol of sky, a fish – water, a tree – Earth. The traditions of applied art craftsmen remained during many centuries have been fully put in the content of antique ornaments. Ancient craftsmen creating their masterpieces tried to accurately express the images taken from the nature itself.

There are parts of animals' body in handiworks: horns, hooves, bird's beak, fox's head, wolf's ear, dog's tail, as well as many species of plants. Ornaments are the cultural annals of Kazakh people such as oral arts. We must know this type of art that we are eventually starting to forget. It must occupy its rightful place in our life.

ADDRESS TO THE SHAREHOLDERS	141
ABOUT COMPANY	143
EVENTS OF 2012	147
INFORMATION ABOUT DEVELOPMENT STRATEGY OF KAZTRANS GAS JSC	149
FINANCIAL AND PERFORMANCE INDICATORS OF KAZTRANS GAS JSC GROUP OF ENTERPRISES ACTIVITY	151
MAIN PERFORMANCE AND FINANCIAL INDICATORS BROKEN DOWN BY ORGANIZATION DEPARTMENTS	153
INVESTMENT ACTIVITY	159
REALIZED INVESTMENT PROJECTS	163
INNOVATIONS	170
RISK MANAGEMENT	173
QUALITY MANAGEMENT SYSTEM	178
ENVIRONMENTAL PROTECTION, INDUSTRIAL SAFETY AND LABOR PROTECTION	181
SOCIAL RESPONSIBILITY	185
CORPORATE GOVERNANCE	191
KAZAKHSTAN SHARE (KS) IN PROCUREMENT OF "KAZTRANS GAS" JSC GROUP OF ENTERPRISES	197
CREDIT RATING AND DEBT PORTFOLIO MANAGEMENT	198
FINANCIAL REPORTING	201

Dear shareholders!

We would like to bring to your attention the Annual report of KazTransGas JSC for 2012. KazTransGas JSC is a part of National Company KazMunaiGas JSC and controls the main network of transporting gas pipelines in the countries, with length more than 13 thousand km and annual gas capacity up to 190 bln m³ of gas, has 27 gas compressor stations with installed 302 gas compressor units, 3 underground storage facilities. KazTransGas JSC consists of enterprises on production, transport and marketing gas and refinery products, service provision, collectively representing a group of enterprises.

One of the most significant events of 2012 for our company was the Decree of the RK Government № 914, dated July 5, 2012, according to which KazTransGas JSC was assigned a national operator in the sphere of gas and gas supply. Now, we face an important and ambitious task to cover Kazakhstan domestic demand in sales gas and receive maximum income from gas export and use of Kazakhstan transit capacity.

With relation to profitability, the Company finished 2012 with pretty good results, and earned 28 288 mln.tenge for its shareholders. Last year was very successful for KazTransGas JSC. As before, in 2012 the company provided uninterrupted gas transport for export and domestic market. In the beginning of the year we had already set rather serious goals. I would like to mention with satisfaction that all of them have been successfully performed. In 2012, the Company reached a number of presentable financial indicators which you can see in the Annual report of the company. Stable sustainability of financial results of KazTransGas provides the basis for the expansion of its input in the welfare growth of country and regions, where KazTransGas ensures employment of a considerable part of active population. However, I would like to assess our performance indicators not only by figures. Everything that has been achieved today and will be achieved in future is a work of company employees: each of them separately, personnel of affiliated enterprises, branches. The key factor of the company success is people. I call us a team and mean the vision of solidarity in purposes, determination to go forward, mutual responsibility, professional and personal development. I thank all company employees for excellent performance and the input in total result, made by each of you. Today, we have set ourselves new tasks. They are reflecting even more clearly the company strategy, priorities and business tasks. The Company is proceeding with strengthening of its positions on gas market. We keep actively marching forward. It is not easy to be a leader but we are pursuing this goal and believe in our forces.

*The Director General
Of KazTransGas JSC
Serik Sultangali*

About company

«Kyrykmuyiz» – forty horns. This ornament consists of many patterns connected with compound weave of horn-shaped elements. In most cases it is encompassed in a rectangle or a circle. Sometimes, it branches sideways like a crown and represents a complicated composition. It is used for decoration of tuskiizes, fur coats, syr-maks, kezhims, tekemets, in architecture and art of buliding.

The “KazTransGas” Company had been established in accordance with the Decree of the Republic of Kazakhstan № 173 dated February 5, 2000. On June 9, 2004, in accordance with the Law of the Republic of Kazakhstan “About Joint-stock companies” dated May 13, 2003, № 415-II, the closed joint-stock society “KazTransGas” was renamed to Joint-stock company “KazTransGas”. Certificate of State Reregistration of a Legal entity № 13898-1901-JSC dated June 9, 2004, issued by the Department of Justice, Astana city.

Gas industry of the Republic of Kazakhstan has significant potential for further development that allows Kazakhstan in future being among the leading natural gas producers. KazTransGas JSC is the largest gas supply company in the Republic of Kazakhstan, representing the interests of the state on domestic gas market and worldwide. One shareholder is National Company KazMunaiGas JSC. KazTransGas operates natural gas transport via main gas pipelines, sales natural gas on domestic and foreign markets, develops, finances, constructs and maintains pipelines and gas storages.

On January 9, 2012, the Law of the Republic of Kazakhstan “About gas and gas supply” № 532-IV (further – the Law) came into force.

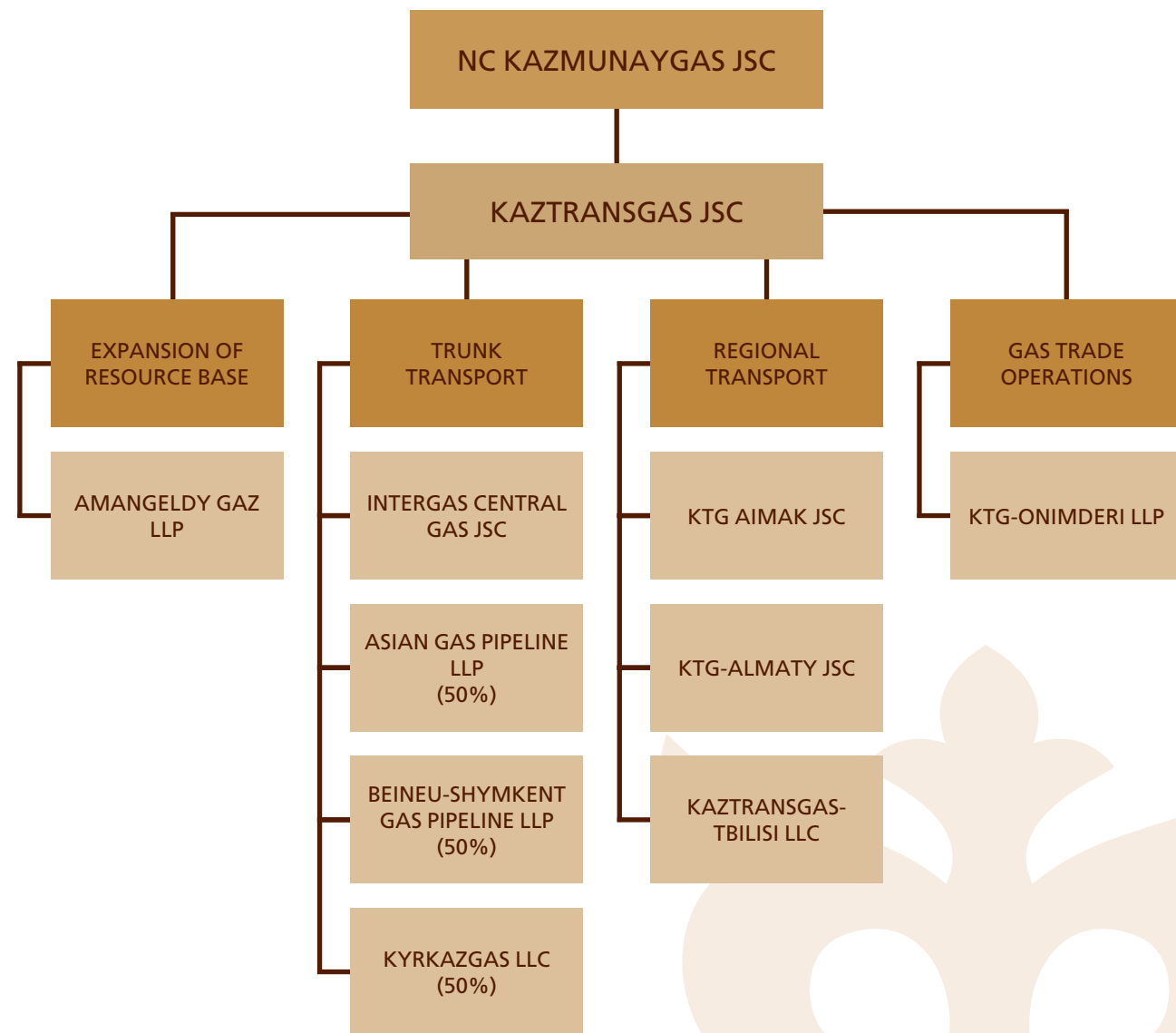
The Law is aimed to settling differences in the sphere of gas and gas supply, and as a main principle, follows priority of domestic market supply with sales and liquefied petroleum gas, produced on the territory of the RK.

The Law about gas stipulates a definition of national operator, performing activity in the sphere of gas and gas supply to cover domestic needs in sales gas of the Republic of Kazakhstan.

In accordance with the Decree of the Government RoK № 914 dated July 5, 2012, KazTransGas JSC is identified as a national operator in the sphere of gas and gas supply.

In the reporting period, KazTransGas group of enterprises included 9 of affiliated and associated enterprises, presented in the following business trends:

- *Expansion of resource base: Amangeldy Gas LLC*
- *Trunk pipeline: Intergas Central Asia JSC, Asian Gas pipeline LLP, Beineu-Shymkent gas pipeline LLP, KyrKazGas LLC;*
- *Regional transport: KazTransGas Aimak JSC, KazTransGas Almaty JSC, KazTransGas – Tbilisi LLC;*
- *Gas trading: KazTransGas – Onimderi LLP.*

Basing on the principles of multi-vector nature of hydrocarbon supply on domestic and foreign markets, Kazakhstan tends to develop all economically advantageous routes on natural gas transit and export supply. Thereby, it is significant for it to keep on consistent energy policy with contiguous countries, as transit –export routes pass through their territories.

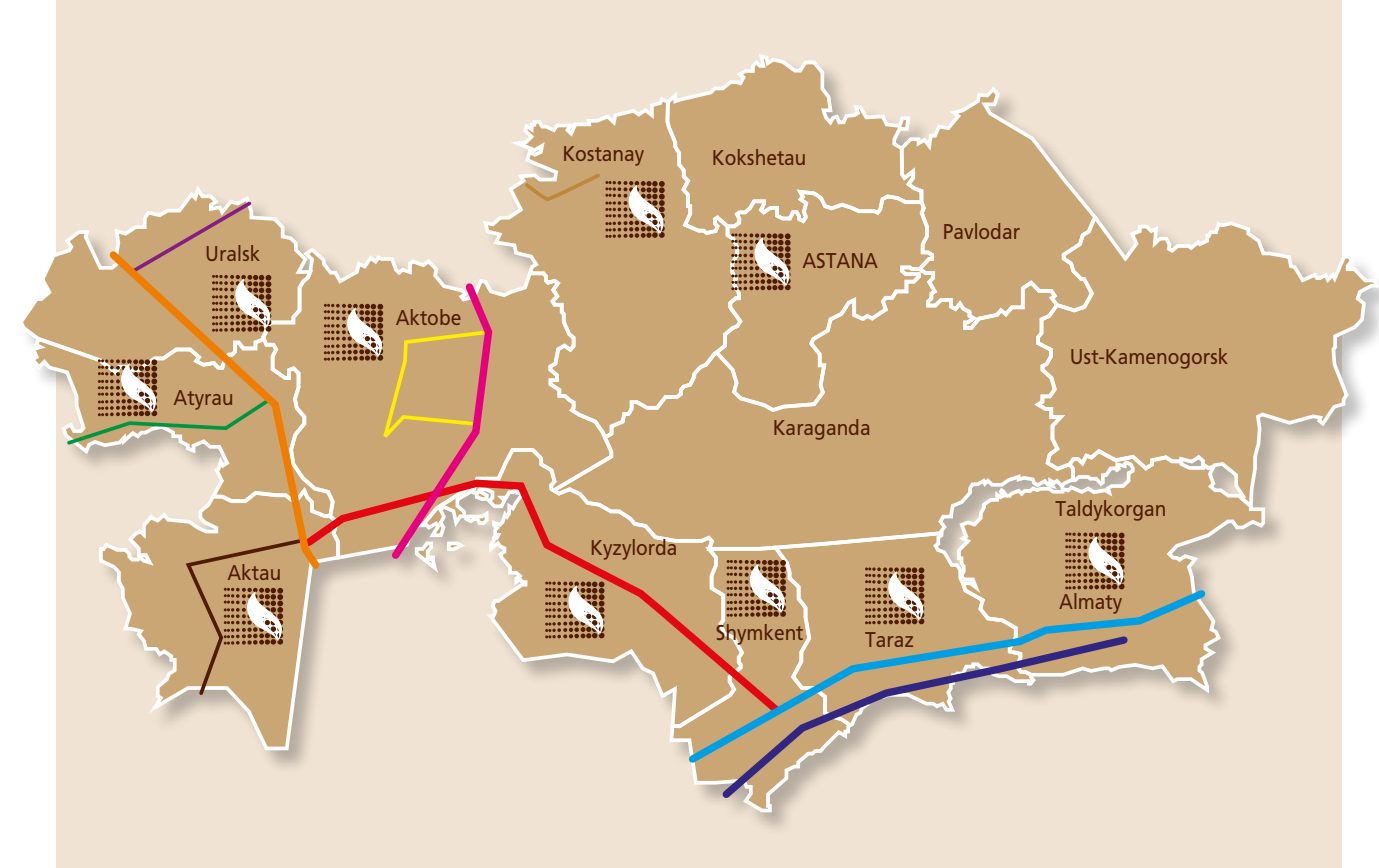
The key priority of the gas sphere in the Republic of Kazakhstan is a further gas infrastructure development of new territories of the RK and coverage of domestic market demand by means of own natural gas resources.

Currently, 9 out of 14 oblasts have developed gas infrastructure in the Republic of Kazakhstan. These are mainly southern and western regions of the republic.

Name	Sales gas production	Supply for domestic market	Import	Export
The Republic of Kazakhstan, bln m ³	21,2	10,5	3,4	8,5
Share of KazTransGas, %	1,5	99,9	100,0	12,9

General system of gas transport includes a vast network of main gas pipelines (MGP), gas compressor stations (GCS), underground storage facilities (USF), and also distribution gas pipelines.

MAP OF FOOTPRINT

- MGP “Orenburg-Novopskov”
- MGP “Bukhara-Ural”
- MGP “CAC”
- MGP “Kazakhstan-China”
- MGP “Beineu-Shymkent”
- MGP “BGR - TBA”
- MGP “Makat - North Caucasus”
- MGP “Zhanazhol-Aktobe”
- MGP “Okarem-Beineu”
- MGP “Kartaly-Rudniy”

«Kuskanaty» – birds' wings. An ornament like birds' wings follows hord-shaped elements or ornaments like chequer-work. The images of this ornament on separate handiworks resemble a flying bird. Currently, «kuskanaty» ornament is used with other ornaments. The same ornament can be found in Astana coat of arms.

Events of 2012

- **JOINT STOCK COMPANY «KAZTRANS GAS» WAS DEFINED AS THE NATIONAL OPERATOR IN THE FIELD OF GAS AND GAS SUPPLY IN ACCORDANCE WITH THE GOVERNMENT DECREE OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN NO.914 DATED JULY 5, 2012.**
- **5 GAS COMPRESSOR STATIONS OF MGP “KAZAKHSTAN-CHINA” WERE COMMISSIONED, GAS CAPACITY REACHED A DESIGN LEVEL OF 30 BLN M³ GAS/Y.**
- **CONSTRUCTION OF BEINEU-BOZOI-SHYMKENT MGP STARTED, 30% OF PIPE INSTALLATION FROM THE DESIGNED VOLUME WAS PERFORMED.**
- **REBUILDING PROJECT OF TURBO COMPRESSOR DEPARTMENT #4 GCS “MAKAT” WERE CONTINUED.**
- **RENOVATION OF GDS 2 IN ALMATY CITY WAS DONE FOR UNINTERRUPTED GAS SUPPLY OF ALMATY CONSUMERS.**

Information about development strategy of KazTransGas JSC

KazTransGas JSC and its affiliated enterprises, performing activity in the gas sphere, form a vertically integrated group of enterprises (further – KazTransGas) as a part of National Company KazMunaiGas JSC.

A KazTransGas **mission** is an integration and development of gas sector for reliable and safe gas supply to consumers of the RK, receiving maximum income from Kazakhstan gas export and utilization of Kazakhstan transit capacity, improvement of profitability from gas processing and sales on domestic market.

Perspective: KazTransGas is a highly efficient gas-energy company of international level. To achieve its perspective and realize its mission, KazTransGas will act on three **strategic development priorities:**

- **Coverage of domestic market demand of the RK;**
- **Development of transit and export potential of the RK;**
- **Increase of income from gas sales.**

In order to realize strategic priorities, KazTransGas will focus on integrated development of the following strategic business-trends:

- **Expansion of resource base;**
- **Trunk gas transport;**
- **Regional gas transport;**
- **Gas sales.**

The unconditional strategic priority of KazTransGas is **the improvement of management efficiency**. There will be implemented a strategy of reduction, considering marginal and low-gain asset disposition in the service sector.

KazTransGas ambition is to achieve a highly efficient performance of national operator functions in the sphere of gas and gas supply of the Republic of Kazakhstan.

STRATEGIC TARGETS AND TASKS

KPI	2012 actual	2013	2017	2020	2022
Volume of trunk gas transport, bln m ³	106	111	116	131	129
Volume of commodity transport activity, bln m ³ x km*	46 892	51 437	56 207	71 358	70 177
Volume of gas sales on the RK market, bln m ³	10,8	9,8	12,5	18,4	18,8
Volume of gas production, bln m ³	324	321	560	701	678
ROACE, %	7,3	9,7	8,7	13,4	9,5

*100% volumes of ICA, 50% AGP, 50% BBS

PRIORITY TRENDS OF KTG ACTIVITY

MISSION

Integration and development of gas sector for reliable and safe gas supply of consumers of the RK, receiving maximum income from Kazakhstan gas export and utilization of Kazakhstan transit potential, improvement of profitability from gas processing and sales on domestic market

PERSPECTIVE

A highly efficient gas-energy company of international level

STRATEGIC PRIORITIES:

Covering domestic market demand of the RK

Development of transit and export potential of the RK

Increase of income from gas sales

BUSINESS TRENDS:

Expansion of resource base

Trunk gas transport

Regional gas transport

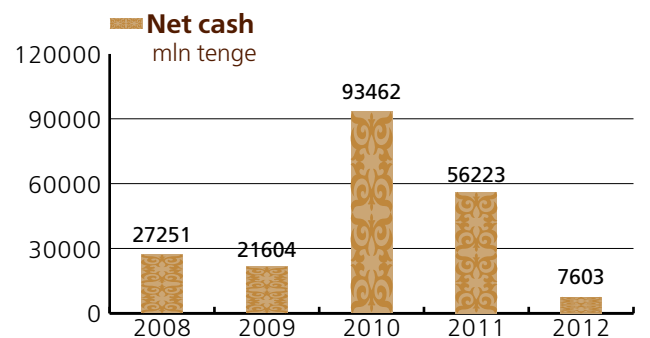
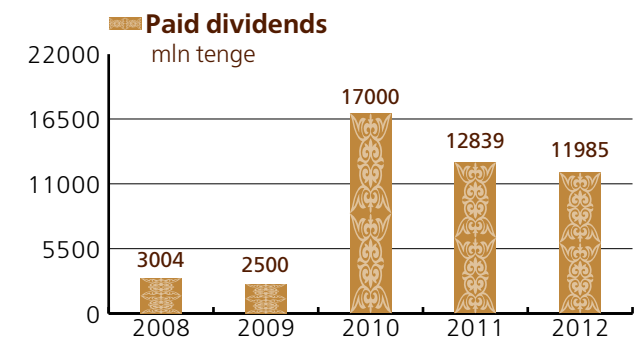
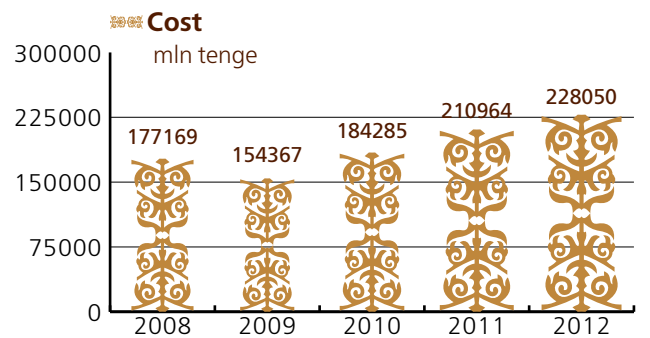
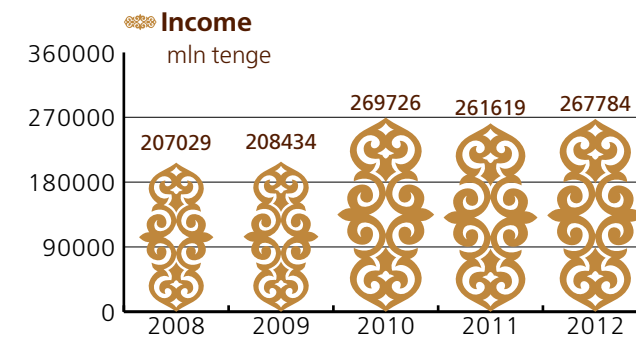
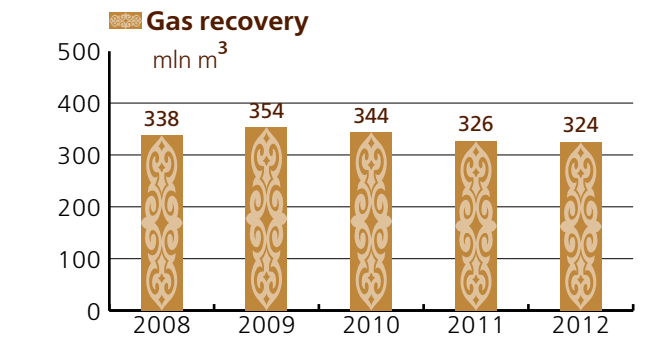
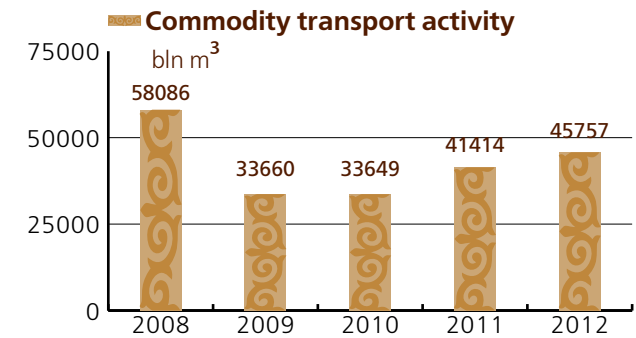
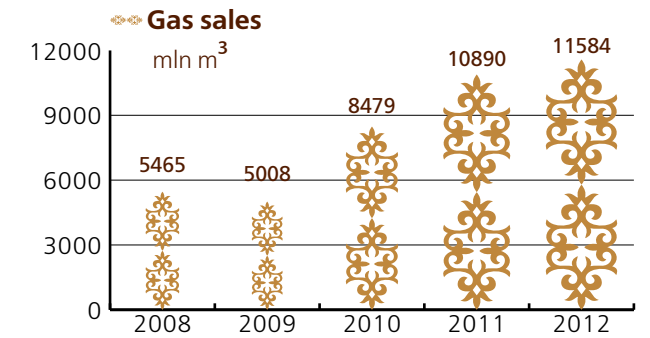
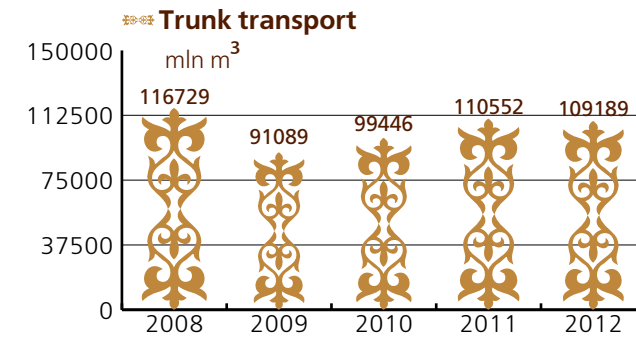
Gas sales

TASKS, INCLUDING:

- Complex survey of available reserves of free and associated gas
- Program implementation on supplementary exploration and commissioning of new gas fields, project of inert gas commercialization
- Integration of gas transport system (MGP "BBS")
- Introduction of a contractual regime and tariff policy, guaranteeing utilization of existing and creating capacity
- Expansion of MGP "Kazakhstan – China"
- Participation in development and realization of a General gas infrastructure scheme of the RK (the Law of the RK "About gas and gas supply")
- Program implementation on renovation and development
- Maintain functioning of fiscal measurement system of gas sales
- Development and pursue of uniform price policy in the RK including UEP influence
- Increase of gas sales volumes
- AGPGSC Construction and transport retrofit

Financial and performance indicators of KazTransGas JSC group of enterprises activity

Main performance and financial indicators broken down by organization departments

The core business of KazTransGas JSC are the sale of gas on the domestic and external markets and also the supervisory control of subsidiaries and related organizations, which conduct business on gas sales, transportation and operation of distribution gas pipelines.

PERFORMANCE INDICATORS

	2010	2011	2012	% to 2011
Gas recovery, mln m ³	344	326	189	58%
Gas condensate recovery, ton	24 145	21 941	12 424	57%
Gas sales, mln m ³	3 158	3 198	1 784	55%
Domestic market	408	383	695	
Export	2 751	2 845	1 089	

(including intra-group operations)

In 2012, natural gas sales without exception of intragroup trading on Corporate center of KazTransGas JSC accounted for 1 784 mln m³, including for export – 1 089 mln m³.

Gas supply on the domestic market in Almaty and Zhambyl regions is carried out by the sale via KazTransGas Aimak JSC and KazTransGas Onimderi LLP from resources of Amangeldy field.

Gas supply for export is carried out via resources of domestic subsurface users (Tengizchevroil LLP, CNPC AktobeMunayGas JSC and KazakhOil Aktobe LLP) to the company «Gazprom Schweiz AG» in the following ways:

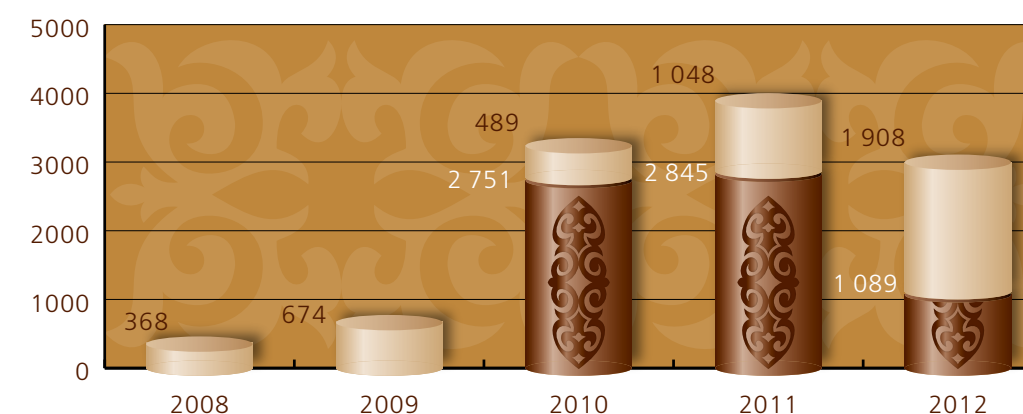
- via MGP «Central Asia – Center» with the measurement of volumes transferred to GMS «Alexandrov Gai»;
- via MGP «Orenburg – Novopskov» with the measurement of volumes transferred to GMS «Alexandrov Gai».

At the same time, the supply for export is also carried out to KyrgyzGas JSC from resources of Amangeldy field via MGP «Bukhara gas region – Tashkent – Bishkek – Almaty».

VOLUME OF GAS SALES

Export

Domestic market

FINANCIAL INDICATORS

	2010	2011	2012	% to 2011
Income from sales of products and services, mln tenge	69 253	75 804	54 237	72%
Gross profit	41 447	34 096	23 179	67%
Net profit	38 086	43 140	16 490	38%

(including intra-group operations)

INTERGAS CENTRAL ASIA JSC

The basic trends of Intergas Central Asia JSC (further – ICA JSC) activity are natural gas transport via a system of main gas pipelines, services of gas storage in underground storages, operation and maintenance of MGP.

Natural gas transport is performed on the territory of South-Kazakhstan, Zhambyl, Kostanai, Western-Kazakhstan, Almaty, Mangystau, Aktobe and Kyzylorda oblasts.

International natural gas transport is a main income of ICA JSC business. Conclusion of a midterm contract for natural gas transport through the territory of the RK with Gasprom OJSC for 2011-2015, as well as presence of other long-term agreements about cooperation in gas transport sector and gas transit, investments in renovation and major repair of MGTS allowed receiving stable income in the reporting period.

PERFORMANCE INDICATORS

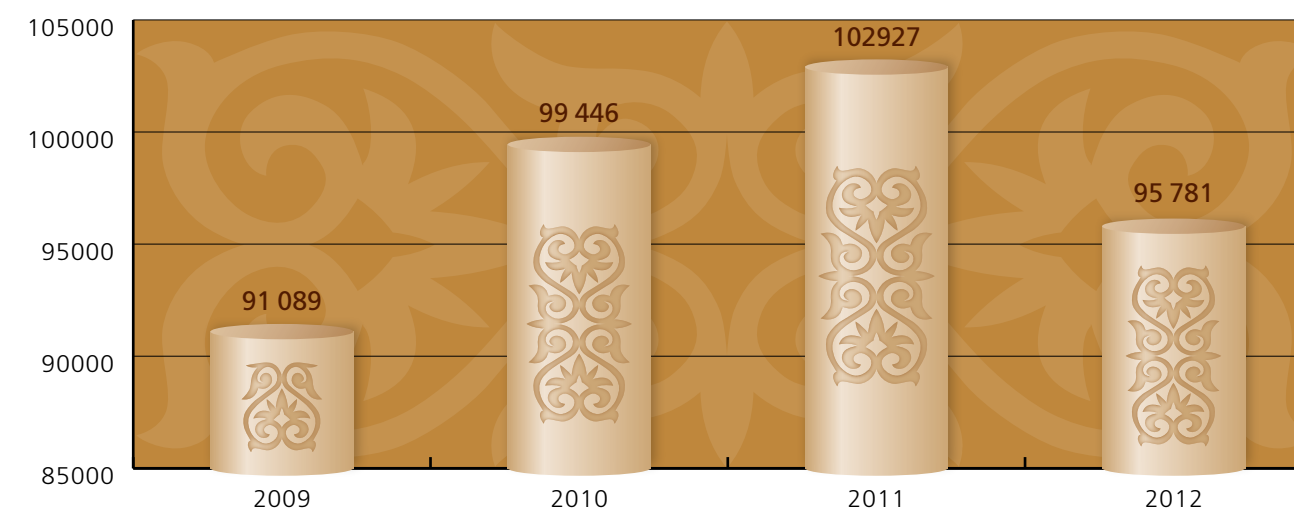
	2010	2011	2012	% to 2011
Volume of gas transport, mln m ³	99 446	102 927	95 781	93%
Domestic market	8 498	9 621	10 012	104%
Export	13 497	11 892	11 912	100%
International transit	77 451	81 414	73 277	90%
Transport at injecting into USF			580	

Implementation of a plan on gas transport volumes in 2012 amounted to 100%. In comparison with 2011, one can see a decrease of gas transport volumes due to Russian gas transit reduction; however, there is an overachievement of a plan on international transit by 2%.

Overachievement of a plan on international transit is caused by the increase of Russian gas transit due to its consumption growth on all European territory because of cold weather.

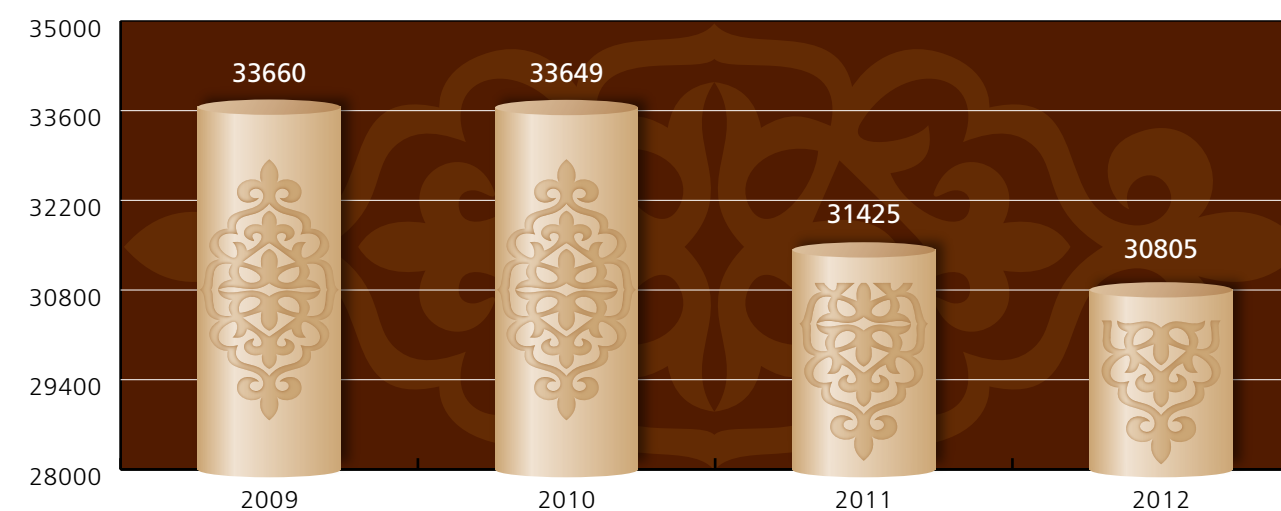
VOLUME OF GAS TRANSPORT

mln m³

VOLUME OF COMMODITY TRANSPORT ACTIVITY

bln m³/km

The decrease of CTW in the reporting period is connected with the reduction of volumes on Central Asian gas transit transport in 2012.

FINANCIAL INDICATORS

	2010	2011	2012	% to 2011
Income from sales of products and services, mln tenge	137 400	98 501	97 817	99%
Gross profit	79 664	40 284	31 958	79%
Net profit	51 664	20 564	13 298	65%

KAZTRANS GAS AIMAK JSC

The main activity of KazTransGas Aimak JSC is a provision of services on gas transport via main and distribution gas pipelines, operation of gas distribution units and connected with them gas distribution pipelines, marketing, purchase, gas sales to consumers.

The priority task of KazTransGas Aimak JSC is uninterrupted, failure free and safe gas supply to consumers of all categories (population, public utilities, industrial enterprises) in the regions of KazTransGas Aimak JSC location.

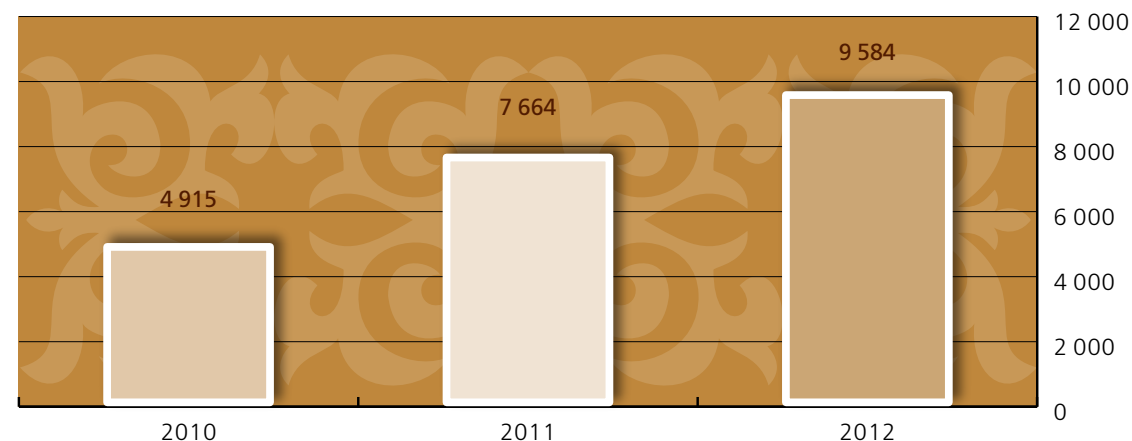
PERFORMANCE INDICATORS

	2010	2011	2012	% to 2011
Distribution gas transport, mln m ³	2 742	3 203	3 628	11,7%
Trunk gas transport, mln m ³	1 974	2 074	2 091	0,8%
Gas sales, mln m ³	4 915	7 664	9 584	20,0%

In comparison with 2011, the volume of sales on KazTransGas Aimak JSC has grown by 20%. The main growth is due to the development of KazTransGas Aimak JSC activity in Mangystau and Atyrau oblasts.

VOLUME OF GAS SALES

mln m³

FINANCIAL INDICATORS

	2010	2011	2012	% to 2011
Income from sales of products and services, mln tenge	51 780	83 009	114 826	138%
Gross profit	4 981	6 214	8 995	145%
Net profit	2 743	2 242	4 556	203%

KAZTRANS GAS ALMATY JSC

KazTransGas-Almaty JSC is a holding company, established to control holding enterprises and perform regulation of their activity. The settler of KazTransGas-Almaty JSC is KazTransGas JSC.

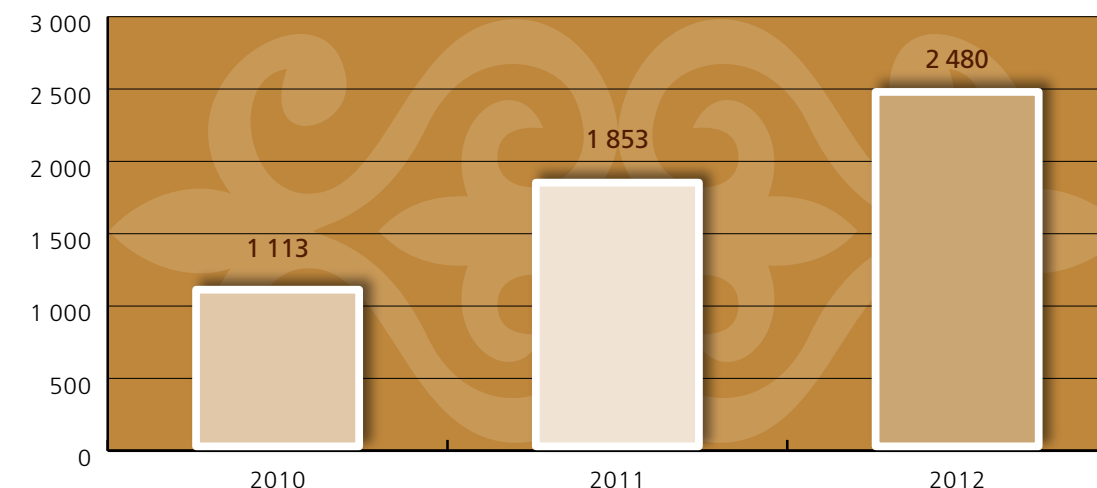
PERFORMANCE INDICATORS

	2010	2011	2012	% to 2011
Gas sales, mln m ³	1 113	1 853	2 480	134%
Domestic market	1 113	1 853	2 480	134%
Export				

According to the results of KazTransGas-Almaty JSC activity for 2012, a plan implementation on gas sales is 200% or 2 480 mln, moreover, in Almaty region actually has been sold 1 278 mln, that is 103 % of the planned volume.

VOLUME OF GAS SALES

mln m³

Losses in 2012 in comparison with 2011 were conditioned by Turkmen gas sales during heating season, transported via MGP Kazakhstan-China.

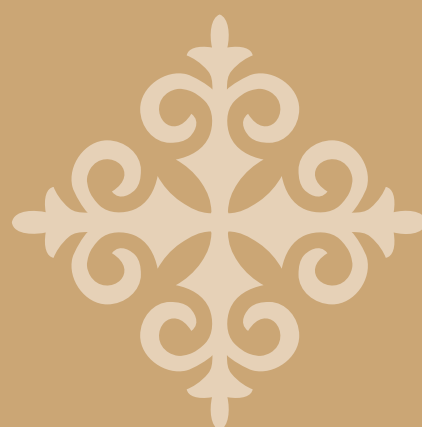
FINANCIAL INDICATORS

	2010	2011	2012	% to 2011
Income from sales of products and services, mln tenge	19 635	31 030	40 191	129%
Gross profit	2 379	- 1 475	- 4 142	
Net profit	563	- 2 320	- 7 644	

Investment activity

«Koshkarmuyiz» – sheep horns. This ornament looks like sheep horns. A man with fertile imagination can imagine that this is a stylized depiction of a sheep head with ears, muzzle, etc. It is used for decoration of tekemets, syrmaks, baskurs, alasha, carpets, leather goods and also goods made of wool, wood and jewelry.

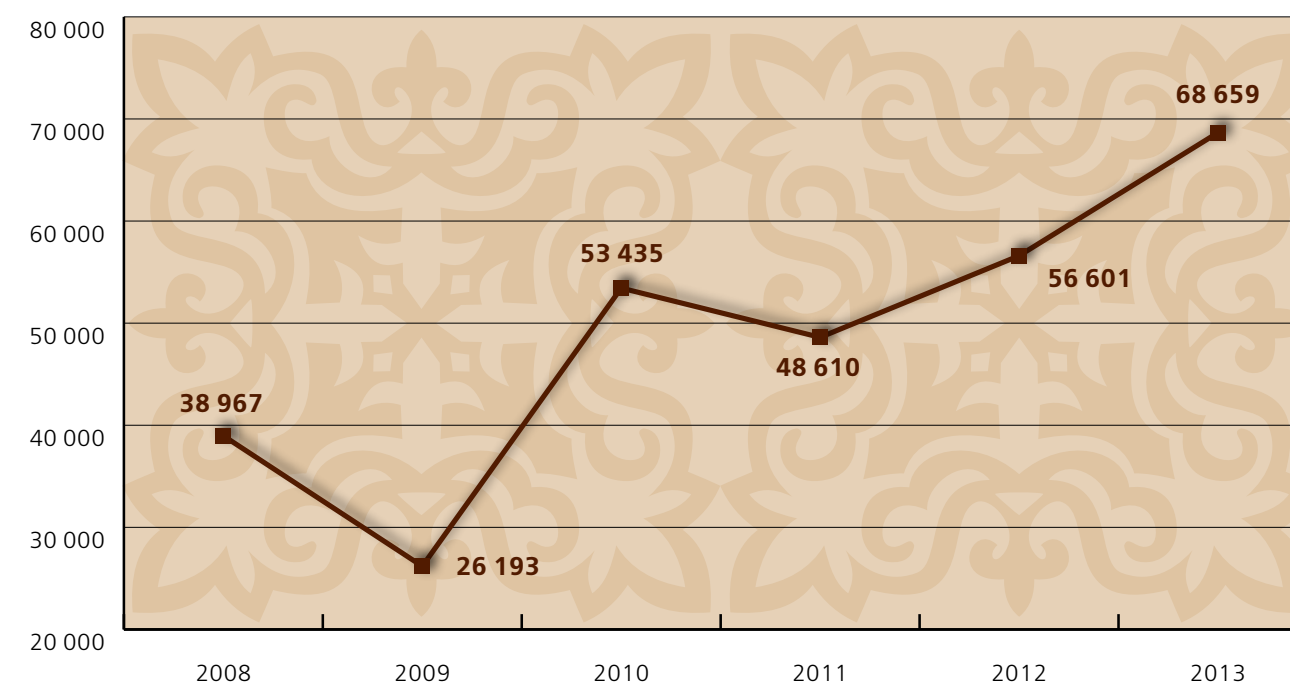

According to the basic strategic priorities and business trends, a long-term Investment program of KazTransGas JSC is focused on the solution of the following tasks:

1. Renovation of a system of main gas pipelines to improve their reliability, safety and efficient operation due to optimization of production and technological capacity.
2. Provision of balanced, reliable and uninterrupted services on gas transport to final consumers.
3. Expansion of domestic gas market by gas infrastructure development in the RK settlements.
4. Development of transit and export capacity of the RK.

DYNAMICS OF CAPITAL INVESTMENTS ASSIMILATION FOR THE PERIOD 2008-2012 AND A PLAN FOR 2013

mln tenge

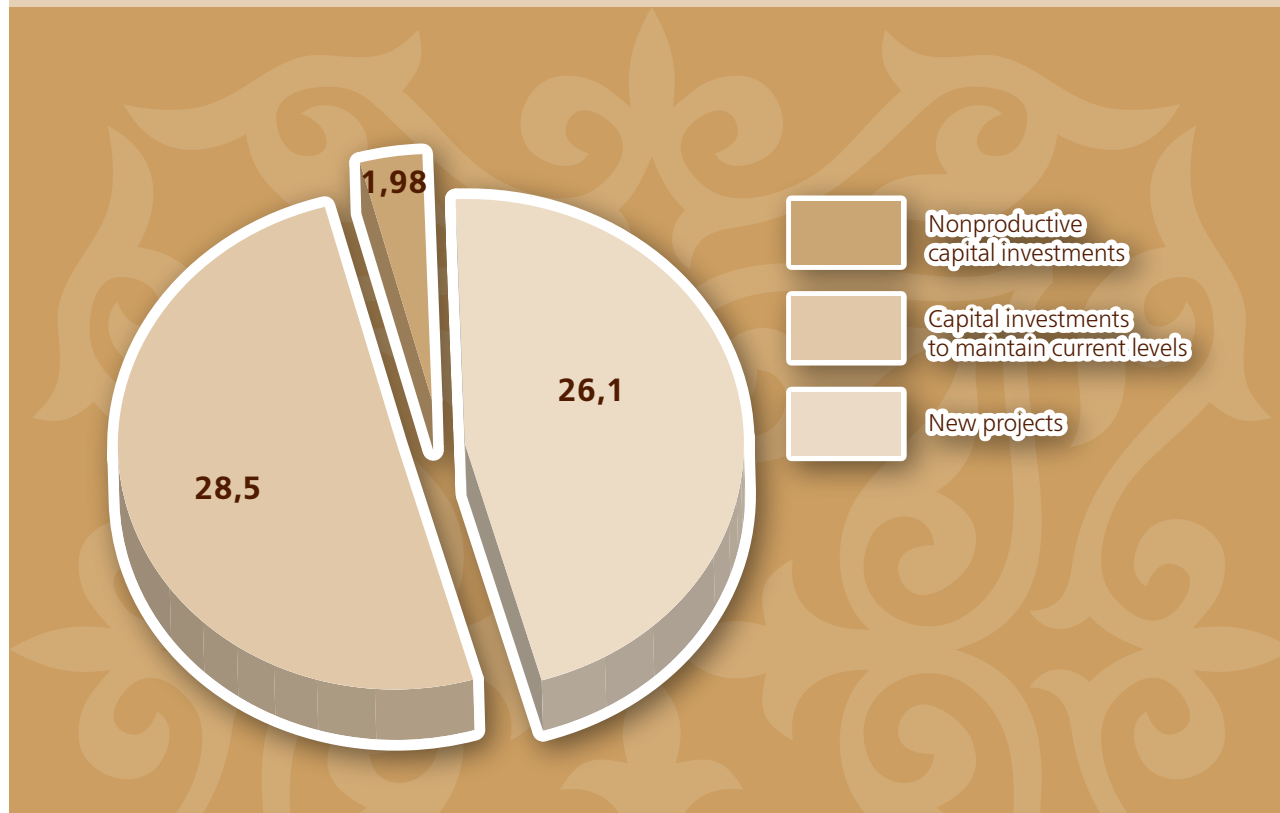
In 2012, total volume of assimilated capital investments (without projects “Construction of Kazakhstan – China gas pipeline (1-st part)” and “Construction of Beineu – Shymkent gas pipeline”) grew as compared to 2011 by 16 % and made about 56,6 bln tenge, including:

 DEVELOPMENT AND MAINTENANCE OF TRADITIONAL ASSETS – 54,6 BLN TENGE;

 ADMINISTRATIVE AND SOCIAL PURPOSES – 1,98 BLN TENGE.

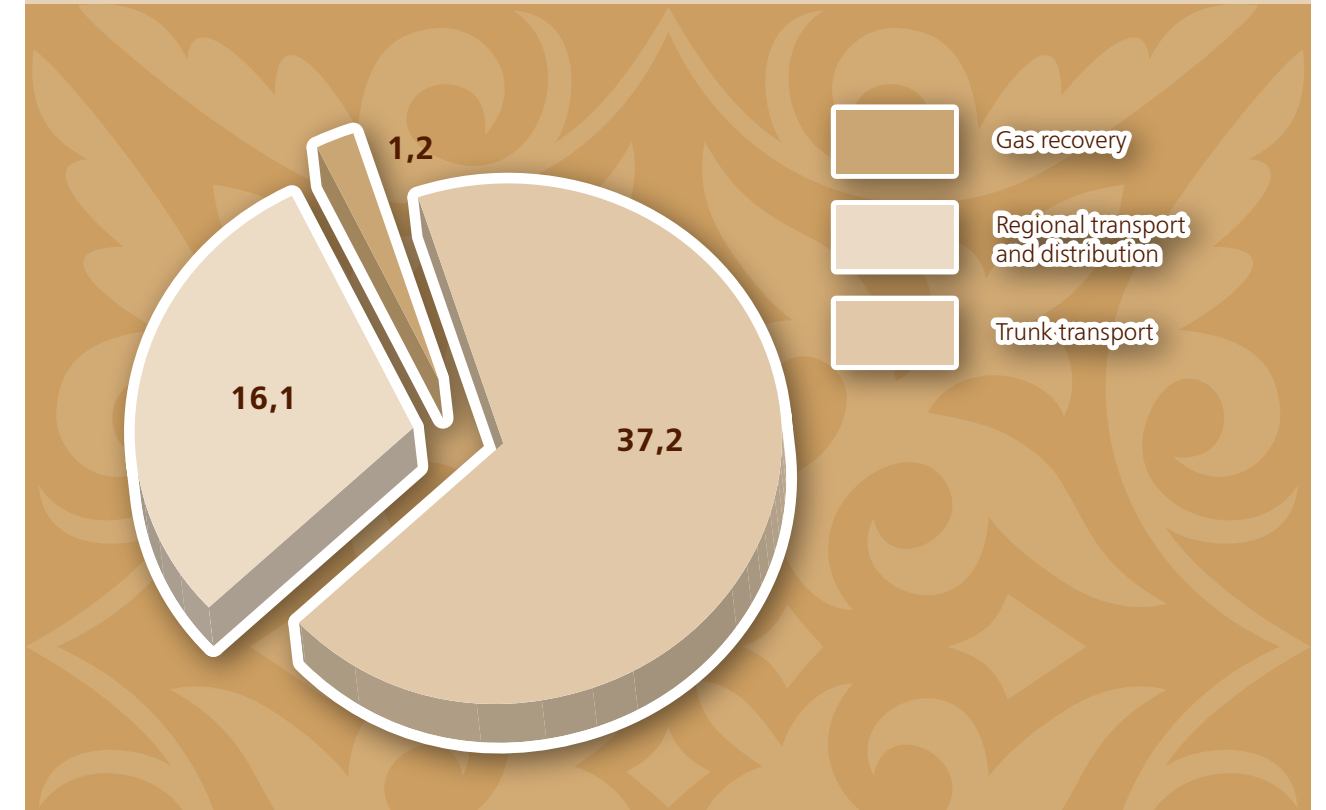
CAPITAL INVESTMENT STRUCTURE OF 2012 (THOUSAND TENGE):

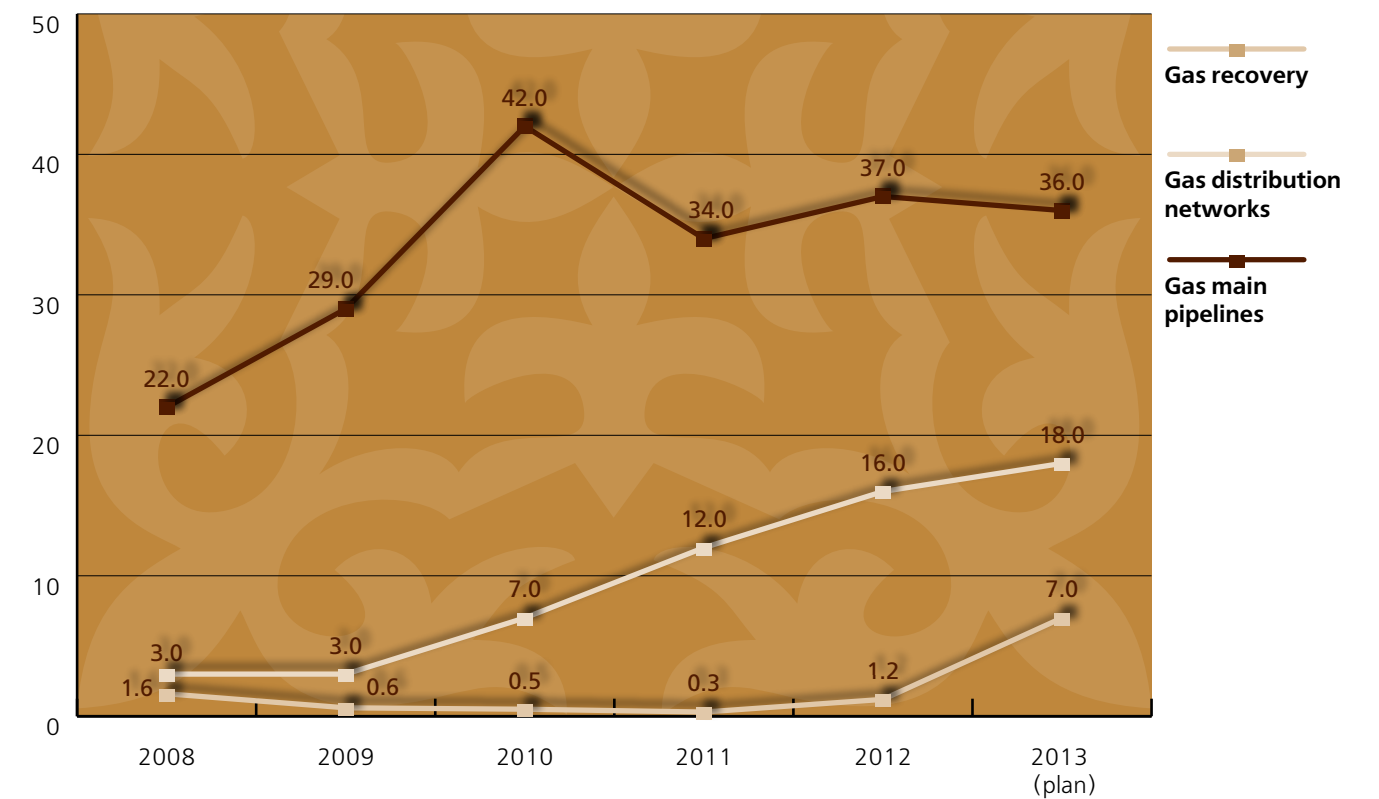
In conditions of volumes reduction for gas transport in the system of main gas pipelines (SMGP), along with the focus on domestic market expansion of sales gas consumption, the capital investments of 2012 are distributed on main business trends as follows:

- Capital investments to main gas transport in comparison with 2011 rose by 5,7% and accounted for 37,0 bln tenge;
- To the regional gas transport and distribution 16 bln tenge was allocated, that was 30% higher than assimilated sum on the same trend in 2011;
- Capital investments to gas production made 1,25 bln tenge that was 4 times higher than indicator as of 2011.

DISTRIBUTION OF CAPITAL INVESTMENTS OF 2012 ON MAIN ACTIVITY TRENDS (BLN TENGE):

DYNAMICS OF INVESTMENT FLOWS DISTRIBUTION ON TRENDS FOR 2008-2012 (BLN TENGE)

Realized investment projects

"GAS PRODUCTION" (resource base)

"DEVELOPMENT OF AMANGELDY GROUP OF FIELDS"

In accordance with the Program of gas sector development of the Republic of Kazakhstan for 2004-2010, in order to supply consumers of southern regions of the republic with gas and ensure energy security, KazTransGas JSC, on the basis of a contract for hydrocarbon crude exploration and production, dated December 12, 2000, continues the development of Amangeldy group of fields in Zhambyl oblast.

In the framework of the project, a commercial production of Amangeldy field and other fields of Amangeldy group, including a set of exploration and seismic investigations, estimation of reserves, development of pilot production projects, construction

projects of producing wells construction and site structures and facilities on a field. Natural gas reserves of Amangeldy field account for 18 mln m³.

Since the beginning of 2008, Amangeldy field is on the stage of commercial development. Currently, 26 wells have been commissioned and 1 more well is prepared for commissioning, on which construction works are almost finished.

Since the beginning of operation, 2,8 bln m³ of natural gas and 221,6 thousand tons of gas condensate had been produced.

In 2012, on Amangeldy field there was produced 324 mln m³ of natural gas and 21 tons of condensate.

«Tortkulak» – a crosshead. Four crosses of the ornament consist of zoomorphic, “plant” lines, and the middle has something like a cross. Elements of ornament can be finished by circle lines, rectangular elements. This ornament is used for decoration of kebezhe, zhukayak, ayakkap, the back of batyrs’ chapans, shields, kneepieces of trousers, the middle of dodeghe or its angles.

"TRUNK TRANSPORT"

In order to enhance transit capacity of the Republic of Kazakhstan and to receive additional income, KazTransGas JSC implements an investment project "Construction of Kazakhstan – China main gas pipeline (1-st part)".

The project is realized on the basis of an Agreement on cooperation in construction and operation of gas pipeline "Kazakhstan – China" between the governments of the Republic of Kazakhstan and People's Republic of China, dated August 18, 2007.

An engineering company "Asian gas pipeline" LLP has been established for the purposes of project implementation, which settles on the basis of equal funding are KazTransGas and TAPLine company (PRC).

Gas pipeline route extension of 1,3 thousand km starts at the border of Uzbekistan and Kazakhstan, goes through the territory of 3 oblasts (SKO, Zhambyl and Almaty) to the

China border (Horgos city). Gas capacity is 40 bln m³ per year, including 30 bln m³ – for gas transit to PRC and 10 bln m³ per year for domestic consumption of the Republic of Kazakhstan.

As of December 31, 2012, the following main works on the project were done:

- commissioned two lines of gas pipeline;
- 5 gas compressor stations;
- gas flow metering point is under construction, SCADA system and telecommunications, planned to be finished in the 3rd quarter of 2013.

Since the moment of first thread of gas pipeline commissioning (the end of 2009), there had been transported 42,5 bln m³, including in 2012 – 22,8 bln m³ to PRC and 0,967 bln m³ to Almaty.

The project reached the designed capacity of 30 bln m³ per year.

"CONSTRUCTION OF KAZAKHSTAN-CHINA MGP (1-ST PART)"

On July 27, 2011, the Minutes № 2 "About amendments and additions to the Agreement between the Governments of the Republic of Kazakhstan and People's Republic of China on cooperation in construction and operation of Kazakhstan – China gas pipeline, dated August 18, 2007" was signed, according to it the Parties agreed to expand capacity of first part of Kazakhstan – China MGP by 25 bln m³ per year, 20 bln m³ out of them are meant for China use to transit Turkmen and Uzbek gas to PRC, and 5 bln m³ per year for Kazakhstan to supply domestic gas market and also for possible gas export to PRC.

On 26.09.2011, an Agreement

about main principles of design, financing, construction and operation arrangement of thread "C" on first part of Kazakhstan-China gas pipeline between KMG, KTG and TAPLine was signed (further – AMP).

As of December 31, 2012, the following main works were done:

- In March, 2012, FS was developed;
- In April, 2012, DED for a linear part was developed;
- In December a credit Agreement about time loan for Project financing was signed;
- DED development for station facilities, gas flow metering point, SCADA system and telecommunications is under way.

"CAPACITY EXPANSION OF KAZAKHSTAN-CHINA MGP (1-ST PART)"

"CONSTRUCTION OF BEINEU-BOZOI-SHYMKENT GAS PIPELINE (2ND PART)"

For the purposes of energy security of the republic, reliable gas supply of consumers in Southern regions of Kazakhstan and diversification of Kazakhstan gas export, on the basis of the Agreement on Cooperation in construction and operation of Kazakhstan-China gas pipeline between the Governments of the Republic of Kazakhstan and People's Republic of China, dated August 18, 2007, in 2011 a project implementation "Construction of Beineu – Bozoi – Shymkent gas pipeline" started.

In 2011, an engineering company "Beineu – Shymkent gas pipeline" LLP has been established for the purposes of project implementation, which settles on the basis of equal funding are KazTransGas and TAPLine company (PRC).

The project is supposed to construct a gas pipeline, extending to 1 477 km with gas capacity – 10 bln m³ per year and possible expansion to 15 bln m³ per year.

COMPLETION PERIOD:

I stage (2011-2014) of construction considers gas transport in the volume up to 6 bln m³ per year on Bozoi-Shymkent route to supply domestic consumers of the RK Southern regions as a part of:

- main gas pipeline on Bozoi – Shymkent section, extending to 1 110 km, pipeline bend to the operating GCS Samsonovka (Akbulak) – 33,5 km and pipeline bend to the operating GCS Kereit extending to 22,5 km;
- GCS Bozoi, GIS Bozoi, GIS Kereit

and GIS Akbulak (for provision of gas capacity to 6 bln m³).

II stage (2014-2015) of construction considers gas transport in the volume up to 10 bln m³ per year on Beineu – Bozoi – Shymkent route for provision of growing consumption in the RK Southern regions and possible contractual export gas deliveries to PRC as a part of:

- Beineu – Bozoi section, extending to 311 km;
- Additional gas compressor station Karaozek, GIS Beineu (for provision of gas capacity to 10 bln m³).

An authorized capital of engineering company in the amount of \$500 mln from each Kazakhstan and China participants has been formed to finance the project, as well as project financing has been attracted.

On July 17, 2012, the Partnership was given a license № 75 by CCHU RK for construction and installation work on the project implementation "Construction of Beineu – Bozoi – Shymkent gas pipeline (1 part Bozoi – Shymkent)".

On the sites of linear construction, the companies "NGSK "KSS" JSC and CPPLB Kazakhstan LLP perform construction and installation work on regular basis, among them: preparation and clearing of area for a gas pipeline, welding of piping connections, transportation and laying of pipes along the line of a gas pipeline, non-destructive inspection and insulation of weld seams, trenching, pipes installation and backfill.

With a view of optimization of «SMGP» gas transport system operation, reduction of operational costs, provision of safe, efficient and uninterrupted operation of «SMGP» and «Makat–Northern Caucasus» MGP, the investment project «Development of turbo compressor department № 4 GCS Makat» is realized.

A new gas compressor department № 4 with installation of 7 units with unit capacity 11,4 MWt on place of demounted TCS-5 will be built in the framework of project implementation. The given project will permit the reduction of direct operating costs by 25 605 mln tenge for the imple-

mentation period, and also cut down pollutant emissions to the environment.

In 2012, all buildings of a new department were built (SOB, ROB, checkpoint, PTS gas ACU, oil depot), main processing equipment (dust catcher, 7 units of GPU in individual storages, gas ACU, emergency diesel power plants, reservoir for water storage $V= 300 \text{ m}^3$) was mounted. Installation of process communications, construction of inlet and outlet apron was performed. Finishing works are done in the above mentioned buildings of a new department.

"DEVELOPMENT OF TURBO COMPRESSOR DEPARTMENT № 4 GCS MAKAT"

"REGIONAL GAS TRANSPORT"

Due to high wear degree of gas networks together with the development industrial enterprises and population growth in the region, in 2009 a decision on project implementation «Renovation of gas distribution system of South-Kazakhstan oblast» was adopted. The project implementation will permit to ensure reliable and uninterrupted supply of natural gas to Shymkent and South-Kazakhstan oblast, and also enlarge guarantee period of gas pipelines operation and gas capacity of networks due to optimization of gas pipeline diagram from 85 thousand m^3/h to 258 thousand m^3/h . The development and approval of

DED on first project stage is completed. Totally, since the beginning of project implementation, there has been replaced 667 km underground gas pipeline, built 11 GDP with gas pipelines of high, medium and low pressure, installed 220 WP. According to the plan, 27 thousand of Shymkent consumers and more than 60 thousand of consumers in the oblast are waiting for switching. Thus, at the reporting date 42% of the total volume of work under the project has been performed. In 2012, construction and installation work on the project in the framework of signed contracts for the year were completed.

"RENOVATION OF GAS DISTRIBUTION SYSTEM OF SOUTH-KAZAKHSTAN OBLAST"

Within the project, the construction of a gas ring of high pressure and connection with gas pipelines of medium pressure as well as renovation

of the existing gas pipelines is assumed. The project implementation was carried out in the framework of the concept, identified by FS, as

"CONSTRUCTION AND RENOVATION OF GAS PIPELINES OF ALMATY AND ALMATY OBLAST"

soon as cash was accumulated from outside investors. For more efficient utilization of resources, the project implementation was planned in two main stages, consisting of 11 sub-stages.

Currently, on 1 stage the following was done: construction of 0,7 km of gas pipeline of medium pressure D-500 mm in Altyn–Besyk micro-district, construction of 2 GDP with

connection to the existing pipelines of medium pressure, construction of 4,67 km HP pipeline NB-700 mm from GDP Gulder to Talgarski tract, installation of 2 GDP, and project implementation «Computerized system of information collection from gas metering units», installation of 2 WGDP.

The project was suspended due to the absence of finance sources.

"RENOVATION OF GAS DISTRIBUTION NETWORK OF TARAZ CITY"

The present system of Taraz city gas supply is characterized by a considerable corrosion of pipes and equipment, overlasting life cycle of pipes operation, that in some places reaches more than 40 years, and ever-increasing need in funds, only enough for gas distribution network maintenance and replacement of fault pipeline sections.

For reliable and uninterrupted gas supply of Taraz city and also expansion of guarantee period of gas pipelines operation and gas capacity of networks from 101,5 thousand m^3/h to 150,5 thousand m^3/h and reduction of losses, in

2011 KazTransGas JSC started the implementation of a Project «Renovation of gas distribution network of Taraz city».

According to the project, a number of measures on renovation and upgrade of Taraz gas distribution system supposes is supposed to be done.

In 2011, FS for the project was developed together with performance of engineering survey of gas distribution network. In 2012, DED for 1 and 2 start-up facilities of 1 part of the project were received. The project implementation began in November, 2012, 6 km of MP gas pipeline was laid.

"GAS INFRASTRUCTURE DEVELOPMENT OF KYZYLORDA CITY"

For the expansion of gas infrastructure in Kyzylorda city and natural gas supply of industrial and municipal enterprises of the region, the establishment of technical facilities for gas infrastructure development of Kyzyl-orda oblast, a project was launched, that anticipates the supply of a ring gas distribution system of the city by the construction of HP gas pipelines with total length – 13 km, low pressure – 207 km, with total gas capacity 21 950 m^3/h . Besides,

the project plans installation of 6 GDP, 5 GCU. Thus, the population and municipal enterprises of micro-districts Al-Farabi, Sayahat, Zhana-Auyl, district Beibarys, Rismash along with Titov settlement of Kyzylorda city will be supplied with gas.

As a result of project implementation, the achievement of gas supply for Kyzylorda city from 77% to 90% is expected;

In January, 2012, the implementation of 1 stage of the project was ap-

proved. In 2012, the first stage of the project "Gas infrastructure development of new residential micro-districts of Kyzylorda city" was completed by constructing HP (total length 12 km) and LP (195 km) gas pipelines with

gas capacity 21 950 m³/h. 6 GDP and 5 GCU were installed on gas distribution networks and commissioned, gas supply to consumers is done. The volume of works on 1 stage is finished.

To supply natural gas to the regions of the republic without gas, particularly, Shu city and 23 near-by settlements of Zhambyl oblast, and to establish technical facilities for gas infrastructure development of new regions, in 2012 a construction project of the supply line with length 106km from AGDS-Kordai to Shu city of Zhambyl oblast was realized.

In 2011, DED development on the project together with state expert review was executed. In the end of December, 2012, Kordai-Shu gas pipe-

line was commissioned.

In the framework of project implementation, a new 106 km of HP underground gas pipeline of first category – 1,2 MPa was constructed. Gas pipeline passes through 6 motor-roads, 4 rivers (Shu, Rgaity, Kalguty, Kakpatas), 8 concrete channels, 3 EPL (500,220 kWt). Intersection of water barriers and motor-roads were executed by HDD installation. On the place of existing AGDS Kordai a new gas distribution station made of blocks with capacity 80 thousand m³/h.

" CONSTRUCTION OF THE SUPPLY LINE FROM AGDS-KORDAI TO SHU CITY OF ZHAMBYL OBLAST"

The project assumes the design and construction of new street and block LP and MP gas pipelines with installation of GCU to reach the level of 100% for Almaty gas supply.

As a result of project implementation, it is planned to commission LP and MP gas pipelines with length approximately 533 km, that will create conditions for connection

of about 21,3 thousand potential consumer and provide anticipated growth of natural gas consumption by 103 mln m³ or 10% in Almaty by 2020.

As of 01.01.2013, 333 km out of 533km gas pipeline was laid, 3 units of pipeline electrochemical protection, 72 GCU and 75 protectors were installed.

"GAS INFRASTRUCTURE DEVELOPMENT OF FINAL CONSUMERS OF ALMATY RESIDENTIAL SPHERE"

The project assumes Gas infrastructure development of settlements in Ili district (Baiserke, Yntymak, Zhana Talap, Kok-Kainar, Koyankus, district Troinik) and Talgar district (PIT

Alatau, Southern part of Talgar city) of Almaty oblast, i.e. design and construction of new street and block LP and MP gas pipelines with installation of GCU.

"GAS INFRASTRUCTURE DEVELOPMENT OF SETTLEMENTS IN ILI AND TALGAR DISTRICTS OF ALMATY OBLAST (II PART)"

As a result of project implementation it is planned to reach gas supply level of Almaty oblast from 6 to 8%.

As of 01.01.2013, 157 km of HP, MP and LP gas pipelines were laid, 55 units of GCU were installed.

"GAS INFRASTRUCTURE DEVELOPMENT OF THE RK REGIONS"

In 2012, KazTransGas JSC together with local executive bodies continued their work on gas infrastructure development of regions in the republic. In 2012, the total amount

of KazTransGas JSC investments for project implementation on gas infrastructure development and renovation of regional gas distribution system accounted for 13,960 bln tenge (without VAT).

"TRADE OPERATIONS"

"CONSTRUCTION OF ACSGF"

Within the scope of innovation-driven growth, and also environmental improvement in Almaty, in 2010 KazTransGas JSC together with BG and city Akimat realized a pilot project of Almaty motor transport transfer to compressed natural gas. In the framework of the given project, Automobile compressor station gas filler (ACSGF), servicing 200 municipal buses.

In 2011, KazTransGas JSC started project implementation on construc-

tion of additional 5 ACSGF in Almaty. In May, 2011, KazTransGas-Onimderi LLP (50%) and KOLON Corporation (50%, South Korea) founded a joint venture "AvtogasAlmaty" LLP that began design and construction and installation works.

As of December 31, 2012, the following main works were done on the project:

- commissioning of 1 ACSGF;
- Works on 4 ACSGF are under way.

Innovations

KazTransGas JSC (further – Company) has developed and introduced the Rules on innovation activity in the group of its enterprises. The present Rules regulate the procedure and approaches to the performance of investment activity in the Company and its affiliated and associated organizations. The Rules are targeted to the improvement of efficiency and productivity of Company and its affiliated and associated organizations innovation activity by complex and system approach.

The Company participated in the Republic Contest “Innovative Kazakhstan” (further – Contest), organized by NWF Samruk-Kazyna JSC, that took place in 2012. The Company came second among all companies, included in NWF Samruk-Kazyna JSC group of enterprises. Within the Contest, there have been received 27 proposals, 13 of them have been approved and, currently, identification of applicability and introduction for the given proposals is performed.

Since 2012, the Company has been implementing 4 innovation projects:

RENOVATION OF SKO GAS DISTRIBUTION SYSTEM

1

There is a persistent trend of population growth, number of small businesses and population occupied in this business in SKO, especially, in gas supplied districts of the oblast. Deterioration of gas pipelines, equipment and growth of processing losses in gas distribution system became the most significant issue of SKO gas distribution system.

In this connection, there is a necessity to renovate gas distribution system that will include the substitution of LP metal gas pipelines for MP polyethylene pipelines in low-rise sector with application of two stage system of gas supply that cuts down processing losses. Installation of individual GCU with SMART-card directly at each low-rise consumer, improving the way of payment for supplied gas.

New equipment is equipped with metering units, allows information transfer to the central dispatcher board (in future, introduction of automated control systems), and has advantages during installation. Total volume of investments to the given project is 26 475 bln tenge.

RENOVATION OF TARAZ GAS DISTRIBUTION SYSTEM

2

Renovation of Taraz gas distribution system is done to improve operation reliability and safety during its maintenance, to reduce above-level processing losses, recovery of gas pipelines design capacity, taking into account growth prospects of Taraz for the period till 2030.

The project considers substitution of LP and MP metal gas pipelines with active corrosion for high quality polyethylene pipelines. Utilization of diaphragm gas meters with built-in SMART-cards and thermo-correctors permit a more precise gas metering, use of advance payment system working with consumers. A transfer to 2 stage system of gas supply will allow solving the problem of insufficient gas pressure at consumers, increasing gas capacity, detecting and removing illegal tie-ins.

Thus, project implementation will enable to reduce gas losses in network, improve reliability and sustainable gas supply of population and city enterprises,

create conditions for industry, small and medium size business development, assist the improvement of level and quality of population living. Total volume of investments in the given project is 18 404 bln tenge.

INSTALLATION OF EJECTORS AT GAS EXTRACTION FROM “ZHAKSYKOYANKULAK”

3

For the first time in practice, during the operation of underground storage facilities (USF) of the RK, it is planned to apply such energy saving technologies at gas extraction. The application of the given technology makes it possible to refuse from purchasing expensive compressor equipment.

The same installations and approach for the efficiency improvement of USF operation have been firstly and exclusively executed and applied at Pestchano-Umetskoye USF Gasprom OJSC.

Presently, it is planned to apply the same technologies for the first time at one of USF in Germany. There are no other examples of such technologies application in the world. The total volume of investments for the given project is 499,1 mln tenge.

INTRODUCTION OF PORTABLE GAS COMPRESSOR STATIONS

4

Utilization of portable gas compressor stations (PGCS) on the basis of motor vehicles will enable to perform a swift delivery of compressor to any section of main gas pipeline where repair is planned. PGCS is a stand alone compacted containers on the basis of motor vehicles, that allows quick installation at any place and cut off blowing, reduction of gas losses, economic and environmental effect.

Similar installations are on the stage of pilot operation at Gasprom OJSC objects and the available results evidence about their appropriateness for use.

Total volume of investments for the given project is 2 046 bln tenge.

Risk management

Company activity and its affiliated and associated organizations are subject to risk affect. The Company recognizes the importance of risk management as one of the key components of corporate governance system, aimed to timely identification and taking measures for reduction of risk level that can affect price and Group image.

The target of Company risk management is a provision of reasonable security in strategic and operational business sustainability.

In order to classify and unify risk management system and internal control, the Company has developed, updated and approved:

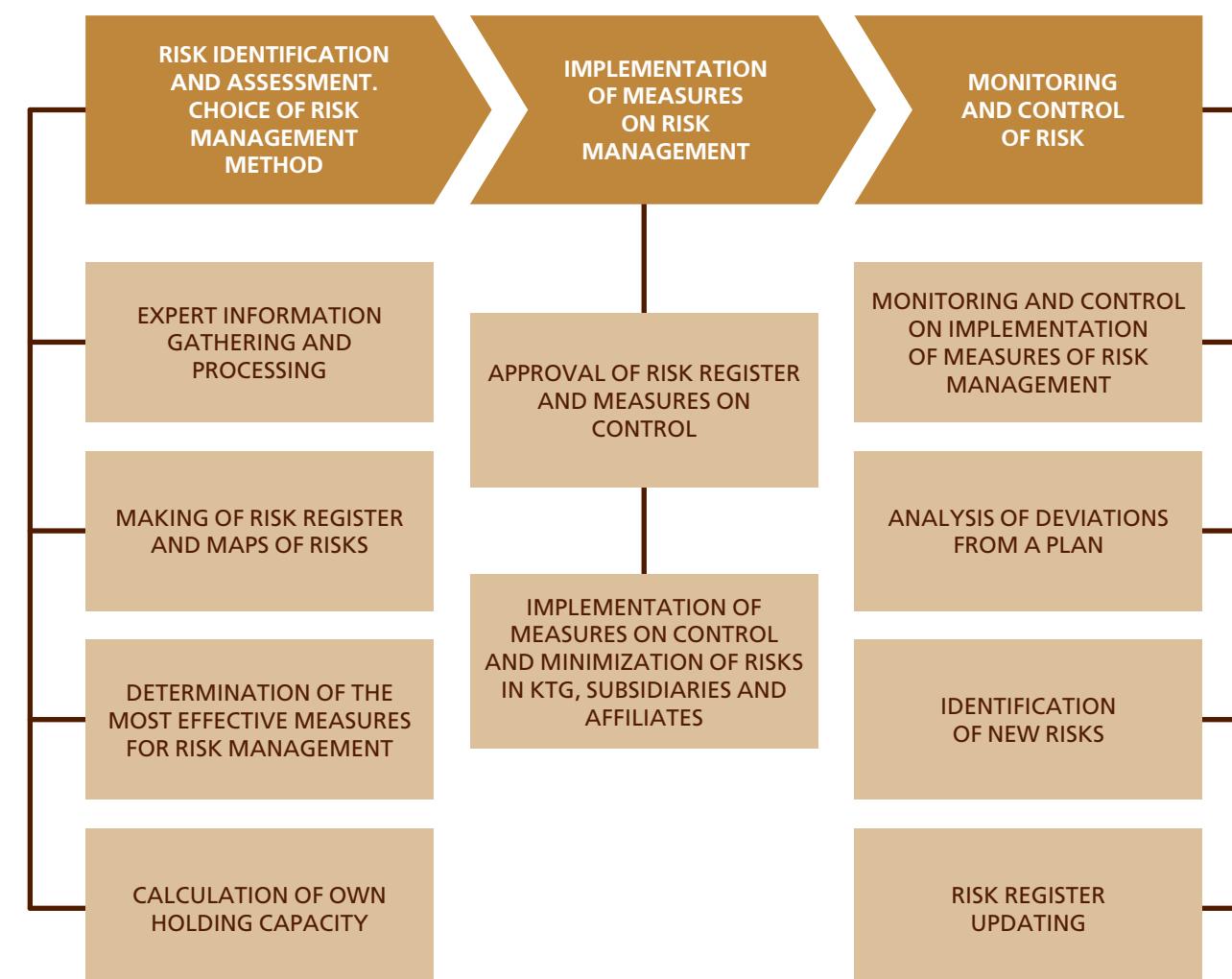
1. The Provision about internal control system of KazTransGas JSC (decision of the Board of Directors № 9 dated 01.07.11);
2. Policy of risk management of KazTransGas JSC till 2013;
3. Rules for risks identification and assessment of KazTransGas JSC;
4. The Provision about committee on risks of Provision (decision of the Board of Directors № 14 dated 26.10.2011)

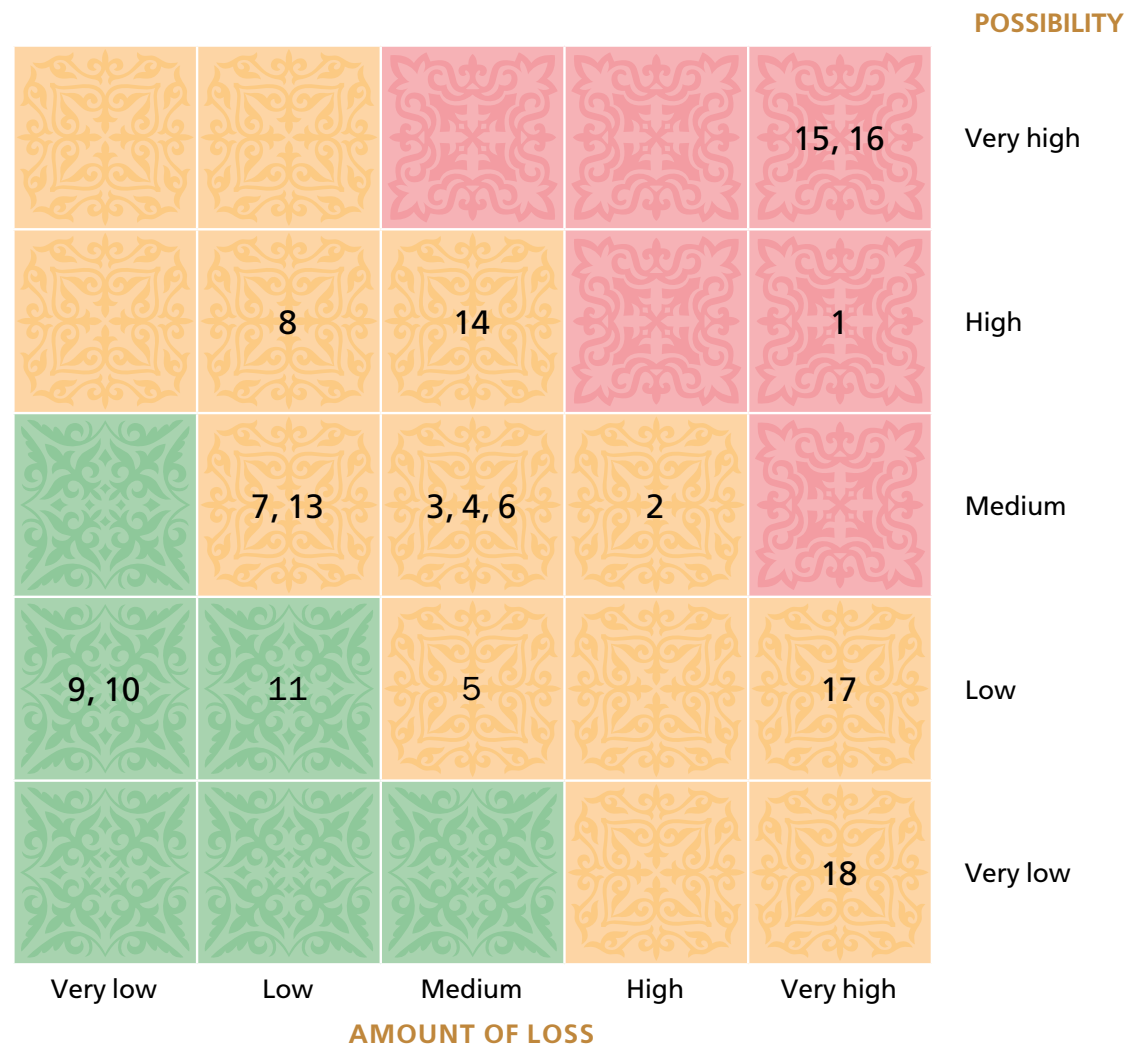
«Synymuyiz» – a broken horn. The ornament represents a deformed rectangle, bending four times inside. This ornament is applied for decoration of carpets, goods made of chiyi, baskur, alasha and different bags, as well. The appearance of ornament resembles a broken horn of an animal.

STAGES OF RISK MANAGEMENT PROCESS

MAP OF RISK FOR KAZTRANS GAS JSC FOR 2012

LIST OF RISKS

1. Faults in business processes management. Stoppage or reduction of production efficiency due to restructuring. Excessive influence of shareholders	7. Risk of unauthorized tapping by Kyrgyz consumers.	13. Risk of invested capital loss (KyrKazGas)
2. Default/cross-default risks on loan liabilities	8. Risk of failure of obligations regarding gas supply under Commission signed between KTG JSC and KRG LLP.	14. Risk of non-payment of financial aid
3. Default risk on KTG guarantee bonds	9. Failure in condensate feeding from CGTP to gas treatment facility	15. Risk of integrity damage of gas pipeline system
4. Cash deficiency risk	10. Well going out of control	16. Accident risk or mechanisms, equipment and facilities damage
5. Default risk of bank on deposits	11. Negative result at exploration work	17. Risk of soundness of third parties assets, taken by the Company for maintenance and operation
6. Tenge fluctuation against US dollar	12. Man-made or industrial accident at gas transport	18. Cost increase for debt service due to floating rate LIBOR growth

Risk register and plan of measures for risks mitigation for 2012*

Risk №	Risk or threat for the achievement of set tasks /targets	Plan of measures on risks mitigation		
		Measures of risk management	Estimation cost of measures, mln USD	Measures realiz. period
1	Faults in business processes management. Stoppage or reduction of production efficiency due to restructuring. Excessive influence of shareholders	Developed and submitted to the shareholder, a concept of KTG group restructuring. Conducted due diligence on the issues of KTG restructuring, defined risks on Plan of Measures on KTG restructuring, approved by KMG JSC Board, offered scenarios of KazTransGas JSC group restructuring.	0	2012
2	Default/cross-default risks on loan liabilities	AAE loans monitoring, guaranteed by KTG, analysis and forecast of covenants on AAE and KTG. Analysis of events, possibly leading to cross-default. Restructuring if necessary, to avoid default and cross-default.	0	2012
3	Default risk on KTG guarantee bonds	1. Monitoring and updating of AAE financial indicators to avoid violation of limits on obligations; 2. AAE loans monitoring, analysis and forecast of covenants on AAE and KTG	0	2012
4	Cash deficiency risk	Cash flow forecast, opening and up keeping of credit lines, use of letters of credit, work on optimization of Account Receivable and payable	0,188	2012
5	Default risk of bank on deposits	Monitoring of deposit banks credit rating	0	2012
6	Tenge fluctuation against US dollar	Consideration of currency rates hedging measures	0	2012
7	Risk of unauthorized tapping by Kyrgyz consumers	Negotiations with China party about gas purchase, that will go through the girls between Kazakhstan-China MGP and BGR-TBA MGP.	0	Jan.-Apr., Oct.-Nov.
8	Risk of failure of obligations regarding gas supply under commission agreement between KTG JSC and KRG LLP	Conduction of negotiations to sign an agreement for gas supply. Timely issue of a Decree, setting a price.	0	Jan.-Dec.
9	Failure in condensate feeding from CGTP to gas treatment facility	1. Revision of conditions on participation agreement with AGPZ LLP. 2. Communication with local executive body on readiness of assistance delivery in emergency situation. 3. Consideration of issue on expansion of gas condensate customer base.	0	2012
10	Well going out of control	In case of contractor engagement in drilling works, it is necessary to provide in agreement that in case of an accident, the contract bears all costs for its liquidation. 1. Daily monitoring of wells condition. 2. Purchase of equipment and devices necessary for accidents prevention and well repair. 3. Wells insurance in case of risk occurrence. 4. Establishment of disaster fund for recovery from risk occurrence	0,29	2012

Risk №	Risk or threat for the achievement of set tasks /targets	Plan of measures on risks mitigation		
		Measures of risk management	Estimation cost of measures, mln USD	Measures realiz. period
11	Negative result at exploration work	1. Project development for appraisal of contract area by specialized engineering company. 2. Systematic inspection of exploration quality (supervisor).	0,25	2012
12	Man-made or industrial accident at gas transport	1) Major repair of linear part and GCS equipment; 2) training/skills improvement of service personnel		Constant
13	Risk of invested capital loss	Measures will be defined according to agreements reached during the visit of work group to Kyrgyz Republic.	0,00	2012
14	Risk of non-payment of financial aid	Measures will be defined after a visit of delegation to Georgia	0	2012
15	Risk of integrity damage of gas pipeline system	Provision of GTS reliability by renovation and retrofitting of main gas pipelines (MGP), gas compressor stations (GCS), underground storage facilities (USF), power supply object, automatic control systems, control, protection and equipment control. Modules upgrade PS, TORO system SAP. Organization of timely material supply for operating needs and repair. Measures performing to ensure objects reliability operation in autumn-winter season and preparation to spring flood. Provision of GTS safety by timely maintenance, diagnostics, repair. Maintenance of optimal operation regime of GTS.	285	2011-2012
16	Accident risk or mechanisms, equipment and facilities damage	Voluntary Company property insurance. Carrying out fire preventive measures at the object. Personnel training on fire safety measures, obligatory passing of basic fire safety. Keeping of fire service. Installation and maintenance in instant readiness of automatic fire fighting system and fire alarm. Objects supply with fire fighting appliances. Personnel training of hazard control tactics, ability to use fire fighting appliances. Development of operation plans for objects fire fighting and drilling of personnel by fire fighting service. Development of plans for emergency liquidation. Conduction of anti-flood activity, etc.	4,73	2011-2012
17	Risk of soundness of third parties assets, taken by the Company for maintenance and operation	Organization of insurance. Compliance with the requirements of engineering data, regulating GTS maintenance and operation. Personnel skills upgrade. Meeting the requirements of IND, defining reception procedure and service of exterior assets	-	2011-2012
18	Cost increase for debt service due to floating rate LIBOR growth	Consideration of possible LIBOR rate hedging, tariff correction	-	2011-2012

MEASURES ON RISK MANAGEMENT OF KAZTRANS GAS JSC

- AAE loans monitoring, guaranteed by KTG, analysis and forecast of covenants on AAE and KTG, analysis of events, possibly leading to cross-default. Restructuring if necessary, to avoid default and cross-default;
- Regular monitoring and analysis of market factors impacting the rate;
- Negotiation with KazRosGas LLP and Gasprom OJSC on provision of receiving the agreed volume of Kazakhstan gas in commission agreement and fulfillment of obligations in full;
- Daily remote monitoring of CGTP and wells, systematic quality control of conducted exploration;
- Application submission to ARNM with the developed method of profitable tariff calculation for approving a new tariff for Amangeldy gas;
- Inclusion to the Company budget the costs for assets devaluation in cases of application rejection by ARNM;
- Annual activity planning, diagnostics conduction, major repair of productive assets to prevent accidents and incidents;
- Developed plans for possible accidents recovery, annually hold wide scale complex command and staff exercises;
- Improvement of measures on labor protection, industrial and fire safety, personnel responsibility;
- Accidents and emergency situations insurance, production and construction, and also Company tangible assets.

Quality management system

KAZTRANSYGAS JSC

The sphere of quality management system (QMS) of KazTransGas JSC is corporate assets management on gas transport and distribution throughout Kazakhstan and gas sales at domestic and foreign markets.

Coordination of activity in the sphere of business units' management system of KazTransGas JSC and its affiliated and associated organizations (AAE) as related to introduction and improvement of management system is executed by department of integrated management system control.

For the purposes of continuous improvement and development of business processes control system of KazTransGas JSC, the following measures have been conducted:

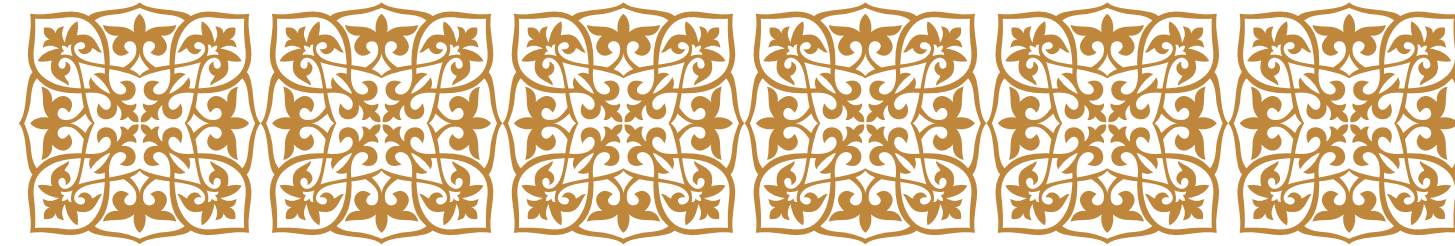
- On development and introduction of innovation activity management system, including the description and introduction of the process "Innovation activity management in the group of KazTransGas JSC enterprises" together with AAE. In the framework of introduction of innovation activity management system there has been made a diagnostics (analysis) of KazTransGas JSC activity and identified trends for its improvement;
- On training of senior management and executive officials of KazTransGas JSC business units within the project on innovation activity;
- On process automation of QMS internal audit and analysis of QMS assessment on part of senior management in the form of automated Database IMS within the existing document management in KazTransGas JSC;
- Conducted QMS internal audit of business units and senior management of KazTransGas JSC applying automated Database IMS in module "QMS internal audit".

In 2012, jointly with PF "Corporate University "Samruk-Kazyna" a training of personnel at all levels on activity efficiency of development and improvement was conducted.

INTERGAS CENTRAL ASIA JSC

Intergas Central Asia JSC has an integrated management system, confirmed on compliance with international standards requirements ISO 9001:2008, ISO 14001:2004 and OHSAS 18001:2007.

In 2012, an affiliated company of Intergas Central Asia JSC carried out an analysis of energy efficiency in affiliated companies, elaborated a list of measures for all affiliated companies for inclusion in the Baseline measures on energy efficiency for 2013 – 2014, on updating and making amendments to the internal documents. The analysis of Targets for 2012 in the sphere of QMS, EMS and HCMS&LS has been done.

KAZTRANSYGAS-ALMATY JSC

An affiliated enterprise KazTransGas-Almaty JSC has an integrated management system (IMS) in accordance with international standards requirements ISO 9001:2008, SO 14001: 2004, OHSAS 18001:2007.

In 2012, KazTransGas-Almaty JSC had first IMS witness audit on compliance with international standards requirements ISO 14001:2004, OHSAS 18001:2007 and ISO 9001:2008, performed by auditors of international certification office TUV Thüringen.

In 2012, KazTransGas-Almaty JSC had an additional instructing of senior officials at work places on standards requirements performance ISO 14001:2004, OHSAS 18001:2007 and ISO 9001:2008.

KAZTRANSYGAS AIMAK JSC

KazTransGas Aimak JSC has an integrated management system (IMS), certified in accordance with international standards requirements ISO 9001:2008, ISO 14001:2004 and OHSAS 18001:2007.

In 2012, an affiliated enterprise KazTransGas Aimak JSC in the framework of continuous improvement of management system, developed and introduced documents and procedures, regarding environmental risks reduction, hazardous industrial factors, issues of risk management and self-attitude, renovation of production facilities, provision of services.

In 2012, KazTransGas Aimak JSC made an expert examination on methodology of separate accounting on business processes for automation of balanced scorecard (BSC).

AMANGELDY GAS LLP

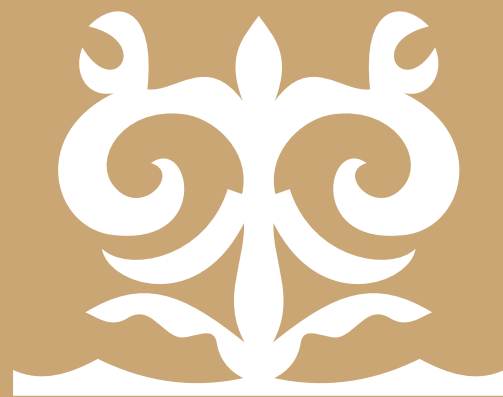
Amangeldy gas LLP has an integrated management system and received national conformity certificates on ST RK ISO 9001-2009, ST RK ISO 14001-2006 and OHSAS 18001:2007.

In 2012, Amangeldy gas LLP increased its performance on environmental aspects, risks and spheres of activity quality, management efficiency activity of Partnership at all stages.

ACTIVITY IN IMS SPHERE OF KAZTRANSYGAS JSC GROUP OF ENTERPRISES

For the moment, the management system of KazTransGas JSC group of enterprises is integrated in accordance with international and national standards requirements, management system is developing consistently and dynamically, activity is performed according to the established business processes that describe all management stages: planning, execution, control, analysis for further improvement of Company management system as a whole.

Environmental protection, industrial safety and labor protection

«Arkarmuyiz» – horns of arkhar. The elements of this ornament are very similar to the elements of «koshkarmuyiz», but more curved and branchy. They are used for decoration of carpets, tuskiizes, syrmaks, embroidery, clothes, furniture, and domestic articles.

COORDINATION ACTIVITY OF KAZTRANS GAS JSC IN THE SPHERE OF LABOR SAFETY AND PROTECTION

In 2012, the activity on provision of industrial, fire safety, labor and environmental protection on production objects of KazTransGas JSC group of Enterprises (further – Company) was held in accordance with the existing legislative, regulatory acts and engineering regulations of the Republic of Kazakhstan by “Uniform occupational safety management system” (UCSMS) of NC KazMunaiGas JSC, UCSMS of Intergas Central Asia JSC, UCSMS of KazTransGas-Almaty JSC and KazTransGas –Aimak JSC. The measures stipulated by the work plan in the sphere of industrial safety, labor and environmental protection for 2012 of KazTransGas JSC central office were fully fulfilled.

According to the schedule, during this period, jointly with representatives of NC KazMunaiGas JSC, there had been carried out inspections of safety conditions and labor protection in central office of KazTransGas–Aimak JSC, KazTransGas Onimderi LLP, GMPM Taraz, GMPM Atyrau, GMPM Aktau, GMPM Aktobe, GMPM Uralsk, GMPM Kyzylorda, Intergas Central Asia JSC, South-Kazakhstan, Mangystau, Aktobe, West-Kazakhstan, Kyzylorda production branches of KazTransGas–Aimak JSC, Asian gas pipeline LLP, Beineu-Shymkent gas pipeline LLP.

According to the inspection results, there have been prepared recommendations on operations, and sent to affiliated and associated enterprises (further – AAE) for taking actions.

Totally, during 2012, there were made 28 inspections of 5 and 6 level in the Company. State inspection bodies made 82 inspections: MES – 40; SSES – 17; MLSPP – 6; prosecutor’s office – 8; MEP – 11.

In the 4th quarter of 2012, there was prepared and approved a schedule of AAE objects inspection for the Company organizations for 2013.

For the elaboration of a uniform trend on improvement of labor protection system, industrial, fire and environmental safety:

- In July, current year, under the chairmanship of Deputy Director General of the Company on GTS management, there was organized organizational and methodical meeting on labor safety and protection. The deputies of AAE chief executive officers on production, the heads of business units on AAE labor safety and protection took part in this meeting. The issues of reporting types of enterprise information system of documentation management, developed by NC KazMunaiGas JSC were considered; the introduction of a uniform reporting type and planning on labor protection, industrial, fire and environmental safety was performed.
- In September, current year, under the chairmanship of Director General of the Company there was organized an extended session on labor safety and protection with participation of chief executive officers of all Company AAEs. A protocol resolution of the given meeting determined a set of specific organizational and practical measures for labor safety and protection system improvement in the group of enterprises.

- By the Decree of the Director General of the Company № 132 dated September 13, 2012, there were approved uniform forms on breakdown of budget costs, planning, reporting, main indicators on labor protection, industrial, fire and environmental safety.
- By the Decree of the Director General of the Company № 184 dated December 24, 2012, responsibilities between the Company senior management for work management on safety ensuring of KazTransGas JSC group of enterprises were delimited.
- By the Decree of the Director General of the Company № 185 dated December 24, 2012, a new operation com-

mission on emergency situation, informing about incidents and accidents was created.

A Standard provision "About operational control of labor safety and protection services of affiliated and associated organizations of KazTransGas JSC to the department of industrial safety, labor and environmental protection of KazTransGas JSC was worked out in the 4th quarter of 2012.

Work plan of central office for 2013 in the sphere of labor safety and protection was approved. AAE elaborated and the chief executive officials approved work plans on labor protection of personnel, industrial, fire and environmental safety for 2013.

In 2012, measures on labor safety and protection on the objects of KazTransGas JSC group of enterprises were taken in accordance with the existing legislative, regulatory acts and engineering regulations of the Republic of Kazakhstan by "Uniform occupational safety management system" (UCSMS) of NC KazMunai-Gas JSC.

A complex program in the sphere of labor safety and protection of KazTransGas JSC for 2013-2017 has been prepared, as well as collection of necessary information for the development of Guidelines "Uniform occupational safety man-

agement system" for KazTransGas JSC group of enterprises is started.

There were no occupational accidents during the reporting period.

An Employer's liability insurance contract for injury or disease to its employees arising out of their employment is signed and remains in force in the central office of the Company.

Similar contracts are signed in all AAE of the Company.

Accountable strength of the Company organizations in 2012 amounted to 13 351 people. 6 270 people out of this number are occupied at harmful exposure.

LABOR PROTECTION

From the year to date, KazTransGas JSC had participated in the Round Table discussion on the issues of GHGs emission quota for 2013, held by Kazenergy association and Kazakh research institute of ecology and climate.

In accordance with the requirements of the Environmental Code of the RK, since

January, 2013, there are restrictions of enterprises activity without quotas on GHGs emissions. For the uniform approach to understanding mechanisms of Kioto Protocol implementation, in November, 2012, there was held a corporate training on the given theme among employees on environmental protection of the Company

ENVIRONMENTAL PROTECTION

organizations.

Due to adoption of obligations for the second period of Kioto Protocol by Kazakhstan, the Company had started a preparation of visits to the foreign gas transmission companies for the exchange of experience in the sphere of project development on GHGs emissions reduction and emissions trading.

A work on annual inventory of GHGs emission sources and submission of GHGs certificates to the authorized body for further

registration in State Cadastre is continued. The objects of Intergas Central Asia JSC out of Company group have been included in national plan on quotas allocation for GHGs emissions. GHGs emissions from the objects of other enterprises of the Company group accounted for less than 20 000t per year.

Emissions of Asian gas pipeline LLP, planned after commissioning of objects under construction, will get quota out of state reserves.

INDUSTRIAL SAFETY

KazTransGas JSC in provision of its industrial safety is governed by the Law of the RK "About industrial safety on hazardous production facilities".

In order to fulfill the mentioned Law, by the Decree of the Republic of Kazakhstan dated October 28, 2011, № 1225 "About approval of Rules and terms of training, instruction and assessment of knowledge on labor safety and protection of employees", by the Decree of the Company Director General № 130 dated September 11, 2012, a list of Company staff subject to training and knowledge assessment on labor protection and industrial safety was made. In accordance with the given Decree, in the reporting period there was organized and conducted a training and knowledge assessment of production facilities employees of the Company.

During the year to date, an introduction of 2 sets of portable gas compressor stations for natural gas utilization left in a section of decommissioned gas pipeline that absolutely excludes hazardous emissions to the environment had been started in the Company.

An introduction of a method of instrument methane leak detection is under way. Thermal viewer FLIR GF320 can easily detect any subtle gas leaks, permits to survey large areas and detect gas leaks in real time mode – a notably safe method of non-destructive control, pro-

viding a long-distance objects monitoring during a short period without business interruption.

A system of safe pipe cutting and edge preparation was introduced, allowing cutting and demounting of spools without thermal cutting of equipment, and also metal cutting for repair of defective welding joint without spool substitution and without changing spatial position of a pipeline.

Commissioning of portable nitrogen compressor stations has begun that will ensure the prevention of explosive steam and gas mixture during operation.

The equipment of non-destructive control of remote diagnostic unit for the inspection of gas compressor station piping has been introduced.

There was one industrial accident. In the segment of 401 km MGP BGR-TBA of 2nd thread in the area of two waste channels crossover from the cotton fields before aerial crossing in gas direction, on April 4, 2012, there was a full rupture of gas pipeline with further burning of natural transported gas. According the Contract of Compulsory environmental civil liability insurance for environmental harm № 084-01-12R dated March 20, 2012, of "Affiliated Insurance Company of Halyk Bank of Kazakhstan "Halyk-Kazakhin-strah" JSC (further - Insurer) had paid an amount of 16 778 929 tenge.

Social responsibility

PERSONNEL POLICIES

The Company, recognizing its social responsibility of the business, makes an effort to assist in social progress and growth of society welfare, stable development and well-being of population in regions, improvement of well-being level of its employees. Care about each employee, the priority of social issues solutions is the basis of the Company policy.

In terms of the current changes, there is a need in timely introduction of innovation assuring organization compliance with ambient conditions. At that, the personnel policies is updated according to the implementation in response to new requirements of a constantly changing ambient environment, save for a part of personnel policy, that engages employees key interests (for instance, employment policy, labor payment), that has to be predictable and stable.

Personnel policies serves to join the existing approaches, best practices and instruments of HR management taking into account the best experience in the sphere of staff relations, thus enabling to form a uniform approach and develop a corporate value system of KTG in the sphere of HR management. The following basic principles were laid in the basis of the developed Personnel Policies:

- **Transparency** – openness at all stages of HR management;
- **Integrity** – engagement of all activity spheres in HR management;
- **Consistency** – review of all policy elements in reference to each other;
- **Relevance** – application of up-to-date scientific research in the sphere of HR management that can provide maximum economic and social effect;
- **Efficiency** – costs for measures in the sphere of HR management have to be justified by the results in production activity.

The Company group of enterprises pays much attention to the growth of social payments aimed at the creation of healthy environment among staff that enables employees to successful performance of their main functions. KazTransGas JSC offers its employees a social services pack, including medical insurance, material aid, such as for medical treatment and health improvement during vacation, etc. On the basis of collective contracts and Rules of labor payment and social support provision, in 2012, the employees from the Company group of organizations were paid the following types of material aid:

- Material aid for vacation on health improvement – 1 502 855 thousand tenge;
- Birth grant – 43 877 thousand tenge;
- Payments for awarding with diploma, medal - 2 751 thousand tenge;
- Other payments (first marriage, retirement, aid to unemployed pensioners, for medical treatment and surgery in exceptional cases, etc.) – 162 633 thousand tenge.

In 2012, the Company together with Labor Union conducted the following events: Summer and Winter Spartakiada games among the Company group of enterprises' staff, festive events for children (organized presents, entertainments), etc.

In 2012, there was allocated and assimilated 120 054 thousand tenge for children events and vacation for staff and their children.

In 2012, the total sum of social payments in KTG group of enterprises (including social payments by the employer) accounted for 2 215 501 thousand tenge.

EMPLOYEES' SOCIAL PROTECTION OF A GROUP OF ENTERPRISES

In order to provide a good quality of labor and living conditions of staff and their families, the funds are annually included in the Group budget for voluntary medical insurance, involving a wide range of medical services in the best clinics of Kazakhstan. Thus, the program of employee medical service, together with a whole range of medical services, stipulates service of his family (spouse, children) on the same conditions. Moreover, casework of biological pregnancy is included in the list of services delivered by insurance company.

So, in 2012, at the expense of the Company group of enterprises an employees medical insurance was performed in total 331 mln tenge, among others the insurance of KazTransGas JSC employees - 23,7 mln tenge.

It is commonly known, that the activity of most gas production employees is connected with main gas pipelines and characterized on the one hand by rough climate conditions (drinking water condition, dust storms, etc.), on the other hand, transit gas pipelines often go through the ecologically neglected regions of the country.

According to the Legislation of the RK "About social protection of citizens suffered due to environmental disaster in the Aral sea region", the citizens of the Aral Sea region are paid ecologic indices to their salaries in the amount

QUALITY OF LABOR AND LIVING CONDITIONS OF STAFF AND THEIR FAMILIES

from 20 to 50%, and are given additional vacation from 6 to 12 days.

The activity on employees' disease prevention is done as well as their medical treatment and rehabilitation during vacation.

The Company pays much attention to the growth of social benefits paid, a considerable part of which are social payments and guarantees. First of all, they are targeted to the creation of healthy working environment among staff on the basis of social partnership that enables employees to successful performance of their main functions.

There also function public associations of employees' labor unions in the Company; in the framework of which collective contracts between the employees and the employer has been signed considering social guarantees, payments, compensations and allowances to employees, significantly exceeding those set by Labor Legislation, for example:

- Payments in connection with first marriage, birth, death of close relatives, etc.;
- Additional paid vacations due to the above listed cases;
- Payment of 75% and more part of sanatorium-resort therapy of employees and cost of vouchers to health improving children's campuses for the Company employees' children;
- And many other.

TRAINING AND SKILLS IMPROVEMENT OF EMPLOYEES IN THE GROUP OF ENTERPRISES

Being a dynamically advancing company, developing new regions, the Company is accordingly building up the total number of employees in affiliated and associated enterprises. Taking into consideration that staff rotation must be maximally forecasted, planned and in accordance with general concept of the company development, a general complex approach for all interested parties: students, representatives of educational institutions and the Company is necessary to strengthen its personnel potential. So, for a planned filling of vacant positions and formation of a group of graduates able to operative management activity, meeting the requirements of a position in this or that sphere, AAE had developed and approved the Rules for graduates training. This internal document describes the procedure of demand definition in graduates training, candidates recruiting, procedure of sending to study at educational institutions of the Republic of Kazakhstan, CIS countries and far abroad. Presently, the members of a commission on the development of external human capacity have been approved; communication with higher institutions on these issues is performed. Training of higher education professionals for the Company group of enterprises is planned on the basis of best technical institutions.

The Company employees take part in skills improvement, workshops, study placements and training exercises both on the basis of Private Foundation "Corporate University "Samruk-Kazyna" (PF "CUSK"), Astana, and other educational centers of the Republic of Kazakhstan, countries and far abroad.

The following programs, targeted to staff development such as "Training and skills improvement" and "Graduate", are functioning in the Company.

"Training and skills improvement" – is a constantly functioning program on the Company staff development.

There is a program of staff development in the Company, targeted to the training and skill improvement. The Company budget annually provides funds for staff training and skill improvement. According to the Regulations of main pipelines technical maintenance R RK 51.3-002-2004 (cl.1.2. "Technical personal training"), the technical objects of main gas pipelines must be operated by a specially trained staff. The staff, maintaining high risk facilities, must be trained (developed) on the courses, specially created by the enterprises according to the programs agreed with the local bodies of State technical oversight authority.

In 2012, the Company group of enterprises trained 2 773 employees totaling 416 mln tenge that is by 12% higher than actual indicator of 2011, main part of which is production personnel (1836 people), who undergo training and improve their skills on the basis of educational institutions and centers of the Republic of Kazakhstan, Russian Federation and Ukraine. Technical education and development of personnel is one of the long-lasting and priority trends of personnel policies of the Company, as the occupational level of personnel is the most important factor of efficiency improvement of safe production, better performance and labor quality upgrade.

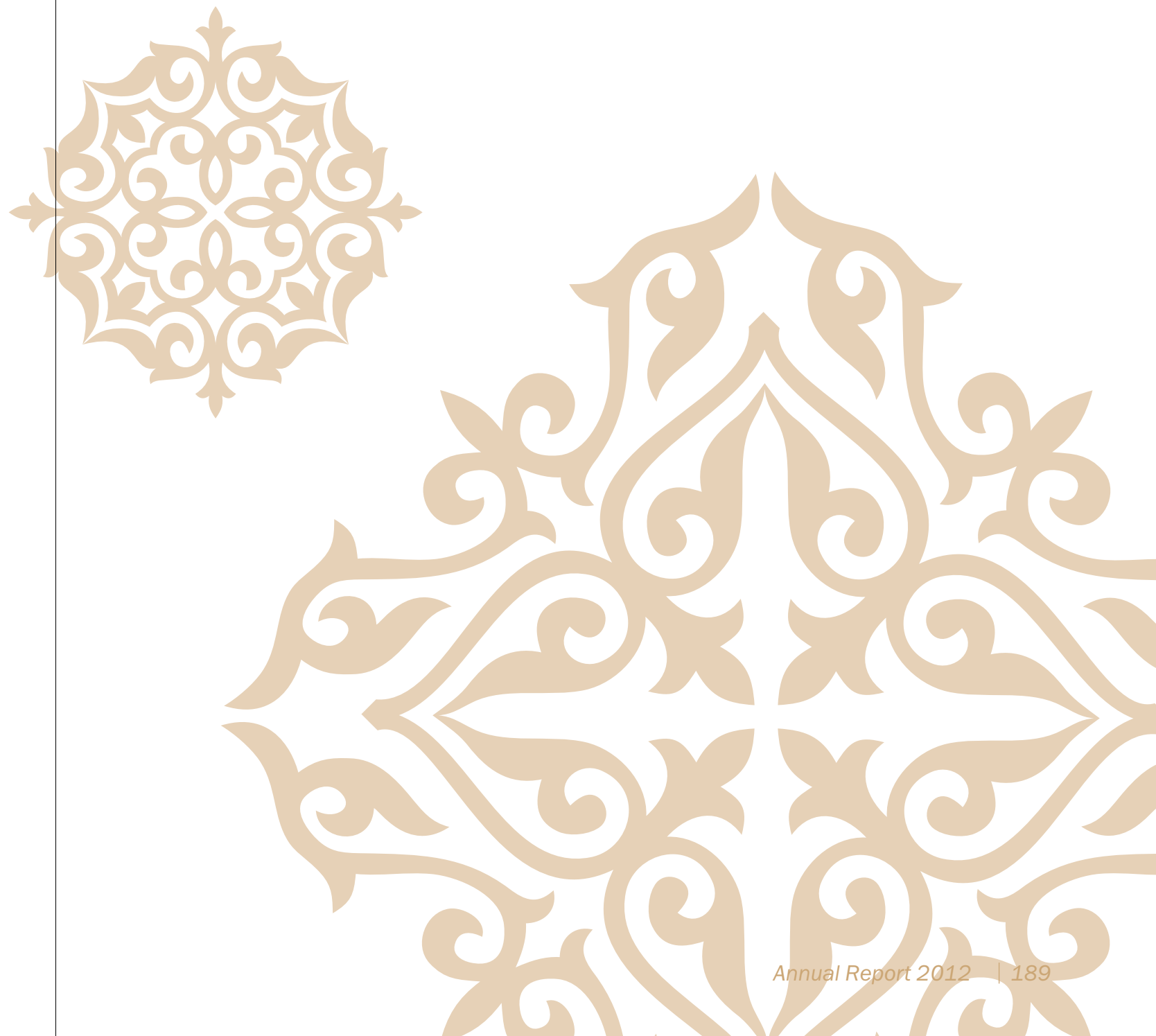
A special role is given to the high-grade technical education of the graduates. The Company supports of the Company employees' children for training them in higher institutions of Kazakhstan and Russia. The Program "Graduate" had been developed for these purposes. For example, currently, 114 young citizens of our Republic are trained in higher institutions at the expense of the Company, after graduation they will come back to work in gas transport sphere.

During several years the Company group of enterprises renders targeted assistance to vulnerable social groups, including orphaned children, disabled children, veterans, pensioners, financially disadvantaged citizens of the Republic of Kazakhstan and also provides assistance to organizations and men of science, education, medicine and culture.

In 2012, the Company group of enterprises allocated sponsor (charity) aid totaling over 640 mln tenge, among them we would like to emphasize:

- Support of vulnerable social groups and public organizations (aid to children, orphans, disabled, and those who need medical treatment and surgery) – 464 099 thousand tenge;
- for social needs of vets-oil workers to Public fund Munaishy" - 10 mln tenge;
- For the priority development of separate sports there was allocated a sponsor aid amounting to 89 345 mln tenge, among them:
  - For Boxing Federation of Zhambul oblast to raise quality of training level for competitions of republican, international levels, Kazakhstan boxers support and box development in the city and in oblast – 50 mln tenge;
  - Modern Pentathlon Federation of the RK for repair and purchase of sport equipment - 5 mln tenge;

SPONSORSHIP AND CHARITY

- RPO "Federation of Greco-Roman, free-style and woman wrestling" for implementation of all measures connected with the development and promotion of wrestling, good and full training of national picked team for the forthcoming license World Championship, conduction of training-coaching camps, coach staff salary - 30 mln tenge.

Besides, in honor of Victory day in GPW - on May 9, honoring of vets and equal status people is organized, targeted assistance is provided to the participants in Great Patriotic War and labor front. Material aid was given to vets of GPW, peacekeepers, participants in rectification of consequences of the accident at the Chernobyl AEPS to Victory day on May 9.

Pensioners, former employees of the Company were provided material aid for medical treatment and subsidized sanatoria vouchers.

Corporate governance

«Synarmuyiz» – a single horn. This ornament consists of one side of «kosmuyiz» and «koshkarmuyiz» ornaments. A skillfully placed «synarmuyiz» ornament does not look as isolated element; it has internal integrity in its composition. Usually, «synarmuyiz» ornament is applied for decoration of domestic articles, clothes, weapon, etc. They are used for decoration of tekmet and symaks.

One of strategic trends of KazTransGas JSC activity (further – Company) is the improvement of corporate governance efficiency.

KazTransGas JSC assumes corporate governance as a means of efficiency improvement of the Company activity, strengthening of its image and costs reduction for capital attraction.

The main target of corporate governance development in the Company is the provision of sustainable growth of the Company capitalization and realization of One shareholder interests.

KazTransGas, understanding the importance of corporate governance, pays great attention to the introduction of corporate governance principles. In 2009, a Corporate Governance Code was approved. The Corporate Governance Code of the Company was worked out in accordance with the Corporate Governance Code of One shareholder – NC KazMunaiGas JSC.

Since the moment of CGC approval, the diagnostics of KTG corporate governance for compliance with the level of best practice corporate governance is annually done.

According to the results of diagnostics, the drawbacks in governance system are revealed and the steps for governance quality improvement in the Company are determined. Also, on the basis of diagnostics results, the measures on corporate governance improvement are hold for its compliance with the world best practice.

Diagnostics results demonstrate positive tendency of corporate governance development in the Company. High level of CG impacts not only economic indicators of the company activity, transparency improvement, full-value of decision making but, also, produces positive effect on investors' perception of the company.

The compliance of CG level with the requirements of best available practice in accordance with international standards in 2012 amounted to 60,8% compared to 60,9% in 2011.

One shareholder has selected a model of CG, including participants: «active» shareholder, Board of Directors, the Board and Centralized Internal Audit Service.

CORPORATE GOVERNANCE BODIES

Corporate governance bodies of the Company are:

1. **One shareholder** – Superior body;
2. **Board of Directors** – controlling body, performing general control of the Company activity and determining priority trends of its activity. Board of Directors consists of 3 members, one of which is an Independent Director.
3. **The Board** – collective executive body, performing the governance of current Company activity to fulfill tasks and realize Company strategies.

The Board of the Company consists of 8 people.

THE STRUCTURE OF BOARD OF DIRECTORS

As of December 31, 2012, Board of Directors consisted of 5 members:

Full name of Director	Position in the Company
Shmanov Nurtas Nuribekovich	The Chairman of Board of Directors
Berlibayev Daniyar Amirbayevich	Member of Board of Directors
Sultangali Serik Sultangali-uly	Member of Board of Directors
Nupov Kunduz Shamahovich	Independent Director
Berdalina Zhanat Kolanovna	Independent Director

Due to early termination of KazTransGas JSC Board of Directors, elected by the decision of One Shareholder (decision of Board of Directors NC KazMunaiGas JSC dated 19.08.2008), on February 10, 2011, One Shareholder made a decision to elect KazTransGas JSC Board of Directors in the amount of 5 (five) people for 3 years, comprised of:

- Sultangali Serik – The Chairman of Board of Directors – a representative of One Shareholder (KMG);
- Berlibayev Daniyar Amirbayevich – a Member of Board of Directors – a representative of One Shareholder (KMG);
- Sultan Nurbol Sarybai-uly – a Member of Board of Directors – Director General of KazTransGas JSC;
- Nupov Kunduz Shamahovich – Independent Director;
- Berdalina Zhanat Kolanovna – Independent Director.

In 2012, a composition of Board of Directors changed:

In accordance with the decision of One shareholder dated April 3, 2012 (Minutes № 30), the powers of the Chairman of Board of Directors, Sultangali S., were early terminated, and Shmanov Nurtas Nuribekovich – the Deputy of the Chairman of the Board on transport infrastructure of KazMunaiGas JSC was elected the Chairman of Board of Directors. On August 14, 2012, by the decision of One shareholder (Minutes № 94) the powers of member of Board of Directors, Sultan N.S., were early terminated, and Sultangali S. – the Director General of KazTransGas JSC was elected a member of Board of Directors.

In accordance with the Company Corporate Governance Code, Board of Directors established the fact of directors independency Nupov K.S. and Berdalina Z.K.

- Meet the requirements of independency, served by the Legislation of the Republic of Kazakhstan.
- Obtain the corresponding work experience, knowledge, skills, positive achievements and spotless reputation in business sphere and gas sphere of Kazakhstan, necessary for performance of their obligations and organization of efficient work of the whole Board of Directors in the interests of One shareholder and KTG;
- Meet the requirements of Provision about KazTransGas JSC Board of Directors, not permitting any relations or conditions to influence the election of a member of Board of Directors as independent.

ATTENDANCE OF MEETINGS OF BOARD OF DIRECTORS BY ITS MEMBERS

Full name	Position	Number of att.	% of att.	Note
Sultangali S.	Chairman/member of Board of Directors	7 of 7	100 %	Powers of Chairman terminated since 03.04.2012, elected a member of BD since 13.08.2012
Shmanov N.N.	Chairman of Board of Directors	9 of 9	100 %	Elected Chairman since 03.04.2012
Berlibayev D.A.	member of Board of Directors	11 of 12	91,7 %	elected a member of BD as a representative of NC KMG JSC since 10.10.2011
Sultan N.S.	member of Board of Directors	5 of 8	62,5 %	Powers of a member of BD terminated since 13.08.2012
Nupov K.S.	Independent Director	12 of 12	100 %	Elected as Independent Director since Feb 10, 2011
Berdalina Z.K.	Independent Director	11 of 12	91,7 %	Elected as Independent Director since Feb 10, 2011

During the reporting period KTG Board of Directors had hold 12 meetings (9 in-person and 3 in absentia). Total number of considered issues was 107, out of them 91 – at in person meetings and 16 – in absentia.

REPORT ABOUT THE COMMITTEES ACTIVITY OF KTG BOARD OF DIRECTORS

In 2012, by the decision of Board of Directors (Minutes № 5, dated 20.06.2012) there were established the following Committees of KTG Board of Directors:

- Committee of KTG Board of Directors on audit consisting of:
  - Berdalina Zhannat Kolanovna – the Chairman;
  - Nupov Kunduz Shamahovich – a member.
- Committee of KTG Board of Directors on assignments and awards consisting of:
  - Nupov Kunduz Shamahovich – the Chairman;
  - Shmanov Nurtas Nuribekovich – a member;
  - Berdalina Zhannat Kolanovna – a member.
- Committee of KTG Board of Directors on strategy consisting of:
  - Shmanov Nurtas Nuribekovich – the Chairman;
  - Berdalina Zhannat Kolanovna – a member;
  - Nupov Kunduz Shamahovich – a member;

During the reporting period there were conducted two meetings of Committee of KazTransGas JSC Board of Directors on assignments and awards.

The process of selection and election of members to Board of Directors, including independent directors, is performed as prescribed by the Law of the RK "About Joint-stock companies", the Charter and Corporate governance code of the Company in accordance with the established internal procedures on the basis of sufficient data about intending director, information about interrelations of intending director and the Company, independence criteria, information about relevant work experience, positive achievements and spotless reputation.

Alternate member of Board of Directors and a member of Board of Directors has to be an individual, confidence of One shareholder and other members of Board of Directors, spotless reputation, professional knowledge and skills, at least 3 years of leadership experience, ideally in the sphere corresponding the Company main activity, positive achievements and spotless reputation in business and industrial sphere.

Independent director of Board of Directors must be a member of Board of Directors who is not affiliated entity of the Company and was not affiliated entity during 3 years before his election to Board of Directors, not a state official, etc.

Determination of quantitative composition, term of appointment to the Board, election of its members, early termination of their powers, except for Director General/the Chairman of the Board, is made according to the decision of the Company Board of Directors as prescribed by Legislation of the RK and the Company Charter. Election/appointment of Director General/the Chairman of the Board and early termination of his powers is referred to the exclusive competence of One shareholder of the Company.

A member of the Board must have a relevant work experience, knowledge and skills, business reputation.

Distribution of powers between Board of Directors, the Board and Director General of the Company is governed by the Company Charter.

Board of Directors is responsible before One shareholder for efficient governance and adequate control over Company activity and acts in accordance with the approved procedure of decision making. The most important functions of Board of Directors are definition of priority trends of the Company activity, decision making on large transactions conclusion and other significant issues.

In its turn, the Board is responsible for the development of action plan on decisions implementation of Board of Directors on current issues of financial and economic and production activity of the Company. The Board reports to Board of Directors for the progress of performed work on Company business plan achievement.

Thus, understanding of their powers, sphere of responsibility, accountability, rights and obligations by all participants of corporate relations, exact setting of specified aspects in the Company Charter reduces a risk of conflict of interests and consequently, creates uniform vision of principles and structure of corporate governance.

THE CRITERIA OF SELECTION AS MEMBERS OF BOARD OF DIRECTORS AND THE BOARD, AND ALSO DETERMINATION OF THEIR INDEPENDENCE

RESPONSIBILITY OF BOARD OF DIRECTORS

RESPONSIBILITY OF THE BOARD

STRUCTURE OF THE BOARD

In 2012, senior executive officials, including Director General and its deputies entered the Board of the Company.

MEMBERS OF THE BOARD

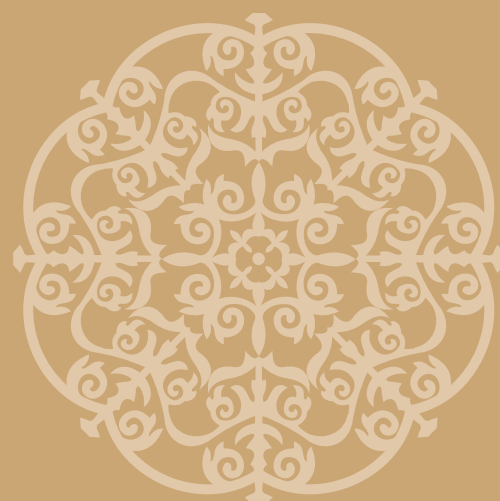
Full name	Position	Period
Sultan Nurbol Sarybai-uly	Director General (the Chairman of the Board)	from 10.10.2011 to 13.08.2012
Sultangali Serik	Director General (the Chairman of the Board)	from 13.08.2012
Kusherov Dair Adilbekovich	Deputy Director General on economy and finance	from 26.12.2008
Tegisbayev Anatoly Oryngalyi-uly	Deputy Director General on resource base	from 26.12.2008
Kasenov Arman Ghinayatovich	Deputy Director General on corporate development	from 26.12.2008
Altybayeva Tursunbube Kasymkanovna	Senior accountant	from 26.12.2008
Jamanbekov Almaz Melsovich	Chief of staff	From 10.10.2011 to 20.06.2012
Tazhybai Bakytbek	Managing director on business support	from 08.07.2010 to 20.06.2012
Baizakov Aibek Sabitovich	Deputy Director General on gas marketing	from 08.07.2010
Amirkhanov Murat Anuarbekovich	Director of legal department	from 08.07.2010
Urombayev Auezkhan Abdykalykovich	Managing director on gas transport system development	from 10.10.2011 to 20.06.2012
Ahmetbayev Serik Saimovich	First Deputy Director General	from 10.10.2011 to 20.06.2012
Shanbatyrova Muhatai Umbetai-uly	Deputy Director General on GTS management	from 20.06.2012

Kazakhstan share (KS) in procurement of "KazTransGas" JSC group of enterprises

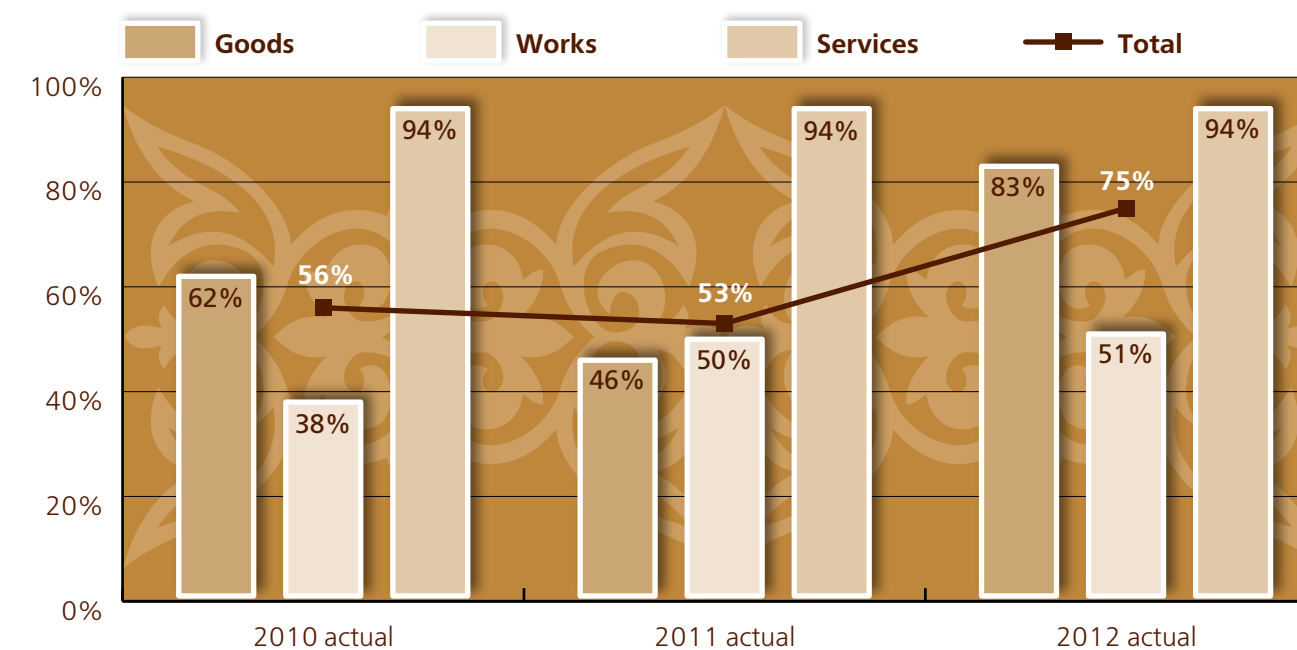
«Kosmuyiz» – double horns. This element is an image of sheep, goat and cow horns. Ornaments called «yrghak», «ilmek» are also referred to kosmuyiz». «Kosmuyiz» ornament is used for decoration of domestic articles, furniture, weapon, etc. Presently, «kosmuyiz» ornament decorates saukele (a head wear of a bride) as well as other elements of male and female national clothes.

Indicator	2010			2011			2012		
	Total	Including KS	KS share	Total	Including KS	KS share	Total	Including KS	KS share
Total volume of procurement, including:	235,4	132,9	56%	195,9	103,6	53%	132,1	98,6	75%
Goods	118,3	72,8	62%	131,2	60,4	46%	65,7	54,5	83%
Works	89,9	34,4	38%	39,8	19,9	50%	42,6	21,7	51%
Services	27,3	25,7	94%	24,8	23,3	94%	23,8	22,4	94%

Bln tenge

COMPARATIVE ANALYSIS OF KS FOR 2010-2012

Total volume of procurement in KTG group of enterprises for 2012 reached 132,1 bln tenge, among them purchased goods in the amount of 65,7 bln tenge, works – for the value of 42,6 bln tenge and services - 23,8 bln tenge.

Kazakhstan Share in total volume of procurement accounted for 98,6 bln tenge or 75%, out of them on purchased goods – 83%, performed works – 51% and provided services – 94%.

Credit rating and debt portfolio management

In 2012, the international rating agency «Standard & Poor's» raised a long-term rating of KazTransGas JSC from «BB/Positive» level to «BB+ /Stable» level, and also «FitchRatings» confirmed a long-term rating of KazTransGas JSC at «BB+ /Stable» level. «Moody's» also confirmed a long-term rating of KazTransGas JSC at «Baa3/Stable» level.

Rating agency	Company	Date of rating	Rating	Forecast
Standard & Poor's	KTG	June 01, 2012	BB+	Stable
FitchRatings	KTG	September 03, 2012	BB+	Stable
Moody's	KTG	August 08, 2012	Baa3	Stable

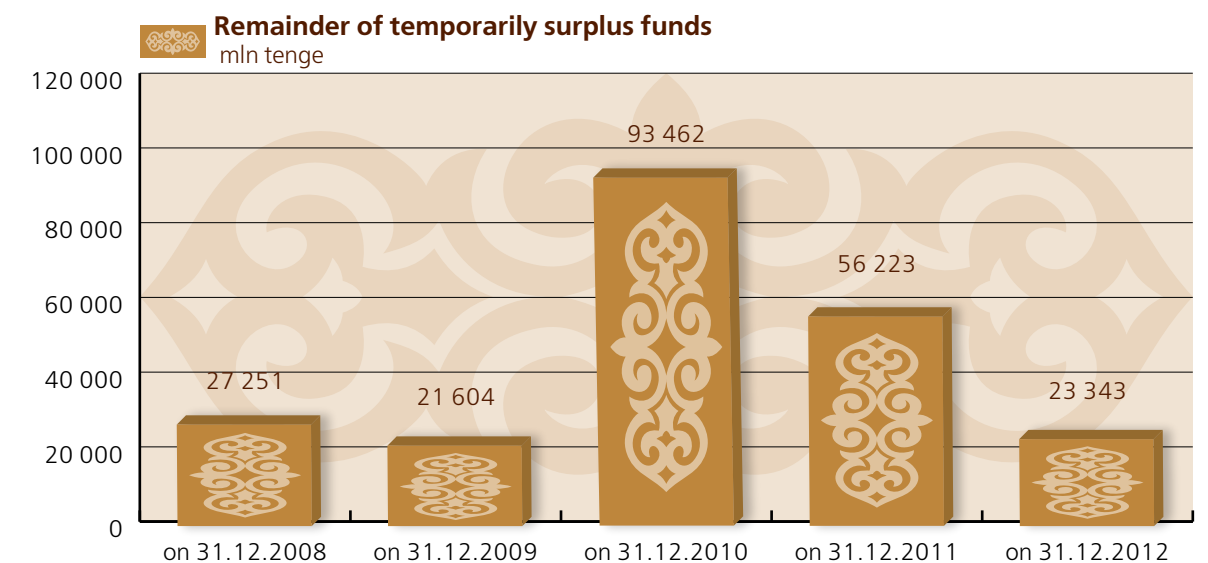
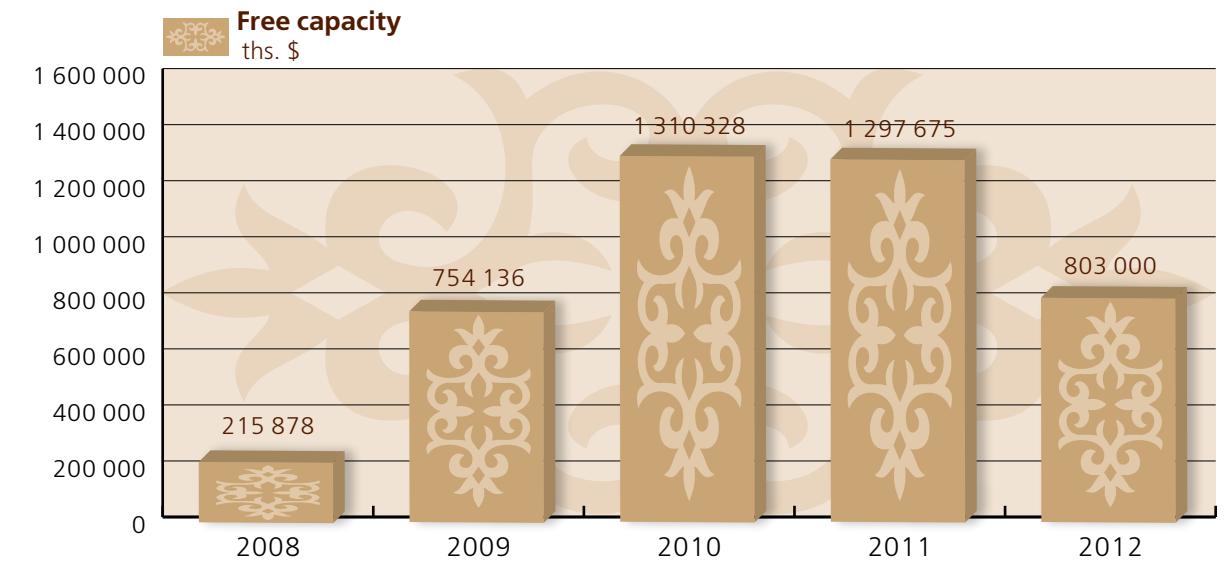
KazTransGas JSC obtains credits acting in accordance with the medium-term policy of borrowing for 2011-2014 approved by SWF «Samruk - Kazyna» JSC and on basis of which the maximum permissible level of debts has been defined.

THE LOAN PORTFOLIO OF THE COMPANY ON DECEMBER 31, 2012:

Debtor	Creditor	Remainder of debt	Currency
Intergas Central Asia JSC	Intergas Finance BV	540 000 000	USD
Intergas Central Asia JSC	Citibank Kazakhstan	30 000 000	USD
KazTransGas JSC	Credit Suisse	20 000 000	USD
KazTransGas JSC	HSBC Bank Kazakhstan	5 250 000 000	KZT
KazTransGas JSC	Citibank Kazakhstan	20 000 000	USD
Intergas Central Asia JSC	HSBC PLC/Citibank	25 982 461	USD
KazTransGas Aimak JSC	Development Bank of Kazakhstan	2 267 535 193	KZT
KazTransGas Aimak JSC	Citibank Kazakhstan	7 419 997 000	KZT

The total amount of the loan portfolio of KazTransGas JSC on December 31, 2012 was 110 824,04 mln tenge.

KMG covenants	2008	2009	2010	2011	2012
Debt/EBITDA (<=3,5)	2,39	1,30	1,19	1,18	1,68
Net debt /Net capitalization (<=0,5)	0,45	0,27	0,13	0,11	0,19
Free capacity, ths. \$	215 878	754 136	1 310 328	1 297 675	803 000

Financial reporting

CONSOLIDATED STATEMENT OF FINANCIAL POSITION

December 31, 2012

thousands tenge	Note	2012	2011*
ASSETS			
Long term assets			
Intangible assets	4	1.829.026	2.111.140
Fixed assets	5	351.511.935	278.773.550
Gas assets	6	18.324.274	17.395.105
Investments in joint ventures	7	73.864.971	70.806.796
Advances paid for long-term assets	8	19.217.557	6.018.624
Interest-free loans to related parties less short-term part	30	4.128	18.350
Bank deposits	12	105.375	59.216
Cash and cash equivalents of restricted use	13	160.798	131.456
VAT refund		1.829.604	-
Other long-term assets		-	167.527
		466.847.668	375.481.764
Current assets			
Inventory reserve	9	23.489.929	24.562.977
Trade and other accounts receivable	10	34.723.377	27.990.673
Advances paid	8	2.850.098	1.744.315
Taxes refund	11	13.563.355	6.993.712
Prepayment on Corporate Income Tax		5.026.667	6.639.856
Interest-free loans to related parties, short-term part	30	19.507.000	45.000
Bank deposits	12	15.740.204	31.432.604
Cash and cash equivalents	13	7.602.557	56.223.493
		122.503.187	155.632.630
TOTAL ASSETS		589.350.855	531.114.394
CAPITAL AND LIABILITIES			
Capital			
Authorized capital	14	139.917.435	108.658.404
Additional paid-in capital	14	6.930.797	3.279.340
Reserve on conversion of foreign currency		5.860	5.860
Retained profit		233.614.527	217.311.296
		380.468.619	329.254.900
Long-term liabilities			
Debt securities in issue	15	80.870.349	79.505.683
Interest loans	16	6.223.805	8.620.705
Other long-term liabilities	17	6.536.433	4.537.655
Working balances	18	1.039.997	1.248.987
Deferred income tax liabilities	29	19.078.324	15.756.162
		113.748.908	109.669.192
Current liabilities			
Debt securities in issue	15	663.068	652.774
Interest loans	16	23.027.460	9.336.695
Working balances	18	3.077.304	2.915.101
Trade and other accounts payable	19	40.187.087	29.196.298
Gas loan indebtedness	20	13.047.579	4.018.817
Liabilities under a contract	31	1.242.265	-
Other taxes than income tax		1.510.872	2.002.162
Income tax payable		1.057.384	19.863
Advances received	21	2.643.652	38.629.902
Other current liabilities	22	8.676.657	5.418.690
		95.133.328	92.190.302
TOTAL CAPITAL AND LIABILITIES		589.350.855	531.114.394

* Certain amounts shown in this column are not matched with the consolidated financial statements for 2011, as they reflect the made reclassifications, the details of which are disclosed in Note 3.

CONSOLIDATED STATEMENT OF CASH FLOWS

For the year ended December 31, 2012

thousands tenge	Note	2012	2011*
Cash flows from operating activities			
Income before tax		40.427.735	50.133.004
Adjustments for:			
Depreciation and amortization	4,5,6	20.926.773	19.520.759
Financial expenses, net	28	5.165.622	5.470.860
Changes in the allowance for doubtful accounts, advances paid, tax recoverable and outdated inventories, net	25	89.592	278.722
Amortization of deferred revenue	27	(203.768)	(121.191)
Income from donated assets		-	(468.831)
Share in income / (loss) of joint ventures	7	(693.470)	522.593
Sales loss of fixed assets and intangible assets, net	27	258.219	221.737
Depreciation of fixed and gas assets		-	656.800
Unrealized foreign currency losses, net		1.450.685	428.692
Accrued expenses under a contract		1.242.265	-
Income from gas loan transactions	27	(537.074)	-
Liabilities for employee fees		366.673	663.919
Operating profit before working capital changes		68.493.252	77.307.064
Change in inventories		(2.816.278)	5.737.103
Change in trade and other receivables		(6.774.712)	1.624.690
Change in advances paid		(1.077.674)	293.307
Change in taxes refund		(7.515.317)	(3.162.130)
Change in trade and other payables		7.495.882	923.265
Change in gas loans receivable		9.565.836	4.018.817
Change in taxes payable		(491.290)	(1.065.552)
Change in advances received		(35.986.250)	4.498.968
Change in other current liabilities		2.276.822	609.095
Change in other long-term liabilities		11.656	72.124
Cash flows from operating activities		33.181.927	90.856.751
Interests paid		(6.191.340)	(8.569.331)
Income tax paid		(6.163.902)	(14.827.372)
Interests received on bank deposits		1.230.943	3.530.892
Net Cash flows from operating activities		22.057.628	70.990.940
Cash flows from investing activities			
Bank deposits with a maturity of over three months but less than one year		15.542.651	26.705.363
Interest-free loans to related parties	30	(19.507.000)	(59.000)
Interest-free loans repaid by related parties		59.222	21.080
Acquisition of fixed and gas assets		(44.312.499)	(40.883.805)
Acquisition of intangible assets		(197.900)	(135.522)
Proceeds from sale of intangible assets		9.312	12.390
Investments in joint ventures	7	(2.364.705)	(71.329.389)
Cash and cash equivalents of restricted use		(29.342)	(74.738)
Retirement of subsidiary less retired cash assets		-	502.152
Other dividends received		231.094	-
Advances paid for long-term assets		(19.212.255)	(1.609.780)
Net spending of cash flows in investing activities		(69.781.422)	(86.851.249)
Cash flows from financing activities			
Proceeds of bank loans		39.018.583	14.974.058
Repayment of bank loans		(27.930.561)	(17.407.514)
Repayment of interest-free loans to related parties		-	(2.000.000)
Issue of shares	14	-	23.337.295
Repayment of debt securities in issue	15	-	(26.443.146)
Distribution to shareholder	14	-	(1.000.000)
Dividends paid	14	(11.985.164)	(12.839.366)
Net spending of cash flows in financial activities		(897.142)	21.378.673
Net change in cash and cash equivalents		(48.620.936)	(37.238.982)
Cash and cash equivalents at the beginning of year	13	56.223.493	93.462.475
Cash and cash equivalents at the end of year	13	7.602.557	56.223.493

* Certain amounts shown in this column are not matched with the consolidated financial statements for 2011, as they reflect the made reclassifications, the details of which are disclosed in Note 3

NON-CASH TRANSACTIONS - ADDITIONAL DISCLOSURES:

Non-cash transactions, including those described below, have been excluded from the consolidated statement of cash flows:

ACCOUNTS PAYABLE FOR THE SUPPLY OF LONG-TERM ASSETS

In 2012, the receipt of fixed assets in the amount of 2 953 928 thousand tenge less VAT was funded by the increase of accounts receivable (in 2011: 2 985 403 thousand tenge).

ADVANCES PAID FOR LONG-TERM ASSETS

In 2012, revenues in fixed assets in the amount of 6 013 322 thousand tenge were funded by advances paid in 2011 (in 2011: 2 305 443 thousand tenge).

TRANSFER OF INVENTORIES

In 2012, inventories in the amount of 3 669 705 thousand tenge were transferred from inventories to fixed assets (in 2011: 2 579 973 thousand tenge).

CONSOLIDATED STATEMENT OF COMPREHENSIVE INCOME

For the year ended December 31, 2012

thousands tenge	Note	2012	2011
Income from sales of products and services	23	261.219.461	250.943.876
Cost of goods sold and services rendered	24	(197.230.972)	(171.337.757)
Gross profit		63.988.489	79.606.119
Administration costs	25	(20.845.939)	(20.799.342)
Distribution costs	26	-	(3.839.438)
Depreciation of fixed and gas assets	5, 6	-	(656.800)
Other operating income	27	5.037.946	4.28.908
Other operating costs	27	(2.509.922)	(1.941.674)
Operating income		45.670.574	56.497.773
Financial income	28	1.517.212	4.112.936
Financial expenses	28	(6.682.834)	(9.583.796)
Share in income / (loss) of joint ventures	7	693.470	(522.593)
Foreign exchange loss, net		(770.687)	(371.316)
Income before tax		40.427.735	50.133.004
Income tax expense	29	(12.139.340)	(10.182.453)
Profit for the year		28.288.395	39.950.551
Other comprehensive income			
Conversion of foreign currency		-	327.303
Total comprehensive income for the year less income tax		28.288.395	40.277.854
Earnings per share			
Basic and diluted		0,08	0,12

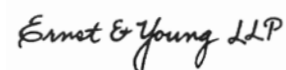
CONSOLIDATED STATEMENT OF CHANGES IN CAPITAL

For the year ended December 31, 2012

<i>thousands tenge</i>	Authorized capital	Additional paid-in capital	Reserve on conversion of foreign currency	Retained profit	TOTAL
On December 31, 2010	84.794.755	2.684.333	(321.443)	191.200.111	278.357.756
Profit for the year	-	-	-	39.950.551	39.950.551
Conversion of foreign currency	-	-	327.303	-	327.303
Total return for the year	-	-	327.303	39.950.551	40.277.854
Contribution of a shareholder (Note 14)	-	1.036.645	-	-	1.036.645
Issue of shares (Note 14)	23.863.649	(441.638)	-	-	23.422.011
Distribution to a shareholder (Note 14)	-	-	-	(1.000.000)	(1.000.000)
Dividends (Note 14)	-	-	-	(12.839.366)	(12.839.366)
On December 31, 2011	108.658.404	3.279.340	5.860	217.311.296	329.254.900
Profit for the year	-	-	-	28.288.395	28.288.395
Conversion of foreign currency	-	-	-	-	-
Total return for the year	-	-	-	28.288.395	28.288.395
Contribution of a shareholder (Note 14)	-	34.910.488	-	-	34.910.488
Issue of shares (Note 14)	31.259.031	(31.259.031)	-	-	-
Dividends (Note 14)	-	-	-	(11.985.164)	(11.985.164)
On December 31, 2012	139.917.435	6.930.979	5.860	233.614.527	380.468.619

OPINION

In our opinion, the consolidated financial reporting of all significant aspects truly reflects financial condition of KazTransGas JSC and its affiliated enterprises as of December 31, 2012, and also its financial results and cash flow for the year to date, in accordance with International standards of financial reporting.

Gulmira Turmagambetova
Auditor

Yevgeny Zhemaletdinov
Director General of
Ernst and Young LLP

Qualifying certificate of auditor
#0000374 dated February 21, 1998

State license for auditing on the territory of the
Republic of Kazakhstan: series MFU-2 #0000003
Issued by the Ministry of Finance of The Republic
of Kazakhstan dated July 15, 2005

ТОЛЫҚ АТАУЫ:

«ҚазТрансГаз» Акционерлік қоғамы
ТҰРҒАН ЖЕРІ: Қазақстан Республикасы,
Астана қ., Қабанбай батыра қ., 19-үй,
ПОШТА МЕКЕНЖАЙЫ: 010000 Астана қ.,
Қабанбай батыра қ., 19-үй
ТЕЛЕФОН: +7 /7172/ 55-22-22
ФАКС: +7 /7172 / 24-00-66
<http://www.kaztransgas.kz>

ЖҰРТШЫЛЫҚПЕН БАЙЛАНЫС

Телефон: +7 /7172/ 55-23-16
Факс: +7 /7172/ 24-00-66
E-mail: pr@kaztransgas.kz

КОРПОРАТИВТІК ХАТШЫ

Телефон: +7 /7172/ 55-22-00
Факс: +7 /7172/ 24-00-66
E-mail: info@kaztransgas.kz

МӘСКЕУ ӨКІЛДІК (РЕСЕЙ ФЕДЕРАЦИЯСЫ)

Мекенжайы: 121059 Ресей, Мәскеу қ.,
Бережковская набережная, 20 а
Тел./факс: +7 /499/ 963-83-83

ПОЛНОЕ НАИМЕНОВАНИЕ:

Акционерное общество «КазТрансГаз»
МЕСТОНАХОЖДЕНИЕ: Республика Казахстан,
г. Астана, ул.Кабанбай батыра, д. 19
ПОЧТОВЫЙ АДРЕС: 010000 г. Астана,
ул. Кабанбай батыра, д. 19
ТЕЛЕФОН: +7 /7172/ 55-22-22
ФАКС: +7 /7172 / 24-00-66
САЙТ: <http://www.kaztransgas.kz>

СВЯЗЬ С ОБЩЕСТВЕННОСТЬЮ

Телефон: +7 /7172/ 55-23-16
Факс: +7 /7172/ 24-00-66
E-mail: pr@kaztransgas.kz

КОРПОРАТИВНЫЙ СЕКРЕТАРЬ

Телефон: +7 /7172/ 55-22-00
Факс: +7 /7172/ 24-00-66
E-mail: info@kaztransgas.kz

ПРЕДСТАВИТЕЛЬСТВО В МОСКВЕ

(РОССИЙСКАЯ ФЕДЕРАЦИЯ)
Адрес: 121059 Россия, г. Москва,
Бережковская набережная, 20а
Тел./факс: +7 /499/ 963-83-83

FULL NAME: «KazTransGas» Joint Stock Company

LOCATION: 19 Kabanbai batyra str., Astana,
Republic of Kazakhstan

POSTAL ADDRESS: 19 Kabanbai batyra str.,
Astana 010000

TELEPHONE: +7 /1172/ 55-22-22

FAX: +7 /7172 / 24-00-66

<http://www.kaztransgas.kz>

PUBUC RELATIONS

Telephone: +7 /7172/ 55-23-16

Fax: +7 /7172/24-00-66

E-mail: pr@kaztransgas.kz

CORPORATE SECRETARY

Telephone: +7 /7172/ 55-22-00

Fax: +7 /7172/ 24-00-66

E-mail: info@kaztransgas.kz

REPRESENTATIVE OFFICE IN MOSCOW

(RUSSIAN FEDERATION)

Address: 20 a Berezhkovskaya queue,

Moscow 121059 Russia

Tel./fax: +7 /499/ 963-83-83

